© Postulazione M.A.M.

Sr. Joseph-Marie Perrin

ŽIVOT
MATKY ALFONZY MÁRIE ALŽBETY EPPINGEROVEJ

zakladateľky
Kongregácie sestier
Božského Vykupiteľa
(1814 až 1867)

Kolmar, Alsasko

Nihil obstat: F. Reibel, Argentinae, die 1. novembris 1950
Imprimatur: L. Neppel, vic. gen., Argentinae, die 3. novembris 1950

DEKLARÁCIA

Týmto vyhlasujeme, že sa vo všetkom podriaďujeme Dekrétom pápeža Urbana VIII. a chceme všetky nadprirodzené udalosti, ktoré sú v tejto knihe spomenuté, podrobiť posúdeniu katolíckej Cirkvi a v poslušnosti sa chceme podriadiť jej rozhodnutiam.

ISBN 978-80-89536-02-3
EAN 9788089536023

ÚVODNÉ SLOVO

Pri príležitosti stého výročia založenia Kongregácie sestier Božského Vykupiteľa, medzi ľuďmi známej aj ako niederbronnské sestry, stúpajú v tomto roku k nebu naše vrúcne a úprimné vďaky. Či nemá byť pri tejto príležitosti oslávený predovšetkým Boh v tej, ktorú si on sám vyvolil na uskutočnenie tohto nádherného a veľkého diela?

Toto dielo, založené prostredníctvom pokornej služobnice - jednoduchého alsaského roľníckeho dievčaťa Alžbety Eppingerovej - matky Alfonzy Márie, celé storočie prinášalo nespočetné skutky dobročinnej lásky všade tam, kde bola ľudská bieda najväčšia.

Autorka knihy sa podujala vyrozprávať život zakladateľky tejto kongregácie, ktorý je bohatý na milosti a nadprirodzené dary, s veľkou jednoduchosťou - čnosťou vlastnou sestrám Božského Vykupiteľa. Štrasburský biskup Mons. Ruch nie bezdôvodne nazval matku Alfonzu Máriu „jedným z najkrajších kvetov katolíckej alsaskej krajiny“. Táto biografia je určená predovšetkým dcéram kongregácie založenej matkou Alfonzou Máriou, aby lepšie poznali svoju matku a v nej aj samé seba.

Áno, milé sestry, uvažujte samé nad sebou podľa jej vzoru, aby ste sa v nej uzreli ako v zrkadle! Skúmajte, nakoľko ste jej podobné a samé spoznáte, či ste naozaj pravými sestrami Božského Vykupiteľa.

Tento životopis matky Alfonzy Márie budú zaiste s veľkým záujmom čítať aj priatelia kongregácie, lebo im môže veľmi veľa povedať. Spoznajú tu Božie cesty, Božie účinkovanie i pôsobenie Božej Prozreteľnosti, lebo Boh prichádza na pomoc trpiacemu ľudstvu vždy v pravom čase.

Rovesníkov Alžbety Eppingerovej privádzali do rozpakov niekedy zvláštne a mimoriadne udalosti, ktoré sa udiali v jej živote. Jej dobrá kresťanská výchova, jej choroby, duševné i telesné utrpenia, mimoriadne dary a omilostenia boli vzácnymi činiteľmi,

ktorými si Boh poslúžil, aby ju formoval a použil ako nástroj na uskutočnenie svojich plánov. Jej vyvolená duša a výnimočná osobnosť zanechali na všetkých, ktorí sa k nej priblížili, silný a blahodarne pôsobiaci dojem, lebo bola vychovávaná v škole Vykupiteľa a v škole jeho kríža, ako aj pod skúseným, a Božou Prozreteľnosťou určeným, vedením farára Reicharda.

Najvhodnejšie vysvetlenie tohto diela, zodpovedajúceho potrebám doby, môžeme nájsť jedine v bohatstve jej vnútorného duchovného života, v jej duši pevne zakotvenej v kríži Božského Vykupiteľa, ktorého vždy vrúcne milovala, kráčajúc cestou utrpenia a v dokonale umŕtvenom odpútaní sa od seba samej. Táto láska bola prameňom, z ktorého čerpala pravé pochopenie pre nedostatky chudobného a biedneho ľudu.

Medzi ľuďmi bola známa svojou obetavosťou a nezištnosťou, teda čnosťami, ktoré dodnes charakterizujú účinkovanie sestier Božského Vykupiteľa. Duch zbožnosti, jednoduchosti a obetavosti, ktorý bol matke zakladateľke vlastný, je aj dnes živý všade tam, kde stretneme niederbronnské sestry: pri chorých, v robotníckych rodinách, na klinikách a nemocničných oddeleniach, v sirotincoch, v detských domovoch, pri vyučovaní šitia a domácich prác i pri rozličných pastoračných činnostiach.

Ďakujeme Bohu, že nám zachoval tohto ducha a prosíme ho, aby táto rozvíjajúca sa kongregácia, ktorú matka Alfonza Mária založila v takých zmätených časoch, ako sú aj tieto dnešné, si zachovala svoju životnú silu a napredovala v ďalšom rozvoji.

Preto nech sa prispôsobuje novým požiadavkám doby, aby sa ešte viac než doteraz skláňala nad týmto chorým svetom a so stále dokonalejšou nezištnosťou i oddanosťou mu podávala liečivý prostriedok, ktorý ho ešte môže uzdraviť. Týmto prostriedkom je láska k Božskému Vykupiteľovi.

Z celého srdca si prajeme, aby storočnica kongregácie sestier Božského Vykupiteľa a príklad takého hlbokého, láskou horiaceho života zakladateľky matky Alfonzy Márie, ktorý stále k sebe

priťahoval veľa veľkodušných dievčat, roznietil nanovo aj dnes v srdciach mladých ľudí blčiaci plameň nadšenia za vznešený ideál, ktorý každá sestra žije, pre ktorý sa obetuje a dáva sa do služby Kristovi v chorých, chudobných a opustených bratoch a sestrách.

Štrasburg, 8. február 1849

L. Neppel, *generálny vikár*
superior Kongregácie sestier Božského Vykupiteľa

PREDSLOV

Skôr ako začneme hovoriť o živote matky Alfonzy Márie, bude dobre spoznať miesta, kde prežila svoje detstvo, mladosť a kde neskôr založila svoje dielo.

Niederbronn, mestečko ležiace v pôsobivej alsaskej krajine, sa vinie k východnému úpätiu Vogéz, kadiaľ vedie cesta zo Štrasburgu do Bitsche a spája Alsasko s Lotrinskom.

Okolie Niederbronnu je bohaté i rozmanité. Ako sa tu oči vedia potešiť pohľadom na svahy viníc, na zelené lúky, úrodné polia, zeleninové a ovocné záhrady! Za nimi sa dvíhajú Vogézy s bukovými a borovicovými lesmi i s nespočetnými údoliami. Pútnik sa vždy kochal v ich malebných zákutiach a nádherných výhľadoch.

Vznik Niederbronnu siaha hlboko do minulosti. Slávu si mestečko získalo už dávno pred kresťanským letopočtom vďaka prameňom termálnej vody. Ich liečivá sila a pôvabné kúzlo okolia priťahovalo a stále priťahuje mnohých kúpeľných hostí a turistov. V širšom okolí sa nachádzajú stopy po ligúrskych a keltských obyvateľoch. Asi sto rokov pred Kristom, Alsasko zaplavili germánske kmene, z ktorých Tribokovia sa usadili v severnej časti krajiny. Za vlády Júlia Cézara bol v krajine pokoj. Jeho obyvatelia mali z rímskej kultúry veľký úžitok, lebo týmito úrodnými krajmi viedli rímske cesty a ponúkali príležitosť k obchodovaniu a všeobecnému rozmachu.

Severné Alsasko dodnes nesie stopy rímskej epochy, ktoré sú zmiešané so svedkami stredoveku. Západne od Niederbronnu na vrchole Wasenburgu sú zrúcaniny rímskej pevnosti nazývanej specula, z ktorej pomocou ohňa upozorňovali najbližšie tábory, castra, na blížiace sa nebezpečenstvo. Staré zápisky hovoria o chrámoch zasvätených Minerve a Merkúrovi. Na mieste, kde dnes v Niederbronne stojí evanjelický kostol, kedysi bolo obetné miesto, ktoré vybudovali Rimania.

Kresťanstvo sem prinieslo silnú vieru, ktorá mala za následok rozvoj latinsko-germánskej kultúry. Pozostatky starých a pyšných hradov na vyvýšeninách alebo na svahoch vrchov sú nemými svedkami slávnych rytierskych čias. Staré kroniky spomínajú na trpké boje medzi rytiermi Svätej rímskej ríše. História Wasgausu bola ušľachtilá, ale aj nepokojná. Svedčia o tom mnohé ruiny hradov na okolí Niederbronnu. Každý z nich má svoje dejiny. Tak ako ruiny Windsteinu na severovýchode, Wintersbergu a Falkensteinu na severe, Arnsbergu na západe a Lichtenbergu na juhovýchode. Mestečko Niederbronn bolo ovládané z pevnosti Wasenburg. Kedysi tam sídlili páni z Burnu a Niederbronn i Oberbronn boli ich vlastníctvom.

Čo však popri tejto slávnej minulosti znamená život jednoduchého roľníckeho dievčaťa, ktoré sa narodilo 9. septembra 1814 v Niederbronne? Prvé stretnutie s Alžbetou Eppingerovou si sotva zaslúži nejaké povšimnutie, a predsa čoskoro dokázala pritiahnuť pozornosť svojich súčasníkov. Ľudia v tom kraji ju posudzujú rôzne: jedni ju hania, upodozrievajú, ďalší si ju ctia a obdivujú ako mimoriadne omilostenú a slávnu osobnosť. Mnohí k nej prichádzajú, počúvajú jej rady a zverujú sa do jej modlitieb.

Odvtedy, čo Alžbeta založila svoje veľké dielo, uplynulo storočie. Jej život bol doposiaľ zahalený mlčaním, a tak pri oslave storočnice prišiel čas postaviť túto pravú alsaskú osobnosť a Bohom omilostenú dušu na svietnik.

V čase, keď Alžbeta uzrela svetlo sveta, Francúzsko prežívalo koniec ťažkých otrasov veľkej revolúcie a cisárstva.

Krajinu vyčerpávali povstania a vojny. Politické vášne sa dočasne utíšili, ale potom vzbĺkli s ešte väčšou prudkosťou a trvali počas celého 19. storočia, ba s krátkymi prerušeniami trvajú až podnes.

Milostivý a milosrdný Boh daroval tomuto tak ponižovanému národu nové oživenie a veľkú náboženskú obnovu. Vo všetkých vrstvách národa prebudil apoštolské duše naplnené zápalom, ktoré vo svojej dobe účinkovali priekopnícky. Máme na mysli takých hrdinov ohnivého slova, akými boli páter Lacordaire a Monta-

lembert, hrdinovia lásky ako páter Chevrier, sestra Rozália a Pauline Jaricot, svätých misionárov a kňazov, akými boli farár z Arsu či páter Libermann.

Myslíme na veľkých zakladateľov činných a kontemplatívnych rehôľ. Johana Juganová posiela svoje sestry k opusteným starcom, Mária od Ježiša sa zameriava výlučne na službu chorým v chudobných štvrtiach, páter Chaminade vychováva kresťanských učiteľov pre nevedomý národ. V tom istom čase Boh obdaruje mimoriadnymi milosťami a víziami početných mystikov: Teréziu Durnerinovú, Katarínu Laboure i Bernadettu Soubirousovú. Najsvätejšia Panna sa zasa zjavila v La Salette, v Lurdoch, v Pontmaine a vyvolila si poslov, aby vyzvali národ, udusený v nevere, k obráteniu.

Takýmto vyvoleným Božím nástrojom mala byť aj Alžbeta Eppingerová.

Kongregácia, ktorú Alžbeta založila, si už našla svojich historikov. Obdivujeme publikáciu Luciána Pflegera: Kongregácia sestier Božského Vykupiteľa, nazývanú aj niederbronnské sestry, ktorá je mimoriadne cenným dielom tohto renomovaného historika kongregácie. Vlastníme všetky dokumenty, ktoré v tomto diele použil. Pozorne ich študujeme a na konci Pflegerovej publikácie ich môžeme nájsť v kompletnom počte.

Zostavovateľka tejto publikácie si nenárokuje napísať úplne dokonalú biografiu matky Alfonzy Márie. Je to iba pokus a prejav úcty dcéry k svojej matke. Kniha je v prvom rade venovaná sestrám Božského Vykupiteľa. Na začiatku druhého storočia kongregácie má táto publikácia pomôcť ešte lepšie spoznať matku zakladateľku, ale predovšetkým jej dobrého ducha, ktorý vládol v začiatkoch kongregácie.

Alžbeta Eppingerová bola celý život chorľavá, ale Boh ju však obdaril početnými víziami, a to aj takými, ktoré sa vzťahovali na politické udalosti. Práve tie mali byť podnetom k modlitbe pre ňu samu, ale aj pre veľkých hriešnikov, aby sa prebudili z hriechu. Naša zakladateľka však dobre vedela, že sa nemôže uzavrieť do vízií, ale

za to najdôležitejšie považovala život z viery. Samozrejme, že aj ona sama bola veľmi dojatá vonkajšími vplyvmi: utrpením pápeža, pokušeniami sveta a osobitne osudom Francúzska.

Osobnosť však treba vnímať ako celok, a preto o našej zakladateľke nechceme nič zatajiť. Vieme, že v jej slabom tele prebýval silný duch. Veľkí teológovia sú tej istej mienky. Nebola aj Gemma Galganiová vyhlásená za svätú napriek skutočnosti, že jej život bol poznačený mimoriadnymi udalosťami, za ktoré Cirkev neprevzala žiadnu záruku? U týchto osôb Cirkev skúma predovšetkým ich heroický stupeň čností a nimi zavŕšené dielo na väčšiu Božiu česť a slávu! V žiadnom prípade nechceme predchádzať rozhodnutie Cirkvi, nech už jej rozhodnutie v prípade matky Alfonzy Márie bude akokoľvek.

I. kapitola
DETSTVO
(1814 až 1827)

Je pravdou, že človeka formuje rodina, v ktorej vyrastá, potom krajina, v ktorej prežil svoje prvé roky, a nakoniec prostredie, ktoré vplýva na jeho detské srdce.

Alžbeta už ako dieťa mohla zažiť pravú zbožnosť. V búrke reformácie bol Niederbronn v roku 1570 svojím panovníkom grófom z Hanau-Lichtenberg donútený k protestantizmu. Ale už v 17. storočí, v čase Westfálskeho mieru nachádzame v tomto malom meste opäť katolíkov a medzi nimi aj rodinu Eppingerovcov.[1]

V niederbronnskej matrike je zapísané meno Jána Jakuba Eppingera. Jeho manželka, rodným menom Františka Bangi, mu darovala syna Ľudovíta, nazývaného „Wigel". Toto meno sa stalo prímením tejto rodiny aj v ďalších pokoleniach.

V roku 1790 sa narodil vnuk Ľudovít - Ján Juraj, ktorý bol otcom našej matky zakladateľky.[2] Od svojich predkov zdedil silnú, živú vieru. Vďaka mnohým obetám a ťažkostiam, s ktorými sa stretával v protestantskom prostredí, stal sa ešte uvedomelejším katolíkom, a tak sa osvedčil v každodennom živote. U Eppingerovcov vládol nepísaný zákon: žiaden chudobný nesmie odísť od dverí hladný a žiadneho cudzinca nemožno poslať preč od prahu domu, keď prišiel v noci. Takýto dobrý zvyk vychováva v katolíckej rodine skutočných kresťanov. Dvadsaťtriročný Ján Juraj si vyvolil za manželku pracovité katolícke roľnícke dievča z Eberbachu pri Wörthe - mladú Barbaru Vogtovú. Obaja boli od mladosti

[1] Z matriky sa dozvedáme, že v rokoch 1685 až 1700 bolo 13 krstov, jedno uzavretie manželstva a jeden katolícky pohreb. Tento malý počet katolíkov patril vtedy farnosti Reichshofen vzdialenej 3 km od Niederbronnu.

[2] Ľudovít bol otcom dvoch detí: Juraja a Kataríny. Juraj sa oženil s Barbarou Lienhardovou, ktorá mu darovala dvoch synov a štyri dcéry. Najstarší z nich bol Ján Juraj.

navyknutí na tvrdú prácu. Boli chudobní, ale usilovní, a tak vo veľkej dôvere v Boha dňa 13. septembra 1813 uzavreli manželstvo.

Rodičia prenechali mladému páru horné poschodie domu. Dom, do ktorého dnes prichádzame, je typickým alsaským roľníckym domom. Prízemie je z kameňa a poschodie čiastočne aj z dreva. Slepá ulička, vychádzajúca z hlavnej cesty Hagenau - Bitsch, ústi do trojuholníkového dvora. Na druhej strane stojí stodola. Za ňou prichádzame do malej záhrady. Po troch kamenných schodoch prídeme k vchodovým dverám. Nad nimi je vytesaný rok stavby domu - 1807. Vystupujeme po úzkych schodoch na horné poschodie. Bývanie v dvoch izbách bolo pre mladú rodinu čoskoro malé, pretože im Boh daroval jedenásť detí.

Dňa 9. septembra 1814, deň po sviatku narodenia Panny Márie, držali rodičia v náručí svoje prvé dieťa. Bola to útla dcérka. Už na druhý deň ju priniesli do farského kostola na krst. Šťastná matka si domov odnášala malú Alžbetu ako Božie dieťa so žiariacou bielou dušou, dieťa obdarené mimoriadnou milosťou. Rodičia boli usilovní ľudia. Pracovali od rána do večera, ale ich myšlienky boli stále pri Bohu. Veľa sa modlili. Matka učila aj svoje deti odmalička skladať ruky k modlitbe.

Alžbetu už ako trojročnú priťahovala k sebe Božia Matka, ktorú potom hlboko uctievala počas celého svojho života. Sama nám o tom rozpráva na začiatku svojej *Autobiografie.*[1]

„Sotva som začala rozprávať, mala som radosť z toho, keď som mohla sama vysloviť prvé slová anjelského pozdravenia Ave Mária alebo Zdravas Mária, ktoré som si dokázala zapamätať.“ Tieto slová opakovala Alžbeta ako dieťa veľmi často, dokonca pri stole, takže ju rodičia tíšili a hovorili: „To je modlitba k Božej Matke, nesmieš ju len tak hovoriť.“ Táto odpoveď malú Alžbetu neuspokojila a žiadala

[1] Jean-David Reichard, *Život mladej Alžbety Eppingerovej* (od jej 3. do 27. roku života) ňou samou na prosbu spovedníka vyrozprávaný a ním napísaný. Všetky uvedené miesta prvých troch kapitol sú citované z tohto životopisu. Nemecký originál - alsaský dialekt, ktorým rozprávala Alžbeta, sa snaží zachovať pôvodnú sviežosť a prirodzenosť vlastnú alsaskému jazyku.

si vysvetlenie. Nábožná matka odpovedala: „Dieťa moje, keď sa modlíš, pozdvihni oči k nebu, lebo hľa, Mária, naša milá Matka, je v nebi. Máš ju takto prosiť: „Mária, nauč ma dobre sa modliť, aby som bola dobrá a zbožná!“ Alžbeta si toto napomenutie pozorne vypočula a potom s veľkou radosťou takto konala.

Je zriedkavosťou, žeby modlitba pre štvorročné dievča bola viac než všetko ostatné. Jedného dňa sa Alžbeta hrala s ostatnými deťmi pred domom. Zrazu jej napadla myšlienka odísť, aby sa v kúte domu mohla sama modliť. Kým je rodina na poli, ona pokľakne, viackrát padne na zem, lebo jej telo je ešte príliš slabé. Musí sa teda oprieť o stoličku. Zloží ruky a povie: „Matka Božia, chcem sa modliť, ale to neviem. Milá Božia Matka, ty ma to musíš naučiť. Lebo moja mama povedala, že ma naučíš modliť sa. Poď a nauč ma teraz modliť sa!“

A odrazu sama od seba sa začala modliť Otčenáš a Zdravas Mária. Obe modlitby odriekala po prvý raz úplne celé bez matkinej pomoci. Bola z toho celá natešená. Večer pribehla k matke a vraví: „Mama, počúvaj, ako sa viem modliť!“ Matka celá užasnutá objíma dieťa a túto udalosť potom rozpráva všetkým doma. Tak isto ľahko sa Alžbeta naučila aj modlitby „Verím v Boha“ a „Anjel Pána.“

Teraz bola vo veku, v ktorom sa deti veľa pýtajú. Chce vedieť všetko o troch Božských osobách a porozumieť zmyslu slov, ktoré sa modlí. Sama na to takto spomína: „Často som prosila otca, aby ma vzal na ruky, aby som sa mohla privinúť na jeho hruď a aby mi niečo rozprával o Bohu a o Božej Matke.“

Aký je to príťažlivý obraz: jednoduchý sedliak rozpráva svojmu dieťaťu o tom, ktorý je pre nás ľudí Najvyšším. V tejto rodine naozaj vládla pravá zbožnosť. Iba málo ľudí môže rozprávať tak ako Alžbeta: „Moji rodičia mali chvályhodný zvyk modliť sa každý večer ruženec a litánie k Božej Matke. V období, keď bolo veľa práce, modlili sme sa iba litánie, päťkrát Otčenáš a päťkrát Zdravas Mária. Naučila som sa pritom slová: „Svätá Mária, pros za nás,“ ktoré som potom počas dňa často sama pre seba opakovala. Občas som tieto slová zmenila a prosila: „Svätá Mária, pros za mňa, úbohé dieťa!“

Takto si dievča pestovalo dôvernú detinskú lásku k Nebeskej Matke. Jej detská duša zavčasu začínala chápať aj tajomstvo kríža. Ako veľmi chcel náš Spasiteľ pritiahnuť k sebe toto dieťa! Počúvajme, čo nám o tom ona sama hovorí: „Sused, ktorý raz večer prišiel k môjmu otcovi sa porozprávať, hovoril o Kristovom utrpení i o tom, ako Židia surovo zaobchádzali s našim Spasiteľom pri ukrižovaní. Pozorne som počúvala a potom som sa rozplakala. Otec, ktorý to spozoroval, sa ma opýtal, prečo plačem. Pre plač som mu nemohla odpovedať. Krátko na to prišiel tento sused opäť k nám a pri večeri znovu rozprával o Kristovom utrpení. Sedela som pri stole, náhle som však všetko položila a obrátila som sa ku krížu, ktorý visel na stene nad stolom. Zasa som začala plakať. Keď to sused videl, povedal otcovi: „Pozri, čosi zvláštne je v tomto dieťati. Keď som nedávno rozprával o Kristovom utrpení, rozplakalo sa... A teraz zasa plače! S týmto dieťaťom sa deje niečo mimoriadne.“

Nie je toto spolucítenie malého dievčaťa s Kristovým utrpením už znakom Božej milosti? Odteraz sa Kristovo utrpenie stáva každodenným predmetom jej úvah. Alžbeta rada sedávala v kúte izby a rozjímala, ako o tom detsky hovorí: „aké strašné rany museli spôsobiť tie hrubé klince! Prečo sa to stalo a prečo to Boh dopustil?“

Keď prechádzali okolo kríža v poli, zakaždým sa opýtala matky: „Prečo ukrižovali nášho Spasiteľa?“

Tá jej odpovedala jednoducho a krátko: „Dieťa moje, to spôsobili naše hriechy.“ Tieto slová padli ako živá iskra do srdca dieťaťa. V duchu si opakovala: „Hriech? Čo je to hriech?“ A tak sa znova pýtala: „Mama, čo je hriech?“ „Človek sa dopustí hriechu“, vysvetľovala matka, „a tým urazí Boha. Napríklad, keď sa nemodlí so zloženými rukami, keď sa pri modlitbe obzerá, keď je dieťa neposlušné, keď sa háda s inými deťmi.“ Vtedy si Alžbeta predsavzala: „Ak je toto hriech, potom to nikdy nechcem viac urobiť, nechcem urážať Boha.“ Za týmito detskými slovami sa skrývala silná, rozhodná vôľa.

Alžbeta visela celou dušou na svojej matke. Chcela byť stále pri nej, aby jej mohla tak pekne rozprávať o Bohu a Božích veciach.

Ale mladá roľníčka, akou bola Barbara Vogtová, nemohla mať dieťa stále pri sebe. Malá Betka chcela síce pomáhať, nakoľko jej sily dovoľovali. Často však iba stála matke v ceste, a tak ju radšej poslala domov. Vtedy sa vzoprela jej tvrdohlavosť a ťažko jej padlo byť poslušná. Stačila však spomienka na svoje predsavzatie a poslušne odišla.

Dievča malo jemné svedomie. Alžbetina túžba „vyhýbať sa všetkému, čo by mohlo uraziť Boha, a vedieť všetko, čo treba konať, aby sme Boha milovali," bola stále väčšia. To, čo jej matka vedela povedať, bolo pre ňu primálo. Preto ustavične vyhľadávala reči o svätých veciach. Raz v nedeľu, keď vystupovala po schodoch, počula, ako teta Barbara, otcova sestra, ktorá býva v tom istom dome, číta nahlas z nábožnej knihy. Betka si k nej prisadla a veľmi pozorne počúvala. Potom jej začala klásť otázku za otázkou. Jej duch i srdce boli stále hladné po Bohu. A takou zostala Alžbeta už navždy.

Ale nezaoberala sa iba sebou. Už teraz sa v nej zobúdza horlivosť za iné duše. Preto napomínala iné deti pri hašterení a nepeknom správaní: „Toto nesmiete robiť, je to hriech, týmto urážate Boha!" Neraz zastala uprostred hry, zhromaždila deti okolo seba a rozprávala im o utrpení Pána. Tak sa stala pre nich malým apoštolom.

Keď mala Alžbeta sedem rokov, prvýkrát počula o živote svätých. Tak ako svätá Terézia z Avily sa už ako dieťa so svojím bratom Rodrigom nadchli hrdinstvom pre Božie kráľovstvo, tak aj ona pocítila veľkú túžbu po svätosti. Preto často hovorila: „Toto čítanie na mňa hlboko zapôsobilo, a tak ja by som sa chcela stať svätou. Túžba poznať Boha lepšie a viac ho milovať, rástla vo mne tak, že mi spôsobila až vnútorné utrpenie. Rozmýšľala som nad tým a celé hodiny som sa zaoberala len touto jedinou myšlienkou, ako sa mám správať, aby som bola milá Bohu."

Teraz ju častejšie vidíme v tichom kúte domu, kde sa nerušene modlí a rozmýšľa. Bol to kút v komore za veľkým komínom. Tu mohla dlho kľačať pred obrazom Ukrižovaného. V záhrade bol zasa košatý strom, ktorého konáre siahali až po zem a skryli ju. Aj v kôlni

a v stodole mala svoje skryté miesta. V tejto samote zneli jej úprimné prosby k Bohu, veď jej jediným želaním bolo, stať sa zbožným dieťaťom, ktoré by sa páčilo Bohu a celé mu patrilo.

„Zdvihla som ruky k nebu a prosiac sa modlila: „Ježiš, chcem sa stať svätou. Nech to stojí čokoľvek, chcem byť svätou! Môj Ježiš, všakže mi pomôžeš stať sa svätou? Nedopusť, aby som niekedy ťažko zhrešila.“

Alžbeta mala istú zlú vlastnosť, s ktorou sa borila celý život: bola to tvrdohlavosť a svojvôľa. Niekedy sa totiž chcela modliť v inom čase, ako to chceli rodičia. Keď sa však poddala svojvôli, trápili ju výčitky svedomia a hrozný strach, že urazila Boha.

Rodina Eppingerovcov mala teraz štyri deti. Okrem najstaršej Alžbety aj päťročnú Margarétu, dvojročnú Barbaru a v kolíske malého Juraja. Keď rodičia pracovali na poli, Alžbeta musela dozerať doma na svojich súrodencov. Vôbec to nerobila rada, pretože túžila iba po samote a modlitbe. Veľmi hrdinsky však premáhala túto túžbu, aby nezanedbávala svoje povinnosti. A ak jej niekedy podľahla, zaplavila ju hlboká ľútosť. Plná bolesti prosila Božiu Matku, aby jej vyprosila odpustenie, a skôr ako sa rodičia vrátili, uložila si konkrétne pokánie.

Otec Eppinger rád brával svoju malú Alžbetu so sebou na pole, čomu sa nesmierne tešila. Spomínala na to takto: „Keďže, ako som už spomenula, denne vo mne rástla túžba po tom, aby som Boha viac spoznávala a milovala, snažila som sa stále viac cvičiť v modlitbe. K tomuto cvičeniu mi nijaké iné miesto nebolo milšie ako šíre pole. Rada som tam s rodičmi chodila. Na poli som sa mohla od nich trochu vzdialiť a zostať nepozorovane sama. Mohla som pozorovať nebo a kvety, ktoré vo mne prebúdzali lásku k Bohu. Raz som sa posadila blízko k otcovi, ktorý pracoval, a prosila som ho pozorujúc oblohu, aby mi rozprával niečo o Bohu a o nebi.“ Kto by si hneď nepomyslel na malú svätú Teréziu, ktorá sedávala vedľa svojho otca pri rieke? Kým tento sledoval svoju udicu, snívalo jeho dieťa o nebeských veciach. Citlivá a zbožná duša vníma všetky veci

v prírode s nežnou láskou. Veď je to predsa Boh, ktorý ich nám ľuďom daroval.

Alžbeta už mala osem rokov, keď ju rodičia dali do školy. Dnes sa tomu čudujeme, ale vtedy nebol žiaden zákon, ktorý by prikazoval deťom chodiť do školy. Navyše matka Barbara Betku veľmi potrebovala, aby dohliadala na mladších súrodencov. V roku 1822 bola katolícka škola v Niederbronne ešte spoločná pre chlapcov a dievčatá. Až o niekoľko rokov neskôr otvorili rappoltsweilerské školské sestry vlastnú triedu.[1] Christian Fleck bol vynikajúci učiteľ. Z jeho hlboko veriacej duše vychádzali mnohé náboženské poučenia. Uvádzal deti aj do francúzskeho jazyka. Jeho rodina bola hlboko kresťanská a tak aj žila. Vyšli z nej traja dobrí kňazi Cirkvi.[2] Učiteľ bol svojej žiačke príbuzným z manželkinej strany Anny Fichterovej, ktorá bola dcérou jednej Alžbetinej pratety.

Tak prišla jedného dňa Alžbeta plná radostného očakávania do školy. A mala iba jedno prianie: „počuť veľa o Bohu a lepšie ho spoznať“. Čakalo ju však veľké sklamanie. Učiteľ jej dal miesto pri deťoch, ktoré nepekne rozprávali. Pre jemnú dušu bolo veľkým trápením počúvať ich. A tak namiesto radosti zo školy sa v nej zrodila veľká nechuť. Často jej tiekli po tvári slzy ako prejav vnútorného trápenia. Neodvážila sa odpovedať na učiteľovu otázku, čo je toho príčinou. Šesť mesiacov mlčky trpela. Ani rodičia sa nedozvedeli, aký strach prenasleduje ich dieťa, dokonca aj v noci. O jej trápení vedel iba Boh. Keď v noci nemohla spať zo strachu pred nasledujúcim dňom, prosila Boha, Božiu Matku a anjela strážneho o pomoc. Tak sa Alžbeta už ako dieťa naučila trpieť, mlčať a modliť sa. Tieto tri slová sa neskôr stali heslom celého jej života.

---

[1] Pokiaľ bola postavená nová budova školy, boli pre dievčatá postupne prenajaté miestnosti, posledná z nich bola v dome Ignáca Vogela, v ktorom neskôr Alžbeta založila kláštor.

[2] Najstarší, Jozef Martin narodený 1819, neskorší kanonik v katedrále Metz, Franz Ludwig narodený 1824, neskôr biskup v Metz, nástupca biskupa Duponta des Loges a Teodor, narodený 1827, vstúpil do Spoločnosti Ježišovej.

Zrazu však prišiel deň vyslobodenia z tohto vnútorného napätia. Alžbeta dostala v triede miesto blízko učiteľa a teraz pozorne sledovala jeho výklad. Zvlášť rada počúvala, keď rozprával deťom o Kristovom utrpení a o kráse jeho Matky Márie. O svetských veciach, ktoré sa v škole učili, Alžbeta nerozprávala. Christian Fleck bol schopný a svedomitý učiteľ. Iste to nebola jeho vina, že sa táto žiačka naučila iba čítať a napísať svoje meno. Jej duch bol už tak mocne ovládaný myšlienkou na Boha, že pre ostatné veci v ňom zostalo len málo miesta. Iste si aj matka nechávala svoju najstaršiu dcéru často doma, aby jej pomáhala pri práci, ale bolo to často aj pre jej slabé zdravie. Prirodzené nadanie jej v žiadnom prípade nechýbalo. O tom svedčia mnohé skutočnosti.

Alžbeta s napätím očakávala prvú hodinu náboženstva s pánom farárom. On sa totiž neskôr stal dobrým vodcom tejto omilostenej duše.

Alžbeta cítila veľkú bázeň pred každým kňazom. Cestou na pole sa raz opýtala otca: „Kto sú kňazi?“ A on jej povedal: „Kňazi sú Boží služobníci. Ohlasujú nám evanjelium, a preto musíme mať k nim veľkú úctu.“ Neskôr si Alžbeta zaznamenala: „Premýšľala som o tejto otcovej odpovedi ako aj o každom poučení, ktorého sa mi dostalo od rodičov. Keď som videla nejakého kňaza, zdalo sa mi, akoby som videla samého Krista. A tak som zostala stáť a dlho som sa za ním pozerala mysliac si: „Keby som sa tak mohla porozprávať s kňazom, určite by mi niečo povedal o Bohu.“

Toto želanie dievčaťa sa splnilo viac ako si myslelo. Farár Reichard bol mladý, horlivý a dobrý kňaz. Dňa 20. januára 1823 ho biskup poslal do Niederbronnu. Bol tým pravým kňazom pre túto neľahkú farnosť.[1] Narodil sa vo Wasselnheime, v jednoduchej

[1] Niederbronn bol v rokoch 1570 až 1780 filiálkou farnosti Reichshofen. V roku 1780 bol povýšený na samostatnú farnosť. Pri počte 2800 obyvateľov mala táto zmiešaná farnosť 1000 katolíkov. Prvý farár Eberle sa musel v roku 1792 vysťahovať, keďže ako dobrý kňaz nevykonal prísahu, ktorú žiadala revolúcia. Keď búrka revolúcie prehrmela, vrátil sa naspäť s nalomeným zdravím. Po ňom nasledoval farár Reichard.

robotníckej rodine. Už ako chlapec upútal na seba pozornosť kaplána Geissa, ktorý v ňom prebudil lásku ku kňazstvu. Jeho matka bola protestantkou. Poznal teda z vlastnej skúsenosti spolunažívanie oboch kresťanských vierovyznaní. Po svojej kňazskej vysviacke v roku 1819 pôsobil v kostole svätého Juraja v Hagenau. Tamojší farár Felix Poinsignon (zomrel v roku 1830) bol v celom okolí vážený pre svoje rýdze kresťanské zmýšľanie a čnostný život. Pri ňom nadobudol mladý kňaz mnohé skúsenosti pre svoju činnosť duchovného pastiera a horlivé napredovanie v duchovnom živote. Často putoval na blízke pútnické miesto Marienthal a čerpal tu silu pri Matke milostí. Na tomto posvätnom mieste sa každoročne odovzdával aj tichým dňom duchovných cvičení.

Jeho denný poriadok, ktorý zachovával po celý život, nám najlepšie ukazuje, aký šľachetný a duchovne silný bol tento príkladný kňaz. V lete vstával o štvrtej hodine, v zime o piatej. Denne venoval hodinu zbožnému rozjímaniu. Preto bola jeho duša sústredená a naplnená zbožnosťou, keď kráčal k oltáru, aby prinášal najsvätejšiu obetu. Pol hodiny po nej potom venoval poďakovaniu. Každé popoludnie navštevoval nášho Pána vo svätostánku, ktorému zasvätil svoj život. Večer po kľačiačky čítal stať zo Svätého písma. Ak mu počas dňa zostala voľná hodina, venoval ju štúdiu.

Zakaždým, keď tento šľachetný kňaz vkročil do školy, Alžbeta sa na neho pozerala s veľkou úctou. Predstavila si ho pred oltárom, ako drží v rukách Pána a prijíma ho do svojho srdca. Bola natoľko dojatá, že sa až chvela. Na to, aby ju vyučoval kňaz, bola ešte primladá, a tak musela čakať. Jej oči plné túžby vždy smerovali k starším deťom, ba často bola v pokušení zaradiť sa medzi ne. Jej duša plesala radosťou, keď sa ako desaťročná dostala medzi ne. Sadala si vždy čo najbližšie ku katechétovi. Nechajme však rozprávať o tom samotnú Alžbetu:

„Nás, najmenšie, si posadil kňaz priamo pred stôl. Teraz boli moje oči upreté iba na toho, ktorý nám rozprával o poslušnosti a napomínal nás, aby sme usilovne chodili do školy. Moja úcta k pánu farárovi ustavične rástla. Myslela som si o ňom, že je jedným

zo svätcov, o ktorých som počula. Pozerajúc sa na kríž v srdci som si hovorila: Môj Ježiš, chcem vždy poslúchať tohto pána farára, aby som sa aj ja stala svätou."

To, čo od neho počula, celkom napĺňalo jej dušu. Vôbec ju neunavovalo stále o tom premýšľať cestou domov alebo na pole. Už teraz mala silný zmysel pre krásu Božieho slova. Úzkostlivo sa starala, aby nič z neho nezabudla. Každá hodina náboženstva bola preniknutá mimoriadnou radosťou. Bola plná vďačnosti voči kňazovi i učiteľovi. Ako si len mohli deti zlomyseľne vymýšľať, že nepočúva kňaza! Alžbeta to nemohla pochopiť a musela sa ovládať, aby potlačila svoj odpor voči nim.

Keď mala jedenásť rokov, pán farár vysvetľoval deťom tajomstvo svätej omše. Hlboko dojatý tým, čo sa skrze nekonečnú Božiu lásku denne dialo na oltári, našiel cestu aj k detským dušiam a snažil sa, aby sa utrpenie nášho Spasiteľa stávalo aj ich vnútorným zážitkom. Alžbeta tým bola veľmi oslovená. Neskôr na to takto spomínala:

„Dodnes mi znejú v ušiach slová, ktoré povedal kňaz o Ježišovom utrpení v záhrade na Olivovej hore: Pozrite deti, čo Ježiš, náš Spasiteľ, pretrpel pre naše hriechy a toto utrpenie mu spôsobilo, že sa až potil krvou! Tieto slová urobili na mňa taký hlboký dojem, že som sa chvela na celom tele. Pri pohľade na pána farára som mala pocit, že na ňom vidím obraz trpiaceho Spasiteľa. Vo svojom vnútri som prosila: Môj Ježiš! Počas celého môjho života sa už nechcem dopustiť žiadneho hriechu. Len žiadny hriech! Na druhý deň ráno som išla s veľkou pokorou na svätú omšu. Počas nej mi utrpenie Krista opäť ožilo v pamäti a vzbudilo vo mne túžbu žiť sama v nejakom lese, v nejakej jaskyni, aby som tam mohla ustavične rozjímať nad Ježišovým utrpením. Pri premenení som sa opäť chvela na celom tele. Od tohto okamžiku sa ma úplne zmocnila túžba pravidelne sa zúčastňovať na svätej omši."

Áno, tak to bolo s Alžbetou vždy. Každé nové poznanie sa jej stalo ďalším stupienkom na strmej ceste nahor. Nielen jej vnímavá

myseľ, ale aj jej silná vôľa sa ustavične zdokonaľovala. V jej životopise opakovane čítame:

„Od tejto chvíle stále viac a viac jej dušu priťahuje utrpenie nášho Pána. Rozjímanie o ňom sa stalo stredobodom jej života. Keď kňaz rozprával o modlitbe, bolo to pre ňu niečo ako svetlo. Cítila celú hĺbku a blaženosť pravdy, že Boh je blízko pri všetkých, ktorí sa modlia. Raz sa o tom takto vyjadrila:

„Po vyučovaní som chcela byť pri modlitbe vždy sama. Predstavovala som si pri mne prítomného Ježiša. V tom čase som začala sústredene bojovať proti roztržitosti v modlitbe. Nechcela som sa obzerať okolo seba alebo byť ľahostajná pri kľačaní, či v držaní zložených rúk. Čokoľvek nám pán farár povedal, ihneď som si predstavila prítomnosť nekonečnej Božej majestátnosti, pred ktorú máme predstúpiť dôstojnejšie ako pred akéhokoľvek významného človeka.

Od dvanástich rokov boli jej myšlienky upriamené predovšetkým na Najsvätejšiu Oltárnu sviatosť. Počas práce na poli sa často obracala smerom ku kostolu a pozdravovala svojho Spasiteľa: „Nech je pozdravená a zvelebená Najsvätejšia Oltárna sviatosť!“ Popri Božom dome vždy prechádzala pomaly, aby bola aspoň trochu dlhšie pri Pánovi, ktorý jej bol tak blízky.

Aby Alžbeta získala čas na modlitbu, pri práci sa ponáhľala. Ak potom rodičia prišli s novou úlohou, tvrdohlavo sa im v duchu priečila. Pri jednej z takýchto slabostí počula vnútorný hlas: „Nechcem tvoju modlitbu, ale poslušnosť!“ Inokedy zotrvala dlhšie pri modlitbe namiesto toho, aby ihneď splnila príkaz rodičov. A opäť počula vnútorný hlas: „Poslušnosť je mi milšia ako modlitba.“ Zmätená vstala a plakala. No a už sa usilovala nerobiť nič podľa svojej vôle.

Alžbeta veľmi skoro pochopila, aké dôležité je umŕtvovanie v snahe o život, ktorý sa páči Bohu. Modlila sa s rozopätými rukami, kľakla si na drsný kus dreva, pri stole si dávala malé sebazaprenia. Všetky tieto cvičenia robila placho a skryto aj pred rodičmi.

Z času na čas ju prepadol hrozný strach pred hriechom. Vtedy plakala a modlila sa: „Môj Bože, keby som ťa len mohla milovať počas celého svojho života a vždy robiť len to, čo sa ti páči. Môj Ježiš, chcela by som celý deň myslieť len na teba. A po takejto modlitbe vo svojom vnútri som cítila radosť a útechu, ktoré ma robili poslušnou, aby som rýchlo vykonávala svoje detské povinnosti. A tak som si neprestajne opakovala: Môj Ježiš, buď mojou láskou, Ježiš, buď mojou radosťou!“

A Boh odmeňuje toto milujúce, na obeť pripravené dieťa, dáva mu pocítiť svoju prítomnosť. Vedie Alžbetu k vnútornej modlitbe, k stále hlbšiemu spojeniu sa s ním. Aby sa naučila lepšie milovať Boha, utieka sa k Božej Matke a prosí ju plná dôvery: „Mária, moja milá Matka, ty si ma naučila modliť sa, teraz ma nauč, ako mám milovať Ježiša!“

A zrazu sa v nej po prvýkrát prebudilo želanie opustiť svet. Každoročne prichádzalo do Niederbronnu mnoho rehoľných sestier, aby sa tam zotavili. Zakaždým, keď Alžbeta stretla niektorú z nich, rástla v nej túžba vstúpiť do kláštora, aby mohla lepšie slúžiť Pánovi. S celou vrúcnosťou svojej duše volala na neho: „Môj Ježiš, ako dlho ešte musím zostať bez svätého prijímania? Aká veľká je moja túžba po tebe, Ježiš! Ach, keď ťa raz budem môcť prijať, určite ťa budem viac milovať a ešte horlivejšie ti slúžiť.“

II. kapitola
PRVÉ SVÄTÉ PRIJÍMANIE
Roky mladosti 1827 až 1830

Píše sa rok 1827. Už len niekoľko mesiacov delí Alžbetu odo dňa jej prvého svätého prijímania, ktoré očakáva s veľkou túžbou. Raz, keď videla veriacich pristupovať k Pánovmu stolu, rozplakala sa. Jej hlasné vzlykanie sa rozliehalo po kostole bez toho, aby si to uvedomovala. Bola priveľmi plachá na to, aby dokázala slovami vyjadriť svoje vnútorné zážitky.

Predstavovala si utrpenie Božského Spasiteľa tak živo, že videla, ako jeho jazvy krvácajú. Po takomto rozjímaní s novou horlivosťou robila všetko, čo jej prikazovali rodičia. Zážitky nadobudnuté pod krížom zostávali zapísané hlboko v jej duši. Počas práce v rodičovskom dome a na poli neustále mala pred očami Ježiša, ktorý sa obetoval za hriechy sveta, „lebo to sám chcel".

Horlivo prežívala vyučovanie náboženstva, ktoré bolo prípravou na prvé sväté prijímanie. Zvlášť si dala námahu naučiť sa naspamäť katechizmus. Samozrejme, že jej to robilo ťažkosti. Ale takto lepšie pochopila jeho podstatu a prehĺbila sa aj v modlitbe.

Čo ňou však stále otriasalo, bolo tajomstvo hriechu. A tak po vyučovaní si išla kľaknúť pred kríž. Osobitnú radosť našla v poklone pred Najsvätejšou Oltárnou sviatosťou. Neraz aj v noci venovala niekoľko hodín modlitbe.

Občas ju premohol veľký smútok a obava, že nesplnila všetky napomenutia svojho duchovného vodcu. Toto napätie vo vnútri spôsobovalo Alžbete rôzne telesné utrpenia. Ale prijímala to ako príležitosť pracovať na svojich nedokonalostiach. Počúvajme, ako o tom hovorí sama Alžbeta:

„Už v tom čase som mala veľké telesné utrpenia, rodičom som však o nich nepovedala a obetovala som ich Bohu, modliac sa: Môj Ježiš, chcem tieto utrpenia znášať, ak ti je to milé, len mi daj srdce podľa svojho Srdca, aby som ťa mohla dôstojne prijať vo svätom

prijímaní. Na istom osamelom mieste nášho domu, kde som sa často chodila modliť, som mala uložený kríž. (Bolo to pri veľkom komíne v komore.) Opäť som išla na toto miesto, kľakla som si, zobrala kríž do rúk, bozkávala ho a zmáčala slzami rozjímajúc o utrpení svojho Vykupiteľa. Modlila som sa: Môj Ježiš, ako ťa budem môcť dôstojne prijať, som taká spurná a netrpezlivá? Môj Ježiš, pomôž mi! Zakaždým, keď som sa takto modlila, cítila som vnútornú úľavu a odvahu, takže som prežila celé hodiny v úteche a v radosti - a nemohla som v srdci opakovať iné, iba Ježiš, moja láska, Ježiš, moja radosť! Bez toho, aby som vedela, čo to je, takže už pred svojím prvým svätým prijímaním som často takto duchovne prijímala. Bola som taká zapálená láskou k Ježišovi, že som zavše musela aj rýchlejšie dýchať."

Konečne nastal ten veľký deň, tak dlho očakávaný deň prvého svätého prijímania![1] Zatiaľ čo jej obliekali biele šaty, bola od vnútorného dojatia celá bledá. „Čo ti je, Betka?" pýtali sa príbuzní. „Veď si na smrť bledá!"

Prepadol ju strach, že na takú slávnostnú chvíľu nie je dostatočne pripravená. Ale tieto pochybnosti trvali len krátko. Čoskoro čisté detské srdce zaplavila nevýslovná radosť. V kostole hľadela túžobne na oltár a neprestajne opakovala: „Ježiš môj, teraz ťa môžem prijať."

Keď pristúpila k Pánovmu stolu, vôbec necítila svoje telo. Neuvedomovala si, že v ruke drží sviecu... Nič nevnímala zo svojho okolia. Zrazu je z nej iba túžobne čakajúce dieťa. Neskôr o tom takto hovorila:

„Pri svätom prijímaní som nevnímala ani pána farára, ktorý mi ho podával. Vôbec som necítila samu seba. Bola som akoby mimo svojho tela."

No a keď sa vrátila na svoje miesto, modlila sa celkom ponorená vo svojom Bohu:

---

[1] Deň prvého svätého prijímania Alžbety nemôžeme presne určiť, bolo to pravdepodobne v apríli 1828. Sviatosť birmovania jej udelil Mgr. Pappe de Trevern dňa 10. mája 1828 v Reichshofene. Bolo to prvé vysluhovanie sviatosti birmovania po francúzskej revolúcii.

„Môj Ježiš, teraz ťa vlastním vo svojom srdci. Ako dlho som len po tebe túžila! Ježiš, všakže zostaneš teraz vo mne. Pozri, celkom sa ti odovzdávam. Teraz zdobíš moje srdce čnosťami, ktoré sú ti najpríjemnejšie. Nechcem ťa nikdy viac uraziť, len mi vždy pomáhaj, môj milý Ježiš! Mária, moja matka, príď, pomôž mi milovať Ježiša, ktorého som teraz prijala do svojho srdca! Môj Ježiš, mám ešte jednu prosbu: dovoľ mi, aby som mohla po celý život slúžiť iba tebe. A prosím, nechaj mi navždy nášho duchovného otca! Daj mu silu a zdravie. Veď za to veľké šťastie, ktoré teraz prežívam, vďačím aj jemu. Nechaj ho žiť tak dlho ako mňa. A ja ti sľubujem, Ježiš, že ho vo všetkom budem poslúchať."

Počas tejto modlitby mala Alžbeta na mysli všetky pravdy, ktoré na ňu počas hodín náboženstva tak silno zapôsobili. Pokorne a s vďačným srdcom prosila: „Udeľ dnes môjmu duchovnému otcovi zvláštnu milosť, lebo som mu veľa dlžná a nič nemám."

Alžbeta bola tak zahĺbená do svojej modlitby, že sa nezúčastnila ani spoločného vďakyvzdávania. Prepadla ju úzkosť, že ho zanedbala. Povedala si však: „Tá modlitba za môjho duchovného otca sa mi vryla tak hlboko do pamäti, že zostane navždy v mojom srdci."

V deň prvého svätého prijímania bolo spečatené vnútorné spojenie oboch duší, ktorým Pán určil spolupracovať na veľkom diele.

Čo len mohol pre ňu znamenať svet teraz, keď zažila kúsok neba? A tak len v tichosti velebila Boha a ďakovala mu za veľkú milosť! Iba s námahou prežila zvyšok tohto sviatočného dňa. Bolo pre ňu ťažké byť v hluku medzi ostatnými deťmi. Tak počas slávnostného obeda robila iba to, čo sa od nej žiadalo. Lebo jej duša, ako živý Boží trón, bola naplnená hlbokým dojatím a radosťou.

Toto bude odteraz Alžbeta zažívať stále častejšie. Bude chcieť byť sama so svojím Bohom, hoci aj iní si budú na ňu nárokovať.

Popoludní už Alžbeta stojí uprostred ostatných detí v kostole. Má pristúpiť ku krstiteľnici a sama sľúbiť to, čo pred štrnástimi rokmi za ňu pri svätom krste odriekali krstní rodičia Peter Fritsch a Alžbeta Schupp.

Čo pre mnohých zostane iba peknými slovami, pre ňu je prísahou vernosti pred večným Bohom, Stvoriteľom a jediným cieľom jej života. Bude ju môcť dodržať? Alžbeta je zrazu celkom preniknutá vlastnou slabosťou a úbohosťou. Ale pozrie na svätostánok a modlí sa:

„Môj milý Ježiš, pomôž mi zrieknuť sa sveta a všetkého, čo mu patrí. Tebe jedinému chcem slúžiť tak verne, ako som len schopná. Ježiš, pomôž mi v tom!“

Keď ju zavolajú ku krstiteľnici, odvážne odrieka svoj sľub. Po vyznaní viery, nádeje a lásky zbadá nad farárom Reichardom jasný lúč, ktorý v nej prudko zapáli „lásku k utrpeniu i bázeň a lásku k Ježišovi v Najsvätejšej Oltárnej sviatosti.“

V ten večer ide sama do záhrady. Hoci je celkom malá, pre ňu, naplnenú Božou milosťou, znamená celý svet. Zdvihne oči k nebu a opakuje krátku modlitbu, v ktorej je všetko: „Môj Ježiš, zostaň stále so mnou!“ V takomto povznesení by sa Alžbeta najradšej modlila celú noc. Cítila sa však na to prislabá...

Dňom prvého svätého prijímania sa začal pre Alžbetu život dospelého človeka. Bol ťažký ako život malých roľníkov a Alžbeta si musela zvykať na tvrdú prácu na poli. Nebála sa jej. A predsa sa neraz pýtala plná skľúčenosti: „Čo sa stane s mojou vnútornou uzobranosťou?“ Bude môcť aj naďalej vytvárať také vrúcne spoločenstvo s Bohom? Táto práca bola pre jej krehké telo naozaj tak vyčerpávajúca, že prešli aj celé hodiny, počas ktorých nemohla udržať svoje zvyčajné spojenie s Bohom. Preto sa jej duše začali zmocňovať obavy a hanba. Nie, nechce sa stať vlažnou. Pokánie malo napomáhať duchu a zvíťaziť nad slabosťou tela.

Mohli by sme odsudzovať skutky pokánia tohto dievčaťa, pretože prispeli k narušeniu jej zdravia. Musíme však uvážiť: Alžbeta mala 14 rokov, keď sa pre ne rozhodla, aby vyhovela naliehaniu svojej planúcej lásky k Bohu. Našla veľa príležitosti na pokánie. Práve vtedy, keď bola práca priťažká, nevzdávala sa a kvapky potu sa perlili na jej tvári. Toto krehké dievča chcelo trpieť preťažením. V duchu pred ňou stál Spasiteľ s tŕňovou korunou, po jeho tvári stekali kvapky krvi. Tešila sa, že sa mu aspoň trochu

podobá, keď bol pre naše neprávosti strýznený. „Môj Ježiš,“ modlila sa, „zaprisahám ťa, daj, aby som stále myslela na teba! Nech spoznám, čo mám robiť, aby som ti robila radosť a nezarmucovala ťa.“ Potom kráčala bosými nohami po drsných cestách, neraz sa hodila na kolená na tvrdý kameň alebo na zem a modlila sa. Z týchto obiet rástla v nej opäť sila a odvaha, ale predovšetkým nekonečná túžba po novom stretnutí s Bohom.

Čakať štrnásť dní na sväté prijímanie sa jej zdalo večnosťou. Avšak v tomto období bolo častejšie sväté prijímanie následkom jansenizmu niečím nezvyčajným. Večer, pred druhým svätým prijímaním, bola jej radosť taká veľká, že nemohla spať. Dvakrát vstala modliť sa, až ju rodičia museli poslať naspäť do postele. Posledné hodiny akoby nechceli uplynúť. Sama o tom povedala: „Moja viera v Ježiša v Najsvätejšej Oltárnej sviatosti bola taká živá, že som sa s ňou cítila v úplnej blízkosti Ježiša a rozprávala som sa s ním celkom dôverne, detsky a bez strachu.“

V tom čase Alžbeta dostala do rúk knihu o čnostiach Božej Matky. Čítala o jej čistote a poníženosti. A hneď sa takou chcela stať aj ona. Plná túžby sa modlila Salve Regina a potom k tomu pridala: „Mária, chcem ťa nasledovať, chcem byť tiež pannou, chcem nasledovať tvoje čnosti. Mária, pomôž mi!“ Vo všetkom chcela byť malou Máriou: pri chôdzi, pri práci, pri kontakte s ľuďmi. Osobitne si chcela strážiť oči, aby sa jej cez ne do srdca nevkradlo nič, čo by mohlo uraziť Boha.

Často ju videli mlčky kráčať za vozom, ktorý viedol jej otec, ako sa modlí ruženec. Ak sa k nemu nedostala počas dňa, túto modlitbu, ktorá sa jej stala takou milou, sa modlila večer. Pri nej vždy zabudla na všetku únavu.

Alžbetu v mladom nadšení pohltilo rozjímanie o kráse, poníženosti a dobrote nebeskej Matky natoľko, že keď šla na pole alebo kamkoľvek vonku, neraz odbočila na nesprávnu cestu. V tom čase si uctievala aj svätého Alojza. Zvlášť milovala jeho vyžarujúcu čistotu. Svetlom na zemi bola pre ňu Najsvätejšia Trojica. Modlitba „Sláva Otcu“ bola pre ňu zakaždým aktom lásky.

Keď večer zvonili na „Anjel Pána“ a hlboký pokoj zaľahol na zem, Alžbeta sa ponáhľala do záhrady, lebo teraz prišla jej najmilšia hodina. Pokľakla k modlitbe pod košatým stromom. Jej vôľa celkom sa darovať Ježišovi sa vtedy veľmi zintenzívnila. Jedného dňa vykríkla: „Hľa, môj Vykupiteľ, tu som! Vezmi si ma ako svoju nevestu a formuj ma podľa svojej vôle!“ A počula, ako jej odpovedá vnútorný hlas: „Buď pokojné, dieťa moje, si celkom moje, budem ťa chrániť pred každým hriechom nečistoty.“ Tak v radostnej dôvere zložila sľub čistoty. Spovedník jej to dovolil najprv na jeden rok. Potom jej dovolil sľub obnoviť.

Alžbetu opakovane zaplavovala nekonečná čistá radosť. Svoje vnútorné spojenie so Spasiteľom pociťuje ako blaženosť, ktorá nie je z tohto sveta. Jej duša bola plná sladkej blaženosti. Prosila Pána, aby si počas dňa našla dostatok času a mohla sa k nemu vrátiť. Najhlbšie to však prežívala večer. Vtedy šepkala: „Pán je vo mne, patrím mu úplne.“ A nikdy neľutovala, že si vyvolila Spasiteľa za svojho Ženícha.

Alžbeta vedela aj o svojej slabosti a úbohosti. Sám Pán musel sýtiť a posilňovať jej dušu. Sväté prijímanie raz za štrnásť dní jej nestačilo. Po ôsmich dňoch pozbierala všetku odvahu a prosila svojho spovedníka o chlieb života. Keď sa jej pýtal na dôvod, placho mu povedala: „Pretože by som chcela napredovať v čnosti a v dokonalosti.“

Spovedník sa najprv pýtal na jej duchovný život, na cvičenie sa v kresťanských čnostiach a až potom jej dovolil pristúpiť k svätému prijímaniu. Po ďalších ôsmich dňoch však už toto dovolenie nedostala. Alžbeta bola nesmelá, veľmi úzkostlivá a odhodlaná uznať svoju nehodnosť. Ale vnútorný tlak bol silnejší ako všetky zábrany. Po tom, čo naliehala na svojho Božského Majstra, opäť stála pred pánom farárom prosiac o dovolenie prijať Pánovo telo. Oplatilo sa, lebo bez problémov jej udelil dovolenie. Pevne si zaumienila urobiť všetko preto, aby sa to opakovalo.

Teraz už začíname chápať Alžbetu, prečo sa stále viac odcudzovala svetu. A stále viac v nej rástla túžba po rehoľnom

živote. Plná dôvery sa utiekala k Matke dobrej rady. Napriek tomu, že jej duša túžila po neustálom spojení so Spasiteľom, nechcela vstúpiť do uzavretého kláštora, ale „rada by bola žila tam, kde by mohla účinkovať na Božiu slávu a spásu duší."

To v nej prehovoril Boží hlas. Lebo napriek náklonnosti k pokojnému životu, rovnako ako v mnohých deťoch Alsaska, tĺklo v nej srdce misionára. Chcela byť Máriou i Martou zároveň. Chcela darovať Spasiteľovi zblúdené duše, veľa takýchto duší. Môžeme si položiť otázku, či to nebolo iba idealistické snívanie. Vie predsa, že je chudobná, nevzdelaná a chorľavá. Alžbeta si teda nebuduje žiadne vzdušné zámky. Pozná svoju úbohosť. Neskôr jej ani najväčší protivníci nemôžu nikdy vyčítať namyslenosť a pýchu. Je presvedčená, že tým, ktorí milujú Pána, všetky veci slúžia na dobro. Má v sebe nielen pokoru, ale i dôveru a lásku. Preto pripomína Spasiteľovi: „Či neboli tvoji apoštoli slabí, nevedomí muži, a predsa si chcel prostredníctvom nich obrátiť svet. Aké ľahké je pre teba pomôcť aj mne!" Potom sa s prosbou obrátila na Máriu, svoju dobrú Matku: „Zmiluj sa nado mnou! Povedz iba slovo a všetko budem môcť dosiahnuť. Ako veľmi by som si priala ostať v rehoľnom stave tou poslednou. Zmiluj sa nado mnou!"

Aká úžasná dôvera! Ako by mohla Panna Mária, jej mocná orodovnica, nevypočuť takúto naliehavú modlitbu? A Alžbeta naozaj pocítila, že jej modlitby Boh vypočul. Zaplavila ju taká silná Božia láska, až „sa jej zrýchlil dych."

Boh však neušetril ani svoje milosťami obdarené dieťa od vnútorného boja. Všetci svätí to museli zakúsiť. A o to viac to musela zakúsiť duša, ktorá sa túži otvoriť Božej vôli, aj keď prirodzenosť sa tomu niekedy bráni. Odumieranie má vždy trpkú príchuť, a teda aj odumieranie vlastnému „ja".

Bola tu však opäť jej vrodená prudkosť, ktorú Alžbeta musela zvládnuť. Tak rada by sa zverila so svojou horlivosťou iným, najmä svojim súrodencom. Ale tí jej rady vôbec nepočúvali, a tak sa nahnevala a prudko im to vyčítala. „Bola som tou prudkosťou taká zmätená, že som sa potrebovala cvičiť v miernosti a trpezlivosti."

Keď čítame toto Alžbetino priznanie, v duchu jej ďakujeme za úprimnosť. Takéto vyznania veľkých ľudí nám dodávajú silu nevzdávať boj o dobro ani vtedy, keď cítime odpor voči všetkému - utrpeniu, práci, ba i voči modlitbe!

Jej zanovitosť sa prejavila dokonca aj pri cvičení sa v modlitbe. Keďže v nedeľu chcela pristúpiť k svätému prijímaniu, verila, že nutnou podmienkou k tomu je svätá spoveď. Preto si v sobotu podľa toho zadelila aj prácu. Raz už bola pripravená na cestu do kostola, keď od nej rodičia žiadali ešte jednu službu. Každý z nás dobre pozná toto vzplanutie vzdoru vo svojom vnútri. Či si už nesplnila všetky svoje denné povinnosti? Či tento príkaz rodičov nie je len jej zbytočným trápením? Niekoľkokrát zaváhala, či je povinná vo všetkom ich poslúchať. Niekedy sa v pracovný deň odvážila aj proti vôli rodičov ísť na svätú omšu.

Lenže na takéto počínanie odpovedalo jej svedomie prudkým nepokojom. Smútok naplnil jej dušu. Vedela, že to nie je správna cesta a že to nie je ani Božia vôľa. Prosila si preto radu od kňaza a sľúbila mu, že zostane verná vnútornému hlasu, ktorý od nej žiada poslušnosť. Kňaz ju uistil, že len poslušnosťou sa Bohu zapáči. Takže teraz už mala v hlave jasno: Keď ráno musela ísť na pole a zvon práve zvolával na svätú omšu, povedala Božskému Spasiteľovi: „Iba ty, jediná Láska môjho srdca, vidíš moju túžbu, ako rada by som teraz bola prítomná na svätej omši, aby som ťa mohla velebiť a ti ďakovať. Lenže musím počúvať svojich rodičov. Ty sám však prehovor k nim a dopraj mi to, po čom túži moje srdce: poznávať ťa a milovať.“ Tak ako kvety na poliach a vtáctvo na stromoch svojím spôsobom chválili Stvoriteľa, tak v duchu sprevádzala Alžbeta, táto vrúcne milujúca duša, kňaza počas jednotlivých častí svätej omše a skrze nášho Pána obetovala nebeskému Otcovi celé stvorenie.

Alžbeta bola teraz šestnásťročné roľnícke dievča krehkého zdravia. Poznala však iba dve cesty: cestu na pole a cestu do kostola. Pracovala rada, ale viac milovala samotu, a najmä modlitbu. No z vlastnej bolestnej skúsenosti už vedela, že Bohu bude len vtedy milá, ak skĺbi do jedného celku oboje.

A my sa môžeme pýtať: „Vari bola hluchá na hlas sveta? Predsa mladé dievčatá v jej veku sa tešia z pekných šiat a z nevinných zábav. Počas nedeľných popoludní sa smejú a žartujú so svojimi priateľkami.

Hoci v tom čase katolícke rodiny chránili svoje dcéry pred privčasnou účasťou na tanečných zábavách ako aj pred ľahkomyseľnými a nebezpečnými známosťami, predsa dievčatá v jej veku už postávali pred zrkadlom, snažili sa páčiť a byť príťažlivými. Niederbronn nie je žiadna svetom opustená samota. Stávalo sa, že keď Alžbeta išla ráno na pole, často stretávala skupiny kúpeľných hostí, ktorí sa vybrali na výlet do Wasenburgu, Backelsteinu alebo k Herrenbergu. Z kúpeľného hotela často večer znela tanečná hudba, smiech a vrava galantného a elegantného sveta. Alžbetu však tento svet vôbec nelákal, pretože sa nachádzala vysoko uprostred jasných a žiarivých výšok, kde sa stretávala s Bohom. Bola tam tak „doma“, že tento svetský ruch vôbec neprenikol do jej vnútra. Išla si svojou priamou cestou celkom ponorená v Bohu. Nestretneme sa u nej ani s tým, žeby postávala v záhaľke, menila svoje zmýšľanie alebo sa obzerala na iných. Hľadala iba Boha, on bol jej jedinou radosťou i oporou, a tak zo všetkých síl po ňom túžila. A keď ju niečo zarmucovalo, modlila sa s dôverou, že Boh jej pomôže. Cesta k nemu, ktorá vypĺňala celú jej myseľ, musela byť vždy voľná. Chcela byť s ním naveky. A tak nikdy nepoľavovala v zbožnej horlivosti. Poznala všetky svoje slabosti a zreteľne videla každú chybu, do ktorej upadla. Ale hneď vstala a s väčšou silou priľnula k Bohu. No a takéto duše Boh rád berie do svojej školy. A v nej ich svojím spôsobom formuje.

Alžbeta chcela byť jeho ochotným nástrojom. Pokánie jej malo opäť pomôcť k tomu, aby bola poddajná. Často dlho do noci kľačala a modlila sa. Preto rodičia museli neraz zakročiť a poslať ju do postele. Chcela ležať na tvrdom ako Spasiteľ na kríži, preto si pod telo položila dosku a pod hlavu kúsok dreva. Keďže chcela byť poslušná, pýtala sa na názor spovedníka. Na veľké naliehanie jej toto pokánie dovolil dvakrát do týždňa. Neskôr jej to zakázal, lebo

musela dbať na zdravie, aby mohla dobre vykonávať svoje každodenné povinnosti. V tejto požiadavke „svätej jednoduchosti“ spoznávame zbožné zmýšľanie tohto svätého kňaza. Alžbeta však často pokľakla pred svojím Spasiteľom plná blčiacej túžby v snahe dokázať mu svoju lásku aj skutkami: „Môj Ježiš, nepraješ si tieto moje cvičenia kajúcnosti? Chcem ťa poslúchať. Osloboď však moje srdce od všetkého, čo ti prekáža v spojení so mnou. Obávam sa sveta. Rada budem robiť to, čo odo mňa žiadaš. Ale, Ježiš, chcem sa stať svätou, aj keby ma to malo stáť život. Dovoľ mi to, prosím ťa!“

Našla však jediné východisko ako uskutočniť svoj plán, a to v rehoľnom živote. Ale chce to aj Boh? So záujmom pozorovala všetky rádové sestry, ktoré v lete stretávala. Rada by bola oslovila niektorú z nich, avšak nebola na to dosť šikovná ani odvážna. Raz sa však konečne priblížila k svojmu cieľu. Rozhodla sa slúžiť Bohu a zachraňovať duše pri sestrách Dobrého Pastiera. Prosila teda rodičov o dovolenie, aby mohla vstúpiť do ich kláštora. Lenže márne... Prísne jej to zakázali! Prosila teda opäť, zaprisahávala ich na kolenách, že od toho závisí spása jej duše. Aj keď jej otec a matka boli dobrí kresťania, v tomto sa obmäkčiť nedali.

Teraz mali sedem detí, lebo roku 1823 sa im narodil Anton, po troch rokoch Adam a opäť o tri roky Magdaléna. Dobrá i obetavá Alžbeta bola požehnaním i ochranou pre celý dom. Keď rodinu postihol nejaký kríž, vedela dobre poradiť a pomôcť v trápení. V početnej rodine Epingerovcov sa žilo z dlane do úst. Zlá úroda neraz ohrozovala ich život. Preto si veľa sľubovali od svojej dospelej dcéry. Alžbeta teda musí zostať doma a pomáhať rodine niesť každodenný kríž!

Nuž nie div, že rodičia jej zbožnú horlivosť sledovali s istou nedôverou. Hoci cítili, že pravá láska, ktorou si ju Boh priťahuje, vyžaruje z nej ako slnko.

Predsa však rozhodli, že musí zostať doma, čo pre Alžbetu znamenalo veľmi tvrdý úder. Aj keď sa poslušne podvolila ich vôli, naplnilo ju to veľkou bolesťou. Napokon urobila z toho takýto záver:

„Keď mi rodičia nedali dovolenie stať sa rehoľnou sestrou, tak určite len preto, že ma Boh nechce.“

Vo svojej úzkostlivosti bola presvedčená, že ak nemôže ísť do kláštora, musí sa obávať večného zavrhnutia a že iba kláštor ju môže zachrániť. Bola ešte primladá na to, aby pochopila, že Boh môže volať aj vtedy, keď človek nevidí žiadnu možnosť nasledovať jeho volanie. Neskôr sa naučila, že veľký Boh, ktorého tak veľmi milovala, uskutočňuje svoje plány aj v protirečeniach.

Čoskoro ju zahŕňala výčitkami nielen rodina, ale aj kamarátky jej sťažovali život. A hoci ona nechcela zostať v ich očiach čudákom, mnohí ju nešetrili pred krutými výčitkami a súdmi. Prezývali ju „modliaca sa sestra“; „tá, čo preháňa“; „svätá zelina Liesel“ (domáce meno pre Elizabeth, čo znamená Alžbetka) a podobne. Ako len museli túto krehkú dušu takéto posmešky bolieť! Veľmi trpko znášala tento výsmech a potupu. Napriek tomu mlčala, nikdy neodpovedala na urážku urážkou a nikdy sa nesťažovala na krivdy. Jednoducho všetkým dala za pravdu. V duchu však dúfala, že týmto zdráhaním rodičov ju Boh určite neodmietol. Preto sa jej rana nehojila, ale krvácala dovnútra. A tam počula hlas pokušiteľa: „Boh ťa nechce!“ No a pýtala sa sama seba: „Sú tieto slová rozsudkom nad mojím životom?“

Tieto trápenia ako šedý závoj zahalili jej dušu a zhášali v nej slnko radosti.

Pre Alžbetu nastal veľmi trpký čas. Do jej ticha a pokoja zadul prudký víchor, ktorý ponoril jej zranenú dušu do bolestného utrpenia.

III. kapitola
V BOŽEJ ŠKOLE
(1830 až 1846)

Alžbeta si často priala trpieť s Kristom. Teraz ju Boh priviedol na kráľovskú cestu kríža.

Do jej priezračnej duše sa vkradol hlboký smútok. Miesto radosti a blčiacej lásky ju teraz napĺňala prázdnota. Modlitba sa pre Alžbetu stala trápením, zmocnil sa jej hrozný strach a vytratila sa z nej istota, že je v bezpečí Božej otcovskej ruky. Premohli ju pochybnosti: Milovala som vôbec niekedy Boha? Neuspokojovala som pri modlitbe iba svoje sebectvo? Môj Bože, čím boli potom všetky moje zbožné cvičenia a moje dobré skutky?

Alžbeta sa pýtala sama seba, či jej nechýbajú tie vlastnosti, ktoré sa páčia Bohu a sú pred ním záslužné. Vo svojom skúmaní ide tak ďaleko, že hľadá a vidí hriechy, ktoré akoby boli zakryté sebectvom a svetskými pohnútkami. Aj spovede a sväté prijímania sa jej zrazu javia ako zneuctenia a previnenia voči veľkému a čistému Bohu. Alžbeta však ide stále hlbšie. Už vidí, ako sa pred ňou otvára peklo, ako sa Boh s odporom odvracia od jej ošklivej duše.

Trasúc sa od strachu a hrôzy ide k spovedníkovi. Ten hneď spoznal, že všetky tieto myšlienky boli iba pokušením Zlého, a tak ju upokojí a usmerní, aby neupustila zo svojich modlitieb a rozjímaní. Alžbeta mu však povedala, že pre veľký strach nemôže v tom pokračovať.

Tu si vypočula prísne kňazovo napomenutie:

„Drž sa toho, čo ti poviem: buď poslušná a pokojná! Premôž svoju vôľu a choď na sväté prijímanie!“

Farár Reichard viedol svoju penitentku veľmi múdro. Ukázal jej správnu cestu. Avšak táto duša, olúpená o každú útechu, už nič nechápala. Vo svojej beznádeji hľadá pomoc u iného spovedníka. Sama o tom hovorí:

„Tento mi ponúkal iba slová útechy. Ale namiesto toho, aby mi od nich bolo ľahšie, moje srdce bolo ešte skľúčenejšie.“

V takom vnútornom nepokoji nedokázala pristúpiť k svätému prijímaniu. Vrátila sa teda k spovedníkovi, ktorého jej určil Boh, aby ju viedol cez všetky skúšky. A už nikdy viac do svojej smrti ho neopustila.

Jej vnútorné utrpenia však naďalej pretrvávali a narastali. Modlí sa, naliehavo prosí, presviedča sa, že chce poslúchať, uisťuje sa, že si nezasluhuje nič iné ako pravé utrpenie. Netrúfa si ani pozdvihnúť oči ku krížu a k nebu. Vzdychá: „Môj milý Ježiš! Zmiluj sa nado mnou! Nedopusť, aby som bola zatratená! Už to trápenie nemôžem vydržať. Ak by aj moje spovede a sväté prijímania neboli dosiaľ platné, odteraz budem robiť všetko iba dobre. Pomôž mi! Chcem iba jedno: poslúchať svojho spovedníka, hoci by bol ku mne čo ako prísny a tvrdý.“

Alžbetine spomienky na toto obdobie sú veľmi dojímavé. Tvrdý a krutý boj zasiahol jej trápenú dušu. Môj Bože, tak by sme chceli prosiť „zadrž“! A predsa Boh nereaguje, kým človek, ktorý sa mu raz odovzdal, „zlomený vo svojej istote“ leží na zemi ako pokorné stvorenie pred svojím Stvoriteľom. Už niet nič, čo by mu bránilo formovať jej dušu podľa svojej vôle. Trpiaci človek však musí na konci svojho života vyznať: Pane, viem, že tvoja prísnosť bola láska. Ďakujem ti!

Napriek tomu, že Alžbeta teraz presne počúva, čo jej vraví kňaz i Boh, jej utrpenie neprestáva. Stále viac podlieha nechuti a odporu. Ale v tejto zdanlivej porážke dosahuje veľké vnútorné víťazstvo. Sama o tom hovorí:

„Hoci sa zdalo, že ma Boh opustil a viac nepočul, neskracovala som svoju modlitbu. V čase, keď mi spovedník prikázal venovať sa modlitbe a rozjímaniu, neraz ma zachvátila taká prázdnota, že sa jej celá moja prirodzenosť vzoprela. Celý čas som nedokázala nič iné, iba opakovať vzdychy a slová, ktoré mi povedal spovedník: „Zmiluj sa nado mnou, zmiluj sa nado mnou! Pomôž mi, Ježiš!“

Takto Alžbeta už rok znáša vnútorné utrpenie. Je prirodzené, že pod týmto ťažkým tlakom trpelo aj jej telo. Jej zdravie bolo ohrozené. Ale modlitba, hoci vykonávaná bez radosti, jej predsa dávala dostatok vnútornej sily a aj istú úľavu v utrpení.

Alžbeta mala ešte jednu duchovnú oporu, a to poslušnosť voči svojmu spovedníkovi. Táto opora však zavše zakolísala a jej sa zdalo, že počuje hlas pokušiteľa:

„Spovedník ťa nepozná, neodkryla si mu dostatočne vnútro svojho srdca. Poslušnosť ti nemôže pomôcť, ty nepotrebuješ poslúchať."

Kde by teda mala hľadať pomoc v takomto utrpení? Bola naozaj v nej ešte nejaká skrytá vina?

Modlila sa teda ešte zbožnejšie a prosila naliehavejšie: „Ježiš, daj spoznať spovedníkovi moje vnútro! Veľmi si prajem, aby ho dobre spoznal. Veď nemám nikoho iného, zmiluj sa nado mnou!"

Aj v tej najhroznejšej suchopárnosti zostala teda pevná, pokojná, poslušná. Cítila, že iba modlitba ju môže zachrániť, modlitba o vytrvalosť. Pociťovala trpko svoju bezmocnosť a so živou vierou sa utiekala k Bohu.

V jej duši však naďalej pretrvávala noc. Napriek tomu Alžbeta denne prekľačala niekoľko hodín v modlitbe. Nikto sa nemal dozvedieť o jej vnútornej úbohosti. Preto chcela byť na poli sama. Samozrejme, že svedomie by jej nedovolilo, aby kvôli modlitbe zanedbávala prácu. Tak vytrvalo pestovala svoju horlivosť. Stávalo sa, že robila prácu aj za dvoch. Rodičia sa obávali o jej zdravie a zakázali jej takto sa presiľovať.

Jedného dňa bola v Liesklame, na mieste medzi Niederbronnom a Reichshofenom, kde je výhľad do údolia i na Niederbronn. Alžbeta mala vtedy pätnásť rokov. Celé dopoludnie tvrdo pracovala. Tu ju prenikol vnútorný hlas darovať sa celkom a úplne Bohu. Keďže nebola sama, ponáhľala sa dolu ku krížu[1], ktorý ešte dnes stojí

[1] Na kríži je tento nápis: *Hanc videas, sed mente colas quod cernis in ipsa. Nam Deus est quod imago docet, non Deus ipsa.* (Tento obraz nie je Boh, ale učí o ňom. Preto naň hľaď a uctievaj toho, koho tu vidíš vyobrazeného).

na ceste do Reichshofenu. Je poludnie, Alžbeta si zaslúži oddych. Akési hlboké ticho doľahlo na celú krajinu. Nedbá však na to, čo ju obklopuje. Jej dušu napĺňa veľká obava o budúcnosť. Bude hodná tej milosti, aby kráčala životom v čistote a odriekaní obetujúc sa Bohu? Tak si kľakla k nohám Spasiteľa.

„Môj Ježiš“, vzdychala, „ako mám žiť na tomto svete? Obávam sa, môj Ježiš, že ťa stratím a budem ti neverná. Všetko ochotne spravím, len mi daj milosť, aby som svoje srdce zachovala navždy čisté. Túžim po tom, aby som ti mohla slúžiť v panenskom stave a tak aj zomrieť. Chcem byť pannou nielen podľa mena, ale moje srdce nech je ozdobené čnosťami, ktoré od panny očakávaš. Ježiš, však mi pomôžeš, a oslobodíš moje srdce od sveta, aby som netúžila po ničom inom, iba po tebe! Môj Ježiš, ochotne chcem pretrpieť všetko to, čo chceš aj ty, môj Bože!“

Odstup od sveta sa u nej stále zväčšoval. Prehlbovala sa k nej láska k samote. Alžbeta sa stále hlbšie ponárala do vnútornej modlitby. Občas sa jej priateľky sťažovali, že sa s nimi len zriedka rozpráva. Alžbeta mala veľký vplyv na zbožné dievčatá v mestečku. Videli na nej, s akou istotou vedie svoj duchovný život, a tešili sa z jej čistej, v Bohu ponorenej duše. Často ju prosili o rady a bola pre nich žiarivým príkladom. Bola medzi nimi aj jej najvernejšia priateľka Magdaléna Stohwasser.[1] Chodili spolu do školy a spolu aj pristúpili k prvému svätému prijímaniu. Teraz sa navzájom povzbudzovali na ceste dokonalosti. To bola jediná téma ich rozhovorov.

Alžbeta vo svojej vnútornej úzkosti by bola rada našla útechu a pomoc u svojich priateliek, ale musela zakúsiť najprv to, čo sme už všetci zažili. V hodinách trpkého utrpenia zostane človek často sám, sám pred svojím Bohom. Ľudia mu nerozumejú podobne, ako ani apoštoli nerozumeli nášmu Pánovi. Bezstarostná vrava a smiech

[1] Magdaléna Stohwasser sa narodila 19. septembra 1814 a dňa 25. septembra 1849 prijala šaty postulantky. Dňa 15. októbra 1850 mala obliečku, dostala meno sestra Agáta, no a dňa 27. júna 1855 zložila rehoľné sľuby. Zomrela v Niederbronne 19. septembra 1887.

iných iba prehlbujú horkosť samoty. Niekedy sa Alžbeta vrátila z polcesty k svojim priateľkám, niekedy bola medzi nimi, ale nič im o svojom vnútornom duševnom rozpoložení nehovorila. Ten ťažký kameň ju ďalej tlačil na srdci.

Kto raz zakúsil dni vnútorného strachu, vie, ako veľmi toto zatienenie mysle pôsobí na telo. Srdce cíti bolesť, nervy vibrujú, človek už nemôže jesť, spať, stáva sa unavenejší a vyčerpanejší. Alžbeta, hoci bola iba krehké dievča, veľa pracovala. Iba jej silná vôľa jej pomáhala viac ako rok toto všetko znášať. Po čase sa už len vliekla, až sa napokon zosypala. Prišli nervové krízy. Celé tri mesiace striedala jedna kríza druhú. Tieto stavy ju trápili a vyčerpávali. Čoskoro sa k tomu pridružil aj zápal priedušnice.

Sama na toto obdobie takto spomína:

„Choroba mi priniesla veľké bolesti. Ale moje vnútorné utrpenie bolo ešte väčšie! Pred očami som mala blízku smrť a obchádzalo ma strašné pokušenie, že už pre mňa niet nijakej nádeje na blaženosť. Pre prudké bolesti som nemohla ani rozprávať. Mohla som iba ukazovať. V tomto desivom vnútornom i vonkajšom utrpení mi zostal len jediný prostriedok útechy: malý krížik, ktorý som mala ustavične pri sebe. Držala som ho v rukách, vinula si ho na srdce a bozkávala. Priľnula som k nemu ako k jedinému prostriedku záchrany v tejto krajnej núdzi. Keďže som nemohla vyslovovať žiadne slová, modlila som sa vzdychmi, bolestným nariekaním nad svojou úbohou situáciou a vnútorne som sa spájala s ukrižovaným Kristom.

Keď jedného dňa Alžbeta držala v rukách svoj krížik, prišiel lekár. Ani nepostrehla jeho príchod, taká bola ponorená do utrpenia nášho Pána. Lekár ju chvíľu pozoroval a pred odchodom rodičom prikázal, aby jej vzali krížik z rúk, lebo sa obával, že silné duševné vzrušenie by mohlo nepriaznivo pôsobiť na jej psychiku a nervový systém.

Počúvajme však, čo o tom sama hovorí:

„Poslúchli lekára a zobrali mi krížik z rúk bez toho, aby som to vedela. Keď som teda v nasledujúcom utrpení hľadala svoj krížik,

nenašla som ho. Keďže som nemohla hovoriť, pýtala som si ho pohybom rúk. Tvárili sa však, akoby mojej prosbe nerozumeli alebo o ňu nedbali. Moje utrpenie tým iba narastalo, a tak som po celý deň vzdychala a túžila po svojom milovanom krížiku. Konečne po polnoci, keď viacerí z mojich príbuzných bdeli pri mne, ale nechápali moju túžbu, ani nevedeli čo chcem, zrazu môj krížik hlučne spadol zo steny na lavicu a zostal na nej stáť, akoby ho niekto na ňu postavil. Táto príhoda hlboko zapôsobila na tých, čo bdeli pri mne. Preľakli sa a povedali: „Pozrite, to je to, čo si žiadala." A hneď mi podali kríž, ktorý som si oboma rukami privinula k sebe. Od toho okamihu moje vnútorné utrpenie poľavilo a z hodiny na hodinu som bola pokojnejšia. Kríž potom zavesili opäť na svoje miesto na stene a mne dali malý krížik, ktorý mi už nikdy viac nevzali."

V Alžbetinej chorobe nastal veľký obrat. Jej dušu teraz naplnil pokoj, spokojnosť a radosť. A hoci ju aj naďalej trápili kadejaké telesné utrpenia, jej odolnosť a dôvera bola teraz oveľa silnejšia. A zasa si prosí od Pána iba jednu milosť, aby mohla vo všetkom plniť jeho vôľu.

Alžbeta vedela, že farár Reichard je pracovne veľmi zaneprázdnený, a preto si netrúfala prosiť, aby jej každý týždeň prinášal sväté prijímanie. Býval asi desať minút cesty od ich domu, ale mal v tom čase veľké žalúdočné ťažkosti. Napriek tomu tento dobrý, Bohom vyvolený, kňaz prinášal chorej každý desiaty deň sväté prijímanie. To ju napĺňalo veľkou radosťou a vždy s novou túžbou očakávala Pánovo telo. Počas troch dlhých rokov choroby nikdy nezostala bez svätého prijímania.

Alžbeta sa pritom stále hlbšie spájala s Bohom. Začala viesť s ním dôverné rozhovory. Všetky vonkajšie veci sa jej stávali cudzie, ľahostajné, pretože ju napĺňal už iba bohatý vnútorný život.

A ako sa k nej v rokoch tohto Božieho navštívenia správala jej rodina? Chorá, aj keď aká trpezlivá a nenáročná, predsa si vyžadovala starostlivosť a opateru. A v dome i na poli bolo stále veľa práce. Rodinu teraz tvorí deväť členov, z toho tri školopovinné deti. Navyše v roku 1831 prišlo na svet ďalšie dieťa - malý Xaver.

Osemnásťročná Margaréta a pätnásťročná Barbara už boli rodičom veľkou pomocou, ale bolo to na ne priveľa. Alžbeta bola veľmi citlivá a bolestne prežívala starosti svojich blízkych... A predsa svoje myšlienky obracala predovšetkým na Boha, lebo iba od neho očakávala pomoc.

Farár Reichard často hovorieval jej rodičom:

„Máte vo svojom dome vzácny poklad, znášajte teda túto skúšku v pravom kresťanskom duchu."

Keď sa však míňal mesiac za mesiacom a stav chorej sa stále zhoršoval, príbuzní začali byť z toho mrzutí. Otec a bratia jej často jej nemohúcnosťvyčítali. Ba na jej posteľ zavše padli aj zlostné kliatby. Ako to bolo možné v kresťanskom dome? Boh dopustil, aby utrpenie zušľachtilo dušu najstaršej dcéry tak, ako pluh zúrodňuje pole. Vyčítali jej, že svojou chorobou privedie rodinu na mizinu. Pritom bratia sa necitlivo vysmievali z jej zbožnosti, ba zašli až tak ďaleko, že ju volali „modliaca sa sestra". Alžbeta však všetko trpezlivo znášala a úpenlivo prosila Boha, aby ju uzdravil a mohla si zarábať na chlieb ako ostatní.

Jedného dňa sa obrátila na milostivú Božiu Matku z Marienthalu. Sľúbila jej sviecu, ktorú sama pôjde zažať do jej svätyne. Božia Matka vypočula svoje dieťa, ktoré ju prosilo s takou dôverou o pomoc. Na prekvapenie všetkých Alžbeta na druhý deň vstala a šla do kostola v Niederbronne. Pritom dovtedy nemohla pre veľkú slabosť ani vzpriamene sedieť na posteli. A zrazu pristúpila k svätej spovedi, k svätému prijímaniu, ba dokázala aj hodinu kľačať pred oltárom nebeskej Matky.

To sa stalo v roku 1834, keď mala Alžbeta dvadsať rokov. Až do dvadsiateho siedmeho roku života jej potom zdravie pomerne dobre slúžilo. Mohla s ostatnými pracovať, hoci nebola až taká silná ako kedysi... Ale telesne sa cítila celkom dobre.

V roku 1836 však Alžbeta náhle ochorela na týfus, ktorý ju na štyri mesiace pripútal na lôžko. Ochorenie malo epidemický charakter a vyžiadalo si v Niederbronne veľa obetí.

Do roku 1842 potom pokračovala Alžbeta vo svojej každodennej práci a v modlitbe. Vo svojom vnútornom živote však urobila veľké pokroky. Ešte naliehavejšie pociťovala túžbu po samote a po cvičení sa v skutkoch pokánia. Farár Reichard jej však prísne zakazoval každú horlivosť, ktorá by mohla ohroziť jej zdravie.

Napokon sama skonštatovala:

„Namiesto zákazu som cítila takú horlivosť k modlitbe a takú živú lásku k utrpeniu, že som splietala prútiky, aby som na nich pri modlitbe alebo pri rozjímaní mohla kľačať.

Aj keď som sa pri tom zavše aj poranila, pre Boha som trpela s nevýslovnou radosťou. Na lôžko a pod hlavu som si kládla kadejaké tvrdé veci, aby som mohla odpočívať menej pohodlne a skôr sa prebudila k modlitbe."

V tom čase sa v Alžbete prebudila veľká úcta k svätej Terézii. Chcela túto sväticu nasledovať v jej veľkej láske k Bohu i v jej pevnej odvahe znášať telesné i duševné utrpenia. Neskôr na to takto spomínala:

„Už ako štrnásťročná som mala najvnútornejšie želanie napodobňovať túto veľkú svätú. Neodvážila som sa však žiadať také mimoriadne milosti, akými bola omilostená svätá Terézia. Prosila som len o to, aby som mohla milovať svojho Božského Ženícha tak, ako ho milovala ona, a aby som mu navždy zostala verná."

V tom čase Alžbeta zložila sľub doživotnej čistoty. Pánova prítomnosť sa jej tak stávala trvalou. Viedla s ním dôverné rozhovory, stávala sa ešte mlčanlivejšou, aby mohla počúvať, ako sa jej prihovára. Získavala nové poznanie a mala stále jasnejšie vízie. Hoci slovo Spasiteľa vnímala bez vonkajšieho zvuku, predsa však vedela, že to hovorí on:

„Budem sa s tebou stále viac a viac zjednocovať. Ale ty musíš počúvať aj najmenšie a najtichšie vnuknutia môjho srdca, lebo som to ja, kto hovorí k tebe a poúča tvoje svedomie."

Nepripadá nám to, akoby sme čítali kapitolu z Nasledovania Krista? Veď je to ten istý Majster, tá istá jednoduchosť a hĺbka jeho reči.

„Modli sa neustále, maj na perách moje meno i meno mojej Matky, lebo som sa rozhodol udeliť ti na jej príhovor veľa milostí. Aby si sa dobre modlila, musíš sa hlboko ponoriť do seba a premýšľať, kto si ty a kto som ja.“

Neznejú tieto slová ako dialógy svätej Kataríny Sienskej?

Alžbeta takto prosila:

„Pane, ako môžem bez pomoci tvojej milosti vedieť, kto som ja a kto si ty? Ukáž mi, čo sa ti na mne nepáči!“

Potom videla všetky svoje slabosti v takom jasnom svetle, že sa až naľakala a zvolala: „Zmiluj sa nado mnou, môj Bože, zmiluj sa nado mnou!“ Pán ju však potešil svojou dobrotou a milosrdenstvom. A tak naplnená láskou a vďačnosťou zasa počula Boží hlas:

„Pozri, dcéra moja, ak sa chceš modliť, začni s priznaním, že si „nič“, ale ja som všetko, že nemáš právo na nič a že všetko závisí od mojej vôle. Pros, aby som ti stále viac ukazoval priepasť medzi tvojou nehodnosťou i tvoju ničotou a mojou dobrotou a milosrdenstvom. Pros aj za to, aby som ti zjavil svoju vôľu a dal ti milosť vo všetkom ju dokonale plniť.

Pros tiež, aby som všetkým zjavil svoju vôľu a aby som im dal milosť zjednotiť sa s ňou.

Pros tiež za všetky svoje duchovné potreby a potreby svojich blížnych, za svoju spásu a spásu všetkých ľudí.

Vypros si napokon tie milosti, ktoré najviac potrebuješ, a nežiadaj nikdy niečo prirodzené a svetské, len to, čo môže poslúžiť k mojej cti a k dobru tvojmu i tvojich blížnych.“

A ak v čase vnútorného spojenia s Pánom poznala suchopárnosť a bezútešnosť, Boh ju poučil:

„Nikdy nepros o útechu! Ak ponechám tvoje srdce v suchopárnosti, tak len preto, aby som ti ukázal, že bezo mňa nie si ničím. Pros vždy o milosť, aby si ma milovala a slúžila mi bez akejkoľvek útechy. Vnútorná bezútešnosť je často iba jednoduchá skúška, ktorá má lepšie ukázať na nezištnosť modlitby. Niekedy je však aj trestom za to, že niekto nebol dosť vďačný za prijaté milosti.“

V jedno ráno, keď sa Alžbeta zobudila, bola celkom zronená myšlienkou, že možno urazila Boha. Plná horlivosti teda hľadala účinný prostriedok, ktorým by zmiernila svoju vinu. Spomínala na to takto:

„Prišli mi na um tri ochranné prostriedky, a to: menej hovoriť - a keď hovoriť, tak len to najpotrebnejšie; starostlivo zatvoriť uši pred nepotrebnými rečami a rozhovormi; strážiť svoje oči pred zvedavými pohľadmi!“

Ešte v ten večer navštívila svoju priateľku Magdalénu, aby sa s ňou o tom porozprávala. Bola svojimi predsavzatiami taká unesená, že úpenlivo prosila Boha, aby jej to všetko vryl do srdca a dal jej silu podľa toho žiť.

V sobotu potom vyslovila svoje predsavzatia aj na spovedi. Farár Reichard chvíľu premýšľal, potom povedal: „Dieťa moje, nielenže ti toto cvičenie dovolím, ale ti radím, aby si ho dodržiavala. Predpokladám, že Boh ti chce udeliť veľké milosti.“

Alžbeta teda hneď začala plniť to, čo si predsavzala. Ulicami kráčala ešte nenápadnejšie. Priateľsky každého pozdravila, ale bez toho, aby nadväzovala nepotrebné rozhovory. Odteraz bola pre svoje kamarátky iba duchovnou priateľkou. V tomto roku 1841 vytvorila okolo seba aj malú skupinu dievčat, ktorá si pod vedením svojho farára určila za cieľ starať sa o chorých vo farnosti. Boh pomaly a presne pripravoval svoje dielo tak, aby Alžbeta ako pomocníčka chudobných, chorých a úbohých mohla zbierať svoje prvé skúsenosti.

V roku 1842 bola prijatá do tretieho rádu svätého Františka. Pre Alžbetu to bola veľká radosť, lebo cítila, že sa približuje k dokonalej odovzdanosti Bohu prostredníctvom podriadenosti pravidlám rehoľnej spoločnosti. Bola horlivou terciárkou a s veľkou svedomitosťou plnila predpisy tretieho rádu.[1]

[1] Farár Mühe, direktor tretieho rádu, známy kazateľ štrasburského dómu, ktorý jej v čase choroby poslal malú peňažnú sumu, sa dňa 7. októbra 1848 osobitne zaujímal o Alžbetu. V jeho zozname kázní nájdeme poznámku, ktorá poukazuje na jeho veľkú spokojnosť s tým, že biskup Räss a mnohí kňazi si prinášajú radu z Niederbronnu. (L. Pfleger, *Životopis farára Mühe*, s. 183-185)

Bola septembrová sobota roku 1842. Alžbeta sa vracala z práce na poli. Viac, než inokedy, bola zaujatá myšlienkami o urážkach, ktorých sa Bohu dostáva v nedeľu. Pohostinstvá a tanečné lokály boli v Alsasku ako aj inde vtedy hojne navštevované. Vieme, s akým pohoršením v tom čase farár z Arsu vyčítal ľudu, keď sa vo sviatočný deň bezhlavo vrhal do zábav. Aj Alžbeta preto veľmi trpela, a tak prosila Boha, aby jej ukázal, ako by mohla zmieriť tieto urážky. Vnútorný hlas jej odpovedal: „Ukážem ti, čo treba robiť." V tom okamihu jej napadla myšlienka, že spoločná modlitba ruženca v kostole počas nedieľ a sviatkov môže zachrániť mnohé duše od hriechu.

V nasledujúcu nedeľu už stála pred pánom farárom, aby mu oznámila tento nápad. Aj keď od prírody nesmelá vždy našla dosť odvahy, ak išlo o Božiu vec. Skromne teda predniesla svoju prosbu. No a farár Reichard mal v sebe pravého náboženského ducha, takže ju neodmietol.

Vtedy sa ešte nehovorilo o laickom apoštoláte, ale tieto zbožné duše už takto apoštolovali. Dohodli sa, že sa každú nedeľu večer budú v kostole modliť ruženec ako súkromnú pobožnosť, bez zvonenia. Nasledujúcu nedeľu už Alžbeta chodila z domu do domu ako radostný posol Božej Matky. A tak v určenú hodinu bol celý kostol naplnený zbožným ľudom. O niekoľko mesiacov už na túto pobožnosť zvolávali veriacich aj zvony. Ruženec sa stal v meste verejnou pobožnosťou.

Matka Božia však túžila po tom, aby sa táto jej milá modlitba konala denne. Počúvajme, čo o tom hovorí sestra Leopolda:

„Jedného dňa kráčala Alžbeta opäť ako obvykle so sklonenou hlavou za vozom, ktorý viedol jej otec, modliac sa ruženec. Keď došli ku križovatke ciest, zjavila sa jej blahoslavená Panna Mária a prikázala jej, aby na spiatočnej ceste vyhľadala farára z Niederbronnu. Alžbeta mu mala povedať, aby sa v kostole ľud modlil ruženec každý večer. Tak dostane celá krajina veľké požehnanie."

Farár Reichard sa prejavil ako celkom prakticky zmýšľajúci kňaz svojej Cirkvi, v ktorej sa takéto zjavenia považujú za pravé až po dôkladnej skúške. Neveril jej teda a odbil ju otázkou, či sa jej to iba snívalo... V iný deň, keď opäť išla tou istou cestou, zasa sa jej zjavila blahoslavená Panna Mária. A Alžbeta sa jej zdôverila so svojím sklamaním. Povedala, že pán farár jej neuveril. Ale blahoslavená Panna Mária trvala na tom, aby kňazovi zopakovala jej odkaz. Reichard to však znova odmietol. A tak sa Panna Mária musela aj tretí raz zjaviť, aby ju uistila, že tentoraz ju kňaz vypočuje. Farár Reichard na jej prekvapenie skutočne súhlasil a dovolil, aby sa vo farnosti každý večer modlil ruženec. Napokon tento horlivý kňaz vo svojej farnosti založil aj bratstvo Máriinho srdca.[1]

Napriek tomu, že Alžbeta bola niekedy na smrť unavená tvrdou prácou na poli alebo v holohumnici, v predvečer mariánskych sviatkov sa vždy tešila na to, ako vyzdobí oltár nebeskej Matke. V tejto práci vydržala celé hodiny bez toho, aby postrehla, že prišla noc. Veď sa už ako dieťa zasvätila Kráľovnej panien. A tak ustavične opakovala modlitbu: „Najčistejšia Panna, pre tvoje sväté a Nepoškvrnené počatie, očisti mi srdce i telo!“

***

Začiatkom roku 1845 Alžbeta opäť ochorela. Po tretíkrát bola pripútaná na lôžko, tentoraz až na štyri roky. Tak sa stala bremenom pre rodinu, ktorá mala už jedenásť detí. Nemohla teda v rodine vykonávať žiadnu inú službu, iba rozdávať dobré rady, modliť sa, obetovať a trpieť pre svojich. Lenže toto od nej nikto nežiadal. Taký, čo v malej roľníckej rodine nemôže pracovať od rána do večera, nemá pred jej členmi nijakú vážnosť ani cenu.

Rodina Eppingerovcov zažila v tomto roku ďalší ťažký úder. KeďAlžbetin otec kŕmil v sobotu večer 8. septembra statok pred stodolou, prišiel za ním malý šesťročný Michael, aby ho

[1] Farnosť Niederbronn bola vo februári 1829 povýšená na druhý stupeň. V roku 1829 ju farár Mühe zasvätil Božskému Srdcu Ježišovmu.

zavolal na večeru. Chlapca však zaujala horiaca lampa, a tak zobral kúsok šindľa a vložil ho do plameňa. Popálil si pritom prst. Zľakol sa a s plačom odhodil horiacu triesku. Ale kým k nemu pribehol otec, slama už blčala v ohni! Pokúšal sa vyliezť na rebrík, aby požiar zahasil, lenže čoskoro bol celkom obkľúčený plameňmi. Našťastie sa rebrík pod ním zlomil a spadol na holohumnicu. Celé telo mal pokryté popáleninami. Takto raneného ho doniesli do domu priateľa Jozefa Glöcklera.[1]

Čo sa stalo s chorou Alžbetou uprostred tohto zmätku? Odniesli ju do neďalekých susedovcov, a to práve do domu, ktorý sa čoskoro mal stať Kláštorikom, kolískou novej rehoľnej rodiny. Bývali tam práve v podnájme rappoltsweilerské školské sestry. Sestra Františka prišla do Niederbronnu už v roku 1835, čoskoro ju nasledovali sestra Innocentia a sestra Agapita. Sestry s láskou pritúlili toto dobré dievča. A keby boli bývali v Niederbronne už pred dvanástimi rokmi, iste by bola Alžbeta radšej chodievala do školy, v ktorej učili.

V tomto dome mala neskôr Alžbeta prvé vízie, ktoré znamenali prípravu na jej budúce veľké dielo: spoločenstvo dcér Božského Vykupiteľa.

Keďže si ju Pán vyvolil, aby viedla jeho snúbenice, sám ju poučil o panenstve. Videla ho ako jasnú postavu: v pravej ruke držal palmu a ľavú mal zdvihnutú k nebu.[2] Jeho prívetivé slová jej zdôrazňovali vznešenosť panenského stavu. Raz ju Ježiš takto oslovil: „Pozri, dcéra moja, na Ježiša, svojho Božského ženícha!“ Rozpäla ruky a zvolala: „Ježiš, moja láska!“ Nato sa Ježiš zdvihol a vzniesol do výšky. Každé jeho slovo však hlboko prenikalo do jej vnútra a znásobovalo v nej jeho lásku. Povedal jej:

„Dcéra moja, bol som to ja, Ježiš, tvoj Božský ženích, čo až do tejto chvíle chránil tvoje srdce.“

---

[1] Otec budúceho farára zo Stotzheimu, historika Alsaska, ktorý svoje sympatie venoval udalostiam v Niederbronne. Juraj Eppinger veľa trpel, ale uzdravil sa. Zomrel v roku 1861, šesť rokov pred svojou dcérou.

[2] Toto zjavenie je uchovávané ako obraz.

Tu jej Ježiš pripomenul hodinu, keď sa mu zasvätila sľubom čistoty. Teraz vyplním to, čo si si od mladosti žiadala. Lebo len utrpenie ťa ochráni pred skazenosťou sveta.

„Pozri, dcéra moja, aby si panna zachovala čisté srdce, musí si starostlivo strážiť oči, zároveň zatvoriť si uši a ujsť pred prázdnou svetskou zábavou. Čím viac sa panna snaží zachovať si svoju čistotu, tým viac má svoje srdce pripútať ku mne. Neprestajne má byť v mojej prítomnosti a vo svojom srdci nech sa so mnou stále dôverne rozpráva. Panna nemá pestovať spoločenstvo so svetom, má ísť iba tam, kam ju volajú domáce a pracovné povinnosti. Ale aj pri práci má srdcom zotrvávať pri mne! Chcem ti prichádzať na pomoc svojou milosťou, preto sa mi v každom okamihu odovzdávaj ako moje vlastníctvo. Ako sa mi len páči panenská duša! V nej mám zaľúbenie. Už aj najmenší tieň sa mi na nej nepáči. Ako málo si svet váži panenský stav, ale ja ho milujem a uprednostňujem pred všetkým! Pamätaj, dcéra moja, že panna sa má na mňa vždy obracať s detinskou dôverou, lebo má na to právo. Má sa chrániť každého strachu predo mnou, lebo ten sa mojej láske protiví.“[1]

Či práve v jednoduchosti nespočíva nekonečná cena týchto slov? Pán pozná túžby ľudského srdca, vychádza mu v ústrety, prijíma ho, dáva mu pokoj i bezpečie a vytvára mu domov. Je to osobitne jeho vôľa a moc, veď on je náš Boh!

Alžbeta, horlivé dieťa, bola potom podrobne poučená o tom, ako si má panna starostlivo chrániť svoje vonkajšie zmysly i ako má byť ľahostajná a necitlivá voči všetkému ostatnému vo svete. Tak sa stala takmer necitlivou pre všetko vonkajšie a svetské. Hľadala len jeho, svojho Božského Pána. Všetko, v čom nebol on, sa jej stávalo cudzie a bezcenné.

Teraz sa začalo v jej duši nové obdobie. Prejavila sa na nej aj vonkajšia zmena, ktorá bola nápadná všetkým, čo sa s ňou stretli. Jej modlitba bola totiž vytrvalejšia a vnútornejšia. Keď rozprávala o Božích veciach, ľudia ju pozorne počúvali. Oslovovala ich však viac tým, čím bola, ako tým, čo hovorila.

[1] Porov. Prvý list svätého Pavla Korinťanom o panenstve.

Ale aké boli biografie tých, ktorí celým srdcom milovali Boha, taký bol aj Alžbetin život. Lebo cesta skutočných kresťanov je cestou krížovou. Aj keď to často hovoríme, nemôžeme tomu celkom uveriť. A veľké na tejto žene je to, že celým srdcom tomu nielen verila, ale si to aj želala.

Čakajú však na ňu nové skúšky. Začiatkom roka 1846 ju nachádzame opäť v rodičovskom dome. Stavy slabosti vyčerpávajú jej telo a narušujú nervový systém. Keď dlhšie rozpráva, vykašliava krv.

Odteraz pozornejšie sprevádzajme Alžbetu na jej ceste utrpenia. Bude to pre ňu aj cesta milosti, vnútornej blaženosti ako aj príprava na dielo, ktoré ju Pán predurčil uskutočniť.

IV. kapitola
MYSTICKÉ OMILOSTENIE
(1846 až 1848)

Alžbeta ležala chorá a trpela. Ale jej duša bola celkom zjednotená s ukrižovaným Kristom. Videla ho a počúvala jeho poučenia. Život s ním sa stal jej vlastným svetom. Začalo sa obdobie života, keď sa jej meno postupne rozšírilo ďaleko za hranice vlasti. Stala sa „vizionárkou z Niederbronnu“. V marci 1846 počul farár Reichard prvý raz o jej zvláštnych zjaveniach. Osobne ju prosil o modlitbu. A ona mu povedala o jeho živote niečo také, čo na neho hlboko zapôsobilo.

Dňa 1. júna zomrel pápež Gregor XVI. a Alžbeta sa mala modliť za jeho dôstojného nástupcu. Keď sa modlila na tento úmysel k Bohu, počula vnútorný hlas:

„Dám svojej Cirkvi ako najvyššieho pastiera muža podľa svojho Srdca.“

Po pätnástich dňoch bol zvolený pápež Pius IX.

Nasledovala dlhá reťaz vízií o politických udalostiach a ich dosahu na náboženskú situáciu. Cirkev sa o nich ešte doposiaľ nevyjadrila. Pre Alžbetinu snahu po dokonalosti neboli totiž až také rozhodujúce. Bola to Božia vôľa, ktorá úplne napĺňala jej dušu a formovala ju aj prostredníctvom týchto udalostí.

Aby sme tomu porozumeli, priblížme si aspoň krátko vtedajšiu situáciu vo svete. Oveľa lepšie potom pochopíme, ako sa táto duša modlila a trpela, keď ňou otriasli také veľké nešťastia, ktoré hrozili ľudstvu.

Predovšetkým myslela na nového Svätého Otca Pia IX. „Od tohto času som sa cítila akoby nútená k modlitbe za nášho Svätého Otca.“ Pri voľbe pápeža bol tento obranca kresťanstva, ktoré sa nachádzalo v núdzi, len málo známym človekom. Keď sa však dňa 16. júna 1846 ukázal na balkóne Quirinálu, získal si a zapálil všetky srdcia svojím pohľadom plným dobroty, harmóniou svojho hlasu i všetkými veľkými darmi svojej osoby. Priazeň

veriaceho ľudu prerástla do nadšenia najmä vtedy, keď Pius IX. uskutočnil reformy pápežských štátov, ktoré žiadali liberálne strany a na ktoré sa pápež Gregor XVI. neodvážil ani pomyslieť.

„Ale keď sa pápež dal na cestu odvážnych reforiem, nastal preňho čas veľkého boja a utrpenia, lebo jeho múdre zásahy liberálov nikdy úplne neuspokojili."

Rímsky ľud má sklon k prudkosti a nestálosti. Revolucionári to vedeli, a tak sledovali každý pápežov prejav a čin. Tento vážny rímsky problém znepokojil celú Európu. Pápež Pius IX. čelil tejto búrke svojou istotou, pokojom a rozhodnosťou.

Alžbeta ho vo svojich extázach často videla ako prosí Pána alebo kľačí pri Máriiných nohách.[1] Prijíma účasť na jeho utrpení i na jeho problémoch. Vidí sieť ľstí a pochlebovania, ktorá ho obklopuje, a je z toho celá zdesená. Žiada sa od nej, aby sa neprestajne modlila, trpela, ale oslovila aj iných, aby sa modlili za svojho najvyššieho pastiera.

Ale Spasiteľ ju zároveň upokojoval:

„Dám svojmu nástupcovi na zemi veľkú silu a vynikajúcu múdrosť, aby v každej situácii hovoril mojou rečou k panovníkom, k ľudu i ku kardinálom a potom aj spravodlivo konal. Kňazov to bude pobádať k horlivosti a Petrova lodička nikdy nebude zničená! Všetky milosti k nemu prídu skrze Máriu."

Je pochopiteľné, že zjavenia tejto vizionárky hlboko zapôsobili na jej spovedníka. Ten spočiatku toto tajomstvo úzkostlivo chránil. Ale roku 1847 ho prezradil niekoľkým priateľom, predovšetkým dvom profesorom štrasburského kňazského seminára Fritschovi a Schirlinovi.[2] Týchto kňazov, plných kresťanskej múdrosti a viery, prosil o radu:

---

[1] Slečna z Blumenthalu, ktorá obdivovala Alžbetu, sa zdržiavala vtedy v Niederbronne a namaľovala toto zjavenie nášho Pána. Jej maľba je ešte dnes v Niederbronne k dispozícii. Matka Alfonza Mária povedala, že jej ruku musel viesť sám Pán, keď tak dobre znázornila to, čo jej povedala.

[2] Farár Fritsch - riaditeľ a farár Schirlin - profesor cirkevných dejín a exegézy v seminári v Štrasburgu.

„Hovorím vám tieto oznámenia tak pravdivo a verne, ako je to len možné, ale aj v jazyku, v ktorom boli zjavené. Pozorne ich čítajte a keď to uznáte za dobré, povedzte to aj iným. Rád si vypočujem na túto vec úsudok múdrych ľudí.

Ja som úplne presvedčený o svätosti tejto omilostenej duše i o vierohodnosti jej zjavení. Lebo všetky sú v súlade s pravidlami asketiky i s duchom katolíckej Cirkvi. Nemôžem tu vypočítavať všetky podrobnosti a okolnosti, ktoré súvisia s týmito zjaveniami. Ale viem, že pochádzajú z ušľachtilej a nadšenej zbožnosti, vždy založenej na hlbokej pokore, slepej poslušnosti, dokonalom sebazapieraní ako aj na vnútornom a vonkajšom umŕtvovaní.

Pritom je táto panna o čnostiach kresťanskej dokonalosti, ktoré na najväčšom stupni uskutočňuje, vo svojich extázach dostatočne poučená. Verím teda, že táto osoba, ktorá je tri roky chorá, ktorá je ešte v krstnej nevinnosti a trpí ako mučenica, dostáva svoje vízie len preto, aby sa modlila a zvolávala osobitné milosti na Cirkev i na duše, ktoré jej zverujem. Opakujem, „ktoré jej zverujem“, lebo koná všetko v duchu poslušnosti.“

Napokon farár Reichard dodal:

„Keďže neviem o tom, čo sa deje v politickom svete, som v tejto veci veľmi bezradný. Často by som sa chcel s vami stretnúť, aby som sa vám zveril so starosťami, ktoré mi spôsobujú tieto mimoriadne veci.“[1]

Aké úprimné a vzácne je priznanie tohto dobrého kňaza o jeho nevedomosti v politických veciach. Niektorí neprajníci totiž tvrdia, že Alžbeta iba vyjadrovala jeho priania a vo svojich víziách sa nimi riadila.

Jej duša bola veľmi citlivá, a tak iste bola vystavená aj vonkajším vplyvom, ktoré mohli pôsobiť na jej extázy... Takéto domnienky však prichádzali od ľudí, ktorí Alžbetu osobne nepoznali. Z tých, ktorí k nej boli bližšie, nikto niečo také nepripúšťal! Vyplýva to aj z dokumentov, ktoré máme k dispozícii.

[1] List zo 16. novembra 1847 pravdepodobne adresovaný farárovi Dietrichovi, profesorovi dogmatiky v kňazskom seminári v Štrasburgu.

Zaujíma nás však stanovisko dôstojných pánov profesorov Fritscha a Schirlina. List niederbronnského farára čítali s veľkým záujmom. Ich písomná odpoveď obsahuje zrelý, premyslený úsudok, ale aj výhrady, ktoré so sebou prináša táto ťažká dilema. Ich odpoveď znie:

„V každej dobe stretávame v Cirkvi sporné situácie, predovšetkým v apoštolských časoch, v ktorých boli dary Ducha Svätého vyliate bohatšie a viditeľnejšie..."

Nasleduje podrobný výklad 14. kapitoly Prvého listu Korinťanom. Svätý Pavol tu vystupuje s plnou autoritou nie preto, aby dary uplatnil, ale aby zabránil ich zneužitiu a ochránil ich pred podvodmi i úkladmi satana.

„Opierajúc sa o svätého Pavla hovorím teraz o vašej extatickej panne. Veríme, že dar, ktorý získala, súvisí s darom jazykov a zároveň s darom výkladu (verš 2 a verš 5). Aké ciele sleduje Boh, keď tejto chudobnej panne dáva takéto milosti? Možno ju chce potešiť, posilniť a povzbudiť, aby vydržala v utrpení, chce oduševniť tých, ktorí ju navštevujú a pýtajú si radu. Alebo chce zachovať jej horlivosť v zbožnosti a jej modlitbám dať väčšiu silu príhovoru v čase, keď je politický i náboženský svet otrasený vo svojich základoch a opäť hľadá svoju rovnováhu. Prečo mohla Alžbeta vidieť tie veľké udalosti, ktoré sa budú odohrávať na javisku sveta? Prečo mohla vidieť tak často zástupcu Ježiša Krista, ktorý je poslaný dať veriacim opäť slobodu v mene Božského Majstra? Myslíme, že sa to nedeje v osobnom záujme tejto chudobnej panny, ale v záujme verejnosti.

Čo sa týka výkladu určitých predpovedí, pýtame sa, či ich treba zobrať doslovne a či môžeme očakávať ich dokonalé vyplnenie vo všetkých bodoch. Myslíme, že nie. Dodávame, že vo Svätom písme sú všetky zjavenia určené na povznesenie ľudí a nie iba na to, aby uspokojili ľudskú zvedavosť. Ježiš Kristus nikdy neodpovedal svojim učeníkom na otázky ľudskej zvedavosti. Preto neprikladáme veľký význam tomu, čo v týchto víziách slúži len povrchnej zvedavosti a neočakávame žiadne doslovné vyplnenie obrazov, ktoré vidí, ani hlasu, ktorý počuje.

Nie je však dovolené uhasiť svetlo, ktoré vyžaruje dary Ducha Svätého a ani znevažovať predpovede a ponaučenia, ktoré z toho vyplývajú, hoci pri ich použití musíme prísne rozlišovať."

A profesor Schirlin z toho usudzuje:

„Čo vyplýva z vízií, je skutočnosť, že naša doba je obdobím kríz a násilných prevratov, že ideme v ústrety závažným udalostiam. Preto sa máme modliť a dúfať, lebo Pán môže rozkázať aj vetru a búrke."[1]

Tieto myšlienky, predložené veľmi jasne a vecne, upokojili farára Reicharda. A napokon ho priviedli k tomu, aby podal správu svojmu biskupovi. Na základe listu zo dňa 24. decembra 1847 usudzujeme, že jeho cesta do Štrasburgu nemala iný cieľ. Keď sa nachladený vrátil naspäť do Niederbronnu, odporúčal Alžbetinej modlitbe dve dôležité pripomienky diecézneho pastiera.

Čoskoro však mohol na ne podať úplne jasné odpovede, ktoré na biskupa hlboko zapôsobili.

Biskup Räss o Alžbete nikdy nevyslovil nejaký nepriaznivý úsudok, pretože bol múdry a zdržanlivý. Pre farára Reicharda bol jeho hlas hlasom Božím. Dňa 4. januára 1848 mu napísal: „Prosím vás, povedzte mi, ako sa mám pri tom všetkom zachovať? Alžbeta Eppingerová neurobí nič bez toho, aby si predtým nepýtala odo mňa radu a povolenie. Pre jej ako aj moje uspokojenie chcel by som vedieť váš názor."

Štrasburský biskup žiadal presné a priebežné správy o udalostiach v Niederbronne a dbal aj na zachovanie mlčania. Farár Reichard to verne dodržiaval.

Určité smernice však boli stále potrebnejšie. Správa o vizionárke z Niederbronnu prenikla aj za hranice diecézy. Theodor Fleck písal často svojmu bratovi Jozefovi, vtedajšiemu profesorovi v kňazskom semináři v Metzi, a oznamoval mu všetko, čo sa udialo v Niederbronne. Od neho sa o týchto udalostiach dozvedeli niektorí duchovní

[1] List z 21. novembra 1847.

v Metzi. Starosť farára o pravý postoj v tejto záležitosti stále narastala. Rád by Alžbete zakázal každú zmienku o jej víziách. Azda by potom našiel znova svoj pokoj? Alžbeta sa mu priznáva:

„Aká pokojná by som bola, keby som už nemusela rozprávať o takých veciach, lebo veľa pri tom trpím."

Napriek narastajúcim pocitom obáv a neistoty nemohol farár Reichard robiť nič iné, iba veriť v Božie vedenie. Správanie sa tejto trpezlivej duše, jej detinská zbožnosťi jej ponížená poslušnosťmohli pochádzať iba od Boha. Raz sa o nej takto vyjadril:

„Trpí s najväčšou trpezlivosťou pravé mučeníctvo tak na tele, ako aj na duši. Plní všetko, čím ju Božský ženích poveril: „Trp, mlč a modli sa!" Je vždy pokojná, vyrozpráva svoje vízie celkom jednoducho a snaží sa potom na to zabudnúť."

„Je môj postoj správny?" Pýtal sa opakovane tento kňaz sám seba. V liste z 22. februára 1848, ktorý písal svojmu biskupovi, čítame:

„Ak sú tieto vízie skutočne od Boha, prečo si mňa, toho najnehodnejšieho zo svojich služobníkov, vyvolil za nástroj ich odovzdávania vyššie postaveným autoritám? Prichádzajú od Boha? Potom prosím so slzami v očiach vašu biskupskú milosť, aby ste sa za mňa modlili, aby ma Boh na príhovor našej dobrej Matky urobil toho hodným."

Lenže Alžbeta mala ďalšie vízie. O kňazoch a rehoľných osobách jej bolo oznámené:

„Kňazi stratili svoju horlivosť za česť Božiu i spásu duší a príliš lipnú na dobrách tohto sveta. V mnohých kláštoroch sa stratil duch chudoby, jednoduchosti a modlitby, hľadá sa iba vlastné pohodlie. Boh zo súcitu zasiahne. Prostriedkom spásy bude príhovor Panny Márie, ktorá znova sprostredkuje dobrého ducha."

Odvrátenie sa sveta od Boha a Cirkvi vplývalo aj na vtedajší politický život. Vypukli mnohé revolúcie. Alžbeta videla boje na uliciach, vzbury, prelievanie krvi. Pád francúzskeho kráľa

predpovedala štyri mesiace vopred.[1] Svojím duchovným zrakom videla aj politické vrenie vo Švajčiarsku.[2]

„Treba sa veľa modliť. Len pokánie môže zastaviť všetko zlo. Treba vzývať Máriu, ona je našou mocnou orodovnicou. Možno povedať, že vo svetových dejinách sa teraz začína mariánska doba. Boh pošle Francúzsku nového vodcu, ktorý bude vládnuť spravodlivo.“

Opakovanie, tajomná temnota a podmienenosť týchto predpovedí sťažujú ich posúdenie. Vo svojej podstate sú výzvami na pokánie a modlitbu k Márii za Cirkev.

Žiaľ, niektoré vízie boli vykladané nepremyslene a Alžbete to prinieslo veľa obvinení. Predstavil sa jej dokonca istý dobrodruh... Alžbeta uverí, že v ňom spoznala záchrancu Francúzska![3]

Dňa 18. júla 1848 napísal vicomte de Bussiére, zámocký pán z Reichshofenu, princeznej Borghese do Ríma o niektorých Alžbetiných víziách.[4] Jej syn doručil tento list Svätému Otcovi Piovi IX., ktorý bol hlboko dojatý nad niektorými jasne popísanými udalosťami. Nakoľko chcel mať vedomosti o všetkom, vicomte mu poslal desaťstranovú správu.[5]

Alžbetine vízie sa stále viac dostávali na verejnosť a hrozilo, že sa stanú politickou fámou. Niederbronn bol kúpeľným miestom, a tak cudzinci, často veľmi citliví pre mimoriadne a podivuhodné veci, mali čas i chuť zaujímať sa o miestne chýry a podrobne o nich debatovať.

Je len samozrejmé, že v takomto kúpeľnom prostredí sa nájde aj veľa telesnej a duševnej biedy. A mnohí z nich hľadali pomoc u Alžbety. Tak niekedy aj celý deň prijímala návštevy. Mnohí prosili

---

[1] Tieto udalosti boli oznámené v novembri 1847 a uskutočnili sa vo februári 1848.

[2] Otázka osobitného zväzu, zoskupenia, založeného švajčiarskymi katolíkmi, aby bojovali proti náboženskému prenasledovaniu radikálmi.

[3] Záležitosť okolo baróna de Richemont.

[4] Vicomte de Bussiére konvertoval v roku 1837. Zostavovateľ historických prác, ako *Dominikánky z Unterlindenu* a *Dejiny začiatku protestantizmu v Alsasku*.

[5] Správu napísal kaplán Fleck.

o jej modlitbu, iní zasa o dobrú radu a všetci od nej odchádzali potešení i posilnení. Keď potom o svojich stretnutiach s Alžbetou hovorili medzi sebou, starosta mesta Albert von Dietrich i niekoľko ďalších protestantov z Niederbronnu to označili za ohrozenie verejného pokoja.[1]

A tak pán starosta von Dietrich dňa 13. júla navštívil farára Reicharda a žiadal od neho zákaz návštev u Alžbety Eppingerovej, ináč vraj bude musieť zasiahnuť polícia.[2] Ale farár zostal pokojný a objasnil mu, že nikto nemôže zakázať vstup do súkromného domu. A že nebezpeční pre mesto sú tí, ktorí si vymýšľajú kadejaké rozprávky, takže oni by patrili do väzenia!

Pre rodinu Eppingerovcov sa situácia stávala stále ťažšou. Také mimoriadne a podivuhodné veci, aké sa udiali okolo ich dcéry, spôsobia čoskoro medzi ľuďmi pohoršenie a klebety. Chceli tomu za každú cenu zabrániť. Do veci sa zamiešali aj jej bratia a sestry. Dráždili ich časté návštevy pána farára, hoci prichádzal k Alžbete ako k ostatným chorým iba dvakrát do týždňa.

Napokon sa ukázala nevyhnutná návšteva biskupa. Biskup Räss teda prišiel koncom júla do Niederbronnu a zostal tam tri dni.[3] Dlho sa rozprával s Alžbetou, aby ju mohol hlbšie preskúmať. Výsledok bol pre chorú veľmi priaznivý, čo sa prejavilo tak, že biskup bol k Alžbete stále priaznivejšie naklonený a obhajoval ju primeraným,

---

[1] Rodina Dietrichovcov bola vlastníkom fabriky v Jägerthali a Niederbronne od 17. storočia. Napoleon ich povýšil do šľachtického stavu, boli starostami v Niederbronne a ovládali celú industrializáciu v okolí.

[2] Farár Reichard mal už vážny spor so starostom v roku 1838 v otázke cintorína, ktorý mal byť navzdory platnému právu pre obe náboženstvá.

[3] Theodor Fleck, neskorší jezuita, napísal 1. augusta svojmu bratovi, študentovi teológie v Metzi, a podal mu istú, pre nás veľmi vzácnu, správu o tejto návšteve: „Biskup zo Štrasburgu bol tu minulý pondelok, utorok a stredu. Jeho prítomnosť urobila veľmi priaznivý dojem. Čo sa týka jeho samého, bol príjemne dojatý a povedal: „Verím, že tu koná Boží prst.“ A dodal k tomu: Páni Mansuy a Hilt prišli len kvôli tomu z Metzu, aby videli extatičku, avšak vrátili sa veľmi uspokojení. Predpovediam sa venovalo málo pozornosti. Čo ich najviac oslovilo, boli zjavenia a hlboká múdrosť tejto panny v duchovných veciach.“

ale rozhodným spôsobom. Bránil ju pred početnými a často nevyberavými útokmi.

Jeho správa zo dňa 6. februára 1850 ministrovi kultúry nenecháva žiadne pochybnosti o blahosklonnosti a priazni k Alžbete Eppingerovej. Vo svojej správe píše:

„Spoznal som v nej všetky známky vyvolenej osoby, vynikajúcu čistotu duše, vzácnu jednoduchosť a spravodlivosť v každom vzťahu. Napriek nástrahám a protikladom, do ktorých som sa ju pokúšal zamotať, nebolo mi možné ju dostať do nejakých pochybností. Aj iní, ktorých som poveril, aby ju navštívili, vydali to isté svedectvo."

Odrazu všade skúmali Alžbetin prípad. Komentáre o tom, s výnimkou niektorých zlomyseľných, rešpektovali jej osobu. K mimoriadnym udalostiam sa stavali zdržanlivo. V „Katolíckom cirkevnom a školskom buletíne" sa v auguste 1848 objavil istý článok[1], ktorý odzrkadľoval mienku mnohých duchovných tejto doby. Tomuto prieskumu nemožno uprieť nestrannosť a zdravú kritiku. Autor je však plný rešpektu pred veľkou zbožnosťou a ostatnými Alžbetinými čnosťami, ktoré spôsobili také mimoriadne milosti.A tak konštatuje: „Už dlho sa nezaoberá vecami tohto sveta. Získala nezvyčajnú ľahkosť ducha, pohľad, ktorý jej dovoľuje čítať vo svedomí ľudí a mať veľký vplyv na všetkých, ktorí sú jej nablízku. Vyvodiť z toho všetkého nadprirodzené vízie si však vyžaduje veľkú opatrnosť."

O niekoľko dní sa objavila v Kuriéri správa, ktorú niederbronnský lekár Dr. Kuhn poslal prefektovi Eissenovi do Štrasburgu na jeho prosbu.[2] Okrem iného sa v správe píše:

„Stretol som osobu pripútanú na lôžko so všetkými známkami slabého zdravia. Jej hlas bol veľmi slabý, jej správanie bolo dobromyseľné a črty tváre inteligentné. Na všetky moje otázky odpove-

[1] Katolícky mesačník Alsaska, ktorý založil farár Haas; vychádzal do roku 1857.
[2] Kuriér z Niederheinu z 15. septembra 1848.

dala primerane a nenútene, takže nebolo možné u nej predpokladať nijaké fixné idey alebo znaky náboženského rojčenia."

Tento vážený lekár stanovil potom nemocnej dosť neurčitú diagnózu. Najprv hovorí o „neustupujúcej neuróze" a potom o „tuberkulóze". Domnieva sa, že extázy sú dôsledkom jej pokojného života, na aký bola dobrou výchovou pripravovaná. Keď sa vypytoval Alžbety na extázy, odpovedala mu:

„Niekedy ich cítim už dopredu. Duša sa rozochveje a moje modlitby sú potom oveľa zbožnejšie, celá moja prirodzenosť mieri k Bohu, ku ktorému sa cítim neodolateľne priťahovaná. V tej chvíli sú všetky predmety navôkol pre mňa ničím. Som vzdialená od reality sveta. Už nevidím ani nepočujem nič, čo sa deje okolo mňa. Mojich zmyslov sa zmocnia nadprirodzené veci, ktoré mi Božia milosť dožičí vidieť a počuť uprostred modlitby."

Dr. Kuhn sa obrátil aj na farára Reicharda a podľa jeho vysvetlení píše:

„Zdá sa, že zjavenia sa dejú bez viditeľných nervových kríz a bez kŕčovitých pohybov. Chorá, keď sa blížia extázy, túži iba po tom, aby bola sama. Istá osoba, ktorá ju mohla pozorovať, mi povedala, že keď sa dostaví extáza, na niečo uprie svoj zrak a potom zatvorí oči. Obraz všetkých zjavení je taký živý a dojem, ktorý získava, sa jej tak hlboko vrýva do pamäti, že je schopná vyrozprávať najmenšie podrobnosti, presne opísať črty tváre osôb, ktoré videla. Pán farár ma utvrdil v tom, že pri týchto extázach chorá musí hrozne trpieť.

Všetci teológovia, ktorí s ňou rozprávali, žasli, ako presne súhlasia jej slová s učením katolíckej Cirkvi. Nič z toho, čo povie, nie je vopred nejako presne stanovené, ale všetko závisí od modlitby a pokánia. Aby boli zadržané hrozivé skúšky, opakovane vyzýva k modlitbe a k pokániu, jedinému prostriedku záchrany."

Dr. Kuhn správu uzatvára slovami:

„Tieto zjavenia sú pozoruhodné svojím dogmatickým rázom, svojím prevládajúcim zmyslom pre mravnosť a nábožnosť, jasnou výpoveďou udalostí ako aj výraznou živosťou opisu.“[1]

Nie je našou úlohou dať posudok o nadprirodzenom charaktere týchto vízií. Aby sme však porozumeli bolestiam, ktoré sprevádzajú takéto zjavenia, poukážeme na slová svätého Jána z Kríža, ktorý píše: „Skutočne, extázy sú neraz sprevádzané prudkou bolesťou, ktorá tak nesmierne otrasie ľudskou prirodzenosťou ako nič iné, a tak ohrozuje prirodzený život, že bez osobitnej Božej milosti by ho zničila. Taký dojem prežíva dotyčná duša. Zdá sa jej, že sa oddeľuje od zeme, že opúšťa svoje telo. Prirodzené bytie nemá silu uniesť ťarchu takejto priazne, pretože duch, ktorý vo vytŕžení strháva dušu k Bohu, otrasie potrebnou rovnováhou tela. Odtiaľ pochádzajú telesné bolesti, ktoré majú spätný účinok na dušu, pretože duša je úzko spojená s telom.“

Alžbeta sama podrobne opísala farárovi Bussonovi svoje pocity pri extázach. Uvádzame tu aspoň v skratke jeho otázky a jej odpovede:[2]

„Uvedomujete si v extázach, že vaše telo žije?“

„Necítim svoje telo ani nič z toho, čo je okolo mňa. Som preniknutá iba zážitkom, ktorý ma nadprirodzeným spôsobom zamestnáva.

„Aký je pri tom stav vášho rozumu? Viete mi odpovedať na otázku?

„Vidím veci, ktoré sú mi ukázané. Počujem, čo je mi povedané a rozumiem tomu bez premýšľania, bez námahy a bez dlhého mudrovania.“

---

[1] Správa Dr. Kuhna zo 16. augusta 1848, ktorú neprinášame úplnú pre jej dĺžku, súhlasí a viac - menej sa zhoduje s dnešnými poznatkami medicíny. Napriek svojej priazni vnáša tendencie do výkladu a nie je bez protirečení. Autor sa pohybuje na úplne inej úrovni a mieša podstatné veci. Cirkevne sa sobášil v roku 1853 v kláštornej kaplnke, postavenej matkou Alfonzou Máriou. Dr. Kuhn vždy chválil obetavosť a veľké úsilie sestier o chorých. Dr. Kuhn zomrel v roku 1868.

[2] Prvé listy od farára Bussona.

„Môžete povedať, v akom stave je vaša vôľa?“

„Vôľa je v dokonalej zhode s vôľou Božou. Chcem iba to, čo mi Boh ukáže a čo on sám chce. A tak sa nemôžem dostať do protirečenia s Božou vôľou. Keď chce trestať, keď hrozí, tak chce tiež, aby som sa modlila za zmiernenie jeho hnevu. Napriek tomu, že rešpektujem jeho spravodlivosť a klaniam sa jej, túžim, aby sa zjavilo jeho milosrdenstvo - a nie jeho spravodlivosť. Veď on sám chce, aby som to takto robila a aby som to žiadala.“

„Povedali by ste mi, čo pri tom cíti vaše srdce?“

„Moje srdce je neustále plné nežnej lásky k Bohu a k ľuďom. Dokonca necítim žiadnu nevôľu voči hriešnikom. Cítim súcit, zmilovanie a túžbu, aby sa mohli obrátiť, aby im bolo odpustené: vnímam iba tieto pocity.“

„Čo pociťujete pred extázou?“

„Niekedy extáza nastúpi náhle, bez akejkoľvek prípravy. Inokedy prichádza pomaly. Vopred však tuším, že príde. Moja duša je sústredená a stále viac odtrhnutá od všetkých vonkajších vecí.“

„Čo pozorujete po extáze?“

„Je to pocit lásky a vďačnosti voči Bohu. A často aj nevýslovná blaženosť, ale niekedy aj živá a prudká bolesť preto, že som videla svojho Božského ženícha trpieť... alebo vtedy, keď chce, aby som cez utrpenie priniesla vynáhradu za hriechy a neprávosti vo všeobecnosti či za niektorých ľudí osobitne.“

A farár Busson dodáva:

„Z toho všetkého vyplýva, že počas extázy chorej sa obyčajne objaví päť znakov, a to vízia, počúvanie, odporúčanie, vnuknutie a bolesť. Vidí pritom Ježiša Krista a blahoslavenú Pannu Máriu. Vykupiteľ sa jej raz ukáže v podobe novonarodeného dieťaťa, ako keď ležal v betlehemských jasličkách, inokedy ako mladý muž výnimočnej krásy, ako vyzeral po zmŕtvychvstaní alebo v okamihu nanebovstúpenia, No najčastejšie so zarmútenou tvárou, s tŕňovou korunou na hlave, čelom a očami podliatymi krvou, ako vyzeral v čase svojho umučenia. Svätú Pannu najčastejšie vidí ako

orodovnicu, ktorá prosí svojho Božského Syna za Cirkev a za spásu hriešnikov.“[1]

Pán dáva v extáze veľa osobitných zjavení pre ľudí, za ktorých sa modlí. Sú to napomenutia alebo rady pre snahu o dokonalosť. Mnohé osoby, zvlášť kňazi, dostali tak cenné usmernenie.

Farár Reichard prejavil pravú pokoru a ozajstnú veľkosť duše, keď 22. februára 1848 napísal svojmu biskupovi:

„Keď mi rozpráva o mojej nedokonalosti, o mojom rozjímaní, o mojich vonkajších i vnútorných cvičeniach pokánia, spomeniem si na to, čo svätá Terézia povedala istému biskupovi o týchto veciach a snažím sa napodobniť jeho znamenitú poslušnosť. Môžem iba dosvedčiť, že je to pre mňa veľmi dobré a že v mojom vnútornom živote sa udiala veľká zmena. Nikdy by mi o týchto veciach nerozprávala, keby som ju k tomu nevyzval.“[2]

Alžbeta zvyčajne nevedela, za koho sa modlila, pre koho prijala vízie a nestarala sa ani o ich účinok. Najradšej by sa bola schovala pred rastúcim počtom návštevníkov. Určite sa každý z nich cítil podivuhodne zasiahnutý jej láskou. Ale akú trýzeň a akú trvalú obetu si to žiadalo od jej jemnej duše!

Jej život oddaný Bohu bolo treba chrániť. Preto jej farár Reichard urobil denný poriadok, ktorý presne zachovávala. O 6.30 hod. dostala sväté prijímanie, pri ktorom mohli byť prítomní aj jej hostia. Vďakyvzdávanie trvalo približne do ôsmej hodiny. V dňoch, keď bola obdarená extázou, obyčajne nasledovalo hneď po svätom prijímaní. Sedem až osem hodín potom bola k dispozícií pre tých, ktorí prišli s prosbou o jej radu alebo o pomoc od Boha. Zvyšný čas patril modlitbe. Aké ťažké každodenné bremeno pre jednu slabú ženu, ktorá stále trpela!

Napriek svojmu slabému zdraviu stále s väčšou túžbou pomýšľala Alžbeta na rehoľný život. Obrátila sa na rappoltsweilerské sestry Božej Prozreteľnosti. Z celej duše dúfala, že ju čoskoro prijmú do svojej rehoľnej rodiny.

---

[1] Prvý list farára Bussona, s. 31.
[2] Dňa 22. februára 1848.

Dňa 20. augusta 1848 dostala od superiora Bachera veľmi srdečný list. Bol v ňom súhlas i zmienka o radosti spoločenstva, ktoré bude môcť prijať svoju novú spolusestru. Superior Bacher sa smelo rozhodol pre toto prijatie, hoci ho mnoho kňazov vystríhalo, aby nedôveroval tejto „vizionárke“. On ju však uistil o svojej priazni a radil jej, aby všetko osočovanie znášala v pokore.

Čoskoro mala v Niederbronne dostať posvätný odev. Už dostala aj rehoľné meno sestra Mária Alfonza de Liguori. Magistra noviciek, sestra Mária Barbara, jej 27. augusta 1848 napísala veľmi dobrosrdečný list.[1] Z toho môžeme usúdiť, aký vplyv mala Alžbeta na svojich návštevníkov. V liste bolo okrem iného napísané:

„Nikdy nezabudnem na tie šťastné okamihy, ktoré som prežila vo vašej blízkosti, ale ani na to, čo som vám sľúbila. Denne cítim silu vašej modlitby, a tak žiadne sebazaprenie sa mi nezdá priťažké. Moje novicky sa tešia, že sa stanete ich spolusestrou. Musím sa vám priznať, že vaše prijatie do nášho spoločenstva spôsobuje v nich veľa dobrého. Priala by som si, aby ste mohli vidieť, ako ma obkolesili pri mojom návrate od vás! Každá chcela počuť nejaké slovo o vás. Odvtedy sú veľmi horlivé na ceste k dokonalosti.“

Zatiaľ Alžbeta ešte len čakala na dovolenie od biskupa. Ten jej ho však nedal! Superior Bacher márne dôvodil, že by novicku mohli nechať v Niederbronne, a tak mohol ďalej pokračovať jej blahodarný vplyv na iné kongregácie, na klérus i na veriacich. Biskup sa však obával, že jej vplyv by sa tým veľmi obmedzil, preto treba počkať a neprenáhliť sa. Na konci listu farárovi v Niederbronne, ktorý dostal súčasne aj Bacher, napísal:

„Zatiaľ sa musíme modliť a veci pozorovať. Modlime sa, aby táto vyvolená duša zostala nástrojom Božieho milosrdenstva a bohatým prameňom nebeských požehnaní.“

[1] Sestra Mária Barbara sa stala neskôr generálnou predstavenou sestier v Rappoltsweileri.

Vo svojom liste biskupovi z 5. septembra farár Reichard uvádza rozličné dôvody, prečo mal biskup pravdu:

„Božia láska prejavuje svoje veľké milosrdenstvo všetkým ľuďom, ktorí „našu svätú“ prosia o radu. Ach, vaša milosť, aký je Boh dobrý, koľko milostí len dáva vašej diecéze! Kiež by vaša biskupská milosť mohla vidieť, čo sa odohráva pri lôžku chorej!“

Nad šopou rodičovského domu zriadili Alžbete dve izby. Farár Reichard si prial, aby, nakoľko je to len možné, nebola na obtiaž svojej rodine. Lebo Eppingerovci boli veľmi zaťažení množstvom každodenných návštev. Materský dom v Rappoltsweileri a niektorí kňazi sa rozhodli s tým spojené výdavky uhradiť. Návštevníci mali tak k dispozícii aj skromnú čakáreň. Jej zariadenie tvorila pec, malý stôl, niekoľko stoličiek a zbožných obrazov. Do izby chorej viedli sklenené dvere, cez ktoré bolo možné pozorovať Alžbetu pri extázach. Na malom oltári stála socha preblahoslavenej Panny Márie a steny zdobilo viacero zbožných obrazov. Pre hostí bolo pripravené kreslo a niekoľko stoličiek. Jednoduchá izba zodpovedala jej uctievanej obyvateľke. Pred ňou stál kríž a madona. Alžbeta plná lásky sa vždy znova a znova na ne pozerala. Cez okno videla aj kúsok modrého neba a trochu zelene. Veď ako veľmi milovala Alžbeta lesné a poľné kvety!

Počet návštevníkov neustále narastal. Často to bolo osemdesiat až deväťdesiat ľudí denne. Tieto zástupy spôsobovali chorej vonkajšie i vnútorné utrpenie. Profesor dogmatiky[1] zo štrasburského kňazského seminára, ktorého biskup Räss v októbri 1848 poveril vec teologicky preskúmať, navrhoval návštevy predbežne zakázať. Malo to byť len dočasné opatrenie. No a ďalší priebeh udalostí nech sa prenechá Bohu.

[1] Biskup Räss rozlíšil správy, ktoré k nemu prišli. Zo strany farára Reicharda boli jednoduché a verné pravde. Avšak od farára Dietricha to bola síce premyslená, ale veľmi ťažká práca. Profesor Dietrich zotrval denne dve hodiny pri Alžbete a zdržal sa tri dni v Niederbronne. A sám sa odporúčal do modliteb chorej .

Ale bolo možné odmietnuť ľudí, ktorí prichádzali z celého Francúzska, z Nemecka i zo Švajčiarska? Napokon sa pristúpilo k tomu, aby sa počet návštevníkov obmedzil. K Alžbete mohli ísť len tí, ktorým to dovolil farár Reichard. Po deviatej hodine večer už bola každá návšteva zakázaná.

Dňa 6. decembra navštívil chorú aj biskup Kobes, apoštolský vikár obidvoch Guineí (Afrika). Rozhovor s ňou trval niekoľko hodín.[1]

Popritom Alžbeta dostávala aj veľa listov, na ktoré musel odpovedať farár Reichard. Jedným návštevníkom robil tlmočníka, druhých spovedal. Priam bol zavalený mnohými úlohami, ktoré musel vykonávať popri svojich farských povinnostiach. Vyžiadal si preto druhého kaplána. Veď aká námaha to bola, keď musel ustavične sledovať a ochraňovať dušu, ktorá mala na Cirkev a veriacich taký veľký vplyv! Každý deň počúval jej vízie a svedomito si zapisoval všetko, čo mu diktovala.[2]

„Snažil som sa, nakoľko to len bolo možné, zachovať tie isté výrazy a tým aj presnosť jej myšlienok“, napísal biskupovi Rässovi. „Neviem, akú dôležitosť má všetko to, čo mi povedala, ale keďže spovedníkovi musí povedať všetko, verím, že je aj mojou povinnosťou všetko oznámiť vašej biskupskej milosti.“[3]

Áno, bolo to želanie biskupa, aby mu farár posielal správy pravidelne a kompletne. Pripomenul mu to nasledujúcimi riadkami:

„Táto korešpondencia, ktorá vám nevezme viac času ako ústny rozhovor s nejakým spolubratom, je pre vás povinnosťou, zatiaľ čo výmena listov s inými osobami je iba vaším aktom láskavosti.“

O sprevádzaní tejto duše píše farár Reichard svojmu biskupovi so všetkou pokorou:

---

[1] Dňa 30. novembra 1848 v štrasburgskom Dóme ho biskup Räss vysvätil za biskupa.

[2] Keď si farár Reichard pri prezeraní zápiskov všimol nejakú nepresnosť, ihneď ju opravil.

[3] List z 10. februára 1848.

„Nepoznám žiadnu teóriu o duchovnom živote, nemám čas ich študovať, napokon mohli by ma iba pomýliť. Je to Duch Svätý, ktorý si vyvolil túto dušu už v jej detstve. A je to on sám, ktorý ju aj dnes vedie. Ja iba pozorujem a modlím sa, aby som mu nebol na prekážku.“[1]

V tom čase kňaz diecézy Besançon, farár Busson, napísal o celom prípade pozorovaciu štúdiu s názvom „Alžbeta“. Kedysi bol kaplánom kráľa Karola X. a jeho rovesníci si ho veľmi vážili. Keď sa v máji 1849 zdržiaval v kúpeľoch v Niederbronne, bol u farára Reicharda jedným z vítaných hostí, a tak mohol túto omilostenú pannu častejšie navštevovať. Na radu svojich priateľov zverejnili potom v troch dieloch správu o pozorovaných skutočnostiach z rokov 1849 až 1853 pod názvom: „Listy o extatičke z Niederbronnu“.[2]

Tento kňaz bol preniknutý veľkou úctou voči Alžbete. Pri rozhovoroch s ňou obdivoval jej jasný pokoj, jej jednoduchú úprimnosť, živú vieru i blčiacu lásku k Bohu a k blížnym. Alžbeta si ho podmanila už pri prvom stretnutí. Napriek tomu sa zaoberal aj rozličnými protichodnými názormi. Sám bol úprimne presvedčený, že je to Boh, ktorý k sebe pritiahol túto dušu. Teraz chcel tým nadchnúť aj iných. Jeho tri rukopisy sú pre nás dnes vzácnym pokladom. Adresoval ich ako listy svojmu priateľovi. A my dnes s potešením sledujeme svedectvá tohto nadšeného pisateľa o mnohých významných udalostiach v živote Alžbety. Tešíme sa taktnosti a jemnému porozumeniu, s ktorým premýšľal o bohatstve duchovného života tejto ženy. Pretože bol Alžbetiným súčasníkom, budeme sa na neho ešte často odvolávať.

---

[1] F. L. Fleck, vtedy seminarista, poslal Reichardovi „Úvod do života Heinricha Susa,“ napísaný Görresom, ktorý obsahuje podrobný opis mystického života. Dodal, že tak bolo doplnené jeho štúdium o spisoch svätej Terézie. Kanonik Dietrich mu poslal diela svätého Jána z Kríža a odporúčal mu veľa múdrosti.

[2] Tieto listy preložené do nemčiny prehlbovali úctu k Alžbete Eppingerovej aj v nemecky hovoriacich krajinách, takže priviedli jej početné postulantky z Badenu, Bavorska a Rakúska.

Chýlil sa ku koncu rok 1848, ktorý bol význačný mnohými udalosťami. Francúzska spoločnosť sa už vtedy otriasala vo svojich základoch, a tak nás prekvapuje, keď vidíme, že svet 100 rokov po vypuknutí revolúcie stojí stále pred tým istým problémom. Už v roku 1849 ľudia verili, že vtedajší zborený svet urobí priestor novému. Alžbeta veľa trpela pre Francúzsko, lebo Boh jej ukázal tresty, ktoré naň mali prísť. Vieme, že sa zo všetkých síl snažila modlitbou a zmierom zachrániť svoju vlasť. A tak nabádala aj iných, aby s ňou prosili o Božie milosrdenstvo pre tento úbohý svet.

Uvedieme iba niektoré udalosti, aby sme porozumeli aký vplyv mali Alžbetine slová na jej okolie:

Vo februári 1848 si dala zavolať vicomte de Bussiére a povedala mu:

„Pane, počula som, že chcete ísť do Paríža. Prosím vás, odložte túto cestu, lebo v tom čase sa v hlavnom meste bojuje.“ Vicomte preto zostal doma a čoskoro správy z Paríža potvrdili pravdivosť tejto predpovede.[1]

V decembri toho istého roku Pius IX. ušiel do Gaeta. Francúzsko pozývalo pápeža, aby prišiel do Avignonu. Vicomte de Bussiére sa ponáhľal k Alžbete:

„Prinášam vám dobrú správu, že pápež príde do Francúzska.“

„To nemôžem uveriť, Pane!“ Odvetila mu.

„Je to viac ako isté, už aj noviny o tom píšu.

„Myslím, že sa noviny mýlia“, pokrútila hlavou.

„O tom už netreba pochybovať, lebo vláda republiky dostala oficiálnu telegrafickú správu, že pápež príde do Marseille a minister kultúry ihneď odcestoval z Paríža, aby ho pri vylodení privítal.“

„Pane, nepochybujem o tom, čo mi hovoríte, ale musím vás opakovane uistiť, že Svätý Otec do Francúzska nepríde!“ Trvala Alžbeta na svojom.

A pápež naozaj do Francúzska neprišiel.

---

[1] Glöckler, *Revue catholique d'Alsace* 1906.

V tých dňoch kázali jezuiti v Reichshofene na misiách, ktoré trvali štrnásť dní. Vizionárka ich privítala a predpovedala im úspech. A bol to naozaj vynikajúci úspech! Viac ako 1 500 veriacich pristúpilo ku generálnej svätej spovedi. Mnohí prežili aj noc v kostole, len aby sa dostali k spovednici.

O Alžbete sa teraz hovorilo vo Francúzsku, v Nemecku i vo Švajčiarsku. Tým sa začalo nové obdobie v jej živote. Ukazuje sa jej niečo, o čom je poučená a čo sa jej odporúča. Rodí sa v nej nový plán, ktorému tento svet nemôže porozumieť a ktorý podľa vyjadrenia mnohých múdrych musí stroskotať.

Táto chorá panna bez akéhokoľvek príjmu, ktorá takmer nič nevie o múdrosti tohto sveta, sa rozhodne založiť novú kongregáciu! Na podporu takého odvážneho nápadu však potrebuje farára Reicharda! Našťastie obaja majú vieru, ktorá len tak ľahko nezakolíše. Veria v nemožné, lebo vedia, že prehovoril Boh!

V. kapitola
ZALOŽENIE KONGREGÁCIE
(1849)

Alžbeta by bola rada vstúpila do spoločenstva rappoltsweilerských školských sestier, ale biskup Räss to odmietol a ona, ako vždy poslušná, videla v tomto rozhodnutí Božiu vôľu. Farár Reichard napísal biskupovi Rässovi:

„Táto záležitosť nie je jej vôľa. Ponúkli jej mať účasť na všetkých dobrých dielach Kongregácie rappoltsweilerských sestier a napĺňalo ju to hlbokou radosťou. Ani superior Bacher, ani žiadna sestra jej predtým nesľubovali prijatie do spoločenstva. Chcela iba to, po čom túžila od svojej mladosti, a to vstúpiť do kláštora, kde by mohla niečo robiť na Božiu slávu a pre spásu duší.“[1]

Na založenie vlastnej kongregácie vtedy nepomyslela ani chorá Alžbeta, ani jej horlivý duchovný vodca. Spasiteľ však sám požiadal o toto dielo.

Dňa 4. septembra 1848 počula jeho hlas: „Pri obete svätej omše obdarím tvojho spovedníka potrebným svetlom zhora vo veci novej rehole a jej zriadenia. Dcéra moja, už to nebude trvať dlho a dám ti poznať podobu rehole i spôsob, akým má byť zriadená. Povedz môjmu služobníkovi, nech sa modlí, aby som mohol skrze neho uskutočniť svoju vôľu!“[2]

Dňa 15. septembra sa jej zmocnila silná túžba trpieť s Ježišom, a tým priviesť k spáse veľa poblúdených duší. Naliehavo prosila Pána, aby ju pritiahol ku krížu, aby tak priniesla obetu za mnohých, ktorí jeho lásku odmietajú. Ako bolestná ťarcha náhle zaľahli na jej dušu veľké vnútorné utrpenia. Pán ju však uistil: „Dcéra moja, utrpenia, ktoré ti posielam, majú veľkú cenu. Čoskoro pochopíš,

---

[1] Glöckler, *Dejiny Kongregácie dcér Božského Vykupiteľa,* s. 104, nepublikované.

[2] Glöckler, s. 105.

že si musela ísť touto cestou. V novej reholi, ktorú založíš, máš učiť iných, ako sa majú zachovať v takýchto a podobných skúškach."

Chcel jej dať niečo zo svojej múdrosti, aby bola schopná viesť sestry úzkou cestou k dokonalosti a k svätosti. V istej vízii videla svoju kongregáciu, ako sa šíri do všetkých krajov Francúzska a do iných krajín. Hlboko dojatá vložila teda Alžbeta celú svoju slobodu do láskavých Božích rúk. Dňa 20. decembra dal farár Reichard svoj súhlas k nasledujúcim rehoľným sľubom:

Zachovávať doživotnú čistotu; poslúchať svojho spovedníka ako duchovného vodcu a predstaveného; cvičiť sa v živote v chudobe, nevlastniť nič iba to, čo je najpotrebnejšie k životu a to len so súhlasom spovedníka. Všetko ostatné má slúžiť na Božiu slávu a na pomoc chudobným. A pri vnútorných utrpeniach nehľadať útechu u nikoho okrem spovedníka, jemu oznamovať všetko o svojich telesných utrpeniach a iba s jeho dovolením sa s tým zveriť aj lekárovi. Jesť môžu iba toľko, koľko im spovedník dovolí. Jemu majú bez akýchkoľvek výhrad otvoriť celý svoj vnútorný život. S inými môžu hovoriť iba o Bohu a spáse duší. Nemajú sa starať o to, či prejavy milostí, ktoré dostávajú, prinášajú iným dobro alebo sa u nich stretávajú s odporom.

Tu nachádzame už mnoho z povinností rehoľného života a predsavzatí, ktoré sú ukazovateľmi cesty k dosiahnutiu najvyššieho stupňa dokonalosti.

Farár Reichard si vyhradil, keby to bolo nutné, právo zasahovať do všetkých rehoľných sľubov okrem prvého.

V noci 21. decembra videla Alžbeta s neúprosnou jasnosťou všetky chyby, ktorých sa dopustila. Ale aj všetky milosti a svetlo zhora, ktoré premárnila. A tak ju naplnili obavy i strach. Zároveň však spoznala, že obeta týchto sľubov jej prinesie takú pomoc zhora, ktorú bude veľmi potrebovať pre vedenie kongregácie.

Prekvapuje nás, že diabol ju v tomto rozhodujúcom období opakovane ohrozoval. Prečo práve ju, keď ju Boh povoláva k tomu, aby sa stala zakladateľkou a matkou novej rehoľnej rodiny? „Pokrytec, trúfalec, pretvarujúca sa," také mená jej dával diabol.

Šepkal jej a zároveň sa posmieval: „Nič nezriadiš, žiadaš priveľa a ani nič nedostaneš.“[1]

Alžbeta sa zľakla toľkej zloby v slove i v hlase, ale čoskoro vo vrúcnej modlitbe opäť nadobudla pokoj. „Aj keď som toto všetko zakúsila, dôverujem Ježišovi, svojmu Božskému Vykupiteľovi, jeho predrahej krvi, ktorá bola za mňa vyliata na kríži. Poslúcham svojho spovedníka; nechcem nič iné, ako poslúchať a plniť vôľu svojho nebeského Otca.“

V nedeľu 25. februára 1849 sa Alžbeta modlila v niederbronnskom kostole počas svätej omše a čo najvrúcnejšie sa zjednotila so svojím Vykupiteľom. Tu sa jej zjavil Ježiš a Mária a pritom počula hlas Spasiteľa: „Pozri, od mladosti som ťa určil na to, aby si múdrym tohto sveta, ktorí sa spoliehajú len na múdrosť a vedu, ukázala, že opustili moje cesty, ktorými mali kráčať a chcem, aby si ich naučila tejto jednoduchej ceste mojej náuky a môjho utrpenia.“

Nesmelá a pokorná Alžbeta sa naľakala. Ale hneď odpovedala: „Ježiš, ako by si to mohol urobiť, veď som biedna, nevedomá služobnica, ako ma teda môžeš na niečo také potrebovať?“ Ale Spasiteľ ju povzbudil: „Neznepokojuj sa, lebo je to moje dielo a práve preto, že si nevzdelaná, chcem prostredníctvom teba dať poznať ľuďom svoje milosrdenstvo.“[2]

Na druhý deň prosila Alžbeta svojho spovedníka, aby si to, čo mu včera predložila, nechal pre seba a nikomu to nepovedal. Farár Reichard jej odpovedal: „Nerob si preto starosti, ale plň Božiu vôľu!“

Satan, nepriateľ všetkého dobrého, vedel, že tu sa rodí dielo, ktoré môže narušiť jeho moc a vládu. Opäť sa teda pokúsil pomýliť Alžbetu, takže sa niekedy v narastajúcej tme pochybností pýtala seba samej: „Je to všetko skutočnosť alebo som iba hračkou ilúzií a predstáv?“ Tieto pochybnosti využíva diabol, duch tmy, na to, aby sa k nej priblížil.

---

[1] Glöckler, s. 109.
[2] Glöckler, s. 110.

Popoludní 13. marca opisovala jednej návštevníčke nebezpečenstvá, ktoré ohrozujú jej dušu, keď sa zrazu pohol pochmúrny tieň od okna a posadil sa na jednu stoličku, iba dva kroky od návštevníčky, a premenil sa na čierneho, strašného hada. Nadvihol sa a syčal: „Ty jeden pokrytec, zdanlivo svätá - a pritom klamárka! Nič z toho, čo hovoríš, nie je pravda!“[1] Alžbeta s dôverou siahla po kríži a pokušiteľ ihneď zmizol.

Teraz už bolo možné stále viac poznávať, že Boh si želá založenie novej kongregácie. Avšak chýbal jej ešte pevný cieľ. Alžbeta v jednej extáze vidí všetky diela milosrdenstva, ktoré matka Cirkev uskutočňuje na svojich deťoch, ale vidí aj prázdne miesta, ktoré treba zaplniť. Veľa chudobných a chorých leží opustených vo svojich príbytkoch bez telesnej a duchovnej pomoci. Hlas svätého Alfonza, priateľa malých a chudobných, ju nabáda nasadiť všetky sily na pomoc týmto jeho priateľom a zároveň ju poúča o diele, ktoré má vzniknúť.

Pozrime sa teda trochu lepšie na vtedajšie sociálne pomery, aby sme hlbšie spoznali, ako sa z núdze doby zrodila naša kongregácia. Zo dňa na deň sa zväčšovala bieda robotníkov. Od roku 1845 južné Alsasko trpelo v dôsledku zlej úrody, ktorá spôsobila drahotu, hlad, choroby i nevýslovnú biedu. V zime 1846 až 1947 sa situácia zhoršila až tak, že roľníkov pred hladom zachránili iba zemiaky.[2] Neroľnícka časť Niederbronnu a priľahlých dedín pracovala za biedny zárobok v zlievárňach rodiny Dietrichovej. Množstvo vybudovaných fabrík napomáhalo rozvoj kapitalizmu, ktorý sa však stal osudným pre sociálnu a hospodársku situáciu robotníckej triedy. Muži zarábali denne 1,25 až 1,5 franka, ženy 0,75 až 0,8 franka. Už aj osemročné deti pracovali v hluku a v nevyvetraných fabrických halách a zarábali 3 franky za pätnásť dní. Rodičia neraz dostali prácu

[1] Glöckler, s. 110.
[2] Reboul Deneyrol, *Schudobnenie más v Dolnom Poryni* 1858.

len vtedy, keď do fabriky priviedli so sebou aj svoje deti. Nikto sa nestaral o to, že v pätnástich rokoch nevedia čítať ani písať.[1]

Žobranie sa stávalo v krajine akútnym problémom. Podľa vtedajších štatistík žila z neho devätina obyvateľstva. Dediny a malé mestá iba zriedkakedy mali lekára, a tak chorým často chýbalo základné ošetrenie. V celom dolnom Alsasku bolo iba 16 nemocníc a domovov pre chudobných. Pritom každá súkromná charita bola od revolúcie pokladaná za podozrivú. „Je iba tolerovaná“, napísal Melun v roku 1848. „Tak mohla pomáhať iba niekedy a aj to veľmi nedostatočne. Súkromné dielo mohlo prijímať peniaze a dary iba vtedy, ak malo štátne povolenie. A charitné zariadenia náboženského charakteru takéto povolenia zvyčajne nedostali.“

Úvod k prvému návrhu rehoľných pravidiel je názorným obrazom situácie chorých robotníkov.

„Veľmi často zostáva chudobný chorý po celý deň sám, kým ostatní členovia rodiny sú roztrúsení po svojich pracoviskách. A to zväčšuje utrpenie aj príbuzných aj chorého, ktorý sa za takýchto okolností len ťažko uzdraví. Často mu chýba jedlo, nápoj a akákoľvek pomoc. Navyše sa nikto nestará ani o jeho najnutnejšiu hygienu. A tak leží celý deň spotený a opustený v špinavej posteli. Inokedy ho zasa príde navštíviť toľko ľudí, že mu to viac škodí ako pomáha. Prinesú mu potraviny a dary, s ktorými sa plytvá. Len zriedkakedy vstupuje do týchto chudobných chatrčí aj lekár a napokon drahé lieky, ktoré chorému predpíše, niet za čo kúpiť. Niektoré choroby sa tak stávajú smrteľnými, hoci pri včasnom liečení by ich bolo možné ľahko zastaviť.“

Keď Alžbeta diktovala riadky Prvých pravidiel, zaiste mala pred očami vlastnú skúsenosť s chorobou a bolesťou. Nová kongre-

[1] Dňa 30. septembra 1847 biskup Räss plný vďačnosti napísal v pastierskom liste: „Nosíme v sebe bolestnú spomienku na roky naplnené utrpením. Museli sme prežiť dni plné súženia, veľkej núdze a biedy plnej strachu.“

gácia mala mierniť všetky tieto ľudské utrpenia. Neskôr farár Cetty, ktorý opísal biedu tejto doby vo svojej štúdii o robotníckej rodine,[1] nazval založenie Kongregácie sestier Božského Vykupiteľa dielom Prozreteľnosti, pretože vzniklo v ťažkej dobe ako ochrana proti rozširujúcej sa biede v mestách i na vidieku.

Áno, bol to odvážny čin! A tak o niekoľko rokov neskôr adresoval exercitátor sestrám matky Márie Alfonzy nasledujúce slová:

„Zo všetkých rehoľných povolaní je to vaše najnebezpečnejšie! Myšlienka poslať mladé dvadsaťročné dievča do sveta ošetrovať chorého v cudzom dome, ďaleko od spolusestier a predstavenej, bola najodvážnejšia zo všetkých, ktoré Boh vo svojom milosrdenstve daroval svojej Cirkvi. Aj milosrdná sestra v nemocnici je obklopená nebezpečenstvami, ale má vždy pri sebe iné sestry, navyše je pod dohľadom svojej predstavenej. Ale niederbronnská sestra, ako vás nazývajú ľudia, teda sestra Božského Vykupiteľa, je pri chorých úplne sama, často uprostred veľkej biedy a hriechu. Je sama uprostred svetskej skazy, preklínaní Boha a pokušení diabla. Čo by ste si počali, keby vás v takej situácii neochraňoval Boh?“

V tom čase začala utláčaných a zaslepených robotníkov pokúšať idea socializmu. Marx vyhlásil svoj Manifest a mnohí jeho zavádzajúcim slovám uverili. Kongregácia, ktorú podporovali aj bohatí, pomáhala chudobným nielen hmotne, ale aj pokojom, zmierením a vzájomnou láskou.

Ale kto pomáhal Alžbete liečiť biedu jej doby? Mala iba dvoch mocných pomocníkov: nezdolnú dôveru v Boha a silnú vôľu, zocelenú dlhoročným bojom samej so sebou.

Len čo spoznala poslanie a cestu nového diela, bez váhania ho v mene Božom začala uskutočňovať. Farárovi Reichardovi predložila svoj jasný a presvedčivý plán. A vrúcne sa modlila pred každým rozhovorom s ním!

[1] H. Cetty, *Robotnícka rodina v Alsasku* in *Revue catholique d´Alsace* (1882 až 1883).

Nová rehoľná rodina však musela najprv nájsť vlastnú strechu nad hlavou. Alžbeta pomýšľa kúpiť dom, do ktorého ju prijali po požiari roku 1845. Patril Ignácovi Vögelemu, horlivému katolíkovi a synovcovi starostu. Keďže bol už v pokročilom veku, rozdelil majetky svojim synovcom a sebe ponechal iba malé garbiarstvo so záhradou. Bolo teda treba osloviť ľudí, ktorí nič nevedeli o rodiacom sa diele. Preto farár Reichard spočiatku tento návrh zamietol. Veď odkiaľ by napokon vzal peniaze na kúpu domu? Alžbeta sa však len tak ľahko nevzdala! Kňaza ustavične povzbudzovala a neprestávala ho prosiť. V noci 21. mája 1849 sa jej zjavil Spasiteľ a riekol: „Povedz svojmu spovedníkovi, že s týmto mojím dielom musí ihneď začať! A ja svojmu služobníkovi udelím veľa milostí i potrebnú pomoc.“[1]

Teraz už nezaváhal ani farár Reichard. V dôvere v Pánovu dobrotu začal vyjednávať s vlastníkmi domu, kým v Alžbetinej izbe sa usilovne pracovalo na dokončení nových rehoľných pravidiel. Kongregácia bude pokladať za svoj hlavný cieľ ošetrovanie chorých v domácnostiach. Najchudobnejších chorých budú sestry prijímať aj do svojich domov a ošetrovať ich až do uzdravenia. Opustené deti majú u nich nájsť svoj domov. Budú ich učiť kresťanskú náuku, a tak ich pripravovať na prvé sväté prijímanie.

Keď napokon tieto prvé návrhy predložili biskupovi Rässovi, s radosťou ich odsúhlasil, hoci k niektorým bodom mal drobné výhrady. Začiatkom apríla mu však farár Reichard hlásil, že pravidlá sú podľa jeho pripomienok upravené a v požadovanej forme ukončené. Keď ich vicomte de Bussiére preložil do francúzštiny, v sprievodnom liste farár úctivo prosil biskupa, aby založenie novej kongregácie povolil tak skoro, ako je to možné, a vymenoval jej superiora, ktorý by mal zakladateľke odovzdať rehoľné rúcho a dať nové meno: sestra Alfonza Mária. Až potom by bolo možné získať pre kongregáciu aj nejaký dom.

[1] Glöcker, s. 117.

Aby však Reichard rozptýlil obavy biskupa týkajúce sa financovania diela, napísal mu:

„Božia Prozreteľnosť, ktorá založí nový inštitút, sa zázračným spôsobom postará aj o jeho zariadenie a udržiavanie. Ohlásil sa už veľký počet osôb, ktoré majú záujem o vstup do vznikajúcej kongregácie. Viaceré z nich pochádzajú zo zámožných rodín a sú ochotné darovať tomuto dielu celý svoj majetok.“[1]

Napriek tomu, že biskup Räss prejavil tomuto plánu veľkú priazeň, musel mierniť horlivosť obidvoch zakladateľov, a tak odsúval termín definitívneho schválenia, aby mohol všetky „závažné veci“ podrobiť naozajstnej skúške. Hoci veril v nadprirodzený pôvod myšlienky, chcel postupovať opatrne a rozumne.

Nové dielo mu bolo osobitne sympatické najmä pre svoj sociálny rozmer. Veď už v roku 1836 napísal: Koľko zdrojov pomoci by sa dalo získať v našom peknom Alsasku! Mohli by sa založiť domy na oboch brehoch Rýna, a tak pomôcť nadobudnúť Francúzsku morálny vplyv na susedné diecézy horného Porýnia.[2]

Lenže ani satan sa nevzdával pokračoval vo svojich útokoch. Z vnútorného Francúzska dostal biskup zvláštny list, ktorý ho varoval pred sestrou Alžbetou z Niederbronnu. Vyberáme z neho aspoň niekoľko odsekov:

„Diabol sa vplazil do vnútra tejto panny. Posadil sa na trón pýchy a nevedomosti, ktorý sa tam nachádza. Hrá sa na prorokyňu, a tak nepriateľ všetkého dobrého môže to, čo je falošné, predostrieť ako pravdivé. Jednoducho tá úbohá Alžbeta je nástrojom satana, ktorý si ju vybral na uskutočnenie svojich zámerov. Takže sa nachádza medzi pravdou a omylom, medzi Bohom a jeho nepriateľom, teda vo veľmi nebezpečnom postavení.“

Vznikol dojem, že tento list pochádza od nejakej významnej osobnosti, ktorá však chce zamlčať svoje meno. Vyľakaný farár

[1] List z 2. apríla 1849.
[2] Glöckler in *Revue catholique d´Alsace*, 906.

Reichard teda prosí svojho priateľa farára Schirlina, aby dal odpoveď za neho, lebo sa obával, že vo francúzštine nenájde tie pravé slová. Reprodukujeme teda jeho odpoveď z 21. augusta 1849, v ktorej farár Reichard vyslovil tieto myšlienky:

„Tento list sa mi zdá výnimočný tak formou ako aj duchom, ktorým je preniknutý. Nepodobá sa v ničom zjaveniam, o ktorých ma doposiaľ moja farníčka informovala. Tie totiž vyžarujú Božieho ducha, ducha lásky a nekonečného milosrdenstva. Je to vždy Ježiš, ktorý išiel na smrť, aby dal svoj život a Mária, Matka milosti a milosrdenstva, ktorí privádzajú dobrých k horlivosti a hriešnikov k obráteniu. Vaším varovaním sa v našej krajine vynára duch strachu a odstrašujúcej prísnosti.

Je to jazyk vhodný na to, aby uvrhol dušu do nepokoja a zmätku, z ktorého môže mať osoh iba diabol. Jazyk našej extatičky nie je taký. A Vaša biskupská milosť to vie sama najlepšie. Všetky jej slová majú v sebe nádych posvätnosti a milosrdnej miernosti Božského Vykupiteľa. Všetci hriešnici sú pozývaní a vyzývaní vrátiť sa k Dobrému Pastierovi našich duší. Nepochybujem o tom, žeby Excelencia nepoznala úspechy tohto úsilia. Vaša biskupská milosť vie aj to, že naša vizionárka bola od začiatku dokonale poslušná a nechcela byť pokladaná za prorokyňu. Ak jej vízie obsahovali nejaké predpovede, môžeme si o nich myslieť, čo chceme. Ona za to nenesie zodpovednosť. Tú beriem na seba ja. Dodávam, že vzhľadom na jej zdržanlivosť som jej musel prikázať, aby mi vždy oznámila všetko mimoriadne, čo videla alebo počula. Opakujem a zdôrazňujem, že celý jej život bola sama poslušnosť. Poddajnosť srdca i ducha u nej od detstva ani na okamih neochabovala. Nie je ani možné v tejto záležitosti nájsť momenty, ktoré by prezrádzali ducha klamstva. Sebaláska so všetkými svojimi zlými prejavmi bola pre mňa, jej duchovného vodcu, trvalo predmetom osobitného skúmania a pozornosti. Tak pred Bohom a vašou biskupskou milosťou Vás uisťujem, že som u svojej farníčky nikdy nemusel bojovať proti diabolskej neresti. Práve naopak, musel som ju stále upokojovať pre jej nadmerný strach a silné vedomie vlastnej nehodnosti.

Dokonalú poslušnosť, v ktorej sa tak verne cvičí, odporúča aj deťom voči svojim rodičom, farníkom k ich duchovnému otcovi, kňazom k biskupovi, všetkým veriacim voči katolíckej, apoštolskej a rímskej Cirkvi.

Keď som sa s ňou rozprával o tom obviňujúcom liste, hneď uznávala, že je to jej sebaláska, samoľúbosť so všetkými hriechmi, ktoré sa ako semienka nachádzajú v ľudskom srdci. Svoju spásu očakáva výlučne od Božieho milosrdenstva skrze Ježiša Krista. V bolesti, ktorá neustále napĺňa jej dušu, nachádza pokoj iba v srdciach Ježiša a Márie.

Jej blčiaca láska k Ježišovi Kristovi, jej zjednotenie s Ukrižovaným v trpezlivom znášaní utrpení, jej veľká úcta k blahoslavenej Panne Márii, jej dokonalá poslušnosť voči Cirkvi a jej služobníkom sú zbavené každej sebalásky. Jej jedinečná dôvera v Božie milosrdenstvo, dôvera, ktorá osloví všetkých, čo sa s ňou stretnú, mnohé obrátenia, ktorých počet denne narastá, všetko toto, Vaša biskupská milosť, ma upokojuje. A tak Váš list pokladám iba za pokušenie, ktoré na nás Boh dopustil.“[1]

Pre farára Reicharda bolo veľkou úľavou, keď ho 23. augusta biskup uistil, že tomuto pochybnému listu neprikladá nijakú dôležitosť.

A tak jednania o kúpe domu prebiehali veľmi rýchlo. Môžeme iba obdivovať, ako odvážne farár Reichard uzatváral rozličné kúpno-darovacie zmluvy:

Dňa 29. júna kúpa pozemku od vdovy Wittovej pri novej ceste v hodnote 3 253 frankov.

Dňa 5. júla darovanie piatich árov veľkej záhrady od H. Ignaca Vögeleho, starostu v Niederbronne.

Dňa 14. júla kúpa garbiarstva a vedľajšej budovy od Ignaca Vögeleho v hodnote 10 000 frankov.

Dňa 2. augusta kúpa obytného domu od synovca Ignaca Vögeleho v hodnote 6 000 frankov.

---

[1] Farár J. Schwindenhammer, neskorší generálny predstavený otcov od Svätého Ducha, tento list recenzoval.

Medzitým dostali obaja naši zakladatelia od biskupa list, ktorý ich veľmi potešil, pretože dával súhlas novému dielu.

Deň 15. júl 1849 sa stal pamätným dňom v dejinách kongregácie. Farár Reichard totiž odovzdal Alžbete ešte v rodičovskom dome rúcho postulantky: jednoduché hnedé šaty, čiernu pelerínu, biely golier a malý čepiec. Všetko dala zhotoviť vicomtessa de Bussiére. Šťastná Alžbeta v tomto rúchu ďakovala svojmu Pánovi celá naplnená láskou a vďakyvzdávaním. Teraz už bola v predsieni svätyne, v ktorej „chcela prebývať po všetky dni svojho života." Ďalšie dni prežila v hlbokom sebaodovzdaní. Mlčky zotrvávala v rozjímaní nad tým všetkým, čo jej Pán zjavil o svojom diele. Pozorne teraz počúvajme, ako zmýšľala o duchu svojich sestier:

„Vo všetkých dielach lásky bude zámerom sestier následovné: Páčiť sa Bohu, napodobňovať Ježiša a Máriu a v chudobných a chorých slúžiť samému Spasiteľovi. Kiežby mysleli na slová svojho Majstra: „Čo ste urobili jednému z mojich najmenších bratov, mne ste to urobili." Duch Ježiša Krista naplní všetky sestry, takže so svätým Pavlom budú môcť povedať: „Nežijem už ja, žije vo mne Kristus." Preto budú stále rozjímať o živote nášho Pána, zvlášť o jeho utrpení, budú premýšľať o hodnote duše a horlivo sa modliť za obrátenie hriešnikov."

Aký nádherný ideál! Ale kto vezme na seba bremeno, aby riadil takéto dielo a aby týmto spôsobom uskutočňoval Pánov príkaz? Veď sestra Alfonza Mária je chatrného zdravia, chorá a za posledné takmer štyri roky už tretíkrát pripútaná na lôžko bolesti.

Avšak Boh, ktorému sa páči toto dielo, bude svojej poníženej služobnici ustavične dávať silu na plnenie týchto ťažkých povinností. Začiatkom augusta sa v izbe odvážila urobiť niekoľko krokov - a čoskoro už chodila bez pomoci. Potom mohla každý deň na niekoľko hodín opustiť lôžko. A od 15. augusta ju už všetci videli, ako vykonáva svoje každodenné povinnosti. Chystala sa na odchod z rodičovského domu. Zo svojich vízií vedela, že vždy bude trpieť a naozaj po celý život nebola úplne zbavená telesných bolestí.

Alžbeta Eppingerová však mala silný temperament a lásku k aktívnemu životu. Boh chcel, aby svoju dokonalú oddanosť spojila s neustálou obetavou službou blížnym. Tak ju učil životu, ktorý bude do vynikajúcej súhry spájať túto činnosť s hlbokým vzťahom k Bohu.

Dňa 28. augusta prišli vicomte de Bussiére a jeho manželka s vozom pred Alžbetin rodičovský dom. V hlbokom pohnutí odprevádzali títo šľachetní priaznivci sestru Alfonzu Máriu do Kláštoríka ako obyvatelia Niederbronnu nazvali prvý materský dom kongregácie.

Od roku 1835, teda od svojho príchodu do Niederbronnu, ho obývali rappoltsweilerské školské sestry, ktoré sa už presídlili do novej školskej budovy vybudovanej mestom.

Letné mesiace využil farár Reichard na to, aby dom prebudovali na kláštor. Stodola a maštale zmizli. Zo západnej strany sa vysunul chór s priemerom 4 metre. Polovica prízemia bola zmenená na loď jednoduchej, ale dôstojnej kaplnky, v ktorej mohol prebývať Pán so svojimi dcérami.

Ctihodná matka tu prijala tak veľa milostí a nebeských zjavení, že často opakovala: „Moje dcéry by mali bozkávať každý kameň tohto domu.“[1]

Keď sa teraz viezla na voze v ústrety svojmu životnému pôsobisku, okrem radosti v nej rezonovala aj obava. Naplnil ju vnútorný strach pri myšlienke na podnikanie, ktoré sa v ľudských očiach zdalo veľkým bláznovstvom.

Voz však už zastal pred domom a začala sa jej zodpovednosť. Štyri postulantky sa ponáhľali k budúcej matke a prijali ju pri dverách Kláštoríka. Farár Reichard ju pozdravil v mene Cirkvi. Bez pomoci vystúpila po schodoch a ocitla sa vo svojej izbe. Nachádzala sa práve nad kaplnkou, takže ponúkala sa jej možnosť vidieť do chóru. Mohla sa teda zúčastňovať na svätej omši aj vtedy, keď jej slabosť a choroba zabránili byť uprostred zhromaždeného spoločenstva v kaplnke.

[1] Kláštorík už neexistuje. Bol zbúraný v roku 1930.

Spoločný život v spoločenstve sa mohol začať. Ako kedysi v nazaretskom domčeku, tak aj tu býval Pán uprostred chudoby. V miestnostiach bol iba nevyhnutný nábytok, ktorý im daroval pán Vögele.

Už večer prvého dňa sa musela Alžbeta priznať svojmu bratrancovi Kleinovi, ktorý mnohým prispel k zariadeniu Kláštoríka, že svojim sestrám nemá čo dať na večeru. Seminarista sa hneď ponáhľal domov a jeho dobrá matka im v tento večer, ale aj neskôr, pomohla.

Dňa 29. augusta Alžbetu nanovo prepadla vnútorná obava. Triasla sa, keď myslela na tie mnohé povinnosti, ktoré čakali na ňu ako matku domu. Ako mohla ona so svojou prirodzenou plachosťou niesť ťarchu zodpovednosti, ako mala zachovať vnútornú silu pri toľkých rozptyľujúcich činnostiach?

Ale Ježiš ju upokojil:

„Nemaj strach, dcéra moja, teraz to musí tak byť. Čoskoro však pošlem tomuto domu veľkú pomoc.“

Keď Alžbeta večer zhromaždila svojich päť postulantiek na čítanie, piata práve zaklopala na dvere Kláštoríka prosiac o prijatie. Bolo to prvé spoločné posedenie mladého kláštorného spoločenstva, prvý rozhovor od duše k duši medzi dcérami a ich matkou. Alžbeta otvára knihu *Život svätej Terézie* a hovorí o veľkej pokore tejto svätice, „ktorá zmýšľala o sebe oveľa horšie, ako o nej hovorili iní.“ Napomínala ich k vzájomnej láske a pripomínala: „Nesmieme dovoliť, aby sa medzi nami šírila antipatia! Vo všetkých ťažkostiach majú sestry plné dôvery prísť k nej a tam hľadať pomoc.“

Alžbeta vykonávala od začiatku svoj úrad, ktorý jej onedlho slávnostne schválila aj Cirkev.

Dňa 7. septembra bola posvätená malá kláštorná kaplnka. Viacerí kňazi a veľa niederbronnských obyvateľov prežívalo tento sviatok spolu so sestrami. Farár Busson adresoval Alžbete a jej sestrám nadšené slová: „Vstúpte odvážne na cestu, ktorá sa pred vami otvára! Čakajú vás ťažkosti, nepríjemnosti a odpor. Často budete musieť na tomto novom oltári obetovať svoju prirodzenú nevôľu.

Vtedy stále počúvajte hlas Ježiša Krista, ktorého si čoskoro zvolíte za Ženícha svojej duše a za ideál svojho života. On vás volá: Dcéry moje, dal som vám príklad, a tak robte to, čo som aj ja robil! Spravte to pre týchto maličkých, mojich nadovšetko milovaných priateľov. Pre tých maličkých, ktorým vo svojej otcovskej láske ani neviem dať žiadne iné meno. Pre tých maličkých, ktorých milujem tak, ako matka miluje svoje malé dieťa. To, čo ste pre jedného z týchto maličkých urobili, prijímam tak, ako by ste to pre mňa urobili, a nádherne vás za to vo večnosti odmením.“[1]

Deň po sviatku Narodenia Panny Márie slávila Alžbeta svoju obliečku. Bol to aj deň jej tridsiatych piatych narodenín. Rozžiarená nadprirodzenou radosťou kráčala k oltáru. Stál tam kňaz, ktorý viedol jej dušu od deviateho roku života po strmej ceste k dokonalosti a na príkaz biskupa jej odovzdal taký svätý odev, aký jej Pán v jednej extáze ukázal.

Prišlo aj veľa ľudí, aby spolu so sestrami prežili tento slávnostný obrad. Spomenieme aspoň niektorých cirkevných hodnostárov: kanonik Birgy, farár Busson, pán Schirlin, profesor v štrasburskom kňazskom seminári a pán Strub, riaditeľ pútnického miesta v Marienthali.

Keď sa slávnostne vzniesol k nebu hymnus *Veni Creator,* začal farár Reichard svoj príhovor o žalme 44: „Po tvojej pravici stojí kráľovná v zlatom odeve, zahalená pestrou nádherou. Táto kráľovná je Cirkev, zlaté šaty je láska a rozličné farby sú diela lásky. Aj nová kongregácia bude predstavovať jednu farbu na plášti kráľovnej, Kristovej nevesty.“

Biskup zo Štrasburgu potvrdil a dočasne schválil konštitúciu novej kongregácie slovami: „Boh si vyvolil tento nástroj spomedzi slabých a neurodzených, preto jemu jedinému patrí česť!“

[1] Glöckler, s. 122.

Keď kňaz požehnal Alžbete šaty, položil jej v mene Cirkvi niekoľko vážnych otázok. A ona na ne odpovedala plná vnútorného plesania.[1]

„Čo žiadaš, moja milovaná dcéra v Ježišovi Kristovi?“

„Žiadam si rehoľné šaty dcér Božského Vykupiteľa.“

„Si rozhodnutá cvičiť sa v čnostiach, ktorých symbolom sú tieto šaty? Chceš sa vyzliecť zo starého človeka a obliecť sa v nového, ktorým je Ježiš Kristus?“

„Prajem si z celého srdca, aby som zomrela svetu i sebe samej a viedla život v dokonalom súzvuku so životom Ježiša Krista, ktorý nás miloval a obetoval sa za nás.“

„Keď sa predstavíš svetu, aby si ošetrovala chudobných chorých a prejavovala im skutky telesného i duchovného milosrdenstva podľa smerníc a pravidiel rehole a v duchu tvojho svätého povolania, potom nezabudneš v týchto skutkoch hľadať jedine Boha?“

„Mojím najvrúcnejším želaním je, aby som v tejto službe deň a noc bdela pri lôžku chudobných, stála pri nich aj v núdzi, a tak dosiahla dokonalosť v rehoľnom stave. K tomu však potrebujem pomoc Božej milosti a ochranu svätých. Dúfam, že milosrdný Boh mi na moje naliehavé prosby poskytne jedno i druhé. Preto sa vás, otče, odvažujem poprosiťo rehoľné šaty.“

„Na tvoje prosby ti dovoľujeme obliecť si šaty dcér Božského Vykupiteľa. Žehnáme tieto šaty a prosíme Pána, aby očistil tvoje srdce a ozdobil ho všetkými čnosťami, osobitne čistotou, poníženosťou, láskou k chudobe, láskou k blížnym, ktorých sú svojou jednoduchosťou, chudobou i farbou symbolom.“

Keď sa Alžbeta opäť objavila v posvätených šatách, duchovný otec jej povedal:

„S týmto rúchom máš teraz dostať aj nové meno: V reholi sa budeš volať sestra Alfonza Mária!“

[1] Glöckler, s. 124.

A s dovolením biskupa bola okrem toho menovaná aj za predstavenú novej kongregácie.

Napokon modlitbou *Te Deum laudamus* a požehnaním ukončili slávnostnú obliečku.

V tento deň bola sestra Alfonza Mária vnútornou radosťou celkom premenená a akoby už viac patrila nebu ako zemi. Každý žasol nad jej výrazom plným ľúbeznosti a dôstojnosti, akoby bola ožiarená nejakým svetlom. Ešte nikdy od uzdravenia nebolo jej telo také plné sily, hoci sa celé dva dni predtým postila. Takto stála počas celej slávnosti naplnená vďakou za udelenú milosť.

Pýtame sa, prečo si vybrala meno sestra Alfonza Mária? Úcta našej ctihodnej matky k svätému Alfonzovi siahala mnoho rokov dozadu.[1] Preto si ho zvolila za svojho ochrancu. Vo svojich extázach videla nielen nášho Pána a Božiu Matku, ale, hoci aj bez toho, žeby ho videla, počula aj tohto svätca. Prosil, aby kongregácia prišla na pomoc jeho milovaným chudobným a opusteným. On, mierny a horlivý zakladateľ redemptoristov, jej dal vidieť mnohé udalosti zo svojho činorodého života. Hlboká úcta k nemu bola teda dôvodom, prečo sa sestry na začiatku volali dcéry Božského Vykupiteľa. Naša matka zakladateľka chcela byť podobná svojmu svätému ochrancovi zvlášť vo vrúcnej zbožnosti, horlivosti v modlitbe za duše a v bezhraničnej dôvere v Božie milosrdenstvo.

Ale predstavy sestry Alfonzy Márie, že teraz bude Bohu a ľuďom slúžiť v tichu a v samote malého kláštora, sa čoskoro ukázali ako omyl. Ľudia vo svojich starostiach, úzkostiach a v núdzi si k nej stále častejšie hľadali cestu. Počet návštevníkov zo dňa na deň rástol. Tohto roku bolo v Niederbronne okolo dvetisíc kúpeľných hostí a mnohých z nich sem privolalo práve meno tejto ženy. Ona však

[1] V Hagenau sa uskutočnili v roku 1825 veľké misie, ktoré viedli redemptoristi z Bischenbergu. Trvali niekoľko týždňov a dosiahli mimoriadne úspechy, ktorých účinky ešte dlho všetci cítili. *Liguoriáni* boli medzi ľudom veľmi obľúbení. Bezpochyby farár Reichard, bývalý kaplán v Hagenau, misie so záujmom sledoval a rozprával o nich svojej duchovnej dcére.

svedomito žijúc pre svoje poslanie sa úzkostlivo pýtala: „Ako môžem tento nový úrad spájať s tými, ktorých prijímam?“ V bezhraničnej dôvere očakávala odpoveď a pomoc od Ježiša, svojho Božského ženícha. Napokon biskup Räss vyhradil pre tieto návštevy iba určité hodiny dňa.

Pán ju nikdy nenechal bez svojej pomoci, a tak pokračovala v konaní dobra. Farár Busson a jeho početné, ešte zachované listy, nadšenými slovami podávajú správu o nadprirodzenom vplyve, ktorý zasiahol všetkých, čo sa k nej priblížili. Alžbeta, ktorá sa zaoberala jedine Bohom, čítala v srdciach ľudí ako v otvorenej knihe.[1]

Niekedy to bol aj kňaz, ktorému odkryla najtajnejšie záhyby jeho svedomia a ktorý ju potom opúšťal s vážnym predsavzatím viesť život v pokání a v zmierení. Mnohými hlboko otriaslo, keď im Alžbeta oznámila veci, ktoré mohli byť známe iba Bohu. Neskôr počula od Alžbety aj istá plačúca matka utešujúce uistenie, že Matka Božia rozprestiera ochranný plášť nad jej synom, ktorý sa nachádza v smrteľnom nebezpečenstve. A o niekoľko týždňov jej mohla oznámiť: „Váš syn je zachránený a len zázrakom ušiel smrti.“[2]

Jedného dňa sa istý kňaz, hlboko skľúčený pre zlobu svojich farníkov, trpkými slovami sťažoval sestre Alfonze Márii. Márne sa ho pokúšala utešiť. Napokon však zvolala: „Aký ste šťastný, pán farár, aký ste šťastný!“ Duchovný nechápavo pokrútil hlavou: „Šťastný? A prečo vlastne?“

Ale Alžbeta trvala na svojom:

„Áno, pán farár, ste ten najšťastnejší človek! Lebo v tejto chvíli sa niekoľko osôb za vás modlí a Boh ich počuje.“

„Kto sa len môže modliť za mňa?“ Pýta sa kňaz.

---

[1] Páter Hiss, dominikán z Nancy, sa istý čas zdržiaval ako výpomocný duchovný u farára Reicharda v Niederbronne. Viackrát navštívil Alžbetu a bol veľmi dojatý tým, čo videl a počul.

[2] Archív materského domu.

„Nespomínate si už na tú chudobnú vdovu, ktorej chceli predať dom? Vy ste za ňu zaplatili dlh, a tak ste od nej odvrátili nešťastie!“

„Ako to viete?“

Tento dobrý kňaz, ktorý o svojom šľachetnom skutku lásky k blížnemu nikdy nikomu nepovedal, bol tak dojatý, že sa rozplakal.[1]

[1] C.-I. Busson, *Život a zjavenia extatičky z Niederbronnu,* s. 131.

VI. kapitola
ROK VZNIKU
(1849 až 1850)

Sestra Alfonza Mária prebrala vedenie malého rehoľného spoločenstva. Veľká nábožná horlivosť zavládla v Kláštoríku, kde sa sestry zhromaždili okolo svojej matky a plné úcty načúvali slovám, ktoré prijala osobne od Pána. On, dobrotivý Majster svojich učeníkov, ju ustavične poučoval ako sa má správať predstavená.

„Buď vždy mierna a plná lásky, ale neprehliadni žiadnu chybu! Tvoje napomínania nech sú skôr prosby ako výčitky a príkazy. Ukáž sa vážna a dôstojná.“ Videla sa ako v zrkadle. „Vedz, že to, čo si dostala, je veľké. Dbaj na mlčanie, sama rozprávaj plná pokoja. Pros ma a ja ti oznámim, čo máš hovoriť a robiť. Vždy budem pri tebe so svojou milosťou. Veľmi často rozprávaj o hodnote duše, ako som ti to už neraz povedal.“

Sestra Alfonza Mária musela mať zvláštnu odvahu, aby mohla kráčať takou ťažkou a náročnou cestou. Predpokladáme, že svoje rodisko nikdy neopustila. Hoci dostala veľa prirodzenej múdrosti, jej základné vzdelanie bolo predsa len nedostatočné. Aj jej zdravie zostalo krehké, i keď bolo vždy nanovo posilňované. Poznala strach i pocity ľudskej slabosti, ale Spasiteľ ju zakaždým upokojil: „Neboj sa, ja budem vždy pri tebe!“

V jednom liste farár Busson veľmi živo rozpráva o prvých dňoch života tohto spoločenstva:

„Nemá nikoho, kto by jej pomáhal. Je predstavená a zároveň aj magistra noviciek, správkyňa i hospodárka. Nemá žiadne isté zdroje pomoci pre zajtrajší deň. Nemá skúsenosti, z ktorých by mohla čerpať. Niet tradície, ktorú by bolo možné nasledovať, niet žičlivého dobrodincu, ktorý by mal o dielo skutočný záujem - okrem pána biskupa zo Štrasburgu alebo jednej či dvoch osôb. Celý svet namiesto toho, aby prejavil účasť, nečinne vyčkáva a chce najprv vidieť úspechy. Ťažkosti sú neopísateľné a podľa ľudskej múdrosti

ich nemožno prekonať. Bohu však nič nie je nemožné. Do neho vkladá sestra Alfonza Mária všetku svoju nádej a nebude sklamaná. Pán chráni a žehná jej detinskú dôveru, jej poníženosť, horlivosť a námahy. Preto dokáže plniť svoje poslanie sama - s pomocou duchovného otca, hoci sa môže opierať iba o svoje priemerné prirodzené schopnosti, pričom neprestajne trvajú jej utrpenia.“[1]

Biskup Räss, ktorý je pravidelne informovaný o živote kláštorného spoločenstva, vyjadril farárovi Reichardovi svoje uspokojenie:

„Kronika prvých dní jestvovania nášho kláštora ma živo zaujíma a zvelebujem Božiu Prozreteľnosť, ktorá ho tak otcovsky berie pod svoju ochranu. Myslím, že v priebehu budúceho roka budem môcť byť sám očitým svedkom horlivosti, zbožnosti a pokory, ktorou sú oduševnené tieto dobré deti.“[2]

Tohto roku slávili sestry Božského Vykupiteľa sviatok svätej Terézie z Avily s osobitnou úctou. „Pán dal spoznať našej ctihodnej matke svoju lásku tak, ako ešte nikdy predtým.“[3]

Večer 15. októbra po prvýkrát zaklopala na bránu kláštora ľudská núdza. Prišla prosba o pomoc sestier pre chudobnú ženu, ktorá už štyri dni trpela v pôrodných bolestiach. Aká to radosť pre sestry, ktoré chceli zasvätiť život podomovému ošetrovaniu chorých! V kronike čítame:

„Pre zlé počasie nemohla sestra Alfonza Mária sama ísť k tejto chorej. Poslala tam teda s čistou bielizňou dve postulantky, aby sa o ňu postarali. Tie jej prezliekli chatrnú, veľmi špinavú posteľ a bielizeň zobrali vyprať do kláštora. Zároveň chorej priniesli občerstvujúcu polievku.“

Nasledujúci večer sa vybrala ctihodná matka osobne k chorej. Tu sa začína prúd požehnania, ktorý rástol a mohutnel prostredníctvom tichej a skrytej pomoci tisícok sestier od minulosti až

---

[1] C.-I. Busson, *Tretia zbierka listov o extatičke z Niederbronnu*, s. 8.

[2] List z 5. 12. 1849.

[3] *Kronika Kláštora dcér Božského Vykupiteľa*, Niederbronn 1849, s. 4, rukopis farára Reicharda v archíve materského domu v Oberbronne.

po dnešok. Vždy je to nezištná láska, ktorá v pokore slúži chudobným, chorým a opusteným tohto sveta.

Návšteva našej ctihodnej matky mala taký blahodarný vplyv na chorú ženu, že ešte v ten istý večer sa cítila lepšie a šťastne mohla darovať život svojmu dieťaťu. Sestra Alfonza Mária ju neskôr opäť navštívila, aby sa pozrela, či sa postulantky o ňu dobre starajú. Tie pri nej v noci striedavo bdeli s príbuznými.

O niekoľko dní neskôr, dňa 28. októbra, prosila istá protestantka predstavenú o návštevu svojho ťažko chorého manžela. Tá ochotne súhlasila, lebo reholné pravidlá vyžadovali, aby sa pomoc preukazovala všetkým bez rozdielu vierovyznania.

Matka Alfonza Mária však bola v ten deň chorá, navyše vonku bola veľká zima a dom nemocného dom bol pomerne ďaleko.[1]

Ten biedny, smrťou obkľúčený muž už dlho trpel na svojom biednom a mokrom lôžku. Jeho nešťastná žena už nemala v dome žiadnu posteľnú bielizeň. V izbe chorého boli viacerí protestantskí susedia, a keď vstúpila sestra Alfonza Mária, zostali celí zmeravení. Ona sa však im aj chorému prihovorila milými a útechy plnými slovami. Priniesla mu čistú košeľu i posteľné plachty, povzbudila ženu a sľúbila jej ďalšiu pomoc i podporu.

Keď sa vrátila do kláštora, bol nedeľný večer. Utiahla sa do kaplnky, aby sa zúčastnila na ruženci a požehnaní. Poďakovala Pánovi za jeho pomoc a odprosovala ho týmito slovami: „Môj milý Ježiš, prosím ťa naprav to, čo som neurobila celkom správne! Veď len pozri, aké je na mne všetko nedokonalé!“

Zároveň ho odprosila za niektoré osoby, ktoré opovrhujú reholným stavom.

Aj tu je matka zakladateľka príkladom pre všetky svoje dcéry: učí ich zbožným cvičeniam, krátkym a tichým vďakyvzdaniam pred svätostánkom, ktoré im po každej návšteve chorého odporúčajú sväté pravidlá.

---

[1] *Kronika*..., s. 10.

Pán jej dáva spoznať akú radosť má z tejto modlitby a uisťuje ju: „V tomto dome mám zaľúbenie. Neuplynie dlhý čas a zväčším ho."

Dobrotivé slová sestry Alfonzy Márie dodali chorému veľa útechy. Večer 30. novembra, keď ležal v smrteľných úzkostiach, opäť si ju zavolal k sebe. Postulantka, ktorá pri ňom bdela v noci, sa hneď ponáhľala do kláštora. Bolo už neskoro, cesta viedla do kopca na vŕšok. Keďže matka predstavená bola opäť chorá, musela si najprv vyžiadať dovolenie od farára Reicharda. Hneď potom išla s veľkou radosťou k chorému. „Trápil ho vnútorný strach, a tak mu rozprávala o dôvere v Boha, modlila sa s ním, povzbudzovala ho a pobudla pri ňom až do polnoci. Chorý v jej slovách našiel útechu a jeho strach sa celkom stratil. Napokon sa s radostným srdcom a dobrou mysľou poďakoval sestre za jej návštevu. Viacerí prítomní protestantskí muži boli z toho celí dojatí a bez slova zostali stáť vo veľkej úcte, lebo návšteva rehoľnej sestry v nich zanechala hlboký dojem.[1]

Aké vrúcne modlitby vďaky Bohu zaplavili srdce matky Alfonzy Márie, keď sa v túto studenú zimnú noc vracala do svojho „Kláštoríka"!

Tisíce jej sestier budú neskôr s tou istou radosťou v duši obetovať svoju únavu chorým ďakujúc, že mohli byť nástrojom Božieho milosrdenstva.

Už v prvých týždňoch zakúsili starostlivosť sestier Božského Vykupiteľa aj chudobné deti. Keď sa 18. októbra začala „zimná škola", pozvala sestra Alfonza Mária chudobných chlapcov a dievčatá z Niederbronnu, ale najmä z okolitých dedín a osád, aby sa stravovali v kláštore.[2] Čoskoro to bolo až 25 detí, „ktoré každý školský deň ráno dostali na raňajky polievku s chlebom a napoludnie obed." Tým, ktoré to najviac potrebovali, poskytli aj šatstvo.

A hoci k dispozícii mali iba nepatrné finančné prostriedky, matka Alfonza Mária učila svoje dcéry žiť zo dňa na deň v odovzdanej

[1] *Kronika*..., s. 17.
[2] *Kronika*..., s. 11.

dôvere v Boha. A Pán jej potvrdil, že práve toto je správny spôsob ich života.

„Dňa 26. novembra, kým spoločenstvo sedelo pri stole, modlila sa sestra Alfonza Mária s chudobnými deťmi v kaplnke. Naraz počula zďaleka jasný hlas, ktorý jej vravel: „Budem týmto mojim milým maličkým dávať chlieb!“ A nato počula, že kvôli týmto maličkým a ostatným chudobným dostane tento dom veľkú finančnú pomoc.“[1]

Malá komunita začala s novou formou činnej lásky. Dňa 17. decembra sa ujali mladého, opusteného dievčaťa, akejsi 15-ročnej slúžky - cudzinky. „Mala prudkú horúčku a musela ležať takmer bez pomoci na biednom lôžku niekoľko dní o hlade a smäde. Preniesli sme ju do malého domu, ktorý sme si prenajali na tieto účely a po ôsmich dňoch tam dievča, obklopené milujúcou starostlivosťou sestier, zomrelo.[2]

Spoločenstvo už vtedy ochotne konalo všetky charitatívne skutky, ktoré sa mu naskytli. Tak ako semeno už v klíčku obsahuje budúcu rastlinu, aj v tomto malom sesterskom spoločenstve sa už prejavujú mnohé ratolesti pomáhajúcej lásky, ktoré podnes naša kongregácia vykonáva v takom veľkom počte.

Toto mladé rehoľné spoločenstvo ešte nie je známe, ešte si ho svet málo všíma, ale je Božím dielom, a preto bude žiť!

V jednu decembrovú nedeľu počas modlitby pred najsvätejšou Oltárnou sviatosťou povedal Pán sestre Alfonze Márii: „Pozri, dcéra moja, nebude to už dlho trvať a tento dom bude väčší. Bohato vylejem na túto rehoľu svoje požehnanie a svoju milosť. Preto, dcéra moja, drž sa toho, hľadaj vždy iba moju vôľu!“

Ona mu odpovedala:

„Áno, môj Božský ženích, povedz teda, aká je tvoja vôľa a čo mám robiť?“

---

[1] *Kronika*..., s. 16.
[2] *Kronika*..., s. 23.

A Pánjej povedal:

„Dcéra moja, pripravuj srdcia svojich sestier, ukáž im spôsob a druh sebazaprenia, aby stále viac opúšťali seba. Žiadaj od nich vnútornú pokoru a mlčanie, aby vo svojich srdciach stále viac vnímali môj hlas. Lebo v tomto dome si pripravujem veľa verných duší.“[1]

Raz večer, keď sa matka Alfonza Mária modlila pred svätostánkom, Pán jej povedal:

„Povedz týmto svojim deťom, že majú viac meditovať o mojom živote a mojom utrpení. Naučím ich tým zachraňovať duše a udelím im aj veľkú múdrosť a poučenie.“

Ctihodná matka mu odvetila:

„Áno, hneď zajtra ráno im to poviem! Ale ty sám ich vyučuj, ako majú rozjímať o tvojom živote a utrpení, veď vieš, že bez teba nič nedokážu. Osvieť ich!“

Nato počula:

„Nie zajtra, ale ešte dnes im to povedz!“

Príkaz teda okamžite vyplnila. „Všetky boli hlboko dojaté a pevne si zaumienili, že odteraz budú s ešte väčšou horlivosťou rozjímať o Ježišovom živote a utrpení.“[2]

Opäť vyberáme úryvok zo spisov farára Bussona, ktorý nám umožňuje verne spoznať osobnosť našej ctihodnej matky Márie Alfonzy:

„Ustavične sa dôverne zhovára so svojím Božským ženíchom. Nič neoddelí od neho jej srdce ani myseľ. Nepodnikne nič bez toho, aby ho neprosila o pomoc a nepovažovala to za jeho vlastné dielo. V rozhovoroch s Bohom sú jej slová, city a dôvera plné detinskej jednoduchosti a prirodzenej otvorenosti. Ak musí viesť postulantky, udeľovať im príkazy alebo sa postarať o nejakú ich potrebu, hovorí: „Môj dobrý Ježiš, urob to ty sám, veď vieš, že ja nie som schopná.“ Ak musí prijímať cudzie osoby, vraví mu: „Povedz im ty, čo im treba povedať. Pouč ich!“ Ak ju niekto osloví počas

[1] *Kronika*..., s. 18.
[2] *Kronika*..., s. 54.

modlitby, povie svojmu Božskému ženíchovi: „Pozri, žiadajú si ma, a tak ťa musím na okamih opustiť, ale prosím, počkaj na mňa!“[1]

Rovnako ako svätá Terézia, jej patrónka, aj ona chce, aby sa jej rozjímanie konalo v detinskej dôvere, s nenútenou jednoduchosťou, pokojom a radosťou. Preto k tomu naliehavo nabáda aj svoje postulantky.

Horlivosť, s akou sa obracia na svoje postulantky, je taká veľká, že farár Reichard môže napísať biskupovi Rässovi: „Postulantky sú naplnené takým hlbokým náboženským duchom, že ho môžeme porovnať s tým, aký vlastnia rehoľné sestry, ktoré sa už dlho snažia o svätosť vo svojom stave.“

Vzdelávanie svojich dcér bolo pre matku Alfonzu Máriu veľkou starosťou, ktorú však prijala ako ustavičné mučeníctvo:

„Uzavrela ich všetky do svojho srdca,“ hovorí kronika. „Každú jednotlivo chcela viesť k dokonalosti a hoci si bola vedomá vlastnej slabosti a nehodnosti, jej správanie bolo plné vážnosti a dôstojnosti. Miernosť a veselosť na jej tvári priťahovala a oduševňovala jej dcéry. Prosebnými slovami ich odporúčala do Pánovej lásky.

„Ježiš, môj Božský ženích,“ modlila sa, „prijmi tieto deti, zober do vlastníctva ich srdcia, zapáľ v nich oheň svojej lásky, vezmi ich a uč podľa svojej najsvätejšej vôle. Lebo ja nie som ničím ani nič neviem. Prijmi ich všetky do svojho Božského srdca a daj im svätého rehoľného ducha!“

Po tejto modlitbe videla Pána v bielom, žiariacom odeve ako v ten deň, keď ju poučoval o panenstve. Vystrel nad postulantky ruku a povedal Božským hlasom: „Udelím im, čo žiadaš, pritiahnem ich k sebe a dám im vzácne veci.“

To ju naplnilo nevýslovnou radosťou.[2]

Pán jej vždy odporúčal prosiť o tri veci: o obrátenie hriešnikov, milosť pre duše, ktoré sa nachádzajú v nebezpečenstve zhrešiť, a za chorých, ktorí prežívajú posledné okamihy života.[3]

---

[1] C.-I. Busson, s. 228.
[2] *Kronika*..., s. 12.
[3] *Kronika*..., s. 12.

Jedného dňa s ňou Pán hovoril o žaltári ruženca - breviári sestier Božského Vykupiteľa.

„Mám zaľúbenie v tejto jednoduchej modlitbe," povedal jej. „Ty vieš, dcéra moja, ako veľmi milujem jednoduchosť. Týmto dušiam chcem udeliť hojné požehnanie a milosť. Spomeň si, dcéra moja, ako mnohí učení málo dbajú o túto jednoduchú modlitbu, ktorá mi je taká príjemná."

Matka Alfonza Mária opakovane pripomínala svojim sestrám, aby o Božích tajomstvách rozjímali veľmi pozorne a hlboko.

Je nemožné vypočítať, ako často Pán zázračne pomáhal svojmu dielu. Prvé sesterské spoločenstvo nám ústne odovzdalo udalosť, ktorá pripomína „Fioretti" svätého Františka. Otec našej zakladateľky dovolil svojej dcére, aby brala zemiaky z jeho role - a ona to hojne využívala. Ale jedného dňa sa mu zazdalo, že jeho dcéra prekračuje únosnú mieru. A tak jej namrzene povedal:

„Tak už dosť, Betka! Nemôžem vás predsa všetky živiť!"

Ale ona ho upokojila:

„Neboj sa, otec, dostaneš viac, ako potrebuješ." A naozaj! Pri zbere úrody stáli plné vrecia zemiakov v dlhom rade a bolo ich trojnásobne viac, ako sa očakávalo.

Jedného dňa zasa trápili matku Alfonzu Máriu také silné bolesti, že sa vystrašené sestry začali obávať o jej život. Ona však chcela aj z posledných síl plniť povinnosti svojho úradu. A hľa, na druhý deň na prekvapenie všetkých vstala, zúčastnila sa na svätej omši a nezabudla ani na prednášku postulantkám.

Všade na okolí sa naďalej diali mnohé obrátenia. Kňaza Lienharta, kaplána farnosti, dňa 6. decembra zavolali k istému 78-ročnému starcovi, ktorý sa nespovedal od svojej mladosti a iba zriedkavo sa zúčastňoval na bohoslužbách. Aj teraz zoči-voči smrti sa zdráhal prijať sviatosti. Matka Alfonza Mária s celým svojím rehoľným spoločenstvom sa za neho úprimne modlili. Aj svoje prudké nočné bolesti obetovala za obrátenie tejto vzdorovitej duše. Keď dostala z neba znamenie, že Boh mu preukáže milosrdenstvo, prestali jej bolesti a vo svojom vnútri pocítila pokoj i spokojnosť.

Chorý sa napokon obrátil a až do svojej smrti opakoval vyznanie viery, nádeje a lásky.[1]

Nebo viditeľne požehnávalo toto rýchlo sa rozkvitajúce kláštorné spoločenstvo. Dňa 25. septembra 1849 vstúpilo deväť dievčat z Alsaska do postulátu a v priebehu októbra sa prihlásilo ďalších jedenásť kandidátok, ktoré 21. novembra, na sviatok Obetovania Panny Márie prijali do postulátu.[2]

Dňa 27. decembra dostali všetky rehoľné šaty a mohol sa v svätej radosti začať ich noviciát.

V jednej správe o rýchlom a obdivuhodnom napredovaní noviciek v duchovnom živote farár Reichard píše biskupovi Rässovi:

„V komunite vládne dokonalá radosť. Šťastné novicky, ktoré môžu robiť prvé kroky vo svojom rehoľnom živote počas svätého obdobia Vianoc s dieťaťom Ježišom v náručí!“

Kiežby ich mená zostali uchované potomkom, veď to boli prví členovia veľkej rodiny Božského Vykupiteľa.[3]

- sestra Maria Agathe	Magdalena Stohwasser, *Niederbronn*
- sestra Maria Clotilde	Eleonore Ruh, *Forstheim*
- sestra Maria Adelheid	Marie Salome Mai, *Neuhof*
- sestra Maria Walburgis	Barbara Meyer, *Thann*
- sestra Maria Kunigunda	Maria Anna Schmitt, *Niederbronn*
- sestra Maria Richardis	Luise Riefel, *Andlau*
- sestra Maria Aurelia	Josefine Wersing, *Štrasburgu*
- sestra Maria Attala	Sophie Ohl, *Mommenheim*
- sestra Maria Odilia	Franziska Thirse, *Willgottheim*

O niekoľko dní neskôr 2. januára 1850 matka Alfonza Mária zložila slávnostné sľuby. Sviatočná radosť naplnila kaplnku a mnohí veriaci boli hlboko pohnutí. Sľuby prijal farár Reichard ako zástupca

[1] *Kronika*..., s. 20.
[2] Spočiatku dostávali postulantky rehoľné šaty na cirkevnej slávnosti, ktorá bola v roku 1871 zrušená.
[3] *Kronika*..., s. 26.

najdôstojnejšieho pána biskupa. Ako tému svojej kázne zvolil žalm 115: „Splním svoje sľuby Pánovi pred všetkým jeho ľudom, v nádvoriach domu Pánovho, uprostred teba Jeruzalem.“ Pohnutými slovami povedal:

„Je to približne 22 rokov, keď obnovovala naša milovaná sestra Alfonza Mária ako kresťanka pred krstiteľnicou svoje krstné sľuby. Odvtedy sa vždy s Božou milosťou snažila tieto sväté záväzky verne dodržať. Pán chce jej vernosť odmeniť už teraz, nuž ju povoláva k ešte vyššej dokonalosti a upriamuje na ňu slová, ktoré kedysi platili bohatému mládencovi: „Ak chceš byť dokonalý, choď, predaj všetko, čo máš, rozdaj chudobným, potom príď a nasleduj ma!“ Ona poslúchla a prichádza, aby nasledovala Pána, aby plnila nielen jeho príkazy, ale aj evanjeliové rady. So žalmistom chce plniť svoje sľuby Pánovi. Jej osoba, jej sila i všetko čo má, patrí službe v jeho diele milosrdenstva“.[1]

Aké hlboké dojatie cítiť zo slov kňaza, ktorý bol tak úzko spätý so založením tohto Božieho diela! Nanovo oživil Alžbetine sľuby a poukázal na jej vernosť pri ich plnení.

Matka Alfonza Mária prežila tento deň vzdávaním vďaky. O jedenástej hodine v noci bola ešte na kolenách pred obrazom Božej Matky, naliehavo prosiac o múdrosť a prezieravosť pri vedení sestier ako aj o materinské srdce plné láskavosti, ktoré by bolo podobné jej srdcu.

Svoje prosby adresovala aj svätým ochrancom kongregácie - svätému Alfonzovi a svätej Terézii, ktorí ju celý čas učili a viedli. Božskému ženíchovi sa sťažuje na všetky svoje slabosti, strach a neschopnosť, prosí ho o požehnanie a milosť. Obáva sa nazývať matkou tohto spoločenstva, preto vzdychá:

„Pozri, Pane, ako veľa ešte treba zdokonaľovať na týchto tvojich dcérach. Naprav ich srdcia. Ale ja som biedna. Urob to teda ty!“

„Nielen týmto niekoľkým máš byť matkou“ odvetil jej Pán, „ale aj stovkám ďalších. A ja ti, dcéra moja, dávam v týchto deťoch veľkú radosť.“

---

[1] *Kronika*..., s. 27.

„Nič, môj Božský ženích, nemôže moje srdce naplniť väčšou radosťou ako to, keď môžem prejaviť úctu tebe a tvojej svätej Matke. Ja nechcem úctu a vážnosť pre seba, chcem ju len pre teba a pre spásu duší!“

Pánove prisľúbenia sa čoskoro naplnili. Rehoľné spoločenstvo rástlo zo dňa na deň. V januári 1850 už malo 42 členiek. Nakoľko Matka Alfonza Mária bola často chorá, 7. januára zvolili jej dve asistentky - sestru Máriu Eugeniu a sestru Máriu Adelheidu. Ukázalo sa tiež potrebné, aby ctihodná matka vzdelávanie postulantiek a noviciek zverila do iných rúk. Napokon do tejto zodpovednej funkcie sama určila sestru Máriu Jozefu. V nasledujúcich kapitolách budeme o nej ešte veľa počuť.

Postupne sa ustáľoval aj denný poriadok sestier Božského Vykupiteľa a jeho múdre zásady môžeme dnes iba obdivovať. Vo svojej jednoduchosti a zreteľnosti bol tak múdro zostavený a oslobodený od každej obmedzenosti, že potom už dlho nepotreboval žiadnu zmenu. Aj po sto rokoch dcéry matky Alfonzy Márie zachovávali poriadok, ktorý sa bez akýchkoľvek veľkých zmien prispôsobuje aj dnešným časom. Nič v ňom totiž nie je ponechané prchavej nálade, všetko vychádza z jedného ducha, ktorý vedie k hlbšiemu vnútornému životu spoločenstva.

„Celá naša starosť,“ žiadala ctihodná matka, „má smerovať k tomu, aby sme vonkajším mlčaním dospeli k vnútornému pokoju, aby Boh pokoja, ktorý v nás prebýva, mohol v našom srdci viesť s nami tichý rozhovor.“ Ustavičnou starosťou matky Alfonzy Márie bolo aj ďalšie vzdelávanie svojich dcér. Zvláštny dôraz kládla na všeobecné vzdelanie. Každý deň sa po stolovaní cvičili v čítaní a v rozhovore. Rehoľné pravidlá im ukazujú cestu vo všetkých možných situáciách.

Začiatkom roka 1850 sa kongregácia osvedčila po každej stránke a jej ďalší rozvoj hraničí s niečím mimoriadnym.

VII. kapitola
PRVOTNÝ ROZVOJ
(1850 až 1852)

Pán prisľúbil matke Alfonze Márii, zakladateľke našej kongregácie, že jej bude vo všetkých ťažkých povinnostiach úradu oporou. Ale povedal aj to, že jej cesta nebude ľahká: „Dcéra moja, počas celého života budeš trpieť, napriek tomu budeš mať vždy dosť síl viesť toto moje dielo."

Kríž bolestí mala niesť celkom sama, bez toho, aby o tom vedeli sestry: „Dieťa moje, dbaj na to, aby na bremeno, ktoré máš znášať pre toto moje dielo, nevyšla žiadna sťažnosť z tvojich úst! Bolo by to proti mojej vôli. Poveril som ťa týmto úradom. Konať budem ja, ty však trp a mlč!"

Matka Alfonza Mária jedávala veľmi málo. Pán jej odporúčal, aby sa tým netrápila, ale mlčky prijala z jeho rúk toto umŕtvovanie.[1] „Nielen v týchto veciach, ale aj vo všetkom umŕtvuj svoje ja, aby sa v tebe mohla rozhojniť moja milosť."

A hoci ju telesné i duševné skúšky sprevádzali po celý život, neprestajne sa snažila s veľkou horlivosťou plniť svoje každodenné povinnosti. Farár Reichard o nej referoval biskupovi:

„Cíti v sebe neodolateľnú túžbu plniť svoje povinnosti predstavenej. Nielenže nechce ani v tom najmenšom zaostávať za inými, ale chce robiť stále viac, a tak prekonávať pokušenie vlastnej slabosti, ktoré ju občas prepadne."

V nedeľu 10. marca 1850 ju pripútal na lôžko taký nával slabosti, že takmer nemohla rozprávať a tvár jej blčala v horúčke. Keď v utorok lekár konštatoval zápal pľúc, chorá bola blízko smrti. V tejto ťažkej situácii ju spovedník povzbudzoval:

„Dcéra moja, maj odvahu a ráno ti bude lepšie! Boh určite vie, aká si potrebná pre svoje deti. Chce, aby si ešte pracovala na jeho

[1] Už dlhší čas neužívala žiadne lieky ani nedodržiavala rady lekárov.

česť a na spásu druhých. Tvoje duchovné dcéry sa za teba modlia k svätému Jozefovi a ja budem zajtra sláviť na tento úmysel najsvätejšiu obetu, pri ktorej dostaneš sväté prijímanie.“[1]

Celú noc veľmi trpela a na jej uzdravenie zostávalo málo nádeje. Ale ráno, keď zazvonil zvonček, pocítila istú úľavu. Vstala teda a bez pomoci šla do kaplnky, zúčastnila sa na svätej omši a prijala Pánovo telo. Na prekvapenie všetkých bola zrazu zdravá!

Vnútorné skúšky často sprevádzali vonkajšie. Často počula satana, ako sa rúha Bohu. Dňa 5. februára sa jej zjavil ako obluda, ktorá hrozila, že ju pohltí. Ale matka Alfonza Mária všetky jeho útoky odvrátila silou Božej ochrany a lásky, ktorá napĺňala jej srdce. Jej vnútorný oheň bol taký silný, že neraz, keď sa ráno s komunitou odobrala do kaplnky, vôbec necítila ľadový chlad zimy.

Početné návštevy však boli stále náročnejšie na jej čas a sily. Všetkým bola k dispozícii s tou istou láskavosťou a srdečnosťou, aj keď pritom cítila telesné alebo duševné utrpenie.

Z mnohých návštevníkov sa chceme osobitne zmieniť o biskupovi Timonovi z Buffala v Spojených štátoch amerických. Dňa 16. februára slávil v kláštornej kaplnke svätú omšu a po nej mal dlhý rozhovor s matkou Alfonzou Máriou. Jej duchovná zrelosť a silná osobnosť na neho hlboko zapôsobili, že sa so superiorom Reichardom lúčil týmito slovami: „V tomto kláštore, reholi a vo všetkom, čo sa tu deje, máte vynikajúceho kazateľa, ktorého hlas sa prediera do ulíc a ktorému nie je možné oponovať.“[2]

Z Niederbronnu sa biskup vybral do Štrasburgu, kde kázal v Dóme a prosil o podporu svojej misie. Finančná zbierka prekonala všetky jeho nádeje. Tento úspech pripísal modlitbe matky Alfonzy Márie.

***

[1] *Kronika*..., s. 46.
[2] *Kronika*..., s. 40.

V istú stredu vo februári 1850 mala zakladateľka zjavenie o budúcnosti svojho diela. Bola práve v záhrade vedľa kaplnky, keď počula od oltára Pánov hlas: „Toto mne zasvätené miesto bude raz veľké!“

V tom čase bol už „Kláštorík“ pre šesťdesiat obyvateľov primalý. Ale matka Alfonza Mária a farár Reichard pevne verili, že Boh im pomôže. Dňa 18. marca pocítila ctihodná matka vnuknutie zveriť všetky tieto starosti svätému Jozefovi. V nasledujúci deň mu zasvätila kongregáciu, aby sa stal jej ochrancom a živiteľom a pomohol im postaviť nový rehoľný dom.

Farár Reichard napísal 21. marca biskupovi Rässovi: „Dovolím si vašej biskupskej milosti predložiť plány a návrhy nákladov na prestavbu a rozšírenie nášho kláštora v Niederbronne. Výdavky budú značné a vaša biskupská milosť sa nás iste opýta, akými prostriedkami disponujeme, aby sme ich pokryli. Premýšľal som už o tom a usúdil, že ak to bude Božie dielo, on rozhodne, či je taká stavba potrebná, a poskytne nám na ňu aj náležitú pomoc. To sám Boh bude stavať! Vaša biskupská milosť možno povie: Je to pekná myšlienka, ale bude sa dať aj uskutočniť? Tu je ľahká odpoveď: Ak skúmame, čo sa v tomto dome deje, nemôžeme pochybovať, že je to Božie dielo. Keď sme začínali, nemali sme ani halier.“

Ako dobrý správca predložil farár Reichard svojmu biskupovi aj správu o finančnej situácii. Veľká časť majetku ako aj všetky jeho opravy boli zaplatené. Minulo sa na to 27 000 frankov a 3 000 frankov zostalo ešte v pokladni. Superior Reichard konštatuje: „Nie je to dôkaz, že Boh sa o všetko stará? Neprevinil by som sa proti Prozreteľnosti, keby som pochyboval o jej ochrane? S 3 000 frankami v pokladni predsa môžem pokračovať v diele, ak som ho dokázal začať s ničím!“[1]

O niekoľko dní neskôr sa zdalo, že nebo odpovedá na túto dôveru. Postulantka Margarete Chevreux mala byť nástrojom, cez ktorý chcel svätý Jozef naplniť Božie úmysly.

[1] *Kronika*..., s. 41.

Margarete pochádzala z Pont-á-Mousson. Narodila sa 5. marca 1819 ako piata z ôsmich detí kováčskeho majstra Nikolausa Chevreux. Keďže alsaský dialekt jej bol cudzí a len s námahou sa dorozumievala so sestrami. Pôsobilo to na ňu tak deprimujúco, že sa chcela vrátiť domov. Ale matka Alfonza Mária, ktorej sa s tým zdôverila, jej povedala: „Môžete pokojne odísť, ale vy sa aj tak opäť vrátite."

Boh ju určil na to, aby sa napokon stala novicmajsterkou i pravou rukou zakladateľky. Poznáme ju pod menom sestra Mária Jozefa. Svätý Jozef, ktorého si zvolila za patróna, jej dal príkaz, aby zostala a odovzdal jej rozličné cenné pokyny pre farára Reicharda. Dňa 24. marca o deviatej hodine po vyučovaní mu dala odkaz, že v kláštore v Niederbronne má stále vládnuť chudoba a pokora. O 11. hodine po modlitbe pred oltárom svätého Jozefa opäť oslovila superiora, ktorý sa práve modlil v sakristii breviár. Ale nechajme rozprávať samého farára Reicharda:

„Prišla ku mne s odkazom od svätého Jozefa, ktorý ju požiadal, aby mi oznámila, že dnes ráno bola neposlušná, lebo mi nepovedala všetko. Vynechala nasledovné: „Ctihodná matka mala víziu, ale neviem akú, a svätý Jozef dodal, že nie je potrebné, aby som to vedela. Vraj to má prispieť k jeho cti." Šiel som teda hneď k sestre Alfonze Márii. Tá sa na chvíľu zamyslela a potom mi povedala: „Áno, dnes ráno, počas svätej omše, keď som sa modlila k svätému Alfonzovi, ochrancovi našej rehole, počula som od oltára hlas svätého Jozefa, ktorý mi zreteľne povedal: Nie svätý Alfonz, ale svätý Jozef je vaším hlavným patrónom! On bude udržiavať dobrého ducha domu tak, aby mu nikto nemohol škodiť. Na vedenie kongregácie dostaneš tie isté milosti ako svätá Terézia." Ctihodná matka v tom istom čase videla svätého Jozefa, ako buduje nový kláštor.

Neskôr k tomu ešte Spasiteľ dodal: „Pozri, dcéra moja, svätý Jozef, môj otec, bude osobitným ochrancom a patrónom tohto domu. Na jeho príhovor sa tejto reholi dostane veľa milostí. Áno, celkom osobitných milostí! Potom dostala poučenie o jednoduchosti tohto

svätca: „V jednoduchosti tohto svätca, môjho otca, mám zaľúbenie. Preto ho dávam tomuto domu za ochrancu.“[1]

V ten istý deň dostal kaplán Lienhart od istého neznámeho človeka list nasledovného znenia:

„Keď počúvam vnútorný hlas a to, čo mi od stredy rána diktuje, oznamujem vám, že svätý Jozef na mňa proti mojej vôli nalieha, aby som odovzdal ctihodnej matke Alfonze Márii a ctihodnému otcovi Reichardovi sumu 8 000 frankov a pomohol im tak pri stavbe nového krídla kláštora.“

Keď sa napokon s dovolením biskupa Rässa rozhodlo, že sa postaví nový, veľký kláštor, farár Reichard nasadil do boja o dielo všetky svoje sily. Napísal biskupovi:

„Stavba má byť dobrá a nemá stáť viac, ako je nevyhnutné. Prichádzam, vaša biskupská milosť, prosiť, aby ste nám poskytli svoju podporu.“

Dňa 27. apríla mu prišiel oznámiť, že práce sa začali. Ale keďže je pôda pod stavebným pozemkom močaristá, musí sa spevniť mocnými pilotami, čím sa výdavky značne zvýšia. Jeho dôvera v úspech diela je neotrasiteľná, a tak pokračuje: „Pred niekoľkými týždňami som vašej biskupskej milosti oznámil, že máme na novostavbu istých 15 000 frankov. Boh žehná svojmu dielu. Nemôže to byť inak, keď jeho ochrancom a staviteľom je svätý Jozef. Aké veľké Božie milosrdenstvo! Pred niekoľkými dňami nás navštívila osoba, ktorá nám prisľúbila na novostavbu 15 000 frankov. To by sme už mali 30 000 frankov! Nie je to prejav štedrosti Božej ruky?“

Dňa 19. mája bola slávnostná posviacka základného kameňa. Posvätil ho superior Reichard za asistencie obidvoch kaplánov farnosti Lienharta a Gappa ako aj farára Lehmanna z Reichshofenu. Na posviacke sa zúčastnilo viac ako osemdesiat robotníkov a boli tam aj takmer všetci obyvatelia Niederbronnu. V príhovore im farár Reichard povedal nasledujúce slová:

---

[1] *Kronika*..., s. 48.

„Dúfame, že Boh vo svojom milosrdenstve požehná túto prestavbu, ktorú on sám začína. Bude to Pánov dom, ktorý on sám odovzdal do ochrany svätého Jozefa.“

Matka Alfonza Mária pocítila v srdci veľkú radosť. Spomenula si na Pánov prísľub v deň svojho prvého svätého prijímania a na slová, ktoré jej v tú februárovú stredu povedal.[1] Ďakovala mu úplným odovzdaním sa do jeho vôle. Boh sa vo svojej veľkodušnosti nenechá prevýšiť.

***

Jedného dňa vstúpil do hovorne kláštora istý pán strednej postavy so šedivými vlasmi a odovzdal vrátničke pre predstavenú vrecko s peniazmi. Sestra ho poprosila, aby počkal, kým ju zavolá, ale keď sa obe vrátili, našli už iba vrecko a tajuplná osoba zmizla bez stopy.

O krátky čas nato bola matka Alfonza Mária so svojím bratrancom, seminaristom Kleinom,[2] na obchôdzke po stavbe, aby dozreli na robotníkov. Tu prišla vrátnička a poprosila ju, aby išla do hovorne a poďakovala neznámemu mužovi, ktorý priniesol ťažký mešec plný peňazí. Bolo to vo chvíli, keď ctihodná matka rozprávala svojmu bratrancovi, že už nemá v pokladni ani halier, aby vyplatila mzdu svojim početným robotníkom.

Tieto a podobné príhody sa pripisovali príhovoru svätého Jozefa. Dary boli také početné, že bez problémov bolo možné pokryť stavebné výdavky vo výške 41 723 frankov.

V novembri 1850 sa napokon sestry nasťahovali do nového domova. S tichým bôľom opúšťala matka Alfonza Mária „Kláštorík“, v ktorom zo svojej izby videla chór kaplnky. Koľko bezsenných nocí tu prežila v blízkosti svätostánku! Aké bohaté požehnanie a koľko milostí prúdilo z tohto priestoru na kongregáciu a na celé ľudstvo!

---

[1] *Kronika*..., s. 41.

[2] Syn jej tety Magdalény Eppingerovej.

A predsa prekročila prah nového kláštora plná vďačnosti Bohu. Chýbala tu však sestra Attala, jedna z tých, ktoré na sviatok obetovania Panny Márie prijali rehoľné šaty. Ako prvá zo sestier Božského Spasiteľa navždy odišla k svojmu Božskému ženíchovi.

Dňa 30. mája 1850 ju pochovali na cintoríne v Niederbronne. Bola vo svojom nebeskom cieli, a tak radosť z jej pravého, večného šťastia prevýšil smútok sestier pri rozlúčke s ňou. Nikto to však neprecítil hlbšie ako matka Alfonza Mária svojím jemnocitným srdcom.

Aj v novom kláštore spoločenstvo sestier pokračovalo v plnení skutkov lásky: nasýtiť deti, opatrovať chorých, podporovať chudobných. Vládla tu skutočná apoštolská horlivosť. Matka s citlivou, na utrpenie zvyknutou dušou ustavične poučovala sestry, ako sa majú stretávať s chorými. Bdela nad tým, aby sa pravidlá, ktoré boli jasne a zreteľne formulované v konštitúciách rehole Božského Vykupiteľa, všetky zachovávali vo vnútornej dokonalosti, v duchu lásky k Bohu a blížnemu.

Zvlášť, aby sestry ochotne opatrovali tých najbezmocnejších z biednych, starých a opustených ľudí.

Na Zelený štvrtok 28. marca 1850 pozvali k stolu dvanástich najstarších mužov z Niederbronnu. Matka Alfonza Mária ich osobne prijala a obsluhovala. Ako príjemne sa mohli cítiť títo unavení, opustení ľudia v atmosfére pravej lásky! Naša ctihodná Matka mala pred očami Poslednú večeru, kde Pán rozprával apoštolom o svojej a Otcovej láske, ktorá nás všetkých spája.[1] Superior Reichard a kaplán Lienhart jedli s hosťami, ktorých obsluhovalo niekoľko sestier. Tie sa postarali aj o príjemnú a nenútene veselú atmosféru.

Tak si spoločenstvo, často aj bez zásob, pokojne a nerušene žilo zo dňa na deň. Keď sa zavše objavila núdza alebo nedostatok, pomoc prišla vždy v pravý čas. Tu je jedna udalosť z tohto obdobia odvážnej dôvery v Boha:

---

[1] *Kronika*..., s. 49.

„Raz sa stalo, že už neboli v kláštore nijaké zásoby. Matka Alfonza Mária prosila Spasiteľa v modlitbe: „Pane, ty si chcel toto dielo. Ak mi nedáš chlieb pre deti, tak mi nezostane iné, iba ich všetky poslať domov.“ V tom okamihu sa ozval pri bráne zvonec. Stál pred ňou voz plne naložený rozličnými potravinami. Prekvapená sestra zavolala matku Alfonzu Máriu a tá dostala od pohoniča takéto vysvetlenie:

V Batzendorfe, dedinke vzdialenej odtiaľ asi 15 kilometrov, sa rozšírilo, že v niederbronskom kláštore nemajú čo jesť. Ako blesk sa táto správa šírila od domu k domu. Čoskoro dobrí ľudia naznášali toľko darov, že nimi naložili plný voz! Pritom sestry nikomu nehovorili o svojej núdzi. Zasa tu viditeľne zasiahla Božia Prozreteľnosť!“

Opäť sa potvrdili slová, ktoré Mária Alfonza počula vo svojich extázach: „Dcéra moja, tvoja modlitba mi je príjemná, preto prichádzaj ku mne vždy bez strachu. Do tohto domu prídu ešte mnohí a ja im pošlem svoju pomoc. Ale všetko prenechaj mne!“

Matka Alfonza Mária sa naďalej stará nielen o to, aby uviedla svoje deti do duchovného života, ale robí im aj praktické prednášky. Jedného dňa im prízvukovala múdru obozretnosť pri rozdeľovaní oblečenia pre biednych:

„Občas sa stáva, že chudobní predajú získané dary za nepatrnú sumu alebo za nejakú lacnú maškrtu.“

Kým takto hovorila, oslovil ju vnútorný hlas:

„Choď von a pri vrátničke nájdeš žobráčku, o akej práve rozprávaš.“ Najprv váhala, ale potom šla na vrátnicu. Našla tam neznámu, zle oblečenú ženu s obviazaným ramenom, ktorá prosila o almužnu.

„Čo máte s tým ramenom?“ opýtala sa jej.

„Zlomila som ho,“ zastenala žobráčka.

„Ukážte, nech sa pozriem, čo je pod obväzom.“

Žobráčka sa zrazu zľakla a zaváhala. Ale matka Alfonza Mária trvala na tom, že chce vidieť jej rameno. Musela teda z neho zložiť obväz... Ukázalo sa, že jej rameno je celkom zdravé![1]

Po tejto príhode prijali pravidlo, že v budúcnosti sa cudzím chudobným dá ošatenie a peniaze len vtedy, ak prinesú písomné odporúčanie svojho duchovného otca.

Naša matka zakladateľka chcela, aby sestry pri návštevách domácností dbali na poriadok a čistotu. Preto žiadala, aby aj v komunite bol každý predmet na svojom mieste. Sestry sa mali starať o svoje šaty z bázne pred Pánom, ktorému slúžia, ale aj preto, aby sa cvičili v čnosti chudoby. „Čo takto ušetríme“ hovorila, „darujeme tým, ktorí sú v núdzi.“

Tak pripravovala matka Alfonza Mária svoje dcéry na ich apoštolát. Čoskoro ich už mohla poslať, aby založili nové domy a centrá kresťanskej lásky. Je prirodzené, že prvé domy vznikli v okolitých obciach.

Do blízkeho Reichshofenu odviedla zakladateľka svoje štyri sestry osobne. Vikomt de Bussiére pre nich prenajal malý dom. Deň ich slávnostného prijatia, 8. apríl 1850, sa stal sviatkom nielen pre mesto, ale aj pre našu matku, ktorá prvý raz vyslala svoje dcéry do sveta .

Celým srdcom je odhodlaná dať ich do služby ľuďom. Aj keď jej dušu neraz zatienila obava, že ich nebude mať pod svojou materinskou ochranou. Budú už dosť silné, aby odolali útokom pokušení, ktoré na nich čakajú?

Biskup Räss s múdrosťou svojej životnej skúsenosti odporúčal zakladať prvé stanice v blízkosti materského domu. Kongregácia sa najprv mala upevniť a osvedčiť vo svojej vnútornej štruktúre a až potom pomýšľať na jej rozšírenie do vzdialených oblastí.

Len čo sa obyvatelia Reichshofenu dozvedeli o príchode matky Alfonzy Márie, ponáhľali sa, aby ju srdečne pozdravili. Ona však najprv šla so svojimi sestrami do kostola poprosiť Pána o požeh-

[1] *Kronika*..., s. 51.

nanie. Vo farskej budove ich očakával farár Lehmann. Prišiel aj starosta s privítacím pozdravom a prisľúbil im svoju podporu. Potom ich zaviedol do rehoľného domu. Len čo tam prišli, priniesli im obyvatelia mesta potrebné kuchynské náčinie a toľko potravín, že ich mohli hneď rozdeľovať chudobným.

Koncom apríla vznikol druhý dom s tromi sestrami v Brumathe, meste ležiacom asi 30 km južne od Niederbronnu.

Dňa 13. júna začali svoju činnosť štyri sestry v susednom Mommenheime. Starosta pozval na ich privítanie obecnú radu, lekára i niekoľkých kňazov z okolia. Na jeho priateľský pozdrav a príhovor odpovedala matka Alfonza Mária niekoľkými úprimnými slovami. Očakávania obyvateľstva sa naplnili, takže starosta koncom roka 1852 sa mohol o ich činnosti vyjadriť:

„Obec vlastní dom sestier iba dva a pol roka. A koľko dobra sa za ten krátky čas urobilo! Aký by to bol úžitok pre našu krajinu, keby všetky obce mohli mať také sestry! Urobili by v nich vnútornú revolúciu, lebo sú prostredníkmi medzi bohatými a chudobnými a takto sú vlastne nástrojom pokoja pre spoločnosť.“

Stanica Andlau na úpätí hory Odilienberg priniesla matke Alfonze Márii veľké starosti a trápenie. Farár Deharbe bol síce horlivý kňaz, ale sestry priviedol do nepríjemnej situácie. Pridelil im byt v bývalom opátstve svätej Richardis. Tam však bývala okrem iných nájomníkov aj istá Fränzel, hysterická osoba, ktorá predstierala, že máva vízie, čím znepokojovala celé okolie. Vyšetrovanie čoskoro preukázalo neopodstatnenosť jej tvrdení. Biskup Räss neskôr napísal farárovi Reichardovi: „Aký veľký je rozdiel medzi rečou našej dobrej a pokornej matky Márie Alfonzy a rečou tejto osoby!“

Tieto slová biskupa a nasledujúci list sú pre nás veľmi dôležité. Zreteľne ukazujú, že napriek obdivuhodným cestám, ktorými viedol Boh matku Alfonzu Máriu, sa v niederbornskom kláštore viac dbalo na mimoriadne čnosti ako na mimoriadne dary.

A tak biskup Räss dal superiorovi Reichardovi múdru radu: „Zaprisahám vás, chráňte od toho všetkého sestry z Niederbronnu!

Ich misia spočíva v obyčajnej službe chudobným a chorým. Je lepšie, ak ostanú pri jednoduchosti a próze svojej úlohy, akoby sa mali povzniesť do vznešenosti a poézie svojho povolania a pritom sa stratili. Vyžaduje si to od nich nielen múdrosť, ale aj poslušnosť! Dobre si pamätám, ako mi matka Alfonza Mária v Štrasburgu povedala, že zakázala sestrám v Andlau starať sa o tieto mimoriadne veci a baviť sa o nich. A ja jej dávam za pravdu!"

Po založení domov v Mommenheime a Andlau nasledoval v októbri dom v Hochfeldene a v decembri domy v Hagenau, Wasselnheime a Neunhofene.

Poďme teraz na krátku návštevu do Neunhofenu vo filiálke farnosti Dambach. Sestra Brigita, jedna z prvých sestier, odovzdala matke Alfonze Márii všetok svoj majetok so želaním, aby tam vznikol domov pre chudobné a opustené deti. Toto dielo tak veľmi zodpovedalo blčiacej horlivosti zakladateľky, že neváhala ani chvíľu. Dňa 18. februára 1851 ju vidíme v novom dome. Plná radosti hľadí na všetko dobro, ktoré sa tu koná. Sestry denne nasýtia tridsaťšesť detí. Dvadsaťjeden sirôt a niekoľko školských detí zo vzdialených osád tu nachádza svoj domov. Všetky deti plné dôvery prišli v ústrety ctihodnej matke čisté a pekne oblečené v nových šatách. Sestry ich obetavo poúčali o nádherných pravdách nášho náboženstva. Okrem toho opatrovali aj osem slabších ľudí, starali sa o ich hygienu, zaodievali ich a dávali im jesť. Ďalej ošetrovali chorých v ich domoch, priniesli im lôžka a všetko, čo potrebovali. Akým dobrodením bola táto stanica pre chudobných ľudí, ktorí väčšinu života prežili ako drevorubači! Ľudia považovali sestry „za anjelov, ktorí zostúpili z neba."[1]

Kým matka Alfonza Mária putovala po Alsasku, aby zakladala nové stanice, jej osobné utrpenie pokračovalo tak, ako jej to Majster

[1] Nepočítalo sa však s nezdravým podnebím údolia, s jeho odľahlosťou ani s ťažkosťami rôzneho druhu. Dom pre siroty museli neskôr zatvoriť a v roku 1864 preložiť do Singlingenu, potom do Niederbronnu. Iba dve sestry zostali v Dambachu ošetrovať chorých.

oznámil. Ak dielo malo verných a oddaných priateľov, muselo rátať aj s početnými nepriateľmi a odporcami. Istá udalosť začiatkom roka 1850 vzbudila pozornosť aj mnohých politických osobností, vyvolala tvrdú kritiku i zúrivé pamflety a priniesla matke Alfonze Márii veľa utrpenia a poníženia. Tieto skúšky však nemohli narušiť pokoj jej duše, ako o tom svedčia slová farára Reicharda, ani ju nemohli tak znechutiť, aby zanedbávala svoje povinnosti zakladateľky a vychovávateľky sestier Božského Vykupiteľa.

Dňa 12. januára 1850 prišiel do Niederbornu istý pán, ktorý sa volal barón de Richemont. Nepravdivo tvrdil, že je synom nešťastného kráľa Ľudovíta XVI. a chcel, aby ho táto vizionárka uznala za pravého. Matka Alfonza Mária, ktorej bolo cudzie každé klamstvo, bola veľmi dojatá, že v ňom spoznáva osobnosť, ktorú vo svojich extázach často videla ako budúceho záchrancu Francúzska.

Tu sa však pomýlila. Táto skutočnosť však nemôže na ňu vrhnúť žiaden tieň, lebo podobné veci sa stávali aj v živote iných mystikov, keď sa vracali z extázy naspäť do skutočnosti a boli odkázaní iba na svoje prirodzené schopnosti, aby rozpoznali zhodu medzi víziou a skutočnosťou. Táto nepríjemná udalosť vyvolala celý rad útokov, ktoré boli o to trpkejšie, že sa v nich miešali politické vášne s náboženským životom.

Tieto vonkajšie udalosti však priniesli matke Alfonze Márii oveľa menej utrpenia ako hrubé urážky Boha. Vidí ich vo svojich extázach a stávajú sa jej vnútornou trýzňou. Jedného dňa bola nimi natoľko premožená, že utrpela záchvat slabosti, ktorý trval niekoľko hodín. Keď sa pokúšala odvrátiť od takýchto tvárí, zachytila hlas: „Modli sa, trp a nes so mnou kríž!“

Dňa 27. januára 1851 sa zdalo, že jej vonkajšie i vnútorné utrpenia dosiahli vrchol. A predsa vie, že musí zniesť ešte viac. Nasledujúce riadky vyberáme z kláštornej kroniky:

„Stravuje ju páľava horúčky, dýcha rýchlo a jej pohľad je taký bolestný, že sestry, ktoré ju ošetrujú, nemôžu zadržať slzy. Aby zmiernili nesmiernu páľavu, ktorá stravuje ich matku, ponárajú jej dlane do nádoby so studenou vodou, ale tá sa hneď ohreje. Leží

s očami upretými na oltár Panny Márie a tento pohľad je pre ňu útechou. V extázach vidí ako urážame Boha, preto narieka a plače, lebo vidí, že duše hynú. V tom istom čase zaplavená nadprirodzeným svetlom však vidí aj veľké milosti, ktoré Boh poskytuje hriešnikom."

Chorá ďalej veľmi trpí. Dňa 6. apríla dostáva biskup Räss nasledujúcu správu:

„Matka Alfonza Mária hrozne trpí na tele i na duši. Jej bolesti sú také veľké, že stráca zmysly. Dnes dosiahli najvyšší stupeň. Prosí preto Vašu milosť o modlitbu. Napriek prudkým bolestiam chorá zostáva stále rovnaká. Dušou je stále spojená so svojím Božským Spasiteľom. Nič sa nemení ani na jej vonkajšom správaní: tá istá miernosť, tá istá dobrota k sestrám, tá istá starostlivosť o prácu vonkajších staníc i materského domu, tá istá bdelosť nad ľuďmi a vecami, tá istá horlivosť za zachovanie náboženského ducha. Neraz je viditeľne ohrozovaná a prenasledovaná diablom. K tomu všetkému prichádzajú početné hlasy odporu zvonka. Dvíhajú sa zo všetkých strán proti Niederbronnu. Napriek tomu všetkému dielo zdarne postupuje a rastie."

Matka Alfonza Mária si aj naďalej udržala svoj veľký vplyv. Dňa 18. februára, keď útoky voči Niederbronnu vyvrcholili, prosil biskup z Nantes biskupa Rässa o modlitbu vizionárky za dôstojníka, ktorý stratil vieru a chcel ju navštíviť.

Stále dosahovala mnohé obrátenia.

„V lete roku 1850" zaznamenal farár Reichard, „prišli dvaja vznešení Francúzi, aby na vlastné oči uvideli matku Alfonzu Máriu. Robil som im tlmočníka. Prvý sa jej chcel vypytovať na svoju budúcnosť.

Ale ona povedala:

„Povedzte tomu pánovi, že budúcnosť nie je v jeho rukách, preto sa nemá o ňu starať. Má sa viac zaoberať prítomnosťou a dať si do poriadku svedomie."

Tieto slová na neho tak zaúčinkovali, že ešte v ten istý deň po dvadsiatich piatich rokoch pristúpil k svätej spovedi.

Druhému z pánov prisľúbila Božie milosti pre neho a jeho rodinu. Hlboko dojatý plakal a o tri dni neskôr prijal sväté sviatosti, ktoré zanedbával 18 rokov.[1] Sám Lamartine, veľký francúzsky básnik, bol veľmi dojatý, keď mu kaplán Lienhart, ktorý poznal jeho neter, odkázal, že vizionárka z Niederbronnu sa za neho modlí. Prosil ju, aby v tom pokračovala.

V januári 1851 zavolal biskup Räss matku Alfonzu Máriu do Štrasburgu, aby si pod jeho vedením vykonala duchovné cvičenia v kláštore Notre Dame. Toto nariadenie biskupa bolo v súlade s vôľou pápeža Pia IX., ktorú písomne vyjadril 22. marca 1850 v Portici, kde sa vtedy zdržiaval. Bola to odpoveď Svätého Otca na správu, ktorú biskup Räss vo februári tohto roku podal prostredníctvom nuncia v Paríži Apoštolskému stolcu. Kardinál Antonelli mu napísal:

„Svätý Otec prijal správu pána biskupa zo Štrasburgu o zbožnej panne z Niederbronnu. Jeho Svätosť chváli zvlášť múdrosť preláta voči zjaveniam, o ktorých táto panna verí, že ich dostala od nášho Pána Ježiša Krista. Svätý Otec je tej mienky, že by bolo múdre vyskúšať jej ducha inými kňazmi. Nemáme nijaký dôvod nedôverovať jej terajšiemu duchovnému vodcovi, ale tento prostriedok sa vždy používal v podobných mimoriadnych prípadoch.

Jeho Svätosť sa dozvedela, že všetkým, ktorí si priali rozprávať sa s vizionárkou, to bolo umožnené, čo však nemôže schvaľovať. Napokon dodal, sa v Besançone objavili dva zväzky, ktoré obsahovali zjavenia tejto zbožnej panny. Dostali sa k obyvateľstvu bez obvyklého vysvetlenia a tak predložené boli i prijaté. Napriek tomu sa však dá očakávať, že toto zverejnenie nebude mať poľutovaniahodné následky. Veď vo Francúzsku zostáva veľa kníh nepovšimnutých, nakoľko je dnes ľahké všetko vytlačiť. Ako dôsledok slobody tlače vydavateľstvá tlačia najrôznejšie veci, aby uspokojili svojich čitateľov. To sú pripomienky, ktoré Vám mám oznámiť z poverenia Svätého Otca.“

[1] Správa farára Reicharda v liste farárovi Bussonovi.

Superior, ktorému biskup dal obsah listu na vedomie, odpovedal, že matka Alfonza Mária je pripravená podriadiť sa nariadeniu jeho biskupskej milosti. „A ja," dodal, „schvaľujem túto poslušnosť a tiež sa o ňu s milosťou Božou snažím. V ten istý deň, keď som matku oboznámil s obsahom listu, oznámila spoločenstvu, že bude niekoľko dní neprítomná, aby si vykonala duchovné cvičenia. Vaša biskupská milosť pozná oddanosť dcér svojej matke, ktorá pre ne predstavuje živé pravidlá, a tak po tomto oznámení tieklo veľa sĺz."[1]

Na záver prosí farár Reichard v mene matky Alfonzy Márie, či by tieto cvičenia nemohol viesť biskup osobne a či by pre ne mohol stanoviť aj presný čas.

Dňa 30. januára teda Mária Alfonza odcestovala do Štrasburgu. Každý deň sa s ňou biskup niekoľko hodín rozprával. Po ôsmich dňoch napísal farárovi Reichardovi:

„Myslím, že želania pápeža a Cirkvi sú splnené. Preto dovoľujem matke Alfonze Márii vrátiť sa do Niederbronnu. Som veľmi spokojný s týmito exercíciami. Boh ich požehná a nechá z toho vyrásť všetko dobré, to dúfam."

Svojmu priateľovi, veľadôstojnému pánovi Weissovi, biskupovi zo Speyeru, napísal:

„Matka Alfonza Mária na moje vyzvanie odpovedala radostným áno a odobrala sa do kláštora, ktorý som určil. Videl som ju a skúšal denne po dobu dvoch týždňov a upevnil som sa v dobrej mienke, ktorú som o nej mal. Boh jej cvičenia naozaj požehnal, lebo dostala nové svetlo pre vedenie svojho spoločenstva, ktorého duch je veľmi dobrý. Jej odvaha, jej horlivosť i jej láska sa nanovo zapálili a nezanedbáva ani časné záujmy kongregácie."

[1] List z 22. januára 1851.

Po svojom návrate do Niederbronnu začala matka Alfonza Mária dávať do poriadku rôzne naliehavé záležitosti. V kláštore veľmi potrebovali zeleninu, aby nasýtili mnohých chudobných, ktorí napoludnie zvonili pri kláštornej bráne.[1] Preto za vysokú sumu prenajali pole, aby na ňom zriadili záhradu. Ale pole bolo dosť vzdialené a výnos z neho nepatrný. Keď im teda ponúkli na predaj záhradu v blízkosti kláštora, kúpili ju za 7 000 frankov. Plní dôvery odporúčali Pánovi tento nový dlh, od ktorého mali byť čoskoro oslobodení.

„Niekoľko kilometrov od Niederbronnu už dlhší čas ležala istá chorá, zbožná žena. Hoci matku Alfonzu Máriu nepoznala osobne, zo srdca si priala rozprávať sa s ňou. Už viackrát však nadarmo prosila v listoch, aby ju prišla navštíviť. Na posledný pokus poslal jej manžel do Niederbronnu voz s ešte naliehavejším listom. Nuž matka Alfonza Mária ustúpila naliehaniu a jej návšteva sa stala hlbokým zážitkom pre týchto manželov a Pán ju viditeľne požehnal. Matky zakladateľky sa dlho vypytovali na jej dielo, snahy a potreby. Odpovedala im svojím jednoduchým, skromným spôsobom. Napokon jej na záver rozhovoru ponúkli 7 000 frankov, aby mohla zaplatiť za práve kúpenú záhradu. A prisľúbili jej aj väčšiu sumu na stavbu novej kaplnky.

Hoci s každým novým rozširovaním pribúdali zakladateľke ďalšie starosti, neúnavne zriaďovala ďalšie nové stanice. V lete 1851 žiadal biskup Räss tri sestry do Marienthalu, kde vybudoval dom pre chorých a starých kňazov svojej diecézy. Malá skupina sestier tam prišla 12. júla pod vedením svojej ctihodnej matky. Privítali ju mnohí duchovní a boli hlboko dojatí jej šľachetným správaním.

Biskup si potom prial sestry aj pre svoje obidve vysoké školy a malý seminár. Matka Alfonza Mária mu však povedala, že táto úloha nezodpovedá cieľu jej spoločenstva. Ale keď biskup trval

[1] Máme k dispozícii tabuľku, ktorá udáva sestrám pomer potravín v jedlách jednotlivých dní v týždni a sme prekvapení, ako veľmi tento pomer zodpovedá modernej náuke o výžive.

na svojom, podvolila sa mu. V októbri prevzali sestry vedenie domácnosti v kolégiu svätého Arbogasta na Judengasse.

V tom istom čase otvorili v Štrasburgu na Münsterplatz 28 ďalšiu stanicu na podomové ošetrovanie chorých.[1]

Napokon prišiel rad na Zabern. Matka Alfonza Mária tam doviedla svoje sestry 19. novembra a zažila s nimi veľa radosti. Už o niekoľko mesiacov neskôr adresoval starosta generálnej predstavenej takúto pochvalu:

„Vaše sestry majú vo všetkých oblastiach vynikajúce správanie. Zaslúžia si plné uznanie za svoju horlivosť pri uskutočňovaní tejto ťažkej misie. “

Tamojší farár v tom istom čase napísal biskupovi:

„Sestry budú čoskoro dušou tunajších dobročinných diel. Ich služby sú všestranné a nezištné. Dôvera verejnosti vkladá do ich rúk peniaze pre verejnú i súkromnú dobročinnosť. Ich rozvážne počínanie prináša tie najkrajšie výsledky. Denne nasýtia do dvesto detí a tie najchudobnejšie aj zaodejú. Navyše pomôžu jedlom a oblečením takmer osemdesiatim chudobným rodinám. Tieto dobré rehoľné sestry idú ku všetkým chorým, tak bohatým ako aj k chudobným. Všetci prosia o ich modlitbu a chcú ich mať pri sebe, keď budú zomierať. Lekári im radi zverujú ošetrovanie chorých a používanie liečiv. Pritom sestry nezabúdajú učiť svojich chránencov láske k práci. V rodinách pestujú zmysel pre poriadok, čistotu a sporivosť. Ich misiu sprevádza úcta a dôvera, a tak sa stávajú pravým apoštolátom rodiny.“

V tom istom roku odviedla matka Alfonza Mária tri sestry aj do Gerstheimu v dolnom Alsasku.

Neďaleko od Niederbronnu, severovýchodne od údolia Dambachertalu, leží malá osada Jägerthal. Uprostred lesa stoja skromné domy, ktorých obyvatelia si zarábajú na svoj chlieb ako drevorubači alebo robotníci v železiarňach. Kamenistá pôda neprináša veľkú

[1] Toto zariadenie bolo preložené v roku 1856 na Stephansplatz, potom v roku 1899 na Stelzengasse.

úrodu, takže v rodinách často vládne veľká núdza a ľudia tu márne čakajú nejakú pomoc. Tieto biedne pomery hlboko dojali našu matku Alfonzu Máriu. Ako veľmi si priala poslať sestry k týmto opusteným! Farár Reichard s jej návrhom súhlasil. Dňa 18. februára 1851 oznámil vec biskupovi. Myšlienka sa rýchlo stala skutkom, lebo skutočná láska nečaká a ani nepočíta. Dňa 11. marca prichádza superior do Jägerthalu, aby našiel vhodné miesto pre kaplnku a dom sestier. Keďže bola práve poruke časť sumy potrebnej na stavbu, už 2. apríla požiadal o splnomocnenie, aby mohol posvätiť základný kameň budúcej stavby. Kaplán Lienhart ako prvý daroval časť svojich usporených peňazí. Čoskoro na začiatku dedinky vyrástla krásna kaplnka.[1]

Dňa 25. marca 1852 sa sestry nasťahovali do svojho nového domčeka uprostred lesa. Neskôr v obci zriadili aj školu, ktorá existuje podnes.

Dobrotivé oči matky Alfonzy Márie však hľadajú ďalšiu skrytú biedu. Na vrchoch severozápadne na Wasenbergu je tu ešte jedna obec. Osloví toho istého dobrodincu, aby v nej vybudoval kostolík ku cti preblahoslavenej Panny Márie. Keďže kláštor slúžil obom filiálkam, aj tu sestry začali svoje dielo s obvyklou horlivosťou. V jednom liste farárovi Reichardovi píše biskup Räss:

„Požehnanie nebies zostúpi na Wasenberg a Jägerthal a preblahoslavená Panna zoberie obidva domy pod svoju mocnú ochranu.“

V kláštore zatiaľ pokračuje ctihodná matka vo vzdelávaní svojich sestier Božského Vykupiteľa. Keď formuje ich duše, často sa im v očiach zaligocú slzy pohnutia.

Dňa 2. augusta 1851 viedla dvadsať postulantiek k oltáru, aby prijali rehoľné šaty. Pretože kaplnka bola na takúto slávnosť primalá, preložili slávnosť do farského kostola. Niederbronn ešte nikdy

[1] Kaplnka bola postavená tak, aby pri náraste obyvateľstva mohla byť zväčšená. Bol kúpený pomerne rozsiahly pozemok. Malá kaplnka mala tvoriť chór budúcej kaplnky. Tieto plány sa neuskutočnili, pretože počet obyvateľov poklesol.

nezažil takýto veľký sviatok. Už dlho pred začiatkom slávnosti zástupy v úctivom mlčaní lemovali ulice. V ten deň sa zmierili mnohé nepriateľstvá. Do bohato vyzdobeného kostola išlo v procesii spolu s biskupom osemnásť kňazov. Koľko podobných slávností sa odvtedy uskutočnilo v Niederbronne a potom v Oberbronne! Príbuzní a známi sú zakaždým hlboko dojatí, keď dievčatá s bázňou a radosťou prijímajú rehoľné šaty z rúk biskupa, aby sa potom v bieloskvúcom závoji nasťahovali do Božieho domu ako novicky.

Biskup sa na štyri dni ubytoval v kláštore a plný radosti tam zažil dobrého ducha i horlivú obetavosť sestier. Ich komunita neustále rástla. Takže superior Reichard predložil biskupovi plán na stavbu väčšej kaplnky. Už dlhšie uvažovali obaja zakladatelia o tejto myšlienke. V apríli si chceli od pána Bussiére požičať na tento účel 30 000 frankov, ale napokon dospeli k presvedčeniu, že treba nechať priestor Božej Prozreteľnosti. Tá zasiahla v pravý čas: biskup Räss schválil ich plán, a tak sa 16. augusta 1852 mohlo začať s prípravnými prácami. V nedeľu 25. septembra na slávnostnom posvätení základného kameňa sa zúčastnilo okolo 100 stavebných robotníkov a množstvo obyvateľov Niederbronnu rôznych vierovyznaní. Na čele svojich sestier prišla na slávnosť aj matka Alfonza Mária.

Slávnostnú kázeň predniesol kaplán Lienhart. Spomenul v nej posvätenie chrámu v Jeruzaleme a svätyňu Novej zmluvy, v ktorej chce prebývať Pán neba i zeme. Zvláštnymi slovami oslovil robotníkov. Nebolo tu žiadnej priepasti, ktorá vtedy rozdeľovala chudobných a bohatých a menila ich na dva nepriateľské tábory.[1]

Ďalej kaplán Lienhart velebil Božie milosrdenstvo k všetkým svojim deťom. Či sa zvlášť viditeľne neprejavilo v Alsasku a osobitne v Niederbronne? Potom vyzval matku Alfonzu Máriu, aby jej rehoľná rodina budovala mosty medzi chudobnými a bohatými.

[1] Bola to ozvena slov Federika Ozanamu tej doby: „Tu je tábor bohatých, tam tábor chudobných a medzi nimi nezmieriteľná nenávisť. Zostáva len jedna možnosť pokoja: V mene lásky sa musia kresťania postaviť medzi obidva tábory tak, že chudobným láskavo prinášajú dary a bohatým povedia slová vďaky, ak si zvyknú pokladať núdznych za svojich bratov.

Sestra Božského Vykupiteľa hovorí bohatému: „Daj v mene Božom to, čo máš v plnosti a podeľ sa s tým, ktorý trpí núdzu, lebo on je tvoj brat, ktorý sa potom s tebou podelí o nebo!“ A chudobnému zasa povie: „Zanechaj svoju skrytú nenávisť, svoju závisť i svoju pomstu, ktorú si prisahal bohatému. Pozri, bohatý ľutuje svoju skúposť a teraz chce byť štedrý. Maj trochu trpezlivosti a pomôžeme ti. Chceme ťa ošetrovať v chorobe a pomôcť ti v každej núdzi.“

Na horlivosti, s akou sa sestry ponáhľajú ku lôžku chorého alebo na pomoc opusteným, ukázal kazateľ, čo je pravá bratská láska. Znovu sa obrátil na robotníkov a ukázal im sestry, s ktorými môžu počítať pri všetkých ranách osudu. Ako príklad spomenul istého robotníka spomedzi nich, čo práve zomrel v prítomnosti sestry, ktorá sa teraz stará aj o jeho ženu a deti. Táto kázeň, prednesená s nadšením a hlbokým vnútorným pohnutím, zanechala v prítomných nezabudnuteľný dojem.

Po slávnosti dostal každý robotník chlieb, údeninu a liter vína, čo pozdvihlo náladu. Prozreteľnosť Božia sa opäť postarala o všetko potrebné.

Deň predtým sa istý muž zastavil v kláštore. Bez toho, aby povedal svoje meno, žiadal si rozprávať s predstavenou. Po krátkom rozhovore vstal, vzal zo svojej peňaženky 1000 frankov a dal ich matke Alfonze Márii so slovami: „Vezmite to zatiaľ na svoje dielo, neskôr prispejem viac.“ Po nejakom čase poslal ďalších 1 000 frankov s prosbou, aby mu napísali, ak ešte budú potrebovať peniaze.

Dňa 20. októbra bola už kaplnka pod strechou. Superior napísal farárovi Bussonovi:

„Budete prekvapený touto stavbou. Každý ju pokladá za dobrú, čo však nemôže prekvapiť, lebo stavbyvedúcim bol sám svätý Jozef! Opýtate sa: A zdroje peňazí? Opäť to bol svätý Jozef, ktorý zaobstaral potrebné prostriedky. Od 1. júla dodnes sme od dobrodincov dostali 12 000 frankov. Aký je Boh k nám dobrý a milosrdný! Vidíte, ako chráni svoje dielo. Modlite sa za nás, aby sme boli vždy vernými rozdávateľmi jeho darov.“

Farár Reichard vedel, prečo označil svätého Jozefa za skutočného architekta. Do jeho rúk totiž zveril stavbu, a keď bola ukončená, všetci žasli nad harmóniou a čistotou jej línií. Kaplnka bola naozaj krásna. Vedenie teda vložili do dobrých rúk.

VIII. kapitola
DUCH DIELA

S obdivom a úctou pozeráme na toto mladé dielo. Kongregácia existuje ešte len tri roky a predsa už má v osemnástich domoch viac ako sto členiek. Iba veľmi mocná duchovná sila mohla tak rýchlo vyhnať výhonky z nepatrného semena. Skutočnosti hovoria jasným hlasom. Preto sa na chvíľu zastavme a pokúsme sa zachytiť ducha, ktorý tu v skrytosti pôsobil:

V očiach sveta zakladateľka nezískala dôveru a jej dielo sa javilo ako odsúdené na zánik. Tu však musíme nechať stranou iba čisto ľudský pohľad. Pán si vyvolil svoj nástroj a zdokonalil ho utrpením. Tento slabý nástroj, ktorý úplne spočíval v Božích rukách, sa nechá celý stráviť tak, ako to chce Boh, lebo je to on sám, ktorý v ňom pôsobí. Iba tak možno porozumieť tomu, čo sa ľudskému rozumu javí ako hádanka.

Pravidlá, ktoré zostavila matka Alfonza Mária, ukazujú pozoruhodnú jednoduchosť. Viackrát síce prešli malými úpravami, ale iba vo vonkajšej forme. Základné myšlienky zostali a nepotrebovali nikdy zmenu. Duch, ktorý oduševňuje kongregáciu, je predovšetkým láska k Bohu a blížnemu, ktoré sú navzájom tak spojené, že vlastne predstavujú len jednu a tú istú lásku.

„Duch sestier Božského Vykupiteľa má byť duchom Ježiša, má ich oživovať, úplne prenikať a prejavovať sa vo všetkých slovách a skutkoch. Každá sestra má byť schopná povedať s apoštolom: „Nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus!“ Takže v celom jej bytí sa zjavuje život Ježiša.[1]

Potom sú tu čnosti, ktoré zdobia pravé sestry Božského Vykupiteľa:

„Čo sa má u nich celkom osobitne prejavovať je chudoba, poslušnosť, pokora, sebazaprenie, miernosť, duch modlitby, mlčanie i láska k blížnemu, ktorá ich vedie v účinkovaní medzi núdz-

[1] *Direktórium* l, 1.

nymi, napokon je to aj skromná zdržanlivosť, ktorá pristane čistej neveste najčistejšieho Božského ženícha.“[1]

Príhovory matky Alfonzy Márie k sestrám nám umožňujú spoznať ducha, v ktorom chcela uskutočňovať všetky tieto čnosti. Žiaľ, iba málo týchto poučení sa zozbieralo a zachovalo pre nás.[2] Ceníme si tieto vzácne dokumenty, lebo nám vykresľujú zakladateľkin obraz plný krásy, čírosti a duchovnej hĺbky. Jej príhovory sú obrazom jej duše spojenej s Bohom. Sústreďujú sa predovšetkým na cvičenia vnútorného života. Jej jedinou snahou je priviesť zverené sestry k zjednoteniu s Bohom a k dokonalému plneniu jeho vôle. Pritom všetky jej príhovory nesú znaky veľkej jednoduchosti. Zakladateľka sa opätovne vracia k základným princípom, takže v jej početných malých cvičeniach nenájdeme nič, čo by vystavovalo dušu nebezpečenstvu hľadania seba samej.

Ak čítame tieto rady, vidíme, že zakladateľka mala stále pred očami svoj vzor. Neustále v sestrách otesávala podobu, ktorú v nich chcela vyformovať. Preto musel byť jej prejav jasný a istý. Tak sa pomaly vytváral obraz sestry Božského Vykupiteľa ako verný odblesk obrazu Spasiteľa. Ako každá kongregácia, aj dielo matky Alfonzy Márie má svoj osobitný, svojrázny prejav myšlienok zakladateľky, ktorá sa nechala viesť Duchom Svätým. A každá dobrá členka jej rehoľnej rodiny bude odzrkadľovať tento osobitný štýl. Na prvom mieste má byť chudoba. Matka Alfonza Mária sa vždy starala a horlivo bdela nad tým, aby sa v reholi prísne zachovávala. Chudoba bola pre ňu rámcom pravého náboženského života

[1] *Direktórium* 1, 4 a 5.

[2] Aby sestry s francúzskym materinským jazykom sa nemuseli vzdať príhovorov matky, poveril superior jednu sestru, ktorá ovládala obidva jazyky, aby ich hneď po čítaniach doslovne, bez zmeny prekladala. Tak mohli byť príhovory zakladateľky prostredníctvom novicmajsterky okamžite sprostredkované francúzskym postulantkám. A toto nariadenie sa prísne dodržiavalo. Takto zhotovené preklady nemohli, samozrejme, zachytiť dokonalosť prvej verzie textu a boli často chybné. Ale ich zmysel bol verne dodržiavaný. Superior nestrpel ani najmenšie zmeny a prekladateľka si pokladala za vec svedomia nenapísať nič iné ako pravdu. (Poznámky sú z *Tretej zbierky listov* od farára Bussona, s. 83.)

a ochranným múrom proti hroziacemu nebezpečenstvu. Stále sa vracia k odpovedi, ktorú jej dal Spasiteľ na jej znepokojenú otázku, ako dlho bude kongregácia existovať: „Dcéra moja, až do konca čias, ak v nej zostane v úcte chudoba."

Preto je bývanie sestier veľmi jednoduché, nedá sa v ňom nájsť nič márnivé a zbytočné. Zato sa musí dbať, aby v každom novom dome bolo všetko najnutnejšie. Lenže starosť o potreby denného života nesmie byť taká veľká, aby odvádzala sestry od ich služby lásky. V liste prezidentovi istého úradu na pomoc chudobným píše farár Reichard:

„Keby bolo povinnosťou našich sestier iba ošetrovanie chorých v domácnostiach, potom by im stačila jedna alebo dve izby, jedáleň a kuchyňa. Pre ich vlastné živobytie žiadame veľmi málo.[1] Ale odkiaľ majú pre svojich chudobných dostať a získať pomoc, ak nie z milosrdenstva majetných?" Sestry môžu ošetrovať aj bohatých, ale bez toho, aby žiadali plat a prijímať môžu iba dobrovoľné dary. Tak to chce mať matka Alfonza Mária. Potom sa prejaví Božia pomoc a sestry sa budú môcť lepšie cvičiť v chudobe a láske.

Napokon si rehoľné domy môžu ponechať pre seba len tie najnutnejšie veci pre život. Všetko ostatné použijú na podporu chudobných alebo tých, ktorí žijú v núdzi.

Pýtame sa, kto by chcel žiť v spoločenstve, v ktorom nie je nijako postarané o nasledujúci deň? Táto otázka je zbytočná, lebo obaja zakladatelia úplne dôverujú Božej Prozreteľnosti.

Matka Alfonza Mária prísne bdela nad dodržiavaním chudoby. Jedného dňa vraj dala svojim dcéram nezabudnuteľné názorné ponaučenie. Jedna z nich vlastnila knihu bez toho, aby na to mala

[1] Strava dcér Božského Vykupiteľa nech je ako strava chudobných: veľmi jednoduchá, ale zdravá a výdatná.
Konečné znenie pravidiel dodáva: „Sestry nech vykonávajú, či v komunite alebo pri chorých a chudobných, všetky práce Pánovej služobnice. Nech sú vždy pripravené slúžiť predovšetkým tým najchudobnejším vidiac v každom samého Ježiša Krista."

dovolenie. Matka prikázala knihu pred očami sestier spáliť. Takýto spôsob bol veľmi zrozumiteľný a všetky sestry plné horlivosti nasledovali matkine nariadenia.

Kanonik Molitor vo svojom liste falckej vláde podáva pekné svedectvo kláštornej chudoby sestier:

„Okrem príkladnej disciplíny a heroickej horlivosti, ktorou sú sestry naplnené, k ich rozšíreniu prispievajú aj skromné nároky na bývanie a stravu v obciach a domoch, v ktorých sú prijaté. Sestry Božského Vykupiteľa sa uspokoja s chatrným zariadením a žijú skromnejšie ako najchudobnejší z tých, ktorých opatrujú a ošetrujú. Umocňujú tak požehnanie svojho účinkovania. Aj pri zachovaní evanjeliových rád by mohli mať väčšie nároky, mnohé chudobné obce im to však nemohli poskytnúť, a tak by boli zostali bez ich pomoci.“[1]

Sestry sa majú cvičiť v dokonalej poslušnosti, tak to chce matka Alfonza Mária. Poslušnosť však nemá pozerať na osobu, ktorá niečo prikazuje.[2]

„Sú medzi vami niektoré, čo ochotne počúvajú len tie spolusestry, ktoré majú rady alebo ktoré sú im sympatické. To je veľká nedokonalosť! Lebo rovnako ochotne musíte poslúchať aj tie, voči ktorým cítite nechuť alebo odpor. Či Kristus neposlúchal svojich nepriateľov, ba ešte aj katov? Môžeme teda odoprieť poslušnosť, nech je to ktorákoľvek, ak má potrebnú právomoc?“

Poslušnosť sestier má byť predovšetkým vnútorná. „Majú poslúchať v presvedčení, že príkazy predstavených sú výrazom Božej vôle.“ Takýto pohľad nás má viesť k tomu, aby sme v detinskej dôvere oznámili predstaveným všetky svoje vnútorné boje a skúšky.

---

[1] Lucián Pfleger, *Kongregácia sestier Božského Vykupiteľa nazývaná niederbronnské sestry*. Príspevok k dejinám skutkov kresťanskej lásky najnovších čias, s. 241.

[2] *Príhovory našej ctihodnej zakladateľky matky Alfonzy Márie, nakoľko ich bolo možné zozbierať*, § 48, s. 43.

„Nech sú príčiny skúšok akékoľvek“ učí matka Alfonza Mária, „budeme ich znášať ľahšie a nebudeme sa musieť obávať ani sklamania ani zneužívania prostriedkov, ktorými sa dajú premôcť a staneme sa trpezlivejšími a oddanejšími. Ich koniec a zmierenie budeme očakávať s väčším pokojom a s väčšou podriadenosťou Božej vôli.“

Poslušnosť je predpokladom každého víťazstva. „Aká mocná zbraň je poslušnosť! Ňou vyzbrojení vedieme boj so zlým nepriateľom s väčšou odvahou, veselšou mysľou i radosťou v srdci. S ňou je isté každé víťazstvo. Takto bojovali svätci pod Božím pohľadom a Božím vedením a napokon za svoju poslušnosť zožali odmenu.“[1]

A ďalej hovorí: „Diabol použije všetko, aby všade zamiešal sklamanie, omyl i klamstvo, a aby sa aj tie najlepšie veci robili menej dobre. Najlepším prostriedkom ako uniknúť jeho nástrahám je poslušnosť. Na cestách poslušnosti diabla nikdy nenájdeme.“

Táto čnosť nech je však úprimná, otvorená a naplňaná s hlbokou pokorou: „Áno, deti moje, až vtedy budem s vami spokojná, keď uvidím, že sa obviňujete nielen z chýb, ktoré nič nestoja, ale aj z tých, o ktorých človek rozpráva len s ťažko prekonateľným odporom.“[2]

Sestry matky Alfonzy Márie kráčali horlivo po vopred označenej ceste. Aj sebaobžaloba sa uskutočňovala iba v duchu hlbokej pokory. Satan bol s tým, pochopiteľne, nespokojný. Jedného dňa, keď sa komunita zhromaždila práve na takéto cvičenie a matka Alfonza Mária prechádzala zo svojej izby do kapitulnej miestnosti, zaútočil na ňu veľký čierny pes, ktorý hrozne zavýjal. Prežehnala sa a vtedy počula zviera povedať: „Berieš mi všetko, čo som za celý týždeň nazhromaždil.“

[1] *Príhovory* § 50, s. 44.
[2] *Príhovory* § 13, s. 24.

Matka zakladateľka rada opakovala: „Pokora oslabuje pýchu, posilňuje vôľu k dobrému a vlieva sladkú radosť do duše... Je to najmä pri sebaobžalobe, kde najľahšie dosiahnete nové poznanie. Milosť rozpoznať vlastné chyby je vzácnejšia ako rôzne vízie a zázraky.“[1]

Dokonalosť bez umŕtvovania však neexistuje! Matka Alfonza Mária ho nazvala najdôležitejším prostriedkom zachovania čistoty duše.

„Je potrebné“ ustavične napomínala, „aby si sestra krotila oči, nenechala ich blúdiť v snahe vidieť a vedieť všetko, čo sa deje blízko i ďaleko. Táto márnivá zvedavosť by ju mohla skôr či neskôr stáť stratu čistoty alebo prinajmenšom olúpiť o ľúbeznú vôňu tohto vzácneho pokladu.“[2]

Pokoj srdca ničia aj márne a nepotrebné rozhovory.

Pokušenia a skúšky sa vnútorným a vonkajším umŕtvovaním prekonávajú oveľa ľahšie. Nazývame to predchádzaním útoku. Matka Alfonza Mária, ktorá sa podľa slov Reicharda adresovaných biskupovi Rässovi „vynikajúco cvičila v umŕtvovaní“, mohla ho majstrovsky učiť aj svoje dcéry:

„Bolí to, poviete mi, takto prekonávať vlastnú prirodzenosť. Isteže, bolí to. Ale nejestvuje žiaden účinnejší a potrebnejší kríž ako denne zomierať sama sebe.“

Zvlášť zanietene bojuje aj proti ľudskej svojvôli.

„Tak ľahko sme náklonné konať podľa svojej vôle, že musíme dávať veľký pozor, aby sme sa ubránili tejto nešťastnej náklonnosti. Nuž zapierajte sa, deti moje, v každom čase a za každých okolností! Ak sa budete cvičiť v tejto čnosti, budete odumierať sebe samým, spravíte ozajstný pokrok v duchovnom živote, a tak budete podobnejšie svojmu Božskému Majstrovi.“[3]

Matka Alfonza Mária potom uviedla niektoré názorné príklady, ktoré sa iste hlboko vryli do mysle jej sestier.

---

[1] *Príhovory* § 7, s. 21.
[2] *Príhovory* § 66, s. 55.
[3] *Príhovory* § 53, s. 46.

Pozorovala, že niektoré sestry zvyknú so sebou nosiť nejakú knihu a čítať z nej namiesto toho, aby premýšľali o tom, čo počuli v jej príhovoroch. „Nie je na tom nič pokarhaniahodné“ povedala, „ale obávam sa, že sa tým snažíte uspokojiť iba svoje záľuby. Vy máte mať iba kríž na hrudi a ruženec na opasku! Ustavične sa teda cvičte v modlitbe, ale najmä v modlitbe srdca!“[1]

Matka Alfonza Mária chce, aby jej sestry venovali tejto modlitbe osobitnú pozornosť. Počúvajme ako učí svoje dcéry:

„Možno sú medzi vami také, čo si myslia, že modlitba spočíva v bezduchom odriekaní ruženca alebo iných modlitebných formuliek. To je však veľký omyl, lebo modlitba musí vychádzať zo srdca! Vaše city a želania sa v nej dvíhajú k Bohu. Ak sa s ním teda rozprávate tak, ako vám vraví srdce, naozaj sa modlíte a vaše modlitby sú Bohu príjemné. Nemyslite si, moje deti, že sa nesmiete rozprávať s Bohom tak, ako si to žiada vaše vnútro. Naopak, detsky dôverne mu predostierajte svoje city a želania, svoje potreby, nech by boli akékoľvek. Ale pri svojich prosbách ostávajte vždy pokorné a úplne podriadené Božej vôli! To je hlavná podmienka, aby vás Boh vypočul.“[2]

Ďalej nám odporúča, aby sme neboli pri modlitbe „priveľmi nároční“ a nepokúšali sa opierať o svoje zásluhy.

„Vložte všetku svoju dôveru do Božieho milosrdenstva a do zásluh Ježiša Krista, nášho Božského Vykupiteľa. Buďte vo svojich modlitbách nezištné... Málo vám má záležať na tom, ako sa hriešnik obráti k Bohu, len keď sa obráti a bude zachránený.“[3]

Pri rozjímaní má duša stáť pred nebeským Otcom v slobode Božieho dieťaťa. Nesmie byť mrzutá pre určený spôsob modlitby.

„V rozjímaní sa nechajte viesť tam, kam vás Boh vedie. Nasledujte ho ako dieťa, snažte sa z predloženého predmetu vyťažiť osoh pre svoju dušu a naplniť ju zbožnosťou. Porovnajte svoje čnosti

[1] *Príhovory* § 51, s. 44.
[2] *Príhovory* § 35, s. 35.
[3] *Príhovory* § 37, s. 36.

s čnosťami Spasiteľa a zbadáte, aký je tu nekonečný rozdiel! Robte si praktické rozhodnutia, v ktorej čnosti sa budete zdokonaľovať zo dňa na deň, aby ste nasledovali vzor svojho Božského Spasiteľa.“[1]

„Neuspokojte sa so všeobecnými vecami, neurčitými pocitmi a povrchnými myšlienkami. Vyčerpajte predmet úplne, premýšľajte nad ním vždy nanovo, aby ste si ho osvojili. Využite ho vo svojom praktickom živote, lebo každé rozjímanie nás musí robiť lepšími.“

Aby modlitba nebola povrchná, musí dôjsť k dôvernému rozhovoru s Bohom. Aj uprostred najrozličnejších prác máme pestovať mlčanie, predovšetkým svoje vnútorné mlčanie, ktoré je ovocím vonkajšieho mlčania.

„Preto vám odporúčam toto mlčanie jazyka so všetkou naliehavosťou, ktorej ste schopné. Veľmi by ma bolelo, keby som videla, že sa v tomto dobrovoľne dopúšťate chýb.“[2]

Matka Alfonza Mária zároveň prízvukuje neustálu pripravenosť na plnenie akejkoľvek úlohy. V komunitách má byť láskavé porozumenie a činorodá láska samozrejmosťou. Sestry majú byť voči sebe navzájom prívetivé a milé.

„Možno si samoľúbo namýšľate, že milujete Boha, ale pritom od svojich spolusestier nedokážete zniesť ani jediné necitlivé slovo, ktoré im neuvedomele vykĺzne z úst a ktorým vás ani nechcú uraziť. Je to slovo, ktoré Boh pripustil, aby ste sa cvičili v trpezlivosti. Ak sa nedokážete premôcť v takomto prípade a zachovať si pokoj ako sa zachováte potom, keď chorí a chudobní budú s vami zaobchádzať bezohľadne a vy ich napriek tomu budete musieť jemnocitne a naozaj kresťansky trpezlivo ošetriť? A preto, deti moje, učte sa navzájom znášať vo všetkom. Ak sa niektorá previní, nech to tá druhá odpustí a prejaví k nej ešte väčšiu náklonnosť, aby tá, čo nie je v práve, ani len nepobadala, že sa jej dotkla.“[3]

---

[1] *Príhovory* § 43, s. 40.
[2] *Príhovory* § 54, s. 48.
[3] *Príhovory* § 17, s. 25.

Od svojich sestier ďalej žiadala, aby boli pozorné voči členom iných kongregácií a nepočúvali o nich ohováračné reči. Skromná zdržanlivosť je podľa matky Alfonzy Márie výsledok všetkých čností, ktorým chcela naučiť svoje sestry. Tieto kvety čistoty im bude vyprosovať Mária, keď sa plné dôvery budú modliť k nej, Kráľovnej panien.

„S akým nadšením bude chcieť darovať nevestám svojho Božského Syna ich najkrajšiu ozdobu, keď sa zveria pod jej ochranu!“

Ale satanove útoky nikdy neprestanú. V kapitole o pokušeniach ukazuje matka Alfonza Mária svoju hlbokú znalosť ľudského srdca a prejavuje sa aj ako múdra vychovávateľka. Predvída ťažkosti, s ktorými sa jej dcéry, najmä však postulantky stretnú. Upozorňuje na všetky diablove klamstvá. Práve pokušenia sú však prostriedkom rýchleho napredovania na ceste k dokonalosti a k svätosti.

„Sú ako oheň, ktorý čistí zlato a robí ho ligotavým. Čnosť vyskúšaná pokušením získava na čistote a cene.“[1]

„Teraz je pre nás, moje deti, čas boja, práce a obety. Bojujte teda odvážne ako vojaci, ktorí sa každý deň chystajú do boja s rovnakou odvahou. Nepoddajte sa slabosti ani nijakej zbabelej precitlivenosti! Robte vždy opak toho, k čomu vás zvádza prirodzenosť. Žite akoby v ustavičnom mučeníctve. Aká spokojná a sladká bude smrť rehoľnej sestry, ktorá vytrvalo odporovala vlastnej svojvôli a svojim chúťkam!“[2]

Zároveň žiadala od svojich dcér aj bezhraničnú dôveru.

„Keďže Boh je taký dobrý voči nám a povolal nás k duchovnému životu, neurážalo by ho, keby sme nemali k nemu bezhraničnú dôveru v každej svojej núdzi? Obráťte sa na neho pri každej príležitosti bez najmenšej nedôvery! Proste a dostanete!“

---

[1] *Príhovory* § 20, s. 27.
[2] *Príhovory* § 27, s. 31.

„Som presvedčená, deti moje, že Boh vám vštepil vôľu páčiť sa mu a všetko konať na jeho oslavu v ňom, skrze neho a s ním. Majte odvahu, Boh je s vami!“[1]

Radosť bude však odmenou iba pre tých, ktorí „bojovali dobrý boj.“ Preto si matka Alfonza Mária praje, aby jej dcéry boli stále plné radosti:

„Svätá Terézia prikazovala svojim dcéram, aby boli spokojné a radostné. Aj ja, deti moje, vám budem stále pripomínať: Buďte spokojné a tešte sa! Je pravda, že ste všetko opustili, ale všetko ste aj našli. Či nežijete s Bohom? Aký to šťastný údel! Teda nebuďte smutné! Preč so skľúčenosťou!“[2]

Matka Alfonza Mária bola prísna voči sebe samej, ako to ukazujú jej príhovory. Jej sestry sa budú tešiť. Áno, ale v utrpení!

„Zbožná duša nájde v utrpení a v skúškach väčšiu istotu než v útechách. Vaše utrpenia a vaše námahy nech nekalia ani vašu tvár ani vaše myšlienky. Utrpenia, tie budete mať vždy! Cesta na Kalváriu je aj našou cestou a tou musíme kráčať, aby sme došli do neba. Kým žijem, budem vám rozprávať o utrpení. Len utrpenia nás posvácujú. Teraz, deti moje, je všetko v Božej službe ťažké. Áno, všetko je ťažké, viem to z vlastnej skúsenosti. Boje neprestávajú, niekedy sú dokonca veľmi prudké. Ale majte odvahu a myslite často na svoju poslednú hodinu!“[3]

Hoci Matka Alfonza Mária bola neoblomná vo svojich požiadavkách, predsa bola taká dobrá, že jej miernosť a láskavosť priam vyžarovala na všetkých, ktorí sa s ňou stretli. Obávala sa, či nevykreslila svojim deťom príliš pochmúrny obraz rehoľného života, ale ako Mária nemohla robiť nič iné, iba ukázať na kríž, na ktorom zomrel Pán. Niet iného prostriedku ako vykúpiť ľudské pokolenie. Ani sestry Božského Vykupiteľa nemôžu nájsť iný.

---

[1] *Príhovory* § 3, s. 16.
[2] *Príhovory* § 4, s. 17.
[3] *Príhovory* § 4, s. 17.

„Dnes sa mi nedarí pokračovať v čítaní, lebo sa zaoberám istou myšlienkou, a tak vám ju poviem: Skôr ako som vyšla z izby, aby som sa pobrala k vám, povedala som si: „Bože, len aby som tieto deti nenudila, keď im budem rozprávať o utrpení! Chcem predsa splniť tvoju najsvätejšiu vôľu a rozprávať im len o tom, čomu ma sám učíš, keď mi dávaš mnohé utrpenia.“ Táto starosť ma celkom zaujala, kým som prišla sem. Hoci viem, že utrpenia nás križujú, predsa ich potrebujeme. Ony nás odlučujú od nás samých, zmenšujú našu pýchu, robia nás schopnými celkom sa odovzdať Bohu. Utrpenia môžu dušu obšťastniť už tu na zemi. Osobne som prežila všetky možné telesné i duševné utrpenia a môžem vás uistiť, že duša, ktorá natoľko dozrela, že vie trpezlivo znášať utrpenia a prijíma ich ako svoj podiel, je šťastná, áno, naozaj šťastná! Pre ňu sa utrpenia premieňajú na príjemnú radosť a ani chvíľu by nechcela žiť bez nich. Keby nás Pán nechal bez utrpenia, boli by sme vystavené nebezpečenstvu, že sa mu vo svete stratíme.“[1]

Zvlášť presvedčivo a zaujímavo rozprávala o vnútornej suchote, ktorá môže na dušu pôsobiť aj spásonosne. A podáva nám takýto dojímavý obraz:

„Pre dušu, ktorá chce Boha dokonale milovať, niet na zemi väčšieho utrpenia ako je vnútorná suchota, ak je príliš veľká. Zrazu sa takejto biednej duši všetko v Božej službe sprotiví. Modlitba je pre ňu iba trápením. Chcela by sa zbaviť pocitu vlastného bytia. Protiví sa jej starať sa o telo, pretože ono sa svojím spôsobom podieľa na veľkej vnútornej skľúčenosti. V takomto stave by sa duša dala ľahko strhnúť k neposlušnosti a k iným hriechom. Zrazu cíti, že je bezmocná odporovať zlému a chýba jej vôľa milovať Boha.“[2]

V takýchto skúškach si musíme dávať pozor, aby sme neupadli do pochybností a nezbavilo nás to odvahy. Naopak, musíme sa usilovať v dôvere pozdvihnúť svoje srdce k Bohu a povedať mu:

---

[1] *Príhovory* § 34, s. 35.
[2] *Príhovory* § 39, s. 37.

„Bože môj, zmiluj sa nado mnou, zachráň ma a ja urobím všetko, čo si žiadaš. Chcem ťa milovať, hoci necítim v sebe túto túžbu. Prosím ťa, môj Bože, maj so mnou zľutovanie!“

„Pán nás nikdy neskúša nad naše sily. Pozná naše potreby, našu biedu, naše slabosti i našu núdzu. Pozná ich lepšie ako my sami. Preto s plnou dôverou dvíhajme k nemu svoje žaloby i svoje vzdychy. A Boh nás vypočuje!“

„Boh zavše dopúšťa takéto tvrdé skúšky na dušu, ktorú chce obdariť veľkými milosťami. Jednou z týchto milostí je dokonalé sebapoznanie. To je, moje deti, chvíľa, v ktorej duša začína jasne vidieť svoju ničotnosť, svoje zlé náklonnosti, slabosti i svoju márnomyseľnosť. Je to v tom okamihu, keď spozoruje všetky márnivé náklonnosti svojho srdca a hľadá svoje uspokojenie už iba v duchovných veciach. Aká je to milosť, moje milé deti! Môže byť ešte niečo dôležitejšie pre našu spásu? Najčastejšie je to milosť vnútorných skúšok, ktorú ste už zaiste zakúsili aj samé. Iste sú aj medzi vami také, čo uprostred tejto strašnej bezútešnosti zrazu pocítili zhora nebeské svetlo, ktoré im jasne odhalilo stav ich duše. Nebojím sa tvrdiť, že toto poznanie ich preniklo hlbokou vďačnosťou.“[1]

„Ako som spomenula, vnútorné skúšky a stereotypy v Božej službe sú najistejšou skúškou, aby sme zistili, či milujeme Boha a do akej miery ho milujeme, čo v blaženej úteche rozoznáme len veľmi ťažko. Správne to však vieme rozoznať v hodine skúšky. Áno, deti moje, opakujem, len v utrpení môžeme posúdiť svoju lásku k Bohu. Hovorím vám o tom z vlastnej skúsenosti. Láskavý Boh ma viedol touto ťažkou cestou, ba môžem povedať, že ma priam vliekol. Viem ako trpí duša, aká je nešťastná vo chvíli, keď sa jej zdá, že ju už Boh nemá rád a že ju opustil. Táto cesta, nech je akokoľvek namáhavá, je predsa len najistejšia a predpovedám vám, milované deti, že je to cesta, na ktorú vás Boh povolal, aby ste po nej kráčali väčšinu svojho

[1] *Príhovory* § 40, s. 38.

života. Ľudská prirodzenosť sa tomu bude priečiť, ale nechajte ju stonať a vždy si povedzte: „Pane, buď vôľa tvoja!“[1]

Zakladateľka veľmi dbala aj na to, aby dobre pripravila svoje dcéry na ich povolanie - plnenie kresťanskej lásky voči všetkým chudobným a opusteným, lebo z Božej vôle je jej kongregácia dielom milosrdenstva a apoštolátu. V úvode pravidiel upozorňovali obaja zakladatelia na Kristov príklad a na príklad jeho najdobrotivejšej Matky. Nezištnú službu Kristovu a Máriinu musia mať sestry Božského Vykupiteľa stále pred očami. Tak ich bude oduševňovať len jedna myšlienka: aby sa páčili Bohu - majúc na pamäti slová *Prvých pravidiel*: „Kto slúži ľuďom, aby sa ľuďom zapáčil a tým si získal ľudskú chválu, ten už dostal svoju odmenu, ako hovorí evanjelium o farizejoch.“[2]

Obaja zakladatelia sa snažia ukázať biedu a opustenosť chudobných, aby zreteľne rozpoznali zlo modernej spoločnosti.[3] Všimnime si len jednu myšlienku, ktorá tiež zdôrazňuje ich poslanie v sociálno-zdravotnej starostlivosti: „Mnohé choroby, ktoré sú zo začiatku ľahké, sa stávajú nevyliečiteľnými, pretože chýba ich včasné ošetrenie.“

Sestry, ktoré sú povolané na to, aby vykonávali všetky diela milosrdenstva, sa majú starať nielen o telo chudobných a chorých, ale aj o ich najväčší klenot - dušu, opatrovať ju a privádzať bližšie k Bohu. Matka Alfonza Mária nachádza opäť tie pravé slová, aby svoje sestry nadchla pre ich sväté povolanie:

„Deti moje! Naše povolanie nás volá k chorým. Horlivo sa poberajme k ich lôžku bolestí s úmyslom doniesť im pomoc pre telo a dušu. Žiaľ, duševná bieda neraz prevyšuje telesnú chorobu. Každý deň prosme Boha o svätú horlivosť pri plnení takých dôležitých povinností. Odhoďme všetky obavy, všetok ľudský strach, keď ide o spásu duše. Bohatý či chudobný, vážený či neznámy, čo na tom

---

[1] *Príhovory* § 41, s. 38.
[2] *Direktórium* 1, 3.
[3] *Kronika*, Založenie kongregácie IV.

záleží? Nech si o nás myslia, čo chcú, poďme vždy tam, kde potrebujú našu pomoc, aby ľudská duša neupadla do otroctva zlého nepriateľa. Rozprávajme ľuďom o Bohu, aby sme ich znova priviedli k jeho láske. Čaká vás únava a neraz aj odpor. Ale nech vás nič neodstraší, moje deti, nič nezmätie, nič nezbaví odvahy!“[1]

„Deti moje! Chorí budú často aj inak skúšať vašu trpezlivosť. Budú vás trápiť všelijakými nárokmi, budú vám odporovať, hnevať sa na vás, zahŕňať vás výsmechom, bez príčiny sa na vás sťažovať za všetko, čo ste pre nich spravili. V ničom im nebudete môcť vyhovieť, možno vám aj vynadajú. Buďte vtedy chladnokrvné a zachovajte si pokoj. Potlačte búriacu sa prirodzenosť! S pokorou pohliadnite k Bohu, z lásky k nemu prijmite každé poníženie a ďakujte mu, že môžete preňho trpieť.“[2]

***

Matka Alfonza Mária nepremeškala žiadnu príležitosť vyučovať svoje dcéry nielen spoločne, ale aj jednotlivo. Často bola pre chorobu pripútaná na lôžko, o čas ju oberali aj ľudia hľadajúci jej radu. Čas návštev preto veľmi obmedzovala, aby sa mohla venovať predovšetkým vzdelávaniu svojich sestier.

Farár Busson v jednom zo svojich listov takto hodnotí jej príhovory:

„Aby niekto takto rozprával o čnostiach, nestačí mu poznať ich teóriu, ale musí sa v nich sám cvičiť, zakúsiť ich a milovať. Pretvárka nenájde žiadne podobné slová. A keby sa iba pretvarovala, falošné tóny by prezradili, že ide o niečo Bohu cudzie a zradné. Reč Božej náuky má vlastný charakter, ktorý je cudzí ľudskej reči. Jej myšlienky a duch pochádzajú z neba a jej pomazanie i jej pôvod sú sväté. Nie je to Božie slovo vo vlastnom slova zmysle, ale je to Duch Svätý, ktorý jej ho vnuká a preniká príjemnou Božou vôňou.

---

[1] *Príhovory* § 64, s. 53.
[2] *Príhovory* § 65, s. 54.

Je isté, že reč sveta, prírody ani ľudskej múdrosti nikdy nemôže dokonale napodobniť reč svätých. Môže reprodukovať ich slovné zvraty, môže použiť výrazy aj samotné myšlienky, ale nenapĺňa ju duch života. Na takéto myšlienky, štýl i výslovnosť sa vždy nalepí niečo falošné, dvojznačné, drsné, studené či vášnivé, čo nakoniec vždy prezradí ich pôvod.“[1]

Vplyv, ktorý mala matka Alfonza Mária na svoje sestry, bol veľmi veľký. Dychtivo načúvali každému jej slovu, veď hovorila tak zasvätene a s takým hlbokým zanietením! Často im opakovala:

„Deti moje, ste prvé v našej kongregácii, pretože táto trvá iba tri roky. Pre tie, ktoré prídu po vás, máte byť vzorom vo všetkých čnostiach. Boli by ste schopné pomáhať im v bojoch a skúškach, keby ste samé neprešli ťažkým chodníkom, ktorý vedie k dokonalosti? A keď budete stáť pri umierajúcich v ich posledných chvíľach, vedeli by ste ich potešiť v obavách a strachu, keby ste samy nezakúsili duševné utrpenia?“[2]

Tento vplyv sa ešte prehĺbil prostredníctvom niektorých jej darov. Podľa mienky sestry, ktorá nám ich opísala, niesli nadprirodzený charakter.

„Jedného dňa, keď matka Alfonza Mária trpiac ležala v posteli, dala si zavolať jednu sestru a povedala jej: „Choďte a povedzte obidvom novickám, ktoré sa modlia pred Najsvätejšou Oltárnou sviatosťou, že to nie je pravý spôsob, ako sa má slúžiť Bohu.“ Sestra šla a našla obidve novicky driemať. Obe nedbanlivé adorátorky si hneď spomenuli na dôrazné napomenutie matky Alfonzy Márie, aby bojovali proti pokušeniu zadriemať, „lebo sa stane návykom a vzdiali dušu od dobrodenia modlitby.“

„Jedného dňa zasa poslala sestru Alžbetu k dvom postulantkám, aby hneď prestali šomrať na jedlo, ktoré im nechutilo, lebo ináč budú musieť opustiť kláštor.“

---

[1] C.-I. Busson, *Tretia zbierka listov*, s. 206.
[2] *Príhovory* § 52, s. 45.

„Stalo sa, že v jeden deň robotníci ukradli z kláštora posteľnú bielizeň, schovali ju v tajnej skrýši a čakali na vhodnú príležitosť, aby si ju mohli odniesť. Keď sestry postrehli, že im chýbajú kusy bielizne, posťažovali sa ctihodnej matke. Tá však povedala:

„Choďte na toto miesto a tam nájdete stratenú bielizeň."

Sestra Paulina[1] zasa rada spomínala nasledujúcu udalosť:

„Jedného dňa zavolala sestra Mária Jozefa všetky novicky a otvorila dvere kaplnky, aby mohli vidieť matku Alfonzu Máriu v extáze. Všetky boli z toho hlboko dojaté."

Túto sestru potom ctihodná matka poslala do hotela v mestečku, aby oznámila istému pánovi, ktorý tam práve prišiel, že si ho praje nasledujúceho dňa vidieť. Pán bol veľmi prekvapený a povedal: „Dobre, prídem." Bol to lekár z Bain-les-Bains, ktorý sem prišiel s úmyslom zozbierať fakty, aby nimi zahanbil všetkých, ktorí verili v nadprirodzený charakter udalostí v Niederbronne.

„Pane," povedala mu matka Alfonza Mária, „prichádzate vyšetrovať to, čo sa tu deje? Neznepokojujte sa však týmito vecami a radšej si dajte do poriadku svoje svedomie, lebo čoskoro zomriete." Lekár bol jej slovami hlboko otrasený. Hneď pristúpil k svätej spovedi a k svätému prijímaniu a čoskoro zomrel.

Všetky tieto skutočnosti a ešte mnoho iných sa hlboko vryli do sŕdc sestier. Veríme, že Boh chcel svojimi zázračnými zásahmi omilostiť túto chudobnú roľnícku dcéru, ktorú si pre svoje dielo vyvolil, a tak pripraviť srdcia sestier, aby ochotne prijímali jej ponaučenia a rady.

[1] Do kongregácie vstúpila 14. mája l856 v Niederbronne, kde aj 5. novembra 1922 zomrela.

IX. kapitola
PRIATELIA A PROTIVNÍCI

Mladá Kongregácia sestier Božského Vykupiteľa mala na začiatku veľa priateľov, ale aj mnoho protivníkov. Bude teda pre nás iste zaujímavé trochu bližšie spoznať jedných i druhých. Kým mnohé osobnosti svojou priazňou a podporou znamenali pre dielo silné povzbudenie, jeho odporcovia ustavične vysielali proti nemu jedovaté šípy a útoky, ktoré dušu oboch zakladateľov hlboko zraňovali. Tieto skúšky Boh dopustil preto, aby obe vnímavé a sebe dôverujúce duše ešte viac oslobodzoval a očisťoval.

Šľachetným priaznivcom kongregácie bol predovšetkým biskup Räss. Jeho priazeň bola od začiatku silnou oporou pre zakladateľov a ich dielo. Odvážne odmietal všetky osočovania alebo odhaľoval ich nepriateľský postoj. Právom v ňom teda vidíme ochrancu spoločenstva, ktoré nazýval „kongregáciou svojho srdca.“[1] Matka Alfonza Mária sa rada rozprávala s týmto múdrym a zbožným radcom. Početné cesty po Francúzsku a Nemecku mu poskytli príležitosť urobiť toto dielo známym aj za hranicami Alsaska. Pritom vždy otvorene prejavoval úprimnú lásku a obdiv k novej kongregácii.

Ako sa tešili dcéry matky Alfonzy Márie, keď bol často prítomný v ich strede pri slávení sviatkov! Žiaľ, z jeho života, ktorý bol taký bohatý na skutky a zásluhy, môžeme načrtnúť iba krátky obraz.

Biskup Andrej Räss sa narodil v roku 1794 v Sigolsheime. Študoval najprv v Nancy, potom v Mainzi, kde bol v roku 1816 vysvätený za kňaza. Tu pôsobil až do roku 1830 ako profesor v malom a veľkom seminári. Medzitým mu bolo zverené vedenie veľkého seminára v Štrasburgu. V roku 1841 tohto príkladného pastiera duší vymenoval pápež za pomocného biskupa - koadjútora v tomto meste. Po smrti biskupa Le Pappe de Trevern nastúpil v auguste 1842 na biskupský stolec v Štrasburgu. Veriaci diecézy

[1] List matke Adelinde z 25. januára l877.

ho privítali s veľkou radosťou, lebo od roku 1375 bol prvým Alsasanom, ktorý zastával tento vysoký úrad.

Räss už ako profesor nadchol svojím pútavým spôsobom vyučovania tisíce študentov. Okrem toho založil v Mainzi so svojím priateľom Nikolausom Weissom, neskorším biskupom zo Speyeru, kresťanský časopis „Katolík“. Ako biskup v ťažkých podmienkach bojoval za náboženskú slobodu. Svoju veľkú diecézu viedol s neúnavnou horlivosťou, a keď išlo o Božiu česť a spásu duší, nemohla ho zadržať žiadna ťažkosť ani prekážka.

Často cestoval po svojom milovanom Alsasku od Weissenburgu po Basel, aby udeľoval sviatosť birmovania, navštevoval kláštory, svätil v Pánovej službe nové kostoly a všade podporoval dobro. Keď cestoval na birmovky, stávalo sa, že kázal dva i štyrikrát za deň, len aby navštívil čím viac farností.

Ale jeho srdcovou záležitosťou bolo predovšetkým dielo šírenia viery. Bol to on, kto sa v Alsasku zaslúžil o lásku k misiám a k misijnej činnosti.

Räss bol uznávaný učenec, ktorého duch konal ostro a prenikavo. Je obdivuhodné, ako si dokázal popri všetkých svojich kňazských a biskupských povinnostiach nájsť čas na napísanie a zverejnenie deväťdesiatich deviatich pozoruhodných diel! Vyznačujú sa, rovnako ako jeho kázne a prednášky, jasnosťou opisu, presnosťou výrazov, istotou úsudku, prehľadnosťou i hĺbkou myšlienok. Jeho osobu možno najlepšie charakterizovať slovami žalmistu, ktoré sám o sebe vyslovil po návrate z vatikánskeho koncilu: „Uveril som, preto som hovoril.“ Svoje kázne vedel vždy prispôsobiť okolnostiam, času, miestu, ľuďom, takže v jeho jednoduchosti, plnej šľachetnej dôstojnosti, mu mohli všetci rozumieť.

Od mladosti pestoval biskup vrúcnu úctu k Matke Božej. Horlivo k nej putoval do mnohých veľkých i malých pútnických kostolov Alsaska. Mal zvláštny dar múdrosti a rozlišovania. Jasným, hlbokým pohľadom rozpoznal potreby doby a prejavil v každej situácii svoj silný, nebojácny charakter. Hoci bol vystrojený veľkou

trpezlivosťou a miernosťou, predsa mal odvahu prijať a uskutočniť mnohé smelé riešenia. Láskavosť charizmatickej osoby mu otvárala všetky srdcia.

„Pre dielo Alžbety Eppingerovej malo veľký význam," zdôrazňuje historik Lucián Pfleger, „že biskup Räss ho od začiatku pokladal za svoje a bez výhrad s ním spojil svoju osobnosť."[1]

Matka Alfonza Mária k nemu cítila hlbokú úctu, absolútnu dôveru a dokonalú poslušnosť. On zasa odporúčal do jej modlitieb všetky dôležité rozhodnutia diecézy. Ustarostený o jej zdravie raz povedal: „Je nutné, aby ctihodná matka cestovala v zatvorenom voze!"

Listy, ktoré jej biskup adresoval, sú písané jednoduchým štýlom, ľahko a s prívetivou nenútenosťou. Svojím typickým alsaským spôsobom rozprával v nich o najvznešenejších duchovných veciach i o najobyčajnejších maličkostiach života. Počúvajme, ako sa s ňou rozprával o zariadení v Zillisheime:

„Na začiatok budú potrebné asi tri sestry, lebo najprv sa musí všetko zariadiť. Nemáme už k dispozícii seno, ale zelené krmivo sa tu nachádza vo veľkom množstve. Lúky sľubujú dobrú úrodu, tak ich bude možné kosiť najmenej trikrát do roka...

Nuž prosím vás, ctihodná matka, o vaše pokyny, aby sme mohli tie úlohy prevziať, ako sme sľúbili. Nechápem, ako som si mohol ešte v mojom veku naložiť také bremeno![2] Na druhej strane však neviem, ako by som mohol konať bez Božej Prozreteľnosti a túto príležitosť nechať nepovšimnutú. Ľahko je schovať sa za hradbu ťažkostí. Tým sa však neposlúži Božej veci ani Cirkvi. Teda v mene Božom dopredu!"

[1] L. Pfleger, *Kongregácia...,* s. 17.
[2] Malý seminár v Zillisheime bol rozostavaný. Biskup Räss mal 72 rokov.

Aj farár Reichard sa často radil so svojím biskupom. Nepoznáme ani jediné dôležité rozhodnutie, na ktoré by nežiadal od neho dovolenie, alebo v ňom s múdrou opatrnosťou neboli biskupom navrhnuté nejaké malé zmeny.

***

Aj rodina Flecková bola priaznivo naklonená mladému dielu. Bola v príbuzenskom vzťahu s rodičmi Alžbety Eppingerovej. Otec Christian Fleck bol jedným z učiteľov, ktorého mala Alžbeta rada a veľmi si ho vážila. Na začiatku jej mystických zážitkov v roku 1847 bol jeho syn Theodor Fleck práve v Niederbronne. Hneď ich oznámil svojmu bratovi Jozefovi, profesorovi v kňazskom seminári v Metzi a Františkovi Ludwigovi, neskoršiemu biskupovi v Metzi, v tom čase seminaristovi v tomto meste. Nasledovala čulá korešpondencia medzi bratmi, v ktorej s veľkým záujmom sledovali tieto udalosti a s rozumnou zdržanlivosťou skúmali ich pravdivosť.

Čoskoro boli všetci traja naklonení Alžbete Eppingerovej a vždy k nej prejavovali veľkú úctu.[1] Dokazujú nám to aj niektoré úryvky z Theodorových listov. Dňa 28. júna 1848 píše:

„Alžbeta sľúbila pánovi von Bussiére naisto jeden list. Keďže po štrnástich dňoch list ešte stále nedošiel, vikomte sa na to pýtal chorej. Bola tým prekvapená, ale v nasledujúce ráno list došiel do cieľa. V jeho závere bola poznámka, že list bol napísaný už dva týždne vopred, ale jeho odoslanie bolo odložené.“

Dňa 11. júla podáva správu o príchode profesora dogmatiky Dietricha zo Štrasburgu do Niederbronnu. A dodáva: „Doteraz pán Dietrich veľmi pochyboval, ak už nechceme rovno povedať, že neveril. Predvčerom navštívil „tú osobu,“ a keď sa od nej vrátil hlboko dojatý, povedal: „Rozprával som s anjelom.“

[1] Viaceré zošity vízií matky Alfonzy Márie ako aj jej životopis sú podpísané jedným alebo druhým Fleckovým synom. Od Theodora pochádza prvý francúzsky preklad vízií. Tieto preklady sa začali v máji 1848 a pokračovali, keď sa stali známe nové vízie.

Tento budúci jezuita napísal dňa 24. júla: „Svätému Otcovi ukázali zjavenia o jeho zajatí a považoval ich za celkom zodpovedajúce pravde[1]... Keby všetci, ktorí si myslia, že je tu možné hovoriť o zamiešaní sa diabla, prišli do Niederbronnu, aby sa s chorou porozprávali alebo ju aspoň videli, hneď by inak hovorili. Nikto nebol pri nej bez toho, aby nebol hlboko dojatý a celkom a naskrz presvedčený o jej pravde. Profesor Dietrich k nej chodí dvakrát denne a zostáva s ňou približne dve hodiny. Keď odtiaľ vychádza, odporúča všetkým čakajúcim, aby ju nepreťažovali, ako to nariadil lekár. Ale ako ju môžu šetriť, keď od rána do večera sa pri nej striedajú návštevníci, a keby bol deň dvakrát taký dlhý, prišlo by ich dvakrát toľko. Ja sám som tam bol dvakrát, zakaždým približne dvadsať minút. Že je to naozaj svätica, je také jasné ako deň..."

Vo svojom liste z 1. augusta rozprával o návšteve biskupa zo Štrasburgu, o ktorom už bola reč. Dodal, že biskup dal vytlačiť Alžbetinu modlitbu za Pia IX. v nemeckom a francúzskom jazyku.[2]

***

Zámocký pán z Reichshofenu - vikomte Théodore Renouard de Bussiére sa od prvého okamihu zaujímal o udalosti v Niederbronne. Narodil sa r. 1802 v protestantskej rodine, v roku 1837 prestúpil do Katolíckej cirkvi a stal sa historikom v katolíckom Alsasku. Bol Božím nástrojom, ktorý Theodora Ratisbonne pripravil v Ríme roku 1842 na mimoriadne obrátenie.[3]

---

[1] Pozri IV. kapitolu.

[2] Pozri IV. kapitolu. Túto peknú modlitbu nájdeme v *Prvej zbierke listov* o extatičke od farára Bussona, s. 53. Pripomína nám prosby svätej Kataríny zo Sieny za Cirkev.

[3] Pozri životopis P. Ratisbonne, zakladateľa Kongregácie Notre-Dame zo Siona, podľa vtedajších listín a listov s. 186-227.

Keďže žil na svojom majetku v Reichshofene, mal často príležitosť vidieť Alžbetu a venoval jej svoj stály obdiv. Jeho vnuk gróf Jean de Leusse mohol prednedávnom povedať: „Môj starý otec si veľmi vážil matku Alfonzu Máriu a bol pritom príliš rozumný i múdry na to, aby jej svoju úctu venoval bez skutočného dôvodu."

Ako už bolo spomenuté, vikomt de Bussiére si pokladal za česť odviezť Alžbetu Eppingerovú na svojom voze do „Kláštoríka". Tak chcel ukázať svoj veľký záujem o ňu a o jej dielo. Bol to tiež on, kto udalosti z Niederbronnu oznámil princeznej Borghese a neskôr Svätému Otcovi Piovi IX.

Tešil sa, keď do Reichshofenu prišli prvé sestry Božského Vykupiteľa. Rád sa postaral s niekoľkými ďalšími mešťanmi o ich bývanie a živobytie.

Pán de Bussiére bol zasiahnutý ťažkým vnútorným utrpením. Vo svojom trápení sa ponáhľal k matke Alfonze Márii a prosil ju o modlitbu a radu. Táto nazývala tieto skúšky Božou milosťou, prostriedkom očisťovania a pokroku v jeho duchovnom živote, a tak namiesto sťažnosti by mal Bohu ďakovať. Po jej slovách sa do duše tohto statočného kresťana vrátil pokoj a veľká dôvera v Božie milosrdenstvo.

***

Aj kaplán Lienhart patril k prvým priateľom diela. Spomenuli sme už, že farár Reichard v roku 1848 nestačil na svoje povinnosti duchovného pastiera, nakoľko mu vedenie extatičky a mnoho návštev zaberalo veľa času. Poprosil teda biskupa o kaplána. Keď prišla správa o menovaní Lienharta, naplnila ho veľká radosť. S vďakou napísal biskupovi: „To je kňaz, ktorého by som si bol aj sám zvolil. Prozreteľnosť určila tohto muža, aby mi prišiel na pomoc v takej dôležitej veci, ktorú nám Boh pripravil."

Kaplán Lienhart prišiel do Niederbronnu 24. marca 1849. Mal vtedy 43 rokov.[1] Charakterizovala ho vnútorná zbožnosť a veľká horlivosť. Predtým bol učiteľom v malom seminári a žil tam iba pre svojich žiakov, ktorí si ho vážili ako svoj ideál. Pri budovaní diela pomáhal v skrytosti celým svojím nadšením a všetkými silami. Vďačíme mu za obe kaplnky vo Wasenbergu a v Jägerthali, pre ktoré dal obidvom zakladateľom k dispozícii značnú časť svojho majetku.[2]

Priatelia fary a kláštora si veľmi vážili čnosti tohto kňaza. „Je svätý a dokonale sa zriekol sveta," usúdil o ňom pán von Cissey. A aj vikomte de Bussiére mu prejavoval úprimnú úctu.

***

Už predtým sme rozprávali o farárovi Bussonovi. Teraz sa nám zdá potrebné bližšie spoznať tohto kňaza, ktorý bol takpovediac prvým historiografom matky Alfonzy Márie.

Narodil sa v roku 1785 v departemente Doubs, v rodine, v ktorej dominovala silná viera a poctivosť. Už ako seminarista bol príkladný, v štúdiu horlivý, takže jeho profesori do neho vkladali veľké nádeje a hovorili: v Božej službe raz vykoná mnoho. On vravieval, „že je kňaz, vždy kňaz a nič iné než kňaz."[3]

Po búrkach revolúcie bolo vzdelávanie mladého kléru vážnym problémom. Farár Busson sa úspešne venoval tejto ťažkej úlohe v malom seminári v Ornonse. Ako superior a profesor rétoriky sa vyznačoval obetavým vyučovaním ako aj jednoduchým šľachetným charakterom. Preto bol vymenovaný za superiora kňazského

[1] Bol synovcom Georga Theobalda Lienharta, váženého teológa a superiora vo veľkom seminári v Štrasburgu, ktorý nastúpil po Rässovi.

[2] Bol skôr horlivej a oduševnenej než múdrej povahy. Úloha, ktorú zohral v spore o baróna Richemonta, mu spôsobila nepriazeň u Napoleona, takže odmietol jeho menovanie za farára v Niederbronne r. 1852. Zostal teda správcom farnosti, kým farár Reichard úplne nezložil svoj úrad roku 1856 a vystriedal ho farár Rauch.

[3] Biografia farára Bussona od kanonika Thiébauta.

seminára Besançone a mával tam teologické prednášky. Svojou múdrosťou a kňazským duchom si získal všeobecnú úctu.

Ale on sa chcel stať rehoľníkom. Napriek naliehavým prosbám svojich priateľov vstúpil teda v roku 1819 do noviciátu jezuitov. Chabé zdravie ho však prinútilo z neho vystúpiť. Teraz prosil o prijatie do „vonkajších misií." Tam pôsobil štrnásť rokov ako profesor a bol vyhľadávaným duchovným vodcom. Najvyššie rodiny Borghése, Rohan, Broglie, La Rochefoucault mu venovali svoju dôveru a v očiach všetkých bol obhajcom pravej katolíckej náuky. Arcibiskup de Quélen ho chcel poslať ako duchovného radcu Napoleonovi na Ostrov svätej Heleny predtým, ako oznámili smrť tohto slávneho vyhnanca. Kráľ Karol X. si ho v roku 1826 zvolil za svojho kaplána. Ale aj na kráľovskom dvore zostal pravým kňazom a zachoval si svoj skromný životný štýl. Nejaký čas po tom ho nájdeme ako generálneho sekretára na Ministerstve pre cirkevné záležitosti, dokonca aj ako zástupcu ministra kultúry. Ponuku na biskupský stolec v St. Dié odmietol. V roku 1831 prijal pozvanie kráľovskej rodiny do Edinburgu, aby dokončil vyučovanie princeznej, sestry vojvodu z Bordeaux.

Napriek tomuto strmému postupu k najvyšším úradom nebol nikto skromnejší než farár Busson. Po svojom návrate do Besançonu mu chcel arcibiskup de Quélen odovzdať faru Notre-Dame v Paríži. Tento pokorný kňaz to však opäť odmietol. Prijal iba miesto domáceho duchovného pri hluchonemých a staral sa o tamojších sluhov. Vždy ho to tiahlo k malým a poníženým. Kardinál Mathieu o ňom povedal: „Je nemožné tohto muža prinútiť k tomu, aby prijal niečo príjemnejšie." Konečne sa predsa stal čestným dómskym farárom a neskôr generálnym vikárom v Montaubane.

Jeho početné duchovné spisy, zvlášť jeho *Précis de la Doctrine Chrétienne*, nám umožňujú spoznať jeho zdravý ľudský rozum, hlboké myslenie a bohatú dušu.

Božia Prozreteľnosť priviedla tohto vzdelaného kňaza do Niederbronnu, aby sa tam stal svedkom mimoriadnych udalostí okolo Alžbety. Poskytol nám prvý opis, ktorý je veľmi vzácny, keďže pochádza od takého dobrého pozorovateľa.[1]

***

V apríli 1851 istý cudzinec už o šiestej hodine ráno prišiel do „Kláštoríka" v Niederbronne, aby sa zúčastnil na svätej omši. Bol elegantne oblečený a jeho správanie bolo ušľachtilé. Príjemne ho prekvapilo priateľské prijatie sestier napriek tomu, že ho tu nikto nepozná. Pristupuje k svätému prijímaniu a je veľmi prekvapený, keď ho cestou naspäť sústredene pozoruje jedna sestra. Ale nechajme rozprávať jeho samého:

„Po svätej omši ku mne pristúpil domáci duchovný so slovami: Naša ctihodná matka by sa chcela s vami porozprávať v sakristii."

„Prídem," odvetil som mu.

Keď som k nej prišiel, povedala mi:

„Mám sa s vami rozprávať na Boží príkaz. Počas svätého prijímania som totiž počula hlas nášho Pána, ktorý mi dal tento príkaz: Obzri sa, dcéra moja, a uvidíš muža, ktorého povolám pracovať pre svoje dielo."

Pri odchode z kaplnky sa táto žiadosť zopakovala.

„A tak nepoznám žiadneho laika," dodala, „ktorý by dostal takú veľkú milosť ako vy. Preto sa musíte stať apoštolom!"

Na tie slová som sa iba usmial. Ona však pokračovala:

„Čo hovorím, neprichádza odo mňa, ale od Boha. Vy dnes ešte nemôžete posúdiť dosah týchto slov ani milostí, ktoré vám Boh určil. Sú nekonečne veľké, preto by vás ťažilo, keby ste ich poznali."

Potom mi tak jasne predstavila stav mojej duše, že som sa musel rozplakať."

---

[1] Páter Laurent z Einsiedeln, vynikajúci teológ, vyslovil svoje uznanie o Bussonových knihách. (List kaplánovi Lienhartovi, júl 1849). Tento páter Laurent zverejnil spis: *Život a správy extatičky Alžbety Eppingerovej*. Einsiedeln 1850, 240 strán.

Tento cudzinec bol pán von Cissey, neskorší zakladateľ a priaznivec *Oeuvre Dominicale de France - Diela svätenia nedele*.[1]

Čo hľadal tento cudzinec v Niederbronne? Páter Eymard, zakladateľ otcov od Najsvätejšej sviatosti, odporúčal von Cisseyovi cestovať do Alsaska, aby navštívil matku Alfonzu Máriu. Von Cissey ju chcel poprosiť o modlitbu za svoju ženu, ktorá už dlho ležala chorá na lôžku. Lekári sa už vzdali nádeje na uzdravenie jej i dieťaťa, ktoré očakávala.

Matka Alfonza Mária poslala chorú k pánovi Eglerovi, ktorý mal v celom Nemecku povesť svätosti. Chorá sa napokon uzdravila a v nasledujúcom roku porodila syna, ktorý dostal meno Jozef Mária Alfonz. Rodina prosila matku Alfonzu Máriu, aby sa mu stala krstnou matkou.

Pán von Cissey sa zdržal v Niederbronne šesť mesiacov a matku Alfonzu Máriu nazýval svojou matkou, ktorá ho priviedla na cestu dokonalosti. Sám o tom napísal v liste priateľovi: „Spoznal som pravú extatičku, sväticu, ktorá bude jedného dňa svätorečená[2] - sestru Alfonzu Máriu z Niederbronnu. Miloval som ju natoľko, nakoľko je duši možné milovať inú dušu prostredníctvom Boha a pre Boha. Keďže som videl, aká je pravá svätosť tu na zemi, rozumiem teraz nadprirodzeným veciam celkom inak, ako je zvykom. Šesť mesiacov som žil v blízkosti tejto milej matky. Bol som svedkom zázračných udalostí, ale aj jej utrpenia a jej cvičení sa v kajúcnosti. Stále ma vyzývala k činnosti, ku skutkom, ktoré sú neprestajne spojené s modlitbou. O jej svätosti som nemohol nikdy zapochybovať. Jednej noci som bdel pri chorej, ktorú som sem doviedol, pretože veľmi trpela. O jedenástej hodine som cítil, akoby moju milú matku naozaj udieral diabol. Padol som na kolená a z hĺbky srdca som sa za ňu čo najvrúcnejšie modlil „Otče náš“ a „Zdravas“. Ráno, keď som prišiel do kláštora, aby som sa zúčastnil na svätej omši, dala si ma zavolať do sakristie a povedala mi: „Chcem sa vám úprimne

[1] Dielo je určené na to, aby podporovalo slávenie a svätenie nedele.
[2] Textu neprikladáme iný význam než listovej správe dôverného charakteru.

poďakovať. Včera v noci okolo jedenástej hodiny na mňa veľmi silno útočil diabol. V tom istom čase som vás videla na kolenách. Modlili ste sa za mňa tak vrúcne „Otče náš“ a „Zdravas“, že diabol musel ustúpiť...“

„Bola by mi beda, keby som neuveril uprostred týchto skúšok, ktoré ma zastihli v Niederbronne!“

Pán von Cissey sa už predtým snažil plniť svoje kresťanské povinnosti. Už v roku 1844 založil v Chàlon-sur-Saône Konferenciu svätého Vincenta, ktorej bol prezidentom.[1] Ale až po svojom šesťmesačnom pobyte v Niederbronne sa stal horlivým kresťanom. Dojmy, ktoré tam zažil, ovládli celý jeho život a uviedli ho do služby Božej veci.[2] Jeho horlivosť teraz už nepoznala hranice. Cestoval z mesta do mesta a zakladal Konferencie svätého Vincenta po celej diecéze Autun. Za svoj vznik mu vďačia aj mnohé iné diela. Napríklad diela pre učňov, pre žiakov, oblečenie pre chudobných, večerná škola, knižnica a iné.

Pritom nezanedbával výchovu svojich dvoch detí: Jozefa Márie Alfonza, narodeného v roku 1852, a Márie Jozefíny, narodenej v roku 1854, z ktorých vychoval dobrých kresťanov.

Často písal matke Alfonze Márii, ktorá sa stala jeho duchovnou matkou. Tu je list zo 14. apríla 1856.

„Moja vrelomilovaná matka!

Je to už dávno, čo som dostal správy o všetkých dobrých dušiach v Niederbronne, ku ktorým cítim takú živú a úctivú oddanosť, že moje srdce to dlhšie neunesie... A tak dúfam, že pred Bohom stále myslíte na svojho starého priateľa. Pravdepodobne som popri kaplánovi Lienhartovi jediný, kto je s Vašou rehoľou tak úzko spojený...

---

[1] Toto pozoruhodné dielo založil Federik Ozanam v roku 1833 v Paríži na podomové ošetrovanie chudobných. V roku 1840 bolo zavedené v Štrasburgu vo farnosti Dómu. Dielo Konferencie svätého Vincenta sa rozšírilo po celom svete a dnes má 200 000 členov, ktorí sú rozdelení do 13 000 konferencií. Často volal niederbronnské sestry o pomoc pri podomovom ošetrovaní .

[2] Mme L. Bastien, *Život M. v. Cissey, vodca diela svätenia nedele vo Francúzsku*, Bonne Presse.

Milá matka, v Niederbronne je človek ako v Bohom požehnanej krajine: všetko ho tiahne k Bohu, odtrháva od zeme a vnútorne neustále poháňa dopredu."

Iný list z decembra 1857 nám zaznamenáva ešte niekoľko jeho milých spomienok.

„Neprejde deň, v ktorom by moja duša nemyslela na tie šťastné hodiny utiahnutosti v tieni Vášho milého kláštora... Áno, moja milá matka, tento dom sa zväčšil. Máte teraz nádhernú kaplnku, a predsa som si istý, že rovnako ako ja s bôľom spomínate na tie prvé časy Vášho kláštora, keď horlivosť nahrádzala všetko ostatné. Som presvedčený, že bez vzrušeného búšenia srdca nikdy nevstúpite do starej kaplnky alebo do svojej izby, z ktorej ste mohli hľadieť na svätostánok.

Bol by som šťastný, keby som Vám na budúci rok mohol predstaviť Vaše malé krstné dieťa. Nie je ľahké nájsť také dobré, nežné a náboženstvu tak otvorené dieťa."

Pán von Cissey si prial, aby jeho syn slávil prvé sväté prijímanie v Niederbronne. Písal o tom v liste z 10. januára 1864:

„Zdá sa mi, že miesto, na ktorom Boh tak viditeľne preukázal svoje milosrdenstvo, by bolo vhodné pre naše dieťa na uskutočnenie tohto slávnostného aktu, navyše celkom blízko svojej krstnej matky a jej milých dcér."

Dňa 11. júla 1864 vidíme Jozefa Máriu Alfonza de Cissey kľačať vedľa ctihodnej matky, ktorá ho chcela sama priviesť k Pánovmu stolu, aby ho obetovala Spasiteľovi...

Jozef Cissey sa ako rýdzi, mladý kresťan stal verným obrazom svojho otca. Iste k tomu veľkou mierou prispela modlitba matky Alfonzy Márie. Zomrel už ako dvadsaťdvaročný 15. mája 1874. Jeho životopisec vie o ňom podať veľa pútavých správ a iste by bol vykonal veľké veci v službe katolicizmu. Ale Božie cesty nie sú ľudskými cestami.

Smrť matky Alfonzy Márie v roku 1867 bola pre pána von Cisseya veľmi bolestná. Vyjadril to v liste matke Adelinde.[1]

[1] Pozri XV. kapitolu.

Po nemecko-francúzskej vojne bolo účinkovanie pána von Cisseya veľmi plodné, ako mu to matka Alfonza Mária predpovedala. Mal byť poverený dôležitou náboženskou a sociálnou úlohou, a to zriadením *Diela svätenia nedele*. Celkom preniknutý prianím našej milej Pani z La Saletta vycestoval do Ríma, kde ho dňa 7. mája 1875 prijal Svätý Otec na súkromnej audiencii a odovzdal mu stanovy ním založeného združenia. Poverovací dekrét Pia IX. ho veľmi povzbudil. Nedá nám, aby sme nespomenuli nasledujúcu udalosť, ktorá nám ukáže, ako veľmi sa Svätý Otec zaujímal o toto dielo a ako prísne chápal pán von Cissey poslušnosť voči hlave Cirkvi.

„Poznáte Rím?“ Opýtal sa ho Pius IX.

„Iba trochu, Svätý Otče. Chcel by som si prezrieť mesto potom, ako vám vzdám úctu.“

„Tak sa teda vráťte ihneď do vlasti, neodkladajte uskutočnenie svojej misie a toto bude prvá obeta za ňu.“

Pán von Cissey teda ihneď odcestoval z Ríma. Pre podporovateľov diela sa začalo obdobie intenzívnej činnosti. Všetci biskupi, s ktorými sa stretol, preukazovali mu svoju úprimnú priazeň. Kongresy a prednášky prebiehali takmer bez prerušenia. Tisíce poslucháčov sa zhromažďovalo okolo pána von Cisseya, pozdravovali nové dielo a sľubovali plniť jeho zásady. Nemôžeme vypočítať všetky detaily tohto požehnaného apoštolátu. Stačí poukázať na oficiálnu písomnú pochvalu ôsmich kardinálov a biskupov, z ktorých si zaslúži osobitnú pozornosť ocenenie kardinála Rampolla. Pani Bastien ho použila ako úvod svojej knihy.

Matka Alfonza Mária, vedená všemohúcim Bohom, smela byť tým nástrojom, ktorý zobudil toto apoštolské povolanie. Pani Bastien o nej napísala :

„Táto najprv málo povšimnutá, nevzdelaná žena označila hriechy, ktoré zvolávajú na svet Boží trest. Čítala v dušiach. Jedným vyjavila najtajnejšie udalosti ich života, iným predpovedala budúce veci. Mnohým ukázala cestu, akou majú kráčať, aby sa zhodovala s Božími úmyslami.

Keď píšem tieto riadky, spomínam si, s akým hlbokým pohnutím dvaja členovia mojej rodiny rozprávali o rozhovoroch s touto omilostenou ženou. Pamätám si aj na slzy vďačnosti a obdivu, ktoré vyliali, keď si spätne spomínali na tieto udalosti. Nikdy sa nestalo, aby tí, ktorých sŕdc sa dotkla, sa vysmievali jej extázam a víziám. Takéto veci sa však nestávajú bez toho, aby vo svete nenarazili na odmietanie, protirečenie či prenasledovanie. Tak ako v čase svätého muža Jóba zamiešal sa diabol aj do tejto veci. Ale Pán postavil hranice moci sveta a pekla. Bdie nad svojimi vyvolenými a pôsobí cez znevažovaných tejto zeme.“[1]

***

Matka Alfonza Mária poznala oddanosť verných priateľov, ale aj utrpenie pre odboj úporných nepriateľov. V máji 1850 jej rozprávali o istom liste, ktorý na príkaz biskupa Villecourta von La Rochelle adresovali istej osobnosti, ktorá baróna von Richemonta priviedla do Niederbronnu. Z listu biskupa bolo cítiť jeho osobnú averziu voči matke Alfonze Márii. Pre neho nebola ničím iným ako pokrytcom alebo sklamanou dušou.

„Podľa kánonických pravidiel sa musí zarátať do počtu najsmelších podvodníkov. Kto jej zveril misiu, ktorú koná? Akým právom ju koná? Ako si dovolí prorokovať?“

Biskup Villecourt predpovedá falošnej prorokyni veľké zahanbenie, keď raz padne závoj z jej podvodov.

Pán von Cissey bol prvý, čo poslal biskupovi ostrý list na jej obhajobu. Hovorí o poslušnosti a pokore matky Alfonzy Márie, o láske k blížnemu, ktorú uskutočňuje svojím dielom, o početných obráteniach, o ktoré sa zaslúžila, ako aj o schválení jej činnosti predstavenými. Zvlášť poukázal na založenie Kongregácie sestier Božského Vykupiteľa, pri ktorom je ťažké pochybovať o osobitnej Božej ochrane.

[1] Léonce de la Rallaye, *Život M. von Cissey*.

Ale biskup von La Rochelle sa nepoddáva a vystríha pred zahanbením všetkých, ktorí veria extatičke z Niederbronnu. Nevie pochopiť, ako farár Busson, taký vynikajúci kňaz, sa skrze svoju zbožnú ľahkovernosť nechal oklamať. „Alžbeta je tá, ktorá tára a hrá rolu, v ktorej má aj spoluvinníkov.“ Vo všetkom, čo sa o nej dozvedel, vidí iba prostriedok podvodu.

Slová tohto listu už nemohli byť zraňujúcejšie a ostrejšie. Aj farár Reichard bol ním hlboko dotknutý. Čítame to v jednom z jeho listov, ktorý nás hlboko dojíma.

Pán von Cissey bol opäť silno dojatý bolestnou ozvenou týchto útokov u oboch zakladateľov. Preto sa obrátil nanovo na biskupa von La Rochelle a informoval ho o rozhovore, ktorý mal v Niederbronne.

„Vlastním,“ povedal mi pán farár, „všetky možné dôkazy, že mám pravdu, a predsa sa vždy obávam, či nie som obeťou klamu. Či aj veľký svätý Bernard nekázal o nešťastnej krížovej výprave, v ktorej úspech veril? Je ťažké správne stanoviť bod, kde sa končí dielo človeka a začína sa dielo Božie. Okrem toho mi rozprával o svojom dlhom odmietaní prijať mimoriadne Alžbetine milosti ako pravdivé i o odpore, ktorý prekonal len vďaka dokonalej podriadenosti pokynom svojho biskupa.“ A dodal:

„Za týchto okolností pochopte moje trápenie! Sám sa trasiem pred omylom, a predsa som nútený upokojiť úbohú matku, ktorá je ešte úzkostlivejšia ako ja. Je vždy znepokojená, či sa nemýli, pritom je vždy pripravená svoje zjavenia, ktoré opakuje len z poslušnosti, nechať nepovšimnuté. A keď ich raz odovzdá ďalej, už sa viac nestará o ich význam ani o ich naplnenie.“

Pán von Cissey uisťuje, že matka Alfonza Mária nevyhľadáva úlohu prorokyne. Má iba jedno prianie: podriadiť sa vo všetkom Božej vôli , čo sa týka založenia jej kongregácie. Rozpráva aj o úlohe tohto diela pri takom ťažkom zmierení spoločenských tried. Stálym predmetom modlitby generálnej predstavenej je mravná obnova spoločnosti. Pri pohľade na toto dielo prepožičal jej Pán najväčšie milosti a aj väčšinu vízií. Pán von Cissey opäť vykresľuje najrozličnejšie fázy tohto „pokračujúceho zázraku“, tak nazýva kongre-

gáciu. Pozýva biskupa, aby prišiel sám do Niederbronnu a osobne sa o tom presvedčil. Na záver mu v desiatich vetách ešte raz podáva dôkazy, ktoré svedčia v prospech Alžbety.

Biskup sa však ani teraz nedá presvedčiť. Všetky výpovede extatičky sú pre neho len „domčekom z karát“ a nič viac.

Biskup Räss mal s pánom von Cisseyom o tomto konflikte písomnú výmenu názorov. Píše mu svojím bystrým, rozvážnym a trochu aj ironickým spôsobom:

„Keby som nevidel bezprostredne to, čo iní tak presne a zreteľne pozorujú z diaľky, isto by mi Boh odpustil moju hlúposť a nedobrovoľnú slepotu. Dovolil by, aby tisíce skutočných alebo zdanlivých prejavov priazne, ktoré preukázal sestre Alfonze Márii, platili ako poľahčujúce okolnosti. Ak život prežitý v ustavičnej čistote, početné a úprimné obrátenia, jej múdre rady a jednoduché a strhujúce náboženské poučenia, diela lásky, ktoré každého nadchnú a privádzajú do úžasu, sú dielom Zlého, tak som pripravený mu vystaviť certifikát hlúposti.“[1]

***

Pri založení a rozvoji nejakého diela majú jeho priatelia iste veľkú cenu, ale potrební sú aj nepriatelia a odporcovia, lebo náš Spasiteľ v nich videl podmienku pre posvätenie osôb a životaschopnosť diela. Omyl pri stretnutí s barónom Richemontom priniesol do života matky Alfonzy Márie veľa utrpenia. Biskup Räss ju pripravoval a podporoval až natoľko, že bol celkom zapletený do tejto záležitosti. Listy, ktoré mu v tom čase písal farár Reichard, nám umožňujú spoznať, aké účinky vyvolali tieto skúšky v dušiach oboch zakladateľov.

„Včera večer sa matka Alfonza Mária modlila pred Najsvätejšou Oltárnou sviatosťou. Cítila naliehavú potrebu modliť sa za Vašu

[1] Pfleger, *Kongregácia...,* s. 27, list z 21. júna 1850.

milosť pre tú záležitosť, ktorá Vám vtedy pripravila tak veľa utrpenia. Počula, ako jej Pán hovorí: „Pozri, dcéra moja, skrze tieto utrpenia a tieto boje naučím svojho pastiera vede svätcov. Uvažuj nad milosťami a pomocou, ktorú som pre neho pripravil."

„Sestra Alfonza Mária prosí Vašu milosť, aby ste sa pre tú vec príliš neznepokojovali. Uisťuje, že Boh Vám dá potrebné osvietenie, aby sa skrze Vaše rozhodnutie nakoniec našlo priaznivé východisko." Potom ešte dodáva: „Vaša milosť bude vždy trpieť, lebo len za túto cenu Vám Boh udelí milosti, ktoré pre Vás pripravil."

V liste z 5. mája 1850 oznamuje nasledovné slová:

„Modlite sa, modlite sa bez prestania, lebo dni zľutovania sú blízko. Matka Alfonza Mária videla všetkých učencov v ohromení pred Bohom, ktorý jej ukázal, ako veľmi sú svojou vedou zaslepení. Lebo pôsobia podľa svojho ľudského poznania, ale bez Božieho osvietenia."

Bolo to v čase, keď sa zakladateľka snažila vybudovať nové domy. Celá táto záležitosť pritom pôsobila ako pochmúrne pozadie, o ktorého význam sa však nestarala. A ak, tak len preto, aby sa naďalej modlila a trpela.

Ale ten kalich nakoniec musela vypiť až do dna. Zamiešali sa noviny, medzi inými aj *Démocrate*. Vo fejtóne *Univers* opísali príbeh falošného následníka trónu. Dňa 3. augusta 1850 sa začína o tejto záležitosti v Niederbronne podrobnejšie rozprávať. Louis Veuillot píše kapitolu o extatičke sčasti rozhorčeným, sčasti priaznivým spôsobom. Už viackrát o nej počul rozprávať u svojho priateľa vikomta de Bussiére na zámku v Reichshofene. Ten prijímal všetko ako pravdivé, ako preskúmané svedkami, postavil sa za vierohodnosť diela matky Alfonzy Márie i za jej dary a rady. Píše:

„Jej rady vyhľadávali rozličné osoby, ktoré vynikali svojimi vedomosťami a čnosťami. Boli udivení jej obdivuhodne jasným pohľadom, ktorým hľadela do najhlbšieho vnútra ich duše. Táto sestra z Niederbronnu je svojou povahou, dielom i prostredím takou výnimočnou osobnosťou, že jej vyjadrenia hlboko ovplyvňujú ľudí."

Potom nasleduje vypočítavanie faktov... A Louis Veuillot pokračuje: „Úprimnosť sestry Alfonzy Márie nenapádame a veríme, že to, čo nám o nej bolo povedané, si pre svoj dobrý život a dobré diela zaslúži...“ Ale ako rozvážny kresťan žiada, aby veriaci so svojím úsudkom počkali, lebo tak si to vyžaduje múdrosť.

V liste zo 7. augusta 1850 biskupovi Rässovi píše farár Reichard značne trpkým tónom:

„Vaša milosť už iste čítala posledný fejtón v *Univers*. Louis Veuillot predstavuje zjavenia ako klam a dokazuje to štyrmi predpoveďami, ktoré sa nikdy nestali. Hovorí, že barón de Richemont použil zázračné udalosti z Niederbronnu, aby zakryl svoj podvod. Je to hrozné ohováranie. Vaša milosť vie, ako sa to všetko odohralo.“

O dva roky neskôr píše superior:

„Už som to povedal: Vo Francúzsku nás opúšťajú, pohŕdajú nami, áno, budú nás prenasledovať, ak to Boh dopustí. Naproti tomu v Nemecku prebúdza Boh teraz svojmu dielu nových ochrancov.“

Na zemi bude dobro vždy prenasledované a tí, ktorí sa zaň zasadzujú, sa musia pripraviť na rozličné skúšky. Jediné pravé kritérium posúdenia, či dielo pochádza od Boha a či tí, ktorí ho založili, sú nástrojmi Prozreteľnosti, sú protirečenia, ktoré toto dielo vyvoláva, a duch podriadenosti, s akým to zakladatelia znášajú. Matka Alfonza Mária a superior Reichard preukázali pravého ducha: nikdy ich nebolo počuť zlorečiť alebo sa sťažovať. Nič ich nemohlo zbaviť odvahy. Kráčali svojou cestou s neotrasiteľnou dôverou v Boha. Z jeho ruky s rovnakým pokojom prijímali utrpenie i radosť.

Počúvajme farára Reicharda:

„Ak by som videl nutnosť zatvoriť bránu kláštora, opustiť ho a viac sa týmto dielom nezaoberať, či by to už bolo následkom nepredvídanej udalosti alebo na príkaz svojich predstavených, okamžite by som sa podriadil. Určite by som tým trpel a môj žiaľ by bol veľký, ale nezakolísal by som. Veď čo iného chceme sestra Alfonza Mária a ja ako naplnenie Božej vôle? Ak by sa teda prejavila Božia vôľa, poslúchol by som bez toho, aby som sa staral o to, čo bude ďalej. Oslobodený od každej zodpovednosti ticho by som sa

utiahol a uponížil pred Bohom s tým, že nie som hodný spolupracovať na jeho diele.“[1]

Božia Prozreteľnosť neraz dopustila, že boli vyslovené aj úsudky, ktoré už nemohli priniesť útechu, lebo tú môže dopriať iba Boh. Priniesli aspoň zmiernenie utrpenia a starostí.

V prvých májových dňoch roku 1850 pricestoval istý rakúsky úradník štátnej rady z Viedne do Niederbronnu, aby spoznal matku Alfonzu Máriu. Bol konvertita a počul o námietkach, s ktorými sa stretlo dielo Alžbety Eppingerovej. Chcel sa teda osobne presvedčiť o niektorých skutočnostiach. V liste zo 7. mája ďakoval biskupovi Rässovi za priateľské prijatie a dodal:

„Vo voľnom čase som sa v Niederbronne rozprával s dobrou Alžbetou a v Reichshofene so šľachetným, láskavým pánom de Bussiére. Asketicko-morálny dojem, ktorý mi poskytla prvá, sa ma veľmi hlboko dotkol. Kto sa s Alžbetou a veľadôstojným farárom rozprával hoci len desať minút a pripustil by u nich možnosť podvodu, ten vôbec nepozná ľudí. Napokon všetky tieto hádanky vyrieši čas.“

Dňa 12. júna 1861 pricestoval do Niederbronnu Lomnitz zo Sewecku vo východnom Prusku, aby osobne poďakoval matke Alfonze Márii. Počul o jej chýre svätosti a teraz veril, že jej modlitbe vďačí za úplné uzdravenie zo smrteľnej pľúcnej choroby. V správe biskupovi Rässovi píše s nadšeným uznaním o všetkom, čo tam videl a počul.

Neskôr mal biskup Herrscher, syn alsaskej krajiny, vo svojej knihe o Alsasku vydať to isté svedectvo. Skôr ako vyrozprával život Alžbety Eppingerovej, napísal:

„Nemôžem zamlčať zázračné okolnosti, ktoré podľa mienky všetkých jej pomáhali pri splnení tejto z neba zverenej, svätej a ťažkej misie. Ponáhľam sa dodať, že nie sme nútení veriť v tieto nadprirodzené udalosti, nakoľko ich Cirkev nikdy nepotvrdila. Bolo by však nerozumné spochybňovať to, na čo tisíce zo všetkých

[1] List farára Reicharda farárovi Bussonovi z 5. februára 1852.

vrstiev obyvateľstva pozerali ako na isté zázraky. Opakujem, tieto vízie sú vierohodné, aj keď zostanú v súkromnom kruhu. Cirkevná autorita diecézy ich podriadila vážnemu skúmaniu a farár z Niederbronnu jej pri tom účinne napomáhal tým, že všetky správy tejto extatičky verne zaznamenal. Ale žiaden návštevník z katolíckej alebo protestantskej strany nezdvihol nikdy svoj hlas, aby spochybnil skutočnosť zázraku.“[1]

[1] *Alsasko: jeho myslenie, ľudia a diela,* 1889, s. 310.

X. kapitola
RÝCHLY ROZKVET
(1852 až 1853)

Vnútorné skúšky, vonkajšie protirečenia a rozličné ťažkosti prinášali matke Alfonze Márii nové a nové utrpenia. Napriek tomu stále zostala rovnaká a nezlomne kráčala svojou cestou, ktorú jej Božia Prozreteľnosť deň čo deň, hodinu čo hodinu ukazovala, a to buď priamym zjavením, alebo prostredníctvom rôznych okolností. Boh svoju služobnicu posilňoval, vždy nanovo v nej roznecoval horlivosť cez osobitné milosti, ktoré jej umožňovali aj pohľad na budúcnosť svojho diela.

Jedného dňa, keď sa matka Alfonza Mária vybrala do Reichshofenu, veľmi ju skľučovala ťarcha jej úradu. Prechádzajúc práve okolo poľa svojho otca nevedela sa ubrániť slzám pri pomyslení na šťastné časy, keď sa ako malé roľnícke dievča mohla v radosti svojej duše rozprávať s Bohom bez toho, aby poznala iné starosti. Tu jej Pán pred očami premenil pšeničné pole a uvidela dlhý zástup sestier Božského Vykupiteľa. A jeho hlas jej povedal: „Pozri, to sú dcéry, ktoré ti dám."

Inokedy v dňoch skladania sľubov videla Božského Spasiteľa, ako sa skláňa nad každou sestrou a bozkáva ju. Táto vízia ju naplnila nevýslovnou radosťou.

Jej horlivosť ešte viac rástla, keď uvádzala svoje sestry do nových misií alebo keď navštevovala už existujúce. Na početných cestách ju posilňovali listy neúnavného superiora. Predovšetkým z nich čerpáme vedomosti o tomto čase rozmachu, v ktorom matka Alfonza Mária napriek chorobe bez oddychu rozvíjala svoju činnosť.

„Opäť ste bojovali tvrdý boj v Marienthali, ale ďakujte Bohu, ktorý Vám udelil víťazstvo. Ach, ako otcovsky zaobchádza s Vami Boh. Aké veľké milosti dostávate zakaždým na ceste utrpenia! Z Niederbronnu ste odcestovali chorá a trpiaca, ale do Marienthalu ste pricestovali posilnená. Myslím, že dobre dôjdete až do Štras-

burgu a aj tam Vám budú nápomocní Ježiš, Mária, Jozef, Alfonz a Terézia. A rovnako aj v Gerstheime, aj Andlau... Čo Vás tam stretne? To, čo mi pán farár práve písal, je znepokojujúce. Ach, ako sú tieto dobré deti vystavené nebezpečenstvu! Tu zjavne vystupuje proti Vám satan. Všetko preskúmajte a hneď mi opäť napíšte!“[1]

Každý rozvoj diela a každú milosť musela matka Alfonza Mária zaplatiť veľkým utrpením. Pripomína nám to list farára Reicharda z 10. júla 1852:

„On Vám ešte skôr, ako ste odcestovali odtiaľto z Niederbronnu, pripravil veľké a užitočné veci. Nečudujte sa, že Vás už dva dni predtým postihlo veľké utrpenie. Viete, milovaná dcéra, že to ich Pán určil pre vás a že všetku pomoc a milosť si musíte získať utrpením. Čím väčšia bude pomoc, ktorú Vám chce udeliť, tým väčšie utrpenie jej bude zakaždým predchádzať.

Odo dňa Vášho odchodu som denne slúžil za Vás svätú omšu. Aj sestry v komunite zjednotili svoje modlitby s mojou, aby Vám vyprosili od Boha uľahčenie a silu. Aká dobrota a milosrdenstvo Božie spočíva na tomto jeho diele! Áno, chceme mu neprestajne ďakovať a pokorne využiť všetky tieto dary na jeho česť a pre jeho chudobných.“[2]

Zakladatelia vždy posudzujú všetky okolnosti denného života z pohľadu viery. Ukazujú nám to aj nasledujúce riadky:

„Počas svojej cesty z Niederbronnu do Štrasburgu si neraz budete myslieť: Dôstojný otec je ale tvrdý, keď ma v takých bolestiach nechal odcestovať. Áno, tiež to priznávam, bolo by to tvrdé, keby sme sa pýtali iba našej ľudskej prirodzenosti. Ale ak v tom vidíme Božiu vôľu, sme si istí, že Boh nám pomôže. Vždy som mal túto istotu a nikdy som nebol sklamaný. Keď som Vás videl trpiacu odcestovať, myslel som si: možno iba teraz trpí a počas cesty to prejde. Táto nádej ma upokojila. Bohu vďaka, bolo to naozaj tak.

[1] List z 5. februára 1852.
[2] List z 10. júla 1852.

Stále sa budem za Vás modliť, aby Vám Boh počas celej Vašej cesty dal potrebné sily pre dušu i pre telo.“[1]

Superior Reichard dal ctihodnej matke tri slová ako smernicu, ktorá, ak sa múdro využíva, bude platná pre každú novú úlohu. Tie slová sú: „Premýšľať, modliť sa, konať!“

Keďže vedel, že matka telesne i duchovne veľa trpela, bol k nej ohľaduplný:

„So sestrou Teofilou nie som spokojný. Nemala pripustiť, aby ste za tejto horúčavy išli peši a potom večer sa viezli na otvorenom voze. Mala proti tomu zasiahnuť aj bez Vášho vedomia. Bolo to veľmi nemúdre.“

„Keď cestujete do Altkirchenu, Pfirtu a La Chapelle, len neberte zlý voz a nehľaďte na to, že výdavky sú o niečo väčšie!“[2]

Dlhú neprítomnosť matky pociťovali jej dcéry veľmi bolestne:

„Ako túži človek v horúci letný deň po čerstvom dúšku vody, tak túžia všetci v komunite po svojej milej matke.“[3]

A vždycky ju podrobne informovali aj o tých najmenších udalostiach v kláštore.

„V komunite sa nám darí dobre, neprihodilo sa nič mimoriadne. Včera prišiel oltár a dvaja robotníci. Zajtra začneme so stavbou oltára. Verím, že to bude vyzerať naozaj dobre.“[4]

Išlo o pekný, nový oltár z bieleho mramoru, ktorý v Niederbronne môžeme aj dnes obdivovať.

Matka Alfonza Mária sa zaujímala o všetky podrobnosti v nových zariadeniach a superior ju s nimi oboznamoval do najmenších detailov:

„Myslím, že práčovňa bude do Vášho návratu hotová. Lampy ešte neprišli, atď...“

---

[1] List zo 17. augusta 1852.
[2] Listy z 10. júla 1852 a 14. mája 1854.
[3] List z 9. februára 1852.
[4] List zo 17. augusta 1852.

A takto ju informoval o situácii v materskom dome:

„V komunite je, vďaka Bohu, všetko v najlepšom poriadku. Ako som Vám to neraz povedal, počas Vašej neprítomnosti jej Boh osobitným spôsobom pomáha. Sestra Mária Jozefa má o všetkom prehľad. Neunikne jej ani najmenšia vec."

Novicmajsterka, ktorú sme už spoznali, je ozajstnou pravou rukou generálnej predstavenej. Obklopuje ju svojou ústretovosťou, podporuje svojou bdelosťou a predovšetkým vychováva sestry v jej duchu a podľa jej usmernení.

Inokedy bol superior na cestách a písal svojim milovaným dcéram *in Christo*. Tieto listy nám ukazujú, aký bol činný a oddaný dielu kongregácie, aký šikovný vo vedení stavebných záležitostí či pri kúpe alebo predaji. Predovšetkým sa však staral o vnútorný život sestier a vo svojich listoch informoval ctihodnú matku o všetkých prestúpeniach svätých pravidiel alebo o každej odchýlke od ducha kongregácie, ktorú zaznamenal.

„Až dnes večer som si našiel čas, aby som Vám napísal. Včera večer o pol desiatej som prišiel sem do Geberschwihru. Dnes som musel celý deň stráviť skúmaním domov a nových plánov. Je toho veľa, čo treba dať do poriadku. Prevzali ste veľké záležitosti a zverili ich mne. Dúfam však, že to všetko dokážeme urobiť na Božiu česť a ľudské dobro. Vo štvrtok ráno nasadnem na voz a odcestujem do Schweighausenu. Keď tam s Božou pomocou vykonám všetky ťažké diela, vrátim sa späť do Geberschwihru, aby som aj tam usporiadal všetky záležitosti. V piatok, ak to bude možné, odcestujem do Kientzheimu a odtiaľ ešte v ten deň do Štrasburgu. V sobotu prídem do Hagenau. Sestry z Hagenau si žiadajú Vašu prítomnosť, ktorá je veľmi potrebná. Bolo by mi teda milé, keby ste v sobotu ráno vycestovali do Hagenau, aby som sa potom večer mohol s Vami vrátiť domov."[1]

Čoskoro nato prebral s matkou Alfonzou Máriou v liste dôležité duchovné otázky:

[1] List z 28. júla 1852.

„Nielen v materskom dome, ale najmä vonku sa dozviete, ako Pán bohato požehnáva svoje dielo. Pravdaže, tu i tam sa nájde nejaká nedokonalosť. Tá sa objaví aj v tých najsvätejších dielach, lebo ich Boh musel zveriť biednym a slabým ľuďom. Veď Ježiš, Boží Syn, sa stretol s nedokonalosťou aj medzi Dvanástimi. Prečo by ste ju nemali nájsť medzi stosedemnástimi?“[1]

Niekedy mal superior nepríjemnú povinnosť oznámiť matke, že jej dcéry nie sú také, aké by mali byť: „Sestra A. sa sťažuje na správanie sestry M. a sestra C. na správanie sestry J. Musíme ich zavolať naspäť do Niederbronnu. Bol by som Vám veľmi vďačný, keby ste mohli každej jednotlivo napísať, to by ich priviedlo opäť na správnu cestu.“[2]

Inokedy konštatoval u sestier zo Štrasburgu pokles horlivosti a hľadal príčinu:

„Po rannom uvažovaní myslím, že je to tým, že naše sestry sú príliš zaneprázdnené, a tak svoje rozjímanie či iné duchovné cvičenia takmer nikdy nemôžu robiť spoločne alebo sa to stáva iba veľmi zriedka. Táto priveľká zaneprázdnenosť v službe chorým v Štrasburgu je, podľa môjho názoru, neprimeraná našim pravidlám. Som tej mienky, že majú slúžiť len tým chorým, ktorí si pre nepatrný majetok nemôžu zaplatiť ošetrovateľky. Sestra by však nemala bdieť pri chorých viac ako jeden deň a noc. Treba ju vystriedať inou, ktorá je oddýchnutá. Píšem Vám tento svoj názor, aby ste o tom v Štrasburgu hovorili a ak to uznáte za vhodné, aby ste toto pravidlo mohli hneď zaviesť.“

Napokon dobrý farár Reichard končí svoj list nasledovnou úvahou:

„Na zemi bude vždy nedokonalosť. Prijímame surové kamene z kameňolomu sveta. V materskom dome ich v noviciáte opracovávame, aby boli dokonale pripravené na službu chorým v rozličných domoch.“[3]

---

[1] List zo 7. januára 1853.
[2] List z 13. januára 1853.
[3] List z 9. júna 1852.

Rok 1852 nám ohlasuje početné nové domy hlavne v Hornom Alsasku. Dňa 17. apríla išla matka Alfonza Mária so svojimi dcérami do Örmingenu, o mesiac neskôr viedla sestry do Kientzheimu pri Kolmari. V septembri to bol zasa Altkirch, ktorý dostal tri sestry. Napriek svojmu malému počtu bolo ich pôsobenie v tomto priemyselnom meste veľkým požehnaním. Miestny farár, kanonik Trunkenbolz, v správe biskupovi Rässovi im vystavil takéto nádherné vysvedčenie:

„Kongregácia niederbronnských sestier vypĺňa medzeru v rade charitatívnych diel. Je povolaná, aby preukázala trpiacemu ľudstvu tie najcennejšie služby. Cieľ, ktorý si vytýčila, je ešte ťažší ako majú sestry, ktoré sa s veľkou obetavosťou venujú ošetrovaniu chorých v nemocniciach. Veľa dobrého mi bolo povedané o tejto kongregácii a veľa som očakával od ich ducha obety. Ale, najdôstojnejší otec biskup, toto všetko prevýšilo moje očakávania. Tu je len niekoľko detailov, ktoré nám dávajú niečo tušiť o zázrakoch, ktoré sa tu denne dejú. Ošetrujú a bdejú pri chorých v ich bytoch bez ohľadu na to, či sú títo bohatí alebo chudobní, chudobných však ošetrujú so zvláštnou záľubou. K všetkým sa správajú taktne a dodávajú im toľko útechy, že chorí svoje utrpenia znášajú s obdivuhodnou trpezlivosťou. Stáva sa, že sestry aj tri dni a tri noci vytrvajú pri lôžku bez toho, aby si dopriali odpočinok.

Navštevujú aj tých najostýchavejších chudobných. Pokrm u nich dostáva tridsať detí a počet týchto malých stravníkov sa čoskoro strojnásobí. Prichádzajú k nim dievčatá od štrnásť do šestnásť rokov, ktoré dosiaľ patrili k tým najzanedbanejším, aby sa učili šiť a mohli si neskôr čestne zarábať na živobytie.

Pod ich vedením sa zhromaždilo asi 40 žien, ktoré šijú pre chudobných bielizeň a šatstvo. Tieto sestry, také slabé, a predsa duchom také silné, učia bohatých pomáhať chudobným, a tak pracujú na zmierení oboch sociálnych tried.“[1]

[1] Táto správa je napísaná 20. decembra 1852.

A doktor Kuhn, obvodný lekár z Niederbronnu,[1] podal nasledujúce svedectvo:

„Tieto zbožné sestry nielen bdejú pri lôžkach chorých, zahŕňajú ich dňom i nocou horlivou starostlivosťou, nedbajú na nebezpečenstvo nákazy a prirodzený odpor, ale do chatrčí chudobných prinášajú aj náboženskú útechu. Svojou nežnosťou odstraňujú i menia drsné, hrubé návyky, takže čistota dnes vládne aj tam, kde ju doposiaľ nebolo možné nájsť."

Dňa 16. októbra toho roku doviedla matka Alfonza Mária svoje dcéry do kolégia pri Kolmari a do Malého seminára v La Chapelle. Pamätáme si, ako biskup Räss zlomil odpor zakladateľky a presvedčil ju o tom, aby prevzala službu v týchto školských zariadeniach, preto so zadosťučinením nahlásil jej návštevu farárovi Maimbourgovi z Kolmaru. Ich stretnutie rozptýlilo predsudky farára voči „extatičke z Niederbronnu" a poprosil ju o niekoľko sestier na ošetrovanie chorých v meste. Z ich príchodu mal veľkú radosť, ako keby tušil cholerovú epidémiu, ktorá čoskoro nato zaplavila krajinu hrôzou.

Kongregácia sa teda odvážila prekročiť hranice biskupstva a krajiny. K tomuto ťažkému kroku sa zakladatelia rozhodli až po dlhom uvažovaní a mnohých modlitbách.

V roku 1852 pri udeľovaní sviatosti birmovania sprevádzal biskupa zo Štrasburgu na cestách jeho dlhoročný dôverný priateľ biskup Weiss zo Speyeru. Pri tejto príležitosti stretol aj sestry a ocenil ich dobré účinkovanie. Teraz by aj on rád zriadil vo svojej diecéze filiálku Niederbronnu.

Keď biskup zo Štrasburgu predložil toto želanie obom zakladateľom, farár Reichard odvetil, že ctihodná matka rovnako ako aj on je stále pripravená podľa počtu sestier podporovať založenie nových domov v diecéze Štrasburg. Pritom museli byť veľmi opatrní, keď išlo o to, či poslať sestry do iných diecéz. Preto chceli, aby sestry, ktoré boli vo svojom povolaní začiatočníčkami, zostali v blízkosti

[1] Ten istý, ktorý kedysi liečil Alžbetu a poslal o nej list prefektovi. Pozri IV. kapitolu.

materského domu. Ale všetky tieto námietky museli ustúpiť pred naliehavými prosbami oboch biskupov. Dňa 9. novembra generálna predstavená s tromi zo svojich dcér došla do Speyeru, aby im pomohla pri zriadení novej stanice v budove kláštora svätej Magdalény. Večer tohto dňa sa objavil sám biskup Räss a prejavil tým svoj záujem o založenie prvého domu na nemeckej pôde. Bola to tunajšia Konferencia svätého Vincenta, ktorá uviedla sestry do služby.

Matka Alfonza Mária neskôr navštívila domy horného Alsaska. Superior blahoželal svojej milovanej dcére k všetkému dobru, ktoré podnietila. „Boh má pri tom svoje osobitné úmysly. Očakávam veľké milosti zvlášť pre Markirch."

Napriek neúnavnej činnosti obaja zakladatelia opakovane zdôrazňovali to najpotrebnejšie:

„Odporúčajte našim sestrám, aby presne dodržiavali to, čo im pravidlá predpisujú o vzťahoch k lekárom, farárom a všetkým osobám, s ktorými prichádzajú do kontaktu. Buďte odvážne a silné, dúfajte v Božiu ochranu a svoju úplnú dôveru vložte do rúk našej nebeskej Matky."[1]

***

Uprostred skľučujúcich starostí a utrpení každého druhu, nachádza matka Alfonza Mária z času na čas pre seba niekoľko hodín odpočinku a pokoja. Boh vedie jej ťažkú životnú cestu aj do takýchto oáz.

Dňa 21. decembra 1852 sa tlačili zástupy ľudí okolo múrov kláštora, aby zažili slávnostnú posviacku novej kaplnky. Aká veľká radosť horela v srdciach oboch zakladateľov, ktorí s hlbokou vierou úplne prenechali novostavbu Božej Prozreteľnosti a jej „darcovi peňazí" svätému Jozefovi! Aj biskup Räss, ktorý prišiel iba kvôli tejto slávnosti, je plný radosti. Bol vždy osobitným ochrancom kongregácie, schválil aj túto nádhernú stavbu, a tak oboch

[1] List z 31. decembra 1852.

zakladateľov posilnil v statočnej odvahe. Kaplnka sa týči k nebu v jasných gotických líniách. Červený pieskovcový kameň z Vogéz rysuje lomený oblúk v jednoduchej ušľachtilosti. Cez farebné okná, ktoré daroval neznámy dobrodinec, sa tajuplne a jemne vo vnútornom priestore šíri svetlo. Biely mramorový oltár s peknými reliéfmi zapadá v jemnej harmónii do posvätného priestoru chrámu. Drevorezby vedľajších oltárov, kazateľnice, spovednice a empory vytvárajú tú istú príjemnú a ušľachtilú zdržanlivosť. Všetko tu potešuje oko, všetko podporuje vnútorné naplnenie a modlitbu.

Táto kaplnka svedčí o jemnom vkuse farára Reicharda. Ale za samotného inšpirátora a majstra stavby je všeobecne považovaný svätý Jozef.

Kým sa rok 1852 schýlil ku koncu, priniesol kongregácii ešte veľa skúšok. Spomeňme aspoň trpké slová, ktoré farár Reichard 5. februára oznámil farárovi Bussonovi:

„Už som vám to povedal, že vo Francúzsku nás ohovárajú, pohŕdajú nami, zapierajú nás, a keby to Boh dopustil, aj by nás prenasledovali.“

Tieto prenasledovania by sa však nikdy nenaplnili, pretože kongregácii nechýbali ani verejné prejavy dôvery. Tak napríklad kanonik Molitor zo Speyeru píše:

„V samotnom Niederbronne silnie svedectvo požehnania, ktoré spočíva na kongregácii. Je to rozrastajúci sa materský dom - nová veľkolepá stavba s nádherným gotickým kostolom. Ak si uvedomíme, že toto všetko povstalo za niekoľko rokov len z almužien, neostáva nám iné, iba obdivovať skoro nadľudskú energiu zakladateľky alebo uveriť v mimoriadny zásah Božej ruky.“[1]

Všade, kde Matka Alfonza Mária priviedla svoje sestry, ocenili ich nezištnú službu. Vedela ako zapáliť duše svojich dcér blčiacou horlivosťou. V jej *Príhovoroch* čítame:

[1] Zo správy adresovanej ríšskej rade v Arco Valley na príkaz biskupa Weissa zo Speyeru, in L. Pfleger, *Kongregácia...,* s. 30.

„Deti moje! Naše povolanie nás volá ku chorým. Pristupujme teda k ich lôžku bolestí s úmyslom pomôcť im na tele i na duši. Žiaľ, duševná bieda neraz prevyšuje telesnú chorobu. Každý deň teda prosme Boha o svätú horlivosť pri plnení takých dôležitých povinností a o horlivosť, ktorá sa neobáva ničoho, ak ide o spásu duší. Bohatý či chudobný, vážený či neznámy, čo na tom záleží? Nech si o nás myslia čo chcú, my poďme vždy pomáhať tam, kde duša upadla do otroctva zlého nepriateľa. Rozprávajme jej o Bohu, aby sme ju znova priviedli k jeho láske. Čaká vás pri tom únava i odpor. Ale nech vás nič neodradí, deti moje, nič nezmätie, nič nezbaví odvahy!“[1]

Koncom roku 1852 sa sestrám naskytla nová príležitosť dokázať nezištnou pomocou živú snahu, ktorú v sebe nahromadili počas noviciátu. Celé oblasti Alsaska boli postihnuté veľkými záplavami. Prefekt Dolného Rýnu sa obrátil na biskupa Rässa s prosbou o niederbronnské sestry pre tamojšie ťažko postihnuté obyvateľstvo. Sestry prišli a počínali si tak dobre, že matka Alfonza Mária odvšadiaľ počúvala na nezištnú obetavosť svojich dcér iba chválu a uznanie.

Pravdaže sa zakladateľom nahromadili aj starosti, najmä keď bolo treba rokovať s úradmi, napr. prijímať prefektov, starostov a prezidentov sociálnych inštitúcií. Tu sa ukázala potreba získať aj štátne schválenie mladej kongregácie, ktoré by garantovalo existenciu diela, umožňovalo kúpu, predaj, uzatváranie zmlúv a dovoľovalo by prijímať dary. Jednoducho Kongregácia sestier Božského Vykupiteľa by sa stala právnickou osobou. Až do roku 1853 boli nehnuteľnosti vedené iba na osobné meno generálnej predstavenej, no a z toho povstali aj viaceré ťažkosti. Keď biskup Räss v marci roku 1853 vstúpil do rokovania s vládou, objavili sa prekážky správcovského charakteru. Uznanie spoločenstva s vlastnými stanovami sa mohlo vyhlásiť len osobitným zákonom. Aby sa obišlo toto zdĺhavé právnické jednanie, navrhol minister kultúry prijať

[1] *Príhovory* § 64.

pravidlá niektorej z už existujúcich kongregácií. Tak by štátne schválenie mohli dosiahnuť jednoduchým dekrétom ihneď.

Zakladatelia sa však obávali neblahých následkov, ktoré by takéto riešenie mohlo priniesť v budúcnosti. V liste zo 4. novembra 1853 predložil farár Reichard svoje obavy biskupovi. Súčasne mu ohlásil návštevu ctihodnej matky.

„Po mnohých úvahách sa zdá matke Alfonze Márii ako aj mne nemožné ísť touto cestou. Dovoľte mi uviesť naše dôvody: Vaša milosť presne vie, ako boli naše pravidlá vypracované. Poznáte ich pôvod, ducha a cieľ. Keď ste ich schválili, pokladali ste ich za veľmi poučné a úplne zodpovedajúce duchu Cirkvi. Vaše potvrdenie nám stačilo, aby sme v ňom spoznali Božieho ducha. Od založenia spoločnosti uplynuli štyri roky. Za ten čas sestry Božského Vykupiteľa konali skutky lásky k blížnemu na spokojnosť mnohých ľudí. Dôkazom toho sú mnohé oficiálne svedectvá.

180 sestier a postulantiek nosí v srdci tento štatút i pravidlá a drží sa ich pevne ako svojho života. Tieto stanovy, ktoré oživujú hrdinskú horlivosť sestier, nám každý deň priťahujú nové postulantky. Zmeniť teraz tieto stanovy by znamenalo jedným razom narušiť vysokú mienku, ktorá doteraz vládne o našom spoločenstve. A mnohých by to možno podnietilo k tomu, aby sa vzdali tejto mienky.“[1]

Ako vidíme, superior Reichard bol veľmi ustarostený a určite nebola od toho ušetrená ani ctihodná matka. Obaja chceli radšej vyčkať priaznivejšie obdobie. Prosili taktiež biskupa, aby po druhýkrát zaslal akty ministrovi kultúry a požiadal o ich predloženie štátnej rade.

Obavy však boli neodôvodnené. Vysvetlenia biskupa a iných rozhodujúcich osobností podnietili predstavených kongregácie, aby pristúpili na návrh ministra. Prosili manželku maršala von Saint-Arnauda, aby jej prostredníctvom dosiahli rýchle ukončenie tejto záležitosti. Bola veľmi ochotná pomôcť, pretože cítila k matke Alfonze Márii silnú náklonnosť.

[1] L. Pfleger, *Kongregácia...*, s. 39.

Štátne uznanie kongregácie bolo vyhlásené cisárskym dekrétom zo 6. novembra 1854 a na radosť zakladateľov kongregácia získala práva právnickej osoby. Celé dielo ako aj každý novozriadený dom už stálo na pevných právnych základoch. Aj v roku 1853 vznikajú mnohé nové stanice v Pont-á-Mousson v departmente Meurtheet-Moselle, v Ornans, v Marnay a v Doubse. Farár Busson sa zvlášť tešil obom prvým domom v diecéze, z ktorej pochádzal. Navštívil ich a nadšene písal farárovi Reichardovi o svojich dobrých dojmoch z týchto komunít:

„Vládne tu láska, srdečné porozumenie, presnosť v zachovávaní pravidiel, nakoľko to služba chudobným a chorým dovoľuje.“[1]

Dňa 13. marca 1853 prišli štyri sestry do domu v Mülhausene, v meste horúčkovitého priemyselného rozvoja. V založení tohto domu videla Konferencia svätého Vincenta naplnenie svojho vrúcneho želania.

Už sme poukázali na biedu robotníkov v tejto dobe. Dr. Villermé niekoľko rokov predtým preskúmal ich životné podmienky v Mülhausene a zistil, že boli omnoho horšie, ako by sme si mohli predstaviť. Bavlnársky priemysel vzrastal obrovským tempom, obyvateľstva zo dňa na deň pribúdalo, veľa ľudí sa tlačilo v bytoch, ktoré boli určené pre oveľa menší počet osôb. Stále častejšie sa objavovali sťažnosti na nemravné správanie majiteľov tovární. O niekoľko rokov neskôr horlivý farár Cetty z farnosti svätého Jozefa napísal:

„Výsledok nášho prieskumu je skľučujúci: Mladý muž a mladé dievča z robotníckej triedy vstupovali do manželstva s rôznymi skúsenosťami, ktoré ich obrali o pokoj a šťastie domáceho krbu.“[2]

Aj tu prišli sestry s pomocou v pravom okamihu. Nasťahovali sa do domu na Lambertovom námestí a už v prvých dňoch sa ukázalo, aké dôležité bolo ich účinkovanie. Od rána do večera bola ich hovorňa plná. Zástup chudobných a chorých, ktorí žiadali radu a pomoc, nemal konca.

---

[1] List z 23. januára 1854.
[2] Správa z roku 1888.

Potom nasledovalo volanie od Gebweilera cez farára Dietricha z farnosti Našej milej Panej a farára Brauna.[1] Matka Alfonza Mária poslala štyri zo svojich sestier, aby prevzali sirotinec, ktorý sa mal neskôr tak požehnane rozvíjať.

Doposiaľ sa iba zriaďovali nové domy. Teraz však bolo treba myslieť aj na miesto posledného odpočinku pre sestry, ktoré po bohatom apoštolskom pôsobení odišli do večnosti. V júni 1853 bol pre ne zriadený vlastný cintorín. Sotva sa na ňom ukončili práce, zomrela mladá novicka sestra Mária Pavla. Na smrteľnej posteli zložila svoju rehoľnú profesiu a teraz dostala prvé miesto v tejto „predsieni raja," ako hovorievali prví kresťania.

Cintorín leží pri ceste do Reichshofenu a je vzdialený iba dvesto metrov od kláštora. Jeho kríže z mierne stúpajúceho vŕška pozdravujú Niederbronn. Ako rada chodievala Alžbeta ešte ako mladé roľnícke dievča touto cestou na polia svojho otca!

Na sviatok svätej Terézie dňa 15. októbra 1853 bol tento cintorín posvätený. Mnohé sestry Božského Vykupiteľa, ktoré sa obetovali v službe lásky k blížnemu, tu našli miesto posledného odpočinku. V ich strede budú neskôr odpočívať aj naši ctihodní zakladatelia.

[1] Farár Braun, novinár a zakladateľ časopisu *Katholischer Volksfreund*.

XI. kapitola
HRDINSKÉ NASADENIE
(1853 až 1856)

Opäť sa predral slnečný lúč cez tmavé oblaky ťažkých skúšok. V máji 1853 kláštor navštívil prefekt Dolného Rýna Migneret. Sprevádzal ho Bartoli, podprefekt z Weissenburgu. Aj to je dôkaz, že vláda ocenila toto nové dielo a bola vďačná za prácu sestier pre dobro chudobného obyvateľstva.

A to ešte nikto netušil, aké heroické skutky a obety bude nastávajúci rok vyžadovať od tohto ochotného zástupu sestier. V júli 1854 sa krajinou prehnala strašná správa: opäť vypukla cholera! Obyvateľov Alsaska zachvátil ochromujúci strach. Pred očami mali ešte vždy hrozné obrazy z roku 1849. Epidémia si so zúrivou krutosťou a rýchlosťou brala svoje obete. Jej symptómy prichádzali náhle, chorí ležali na posteliach ako mŕtvi a mnohých zastihla smrť aj v rozkvete mladosti.

V krátkom čase pod týmto strašným bičom ľudstva opäť stonalo nielen celé Alsasko, ale zasiahnuté bolo aj územie Belfortu a Vogéz. Tu si vláda spomenula na matku Alfonzu Máriu, pomocníčku chorých a opustených. Jej dcéram adresovala naliehavé volanie o pomoc v najväčšej núdzi. Teraz sa ukázalo, koľko obetavosti a lásky k Bohu zasiala matka neúnavnou prácou do sŕdc svojich dcér. Tušila, že mnohé z nich v tomto boji so smrťou padnú, a obávala sa o ich kvitnúcu mladosť. Ale či ich do tohto boja nepovolal sám Kristus? Veď aj on dal svoj život za mnohých.

Počúvajme teda jej príhovor vo chvíli rozlúčky:

„Vrúcne milované deti!

Aký vzácny je pre vás tento čas plný hrôzy, keď choroby vypukli takým strašným spôsobom, že naša ľudská prirodzenosť je tým zdesená. Milé deti, ale tu ide najmä o záchranu duší, ktoré Božský Spasiteľ vykúpil svojou predrahou krvou. Padajú tak rýchlo a také nepripravené do rúk smrti! Nech ich večná spása je vašou

naliehavou a najdôležitejšou úlohou! Keď ste vyčerpané únavou, keď vás prepadne odpor a nechuť, ponáhľajte sa ku krížu. Rozjímajte, pre koho a prečo zomrel Boží Syn takou potupnou a horkou smrťou. Pre koho? Aj pre nás všetkých! Prečo? Aby zachránil naše duše od večného zatratenia a aby nám otvoril nebo! Tu pri pohľade na nášho zomierajúceho Spasiteľa spoznáte cenu duší, spoznáte, aká vzácna je v jeho očiach každá jedna duša. Bol by zomrel aj pre tú jedinú, len aby ju zachránil. Majte preto odvahu, milované deti, buďte hluché na hlas prirodzenosti, ktorá sa vzpiera. Zaprite sa a prekonajte samy seba! Aká to útecha pre vás, keď si budete môcť na smrteľnej posteli povedať: Svoju kvitnúcu mladosť som zasvätila Pánovej službe! Z lásky k nemu som sa zriekla všetkých pôžitkov sveta a mohla som žiť ako nevesta Kristova. Teraz padám ako obeť lásky k blížnemu pre neho, pre svojho Božského ženícha.

Nebojte sa, milované dcéry, keď vyčerpané namáhavou prácou a nočným bdením pri modlitbe budete cítiť chlad a suchopárnosť. Aby ste sa dobre modlili, nie je potrebné cítiť zbožnosť a prelievať slzy. Ak sa vo vás prebudí túžba po sústredenej modlitbe a rozjímaní, vykonajte s čistým úmyslom všetky skutky duchovného i telesného milosrdenstva a ostatné prenechajte Bohu.

Musím vám odporúčať ešte niečo, milé deti: chráňte sa márnej slávy, utekajte pred chválou ľudí, nevyhľadávajte ju, ale snažte sa páčiť iba Bohu! Usilujte sa s láskou, miernosťou a pokorou nasledovať Božského ženícha! On miluje ponížených a dáva im svoju milosť! Poslúchajte sa a navzájom sa úprimne a zo srdca milujte! Nezabudnite na slová, ktoré som vám už neraz povedala: Trpieť, modliť sa, mlčať!“

Aká krásna a dojímavá výzva! Kto ju chce počúvať nielen dni, ale týždne a mesiace, musí mať hrdinskú dušu. Svet potrebuje také hrdinstvo lásky, aké bolo vlastné Jánovi z Kríža, Kamilovi z Lellis a Vincentovi de Paul.

Epidémia vyčíňala od júla do novembra a vyžiadala si takmer dvetisíc obetí. Sestry bojovali na najviac ohrozených miestach: v Štrasburgu, Kestenholzi, Schlettstadte, Gerstheime, Mülhausene,

Beacourte a Vogézach. Správy opisujúce tieto dni sú obdivuhodné. Sestra Bonaventúra, ktorej meno budeme ešte neskôr spomínať, pôsobí v Schlettstadte. Početné prebdené noci ju už premohli, takže zaspáva vedľa mŕtvych tiel. V Kestenholzi sa sestry ponáhľajú od domu k domu. Pán von Bancalis z Gerstheimu píše matke Alfonze Márii: „Iba sestrám vďačíme za to, že obec neoplakáva žiadnu obeť."

V Kolmare ošetruje mladá sestra Caritas s jednou slúžkou štyridsať chorých v starom dominikánskom kláštore „Pod lipami". Zotrvá tam šesť týždňov, dvadsaťsedem nocí sa nedostane do postele. Aký zmysel pre obetu dokazuje takýto skutok! Aké odvážne a hrdinské sebazaprenie vyžaduje neustála služba nešťastníkom, ktorí ležia v smrteľnom zápase, pokrytí studeným potom. Po jednom rozhovore s lekárom napokon sestra siahne po radikálnom prostriedku: Ukladá pacientov do debny naplnenej horúcim pieskom a čoskoro sa u niektorých prejaví blahodarná reakcia. Ale u mnohých bola každá námaha zbytočná a čoskoro sa stali korisťou smrti. Iba počas jednej nočnej služby odnáša táto mladá sestra so svojou pomocníčkou do pivnice osem mŕtvych tiel.

Úrady často oceňovali vynikajúcu obetavosť sestier. V zázname kolmarskej obecnej rady čítame:

„Starosta podal rade správu o takmer neuveriteľnej obetavosti niederbronnských sestier počas epidémie, ktorá tak strašne vyčíňala v obci. Aj po tejto katastrofe sestry pokračovali v službe nášmu trpiacemu ľudu. A tak starosta navrhol rade, aby sa im za to verejne poďakovala."[1]

Prefekt Dolného Porýnia vyslovil biskupovi Rässovi poďakovanie a uznanie za veľkú horlivosť a odvážne sebazaprenie sestier. Oficiálne vládne noviny *Niederrheinische Kurier* s nadšením podávajú správu o mladom spoločenstve:

[1] Dňa 31. októbra 1854.

„Všade tam, kde sa vynorilo nebezpečenstvo a kde bola potrebná ich pomoc, nastúpili sestry plné odvahy a boli k dispozícii lekárom i chorým. Konali tak s tichou samozrejmosťou, s privilégiom kresťanskej lásky. Láska motivovala tieto nábožné duše vykonávať najťažšie diela i všetky skutky všedného dňa. Viaceré z tohto odvážneho a hrdinského zástupu sestier slúžili osem i desať dní bez spánku i bez toho, aby si prezliekli šaty. Zostávali pri lôžku chorých a utešovali zomierajúcich.“[1]

Neúnavná láska sestier Božského Vykupiteľa sa nezastavovala na hraniciach Alsaska. Matka Alfonza Mária poslala osemnásť sestier do susedných správnych oblastí Mosel a Vogesen. Prinášali pomoc aj do najodľahlejších osád. Hrôza choroby totiž prenikla aj k chudobným obyvateľom dedín, ktorí nemali lekára a ani nikoho, čo by ich ošetril. Inšpektor verejnej sociálnej správy túto zúfalú situáciu opísal farárovi Reichardovi v liste zo 4. augusta 1854 takto:

„Len čo sa v nejakej dedine vyskytne prípad choroby, utekajú odtiaľ všetci, ktorí vládzu, a chorí zostávajú často opustení aj od samotných najbližších príbuzných.“

Sestry sa ponáhľali aj do Hagenau, Mülhausenu, Pfaffenheimu a Sulzu. V tom istom roku 1854 sa aj mesto Altkirch obrátilo na kláštor v Niederbronne s naliehavým volaním o pomoc. Vypukol tam týfus, a tak naliehavo potrebovali pomoc sestier Božského Vykupiteľa.

Biskup Räss sa stal tlmočníkom vďaky celej krajiny, keď vo svojom liste z 27. novembra 1854 napísal:

„Teraz, keď sa vďaka Božiemu milosrdenstvu cholera úplne skončila, núti ma moje otcovské a pastierske srdce vysloviť hlbokú vďaku všetkým sestrám, ktoré sa s veľkou odvahou a nezištnosťou venovali ošetrovaniu nešťastných ľudí zasiahnutých jej bičom. Po tom, čo sestry vykonávali vynikajúce skutky lásky k blížnemu z podnetu, ktorý ste im vy, sestra predstavená, vštepili, ako viem, neočakávate inú odmenu ako tú od Krista, ktorý chodil po zemi konajúc dobro. A tak všetko, čo urobíme jednému z jeho najmenších

[1] *Niederrheinische Kurier* z 23. novembra 1854.

bratov, ako by sme to jemu urobili. Predsa však verím, že rada prijmete vďaku od biskupa, ktorý je šťastný, že vám ju môže vysloviť. S tou istou radosťou prijmite uznanie prefekta, ktoré mám v jeho mene predniesť. Som šťastný, že smiem sprostredkovať aj pocity vďačnosti významných úradníkov správneho úradu a pripojiť pre vás, sestra predstavená, uistenie o svojej osobitnej oddanosti.“

Biskup prosil Reicharda o správy o hrdinstve sestier, ale matka Alfonza Mária chcela, aby diela jej dcér zostali neznáme. A tak mu odpovedala:

„Najdôstojnejší pane!

Čo sa týka správ o skutkoch a stave našich sestier, tie sme nezachovali. Všetky sa uspokojili iba s tým, že nám uviedli stav svojho zdravia a miesto pobytu. Nemali čas na písanie dlhých listov, ale tých málo slov nám postačilo, aby sme si utvorili obraz o ich odvahe a rozhodnosti. Dovolím si Vašej biskupskej milosti podotknúť, že sa ako ohňa obávam márnej pocty a záľuby v sebe. Preto pri výchove a vedení sestier stále zdôrazňujem, aby mysleli iba na Boha a na verné plnenie povinností svojho povolania. Ale aj svojim skutkom a účinkovaniu majú venovať pozornosť len natoľko, aby sa pri tom vyvarovali chýb a mohli byť stále lepšie. Inak by som chcela sústrediť pozornosť svojich duchovných dcér na milosti, ktoré prichádzajú zhora. Len tak bude ich odvaha a rozhodnosť väčšia a viac podnieti ich vďačnosť voči Bohu. Majú sa stále viac spájať s ním a jemu samému vo všetkom vzdávať česť. Nemôžem teda poslať Vašej biskupskej milosti žiadnu inú správu o službe sestier ako tú, ktorú mi podali ústne, ako aj to, čo som videla na vlastné oči.

Osemnásť sestier som poslala do Lotrinska. Keď sa odtiaľ vrátili, bol ich jediný odev, ktorý si každá vzala so sebou - hoc nie špinavý, ale tak nepríjemne zapáchajúci, že si ho museli ihneď vyprať. Rozprávali mi, že v mnohých obciach ležalo päťdesiat, šesťdesiat, ba často aj viac ťažko chorých. Vymierali celé rodiny a na ošetrovanie toľkých umierajúcich tu bola iba jedna alebo dve sestry. Tieto boli, pochopiteľne, deň-noc na nohách, ponáhľajúc sa od jedné-

ho domu k druhému, takže sa neraz päť alebo šesť dní nedostali na lôžko. Vo svete umierajúcich bola ich tvár i šaty neraz pokryté zvratkami chorých. Rýchle si šatkou poutierali tvár i odev, aby potom s novým nadšením pokračovali v skutkoch lásky. Pýtala som sa ich: „Necítili ste pritom odpor a nevôľu?“ Povedali mi: „Ale áno! Často sme boli znechutené, ale samotná myšlienka, že tu ide o záchranu duší, nás zakaždým opäť vzpružila.“

Raz vraj kričal akýsi vojak: „Pomôžte, sestry, pomôžte, aby som nezomrel! Prešlo už desať rokov, čo som sa nespovedal a teraz musím zomrieť!“ Iný zasa kričal: „Ach, neopusťte ma v nebezpečenstve večného zatratenia! Už tri roky som nepristupoval k sviatostiam a teraz stojím pred bránou večnosti!“ Mnoho iných však nechcelo o spovedi ani počuť alebo boli spočiatku vzdorovití. Napokon predsa len vstúpili do seba a dali sa zaopatriť svätými sviatosťami.

Sotva sa desať posledných unavených a vyčerpaných sestier vrátilo domov, dostala som žiadosť od prefekta, aby som mu poslala dvadsať našich sestier. Považovala som to za nemožné. Ale keď ma stále vrúcnejšie prosili, aby som im tam dovolila odísť, nuž som ustúpila a urobila podľa ich žiadosti. Za takéto a podobné prípady a správy vrúcne ďakujem Bohu, že týmto dobrým deťom stál zázračne po boku, mocne ich posilňoval a bohato požehnával ich námahu i prácu. Teraz ho zo srdca prosím, aby ich ochránil pred márnou slávou, tak ako ich chránil od nákazy a strachu pred chorobou.“[1]

Tento dôležitý list je nám vo svojej jednoduchosti vzácnym svedectvom výchovy, ktorú matka Alfonza Mária dala svojim dcéram. Žiadala od nich dokonalú nezištnosť, bez ohľadu na seba, lebo je to sám Boh, ktorý v nich pôsobí. Spôsob, akým dcéry cez svoje hrdinské nasadenie odpovedali na jeho výzvu, ju napĺňal radosťou. A hoci sa viaceré stali obeťou svojej obetavosti, láska je mocnejšia ako smrť!

[1] List z 1. decembra 1854.

V nasledujúcom roku znova vypukla choroba. Tentoraz zasiahla aj blízke okolie, zvlášť Niederbronn a Reichshofen. Deň a noc strávili sestry pri lôžkach chorých. V Niederbronne bolo 136 chorých, z ktorých 44 zomrelo. V Reichshofene z 380 chorých nakoniec oplakávali 104 mŕtvych.[1]

Čoskoro sa však obetavej láske sestier otvorili nové polia pôsobenia - vojnové bojiská. Vypukla krymská vojna. Francúzska vláda žiadala od generálnej predstavenej desať sestier. Matku Alfonzu Máriu však prosili o pomoc doslova z každej strany. Nebolo teda možné splniť všetky prosby a želania. Napokon vybrala päť odvážnych sestier, ktoré boli pripravené na každú obetu. Čakali na ne odriekania a utrpenia každého druhu, lebo často im chýbalo i to najnutnejšie.

Na bojisku, v Organizácii pre ošetrovanie vojakov spojeneckých armád sa stretli s miss Nightingale, vynikajúcou ženou, ktorá ošetrovala vojakov s veľkou znalosťou a jemným porozumením podľa moderných smerníc. Miss Nightingale prijala 62 sestier rozličných kongregácií s veľkou srdečnosťou. Spoločne nasadili všetky svoje sily, aby ošetrovali veľký počet chorých a zranených vojakov, ktorých rady preriedili aj cholera a týfus.

V priebehu krymskej vojny prišlo z ďalekej cudziny aj volanie a prosba o modlitbu našej ctihodnej matky. Manželka maršála de Saint-Arnauda písala z Konštantinopolu-Therapie a vrúcne prosila, aby matka Alfonza Mária vyprosila jej manželovi víťazstvo v boji a zlepšenie jeho narušeného zdravia. Bola veľmi ustarostená aj pre maršálovu náboženskú vlažnosť. „Prosím vás," končila svoj list, „aby ste prosili Boha o všetky milosti, ale zvlášť o tie, ktoré sú potrebné k našej večnej spáse."

Čoskoro nato maršál zomrel. Bol zlomený, lebo k telesným utrpeniam sa pridali aj také ťažkosti, ako nedostatok výzbroje, oneskorenie transportov, problémy v oblasti riadenia armád i slabá aktivita Angličanov.

---

[1] L. Pfleger, *Kongregácia...,* II. kap. Epidémia cholery, s. 36-38.

Kalich utrpenia musel vypiť až do dna. „Ocitol som sa uprostred veľkých trápení," povedal, „zo všetkých síl sa snažím s vami stretnúť, avšak musím sa pozerať, ako moji udatní vojaci umierajú práve vtedy, keď ich najviac potrebujem. Denne sa pohybujem päť hodín medzi zomierajúcimi a mŕtvymi." Napokon celkom vyčerpaný 26. septembra odovzdal velenie, aby nastúpil na loď do Therapie, kde ho očakávala manželka. Noc na lodi však bola strašná. Duchovný, ktorý bol celý čas pri ňom, ráno konštatoval: „Maršál je pripravený, aby zomrel ako kresťan."

Modlitba matky Alfonzy Márie pomohla maršálovi k tomuto veľkému víťazstvu, ktoré bolo pre neho omnoho dôležitejšie ako vojenské víťazstvo v Alme.

Kým vyčíňala cholera a vojna, nebolo možné myslieť na zakladanie nových domov. Ale keď sa sestry vrátili a trochu sa zotavili po toľkých odriekaniach, horlivá matka ich opäť poslala na všetky svetové strany, kde na ich tichú skrytú službu čakali nové diela lásky.

Obyvatelia Schlettstadtu, Kestenholzu a Sulzu nechceli už pustiť preč sestry, ktoré sa o ich chorých tak dobre postarali. A tak vznikli tri nové stanice, po ktorých nasledovali ďalšie v Neudorfe (Horné Alsasko) a Isenheime. Dňa 16. októbra 1855 sprevádzala matka Alfonza Mária svoje štyri sestry do Lunéville, kde ich očakávala farnosť svätého Jakuba. Už 1. decembra vedie ďalšie štyri sestry cez Vogézy do Epinalu. Farár Marschal, neskorší arcibiskup v Bourges, ich prijal s veľkou radosťou. Nasledujúceho dňa ich biskup Caverot zo St. Dié slávnostne uviedol do ich nového miesta pôsobenia.

V tom čase prežilo zmenu spoločenstvo v Mülhausene. Sestry, ktoré tu účinkovali od 15. marca 1853, pretrpeli mnohé ťažkosti. Vlastník domu nechcel, aby všetci chudobní z okolia prichádzali pod jeho strechu, a tak toto malé spoločenstvo vypovedal z bytu. Hoci sa v nasledujúcich dňoch museli až trikrát sťahovať, ich silná dôvera vo svoje poslanie nezakolísala. Za niekoľko mesiacov si získali úctu a lásku tunajšieho obyvateľstva. Teraz vznikol nápad založiť v tomto priemyselnom meste dom pre mladých, ktorý by

mohol poskytnúť domov, mravnú i duchovnú oporu osamelým robotníčkam. Niektorí páni z fabriky poslali žiadosť generálnej predstavenej. Tá však váhala. Až keď jedného dňa navštívila sestry pani Miquey, manželka jedného z bohatých továrnikov, naliehavé prosby tejto šľachetnej ženy nebolo možné odmietnuť. Najmä keď k nim za ruku priviedla dve malé siroty, ktorým chcela zaplatiť výživné. Napokon sa predstavená sestra Teofila podvolila, deti prijala a informovala o tom svoj materský dom. Tak padlo rozhodnutie o založení domova pre siroty a domova pre mládež. Kúpili preň veľkú budovu, bývalú Hermannovu fabriku na ulici Burggasse. V auguste 1856 otvoril svoje brány pre päťdesiat robotníčok domov „La Cénobie“.

Aj bavorský Pfalz opakovane volal tieto veselé a radostné sestry. Už v roku 1855 začali svoje účinkovanie v Rülzheime a Herxheime.

Keď sa matka Alfonza Mária vracala po dlhých a vyčerpávajúcich okružných cestách späť do Niederbronnu, našla v materskom dome útechu a posilnenie, oázu pokoja a mieru.

V roku 1855 zažila osobitnú radosť. Bolo to 6. mája. Ponad domy mesta sa nieslo zvonenie zvonov farského i kláštorného kostola slávnostnejšie než inokedy. Ulice zdobili víťazné oblúky, vence, zástavy. Všetko bolo pripravené na oslavu vyhlásenia dogmy o Nepoškvrnenom počatí. Ešte nikdy nemal Niederbronn kvôli úcte k Márii taký žiariaci sviatočný odev. S vrúcnou láskou ozdobili sestry Božského Vykupiteľa svoj materský dom. Bielo-modré zástavy viali vo všetkých oknách a fasádach, dokonca aj na zvonici. V blízkosti kláštora stál desať metrov vysoký víťazný oblúk, ktorý svojou jednoduchou krásou iste preblahoslavenú Pannu obzvlášť potešil. Bolo na ňom päť prvých veršov *Magnifikatu* ako aj slová nového vyznania viery. Z jemnej zelene svietila beloba ruží. Do noci žiarili stovky svetiel. Srdcia všetkých katolíkov naplnil jasot.

Celkom osobitne sa tomuto vzdávaniu úcty Immaculate tešila matka Alfonza Mária. Ako často to predpovedala, ako často zakúsila moc Máriiných príhovorov u jej Božského Syna! Bolo to 31. marca 1849, keď počas jednej extázy po svätom prijímaní počula, že meno

preblahoslavenej Panny bude slávnostne uctievané, že Svätý Otec rozšíri jeho úctu a pokorí nepriateľov Božej Matky a Cirkvi. Teraz zažila toto Máriino oslávenie a videla ako sa k nej náhlia národy, aby sa modlili za Cirkev. Aj tí, ktorí sa doposiaľ nad mariánsku úctou usmievali, sa teraz pridávali k modlitbe.

Matka Alfonza Mária však toto všetko prežívala celým svojím srdcom!

XII. kapitola
VNÚTORNÉ UPEVNENIE - OBERBRONN
(1856 až 1857)

Píše sa rok 1856. Prešlo sedem rokov odvtedy, čo matka Alfonza Mária založila svoju kongregáciu. Jej doterajšia práca bola veľmi vyčerpávajúca. Veľa námah a starostí tiesnilo tú, ktorej telo bolo oslabené dlhou a ťažkou chorobou.

Napriek tomu stále myslela na vzdelávanie svojich dcér a jasne spoznala význam tejto svojej prvej a najdôležitejšej úlohy. Ale naliehavé potreby prvých rokov ju často nútili skracovať skúšobný čas noviciátu. Tak boli rozposlané do domovov i niektoré sestry, ktoré ešte neboli dostatočne vyformované alebo sa pre svoj pokročilý vek len ťažko mohli zaradiť do rehoľného spoločenstva. Napriek tomu nájdeme v správach z ciest oboch predstavených medzi početnými svedectvami všeobecnej spokojnosti len ojedinelé zaškrípania.

Srdcu matky pochopiteľne prinášali všetky väčšie či menšie poklesky jej dcér hlbokú bolesť. Priala si predsa, aby boli „verným obrazom Vykupiteľa“, ako to vyžadovali posvätné pravidlá. Farár Reichard ju však zakaždým utešoval:

„Včera v noci som dostal Váš list v Hagenau a spoznal som z neho, že Vaše zdravie sa značne upevnilo, čo ma v starostiach upokojuje, trápia ma však obavy z Vašich vnútorných utrpení. Denne prosím Boha, aby Vás oslobodil od tohto druhu bolesti, veď počas svojich ciest znášate veľa rôznych utrpení. Ako som postrehol z listu, dali ste vo Weileri veľa vecí do poriadku.

Verím, že Vám Boh osobitne pomáhal a ukázal hneď na začiatku cesty, ako bude pri Vás stáť i v budúcnosti. Vidím, že v Hagenau ste boli spokojná. Dúfam, že aj v Štrasburgu nájdete veľa útechy. Ešte vykonáte s Božou pomocou veľa dobrého vo všetkých ostatných domoch. Len sa nenechajte, milovaná dcéra, zlomiť skľúčenosťou.

Satan sa ju snaží vo Vás vzbudiť, aby zadržal milosti, ktoré pre Vás na tejto ceste pripravil Boh.“[1]

O niekoľko dní neskôr píše „svojej milovanej dcére v Kristovi“:

„Váš list ma veľmi potešil, lebo sa z neho dozvedám, že napriek veľkým námahám sa Vaše zdravie upevnilo a že Boh Vám udeľuje osvietenie, odvahu i pevnosť vo všetkých ťažkostiach a neporiadkoch, s ktorými sa v rôznych domoch stretávate. Boh dobrotivo prichádza v pravom čase na pomoc svojmu dielu. Dvíha nás a opäť nejaký čas necháva klesať, aby nás pokoril, ale nenechá nás zahynúť, pokiaľ vytrváme v dôvere v jeho otcovskú Prozreteľnosť. Cestujte teda, milovaná dcéra, s odvahou a dôverou vo svojho Božského ženícha a navštívte všetky domy Horného Rýna. Pokladám to za veľmi potrebné, aj keby ste nám tu chýbali o niekoľko dní dlhšie. Ten veľký osoh, ktorý svojimi návštevami prinesiete jednotlivým domom, bohato nahradí stratu, ktorou tunajšia komunita trpí pre Vašu neprítomnosť.“[2]

Medzitým zovšadiaľ naďalej prichádzali matke Alfonze Márii žiadosti o sestry. Raz predkladali svoje prosby farári, inokedy dobročinné spolky či Konferencie svätého Vincenta. Často musela odpovedať nie, hoci srdce ju pobádalo pomáhať celému ľudstvu. Na začiatku ukázali zakladatelia múdru zdržanlivosť pri rozposielaní sestier a zakladanie nových domov obmedzili iba na štrasburskú diecézu. Ale o niekoľko rokov neskôr, keď matka Alfonza Mária videla, ako sa jej dielo nádherným spôsobom rozmnožilo a zosilnelo, ako všade prinášalo veľa dobra, začala rozvíjať činnosť, ktorá často hraničila so zázrakom.

Farár Reichard bol tým trochu znepokojený a občas sa pokúšal mierniť jej horlivosť. Ale ona vždy vedela rozptýliť obavy svojho poradcu .

---

[1] List z 11. mája 1854.
[2] List zo 14. mája 1854.

Vypočujme si nasledujúcu príhodu, ktorú nám odovzdáva sestra Lucretia[1] a ktorá vrhá jasné svetlo na ducha viery oboch zakladateľov:

„Jedného dňa mala táto sestra ako postulantka prevziať čítanie pri stole. Matka Alfonza Mária vstúpila do jedálne, keď práve čítala slová: „Tak sa meno Božie rozšíri po celej zemi.“ Matka Alfonza Mária hneď prerušila čítajúcu sestru, zobrala jej knihu a opustila miestnosť. Krátko na to sa usmievajúc vrátila a povedala: „Bola som pri duchovnom otcovi a dala som mu tie riadky prečítať, keďže mi ustavične opakoval: „Ako, ctihodná matka, ešte jeden nový dom?“ Tak som mu povedala: „Vidíte, otče, Boh chce, aby sa naše dielo, ktoré je jeho dielom, rozšírilo po celej zemi. Dajte, prosím, dovolenie na to, čo si myslím, že musíme urobiť.“ A superior súhlasil.“

Často musela matka Alfonza Mária svoje princípy obhajovať aj voči tým, a bolo ich mnoho, ktorí žiadali od sestier priveľa alebo ktorí nechápali, že sestry po namáhavých prácach, nočných bdeniach i v nebezpečenstvách nákazy potrebovali, aj keď nie vyberanú, ale zato výdatnú stravu. Viesť takýto boj vyžadovalo od nej veľkú odvahu. Cítime ju z listov, ktoré diktovala svojej vernej sekretárke sestre Adele. Tá ju sprevádzala na všetkých cestách a zostala jej oddaná vo všetkých veľkých skúškach.

Vieme, že matka Alfonza Mária nevedela písať. Aké ustavičné trápenie to muselo byť pre túto silnú, inteligentnú, činnú a tak výrečnú povahu! Sestra Adela pochádzala z blízkeho Reichshofenu a dostala dobré vzdelanie. Písala nielen bezchybne, ale aj pekným štýlom. Vo svojej veľkej svedomitosti všetky hotové listy predkladala ctihodnej matke. Táto ich však odmietala čítať, pretože k nej mala plnú dôveru.

Niektoré úryvky z listov nám ukazujú jej svojrázny, ale pritom mierny a úctivý spôsob písania. Farárovi z Altkirche dňa 13. januára 1862 napísala:

[1] Sestra Lucretia, predstavená v Mníchove, potom v Niederbronne.

„Ponáhľam sa odpovedať Vám na list, ktorý ste adresovali superiorovi. Od neho som sa dozvedela o Vašich riadkoch a teraz Vám chcem byť nápomocná tým, že vyplním Vaše prianie, ktoré je zároveň aj prianím starostu a iných vážených osôb. Moje dcéry sa vrátia do Vášho mesta. Avšak musím Vás, pán farár, najprv upozorniť na niektoré ťažkosti:

Sestry nesmú v žiadnom prípade viesť dobročinné spolky, môžu byť iba ich členkami. Budú presne účtovať svoje príjmy i výdavky a do pokladnice dobročinného spolku odovzdávať všetky dary, ktoré na tento účel dostanú. Je to pre ne vec svedomia. Naproti tomu potrebujú slobodne disponovať darmi, ktoré dostanú napríklad na výživu ostýchavých chudobných, keď dobrodinci nechcú byť menovaní. Ďalej naše sestry musia mať pre seba dom...“[1]

Alebo list starostovi z Toulu:

„Ďakujem Vám za veľkú láskavosť, ktorú ste preukázali našim sestrám, keď mali tú česť prijať Vašu návštevu. Zároveň Vás prosím, aby ste sa aj naďalej zaujímali o ich situáciu a poskytovali im svoju ochranu.

Sestra Adelinda, ktorej zdravie je veľmi narušené, musela zostať v materskom dome. Mnohí členovia Konferencie svätého Vincenta sú s touto skutočnosťou nespokojní. Pán starosta, nemohla som však urobiť inak, lebo mám povinnosť bdieť nad zdravím svojich sestier. Aj nová predstavená, ktorú som poslala, aby viedla zariadenie, sa bude snažiť dobre plniť svoju misiu. Nepochybujem, že Boh jej námahu požehná a korunuje úspechom. Je to veľmi trápne, keď ju členovia konferencie tak nepriateľsky prijímajú. Myslím, že ak niektorá sestra, zvlášť predstavená, príde do nejakej obce, aby sa venovala ošetrovaniu chorých, treba mať k nej úctu pre jej obetavosť v službe. Nesmie sa jej dať poznať nič z nevôle, ktorú cítime pre zmenu vyvolanú vyššími príčinami. Dúfam, že táto skúška je definitívne ukončená a nebude sa už viac opakovať.

[1] List z 13. januára 1862.

Dovoľte mi, pán starosta, odvážiť sa poprosiť Vás pri tejto príležitosti, aby ste aj naďalej zachovali nášmu zariadeniu svoju priazeň a dbali na to, aby sestry mali zaistenú stravu a oblečenie. Žiadame to od všetkých obcí, do ktorých nás volajú. Zároveň Vás chcem aj upozorniť, že pokiaľ by naša komunita v Toule nebola nutná a Vaše mesto sa mohlo zriecť účasti sestier pri opatrovaní chorých odkázaných na pomoc, prosím Vás, pán starosta, aby ste mi to láskavo oznámili. Stále máme nedostatok sestier v našich novozaložených domoch. Ak však vo svojej prezieravosti uznáte za vhodné, aby sestry v Toule pokračovali v plnení misie lásky, budem šťastná, že môžem vyplniť Vaše prianie. Budem prosiť Pána, aby žehnal Vašu prácu, aby ste pôsobili dobro na jeho väčšiu česť a pre blaho ľudí.“[1]

A ešte tretí list, ktorý napísala v mene matky Alfonzy Márie sestra Adela. Ukazuje rýdzi charakter generálnej predstavenej, ktorá ako dobrá matka obhajuje svoje dcéry, má pravé porozumenie pre ich potreby a podmienky spoločného života.

Farárovi z Lunéville:

„Keby som pri Vašom odchode bola lepšie informovaná o situácii sestier v Lunéville, bola by som mala tú česť o tom s Vami hovoriť. Nemôžem svoje dobré dcéry, ktorých práca je taká namáhavá, ponechať dlhšie v bolestnej neistote ohľadom ich živobytia. Sú nútené žiadať každú chvíľu od pána farára niekoľko frankov na vlastnú obživu. Aby sa tomu predišlo, poskytli im už sestry z Epinalu najnutnejšie potraviny. Viem, že dary dobročinných osôb sa použijú predovšetkým na splácanie domu. Ale ak ich niektorí dobrodinci vyzývajú na ďalšie zbierky, zakážte im to a nechcite o tom ani počuť!

Robí takáto žalostná situácia sestier, ktoré sa venujú ošetrovaniu chorých, česť pre Lunéville? Pokiaľ sa mesto nemôže starať o stravu, ošatenie a bývanie sestier počas celého roka, ba ani po šesť mesiacov, tak môžete jednoducho povedať: „Už vás tu nechceme.“

[1] List z 10. októbra 1861.

Ako všetky ostatné obce, ktoré žiadajú sestry, tak je i Vaše mesto povinné zabezpečiť im poriadne bývanie. Je nemožné, aby sa pri svojej nezištnej práci zriekali aj toho, čo je nevyhnutné, tobôž už aby si samy kúpili dom alebo platili nájomné! Už naše pravidlá predpisujú skromný a chudobný spôsob života. Ak teda našim sestrám bude chýbať aj táto chudobná strava a majú prosiť pána farára o každý halier pre svoju domácnosť, je to pre ne veľké uponíženie. Napríklad sestra Wilhema bola z toho taká znechutená, že ma prosila, aby som ju už viac do Lunéville neposielala.

Toto sú, pán farár, pripomienky, ktoré som vám musela povedať. Prosím, nechápte to zle. Veď ma už ma poznáte. Prísne bdiem nad tým, aby moje duchovné dcéry napĺňali cieľ svojho svätého povolania, ale zároveň sa starám o to, aby vždy, ako hovorí apoštol, mali potrebný pokrm a ošatenie. Som presvedčená, že nemáte námietky voči môjmu názoru, ale s ním úplne súhlasíte.“[1]

Áno, srdce matky bolo naplnené smútkom, keď musela svoje dcéry ponechať v neistých životných podmienkach bez istej budúcnosti, keď videla, že nielen žili v chudobe, ale museli trpieť skutočnú biedu. Ponúkala sa tým síce dobrá príležitosť na umŕtvovanie, ale spoločenstvo potrebuje usporiadané pomery. Nie je možné sa celou dušou venovať ošetrovaniu chorých, ak deň čo deň musíme bojovať s priveľkými materiálnymi ťažkosťami.

Obce a Konferencie svätého Vincenta dávali sestrám často len nedostatočnú odmenu. Tak zostali mnohé výdavky ťarchou pre materský dom a postupne sa stávali pre kongregáciu neznesiteľným bremenom. Obaja zakladatelia však hľadeli iba na konanie dobra a plní neotrasiteľnej dôvery v Prozreteľnosť i jej „bankového úradníka“ svätého Jozefa prebrali domy s hospodársky nevhodnými podmienkami.

V prvých rokoch bola kongregácia tak bohato zahrnutá dobrodeniami, že to často hraničilo so zázrakom. Pomoc prišla vždy v pravom okamihu a stačila na zaplatenie naliehavého účtu alebo

[1] List zo 16. septembra 1861.

na vyplatenie mzdy robotníkom. Ale teraz sa postupne muselo zvykať na bežný život a finančné ťažkosti narastali.

Od roku 1853 sa každý rok končil finančným deficitom. Obaja zakladatelia dlho premýšľali, ako by zmiernili túto situáciu a ako by mohli pre komunitu zabezpečiť potraviny. Preto pomýšľali na vlastnú poľnohospodársku prevádzku. Prácu na poli malo prevziať spoločenstvo bratov, ktoré zachovávalo tie isté rehoľné pravidlá ako spoločenstvo sestier. Aj ono malo byť teda podriadené farárovi Reichardovi a matke Alfonze Márii. Povesť týchto dvoch už v prvých dňoch pritiahla niekoľko postulantov.

Na začiatku Niederbronnu, na ceste do Reichshofenu, získal superior roľnícky dvor, nechal ho primerane zariadiť a založil tam prvé spoločenstvo bratov. V roku 1854 bol posvätený kláštor a v roku 1856 bola na tento účel zriadená aj kaplnka. Čoskoro sa zakladateľom naskytla druhá príležitosť. Obe dcéry Friedensrichterove z Pont-á-Musson prijali rehoľné šaty i nové mená sestra Rafaela a sestra Felicitas. Rodičia im už zomreli, nuž mohli disponovať so svojím majetkom podľa vlastného uváženia. Vlastnili jeden sedliacky dvor v Singlingene pri Rohrbachu a druhý pri Quelingene. Obidve usadlosti darovali kláštoru s podmienkou, aby sa z nich ich bratovi v dominikánskej reholi ročne vyplácala renta. Tak vzniklo v roku 1856 druhé spoločenstvo bratov pod vedením farára Kleina.

V roku 1859 usadlosť v Quelingene za 32 000 frankov predali a kúpili druhý sedliacky dvor v Singlingene, v tesnej blízkosti prvého. Patrila k nim pôda o rozlohe 145 hektárov, z čoho bolo 25 hektárov lúk. Staré budovy prvého sedliackeho dvora zbúrali a na ich mieste postavili nové priestranné stavby, kde bolo dosť miesta pre komunitu bratov i sestier. Počet bratov v tom čase stúpol na pätnásť. „Ich horlivosť a duch obety sú obdivuhodné," napísal jej vtedajší kaplán Gapp. Postavili si aj kaplnku za 100 000 frankov.

Žiaľ, dielo našlo iba slabý ohlas v biskupstve Metz a neprinieslo mu žiadne výhody. Aby si našlo cestu k obyvateľom, zriadila matka Alfonza Mária dom pre siroty a verila, že dielo v Neunhofene tak

bude môcť pokračovať. Časť druhého sedliackeho domu prebudovali pre deti z Neunhofenu. U prefekta v Metzi sa usilovali dosiahnuť, aby mohli prijať aj lotrinské siroty. Ich počet stúpol na štyridsať, navyše každý dom prichýlil ešte aj dvoch starcov. O všetkých sa staralo dvadsať sestier. Z nich šesť ako zdravotné a štyri ako pomocné sestry.[1]

Matka Alfonza Mária si veľmi obľúbila Singlingen a často pobudla v tejto atmosfére vidieckeho pokoja, aby si oddýchla od svojich problémov a starostí. Tu videla pred očami Božie diela. Tešila sa z početných príkladov čností, ktorých bola tichým svedkom.

Aj farár Reichard sa často rád utiahol do Singlingenu a trávil tam dlhé týždne. Potom opisoval matke Alfonze Márii výsledky žatvy do najmenších podrobností. Bol svedomitým správcom, a tak v jeho liste z 23. júla 1862 čítame nasledujúce údaje:

12 678 snopov pšenice a 52 vozov sena
1 178 snopov raže a 18 vozov slamy
1 220 snopov jačmeňa a 5 vozov bôbu
4 821 snopov ovsa a 7 vozov ďateliny

„Teraz sejeme pšenicu. Raž už rastie. Zber zemiakov je v plnom prúde. Je ich mnoho, sú pekné a dobré. Všetko ostatné ústne."

Aká radosť vyznieva z tohto listu, aká radosť z hojného Božieho požehnania! Inokedy písal chorej generálnej predstavenej, ktorá sa chystala podniknúť cestu do Horného Porýnia a následne si chcela prísť do Singlingenu oddýchnuť:

„Úroda vás tu poteší. Dobrotivý Boh všetko požehnal. Máme o 400 snopov pšenice viac ako minulý rok, teda 13 000 snopov, ak nie ešte viac, keďže ešte nie je všetko v stodole. Zožali sme približne 5 000 snopov raže a letnej pšenice. Stodola sa úplne naplnila. Teraz začíname aj veľký zber ovsa. Ten musíme dávať do sýpky ako krmivo, hoci dúfame, že budeme mať aj veľa slamy.

[1] Na začiatku kongregácie boli aj tzv. pomocné sestry alebo konversky. Boli určené pre hrubšie domáce práce. V roku 1872 v spoločenstve zanikli. Nosili čierny čepiec a opasok tmavomodrej farby.

Ak bude včas hrozno, o čom niet pochýb, tu máme naozaj už čierne včasné na viniči, tak získame v tomto roku ešte raz toľko vína ako v roku 1865. Z viniča pri dome som už 18. augusta jedol. Posielame Vám z neho. Nepreháňal som. Všetko môžeme nechať overiť priateľom i osočovateľom.

Chváľme, zvelebujme Boha, darcu všetkých dobier a ustavične mu ďakujme za všetky jeho dary!“[1]

Napriek tomu zostal Singlingen pre matku Alfonzu Máriu ťažkým bremenom. Bratom sa práca na kamenistej pôde zdala pritvrdá, pričom nedostávali také výhody, ktoré im ponúkali iné spoločenstvá. V porovnaní s prácou a výdavkami bol zisk pre kláštor v Niederbronne prinízky. Navyše dochádzalo tu k príliš častému striedaniu duchovných, ktorých úloha bola veľmi ťažká.

Pre všetky tieto nepríjemnosti sa v roku 1870 predstavení rozhodli zatvoriť dom, ktorý napokon ani nezodpovedal predpisom cirkevného práva.

Predsa však v tomto spoločenstve bratov dozrievali niektoré pekné „plody svätosti“. Bol tu brat Andrej, ktorý sa neskôr presťahoval do Zillisheimu a zostal navždy svätým rehoľníkom. Ak sa ho opýtali: „Ako sa máte, brat Andrej?“ Jeho odpoveď znela vždy veselo: „Mám sa tak dobre, ako to chce Boh.“ Pokračoval v živote podľa svätých pravidiel, vstával v predpísanú hodinu a vykonal si všetky duchovné cvičenia. Bol vždy spokojný a až do smrti opakoval: „Ako to chce Boh.“ Ak mu chceli dať mzdu, odmietol ju: „Pracujem pre Boha, a preto nič neprijmem.“

Tento brat sa veľa naučil z poučení zakladateľky a bol naplnený jej duchom. Nebol jediný, ktorý pochádzal z tejto školy.

***

Rok 1857 sa stal medzníkom v dejinách kongregácie. Mala sa v ňom uskutočniť kúpa zámku v Oberbronne, ktorý sa neskôr stal materským domom mladej kongregácie.

[1] List z 23. augusta 1866.

Od jej vzniku uplynulo iba osem rokov a kláštor bol pre ňu opäť primalý. Počet postulantiek rástol zo dňa na deň a len s námahou ich bolo možné všetky ubytovať. Obaja zakladatelia sa častejšie radili o tejto veľkej starosti. Potrebovali priestranný dom, ktorý by mohol prijať všetky sestry nasledujúce volanie Pána z Francúzska, Nemecka a Rakúska.

Farár Reichard sa v marci 1856 zriekol svojho miesta farára, aby sa úplne venoval svojmu úradu superiora. Začal sa zaoberať rozšírením kláštora. Najprv to malo byť v Niederbronne, ale ukázalo sa, že na jeho okolí sa nedá získať žiaden stavebný pozemok. Aj teraz však bola nádherne odmenená dôvera v Božiu Prozreteľnosť.

Ukázalo sa totiž, že zámok v Oberbronne je na predaj. Aká úžasná, hoci pridrahá príležitosť zriadiť nový noviciát v zdravom vidieckom prostredí! Finančná situácia spoločenstva nebola v žiadnom prípade ružová. Napokon dostali správu, že kúpna cena je zámku je 70 000 frankov. Nová nádej naplnila duše zakladateľov a začali jednania s dedičmi grófa Karola Augusta zo Strahlenheimu. Napokon 17. decembra 1857 uzavreli predbežnú kúpnu zmluvu. Dňa 7. júla 1859 bola cisárskym dekrétom kúpa nehnuteľnosti právne uznaná.[1]

Zámok leží v nádhernom prostredí na úpätí Wasenköpfelu, výbežku Vogéz. Odtiaľ je pekný výhľad na širokú rovinu a na usmievavé, úrodné Alsasko.

Pôvodná budova zámku stála pri ceste z Niederbronnu do Ingweileru. Pochádzala zo 16. storočia a patrila grófom von Löwenhaupt. Iba zvyšok rohu s obrannou vežou ešte pripomína jeho starú slávu. Dnešné budovy zámku vytvárajú veľký štvoruholník.

---

[1] Za cisára, ktorý sa práve zdržiaval v Taliansku, dekrét podpísala cisárovná Eugenia. Zámok má významné dejiny. Panstvo z Oberbronnu bolo od stredoveku v rukách vyššej šľachty. Okolo roku 1659 boli medzi jeho múrmi prudké boje medzi grófom z Pfalzu a vtedajším vlastníkom grófom von Leiningen. Usporadúvali sa tam hostiny, pijatiky, po ktorých nasledovali vraždy a preliatie krvi. Značná časť obyvateľov dediny zaplatila vernosť grófovi von Leiningen-Westerburg svojím životom.

Vojdeme vstupnou bránou a ideme po mierne stúpajúcej strednej chodbe k hlavnej budove. Dal ju postaviť gróf Hohenlohe-Bartenstein roku 1787 v úplne jednoduchom štýle. Oblúkové chodby na prízemí sú teraz zamurované. Tak mohli vzniknúť dva stĺpy po oboch stranách čestného schodišťa. Ľavé krídlo sa zmenilo na kaplnku. Nad svätyňou Pána bol umiestnený noviciát. Už v roku 1886 však bola postavená nová, väčšia kaplnka. K nej sa pripája exercičný dom, ktorý každoročne pozýva sestry na niekoľko dní tichého sústredenia. Obidve tieto budovy tvoria dnes pravé krídlo sídla spoločenstva. Aký to ostrov pokoja a mlčania, miesto ako stvorené pre svoj nový účel! Matka Alfonza Mária by sotva mohla nájsť krajší materský dom. Na opačnej strane sa otvára široký park. Stáročné obrovské stromy, na ktoré už hľadeli mnohé pokolenia, nabádajú k uzobraniu a tichu. Hluk sveta takmer neprenikne do tejto požehnanej horskej samoty. Obyvatelia domu milujú ticho, chcú tu stále intenzívnejšie prežívať vnútorný život, spájať modlitbu s prácou, vystríhať sa pred nepokojom a svetským zhonom, ale aj pred otupnou záhaľčivosťou.

Na tomto svätom mieste podnes všetko dýcha duchom matky Alfonzy Márie. Keď prídeš ako hosť, budeš prijatý jednoducho, ale srdečne. Všetci ťa stretávajú s nenútenou otvorenosťou, veď pravá láska je vždy úprimná a rada sa daruje. Nad všetkým tu vládne hlboká radosť duše, ktorá je spojená s Bohom a jeho svätou vôľou.

Okolitá krajina akoby vytvárala svetlý rám tomuto vľúdnemu, príjemnému obrazu. Z parku znie radostné štebotanie vtákov. Za ním je zeleninová záhrada s pekne obrobenými hriadkami. Okolo záhonov, bohato lemovaných kvetmi, bzučia včely. Všade vládne poriadok, pokoj a veselosť!

Ako sa potešila matka Alfonza Mária, že zámok nemal žiadnu vnútornú výzdobu a mohla sa tam nasťahovať so svojím duchom chudoby a odriekania. Jej dcéry majú zmysel pre všetko, čo udržuje zdravie, sviežosť života a pracovný výkon. Dokazujú to aj nové technické zariadenia a moderné vybavenie domu. Naša matka zakladateľka by sa ešte aj dnes dobre cítila v týchto dôverne známych

priestoroch a nenašla by nič, čo by odporovalo duchu chudoby či duši jej diela.

Materský dom je pod mocnou ochranou nebeskej Matky. Na malej vežičke stojí jej socha a žehnajúc rozprestiera svoje ruky nad kláštorom i jeho obyvateľmi.[1] Z exercičného domu zasa hľadí dolu na svoje deti svätý Jozef, náš osobitne spoľahlivý patrón a ochranca. Nad všetkým sa však týči dom pre hostí na vrchole s Božským Vykupiteľom, Pánom a Kráľom kongregácie.

Domy Oberbronnu sa vinú na úpätí Wasenköpfel natlačené tesne vedľa seba. Obyvateľstvo obce tvoria dve tretiny protestantov a iba jedna tretina katolíkov. Červené strechy domov dodávajú obci veselý dojem. Pripomínajú mladým novickám, že na ne čaká svet chudobných a malých. Les vystupuje po horskom svahu nahor ako tmavá stena a tvorí svetlým budovám kláštora vážne pozadie. Aj on hovorí zrozumiteľným jazykom ku všetkým, ktorí vidia v Stvoriteľových dielach podobenstvo svojho vnútorného života.

Už 24. júna 1858 noviciát prešiel do tohto nového prostredia.[2] Matka Alfonza Mária zostala v Niederbronne. Tak často, ako jej to zdravotný stav dovoľuje, ju vidíme kráčať cestou k oberbronnskému zámku, kde ju s jasotom vítajú jej milé novicky. Jej pohľad sa teší z pekne obrobených polí vlniacich sa obilím, ale jej duch myslí na sejbu v dušiach, ktoré jej zveril Boh i na burinu, ktorú treba vytrhať. Myslí tiež na dobré semeno, ktoré chce zasiať, aby jej dielo dozrievalo ako plody na poli. A to všetko sa môže uskutočniť, tak ako vždy doteraz, len za cenu ťažkých obetí.

---

[1] V roku 1879 dal superior Simonis zvýšiť hlavnú budovu o jedno poschodie. Socha bola na vežu umiestnená v roku 1858 pri presídlení noviciátu.

[2] V roku 1870 bol noviciát preložený naspäť do Niederbronnu, kde zostal do roku 1880.

XIII. kapitola
ROZŠÍRENIE DO NEMECKA A RAKÚSKA
(1857 až 1863)

V roku 1857 už kongregácia zapustila hlboké korene v rodnej pôde. Z nej čerpala vždy novú silu, aby životaschopnými vetvami a konármi prerastala ďalšie krajiny a župy. Zvlášť v Nemecku, ale aj v Rakúsku sa z roka na rok zakladali ďalšie spoločenstvá. Dňa 30. decembra 1856 dostala matka Alfonza Mária list od grófky Flory von Fries z cisárskej Viedne. V mene Spolku svätej Alžbety prosila táto šľachtičná niekoľko sestier pre viedenské predmestie Reindorf. Mali sa tam venovať ošetrovaniu chorých a vychovávať siroty. Svoj súhlas vyjadril aj kardinál Rauscher, ktorý napísal: „Prosím Boha, aby toto semienko prinieslo bohaté ovocie, a to tým viac, že početné obyvateľstvo farnosti Reindorf je také chudobné na cirkevné ustanovizne.“

Ako vždy, aj teraz boli v Niederbronne pripravení ochotne prijať túto neľahkú úlohu. Na zriadenie nového domu vybrala matka Alfonza Mária sestru Teofilu, doterajšiu predstavenú v Mülhausene.

Sestra Teofila zohrá v posledných rokoch matky zakladateľky dôležitú úlohu, preto sa chceme trochu podrobnejšie pozrieť na jej životopis:

Narodila sa v roku 1823 ako dcéra niederbronnského notára Daura. Jej rodičovský dom stál len niekoľko krokov od domu Alžbety Eppingerovej. O deväť rokov mladšia Antoine Daur bola veľmi zbožné dieťa.

Hoci patrila k vyššej spoločenskej vrstve, často si k Alžbete prišla po radu a zvolila si ju aj za vodkyňu vo svojom duchovnom živote. Sama sa priznala, že príklad staršej priateľky mal na ňu taký veľký vplyv, že sa rozhodla nasledovať ju na životnej ceste, a tak v roku 1852 vstúpila do kláštora v Niederbronne.

Bezpochyby zakladateľka venovala tejto schopnej sestre svoju plnú dôveru. Inak by jej nebola zverila takú dôležitú úlohu ako

založenie nového domu vo Viedni. Listy, ktoré sa zachovali, nám ukazujú sestru Teofilu ako múdru, energickú ženu s veľkým organizačným talentom a veľmi pohotovú v konaní. V jej duši horela vášnivá túžba podniknúť všetko pre Božiu česť a za každých okolností doviesť k šťastnému koncu to, čo raz začala.

Napriek tomu bol jej charakter veľmi odlišný od ducha našej ctihodnej matky. Keď matka Alfonza Mária niečo podnikala, robila to vo vedomí rehoľnej povinnosti, väčšinou na vnuknutie zhora. Zdá sa však, že čulá činnosť sestry Teofily pramení predovšetkým z jej prirodzenej potreby. Ale aj ona mala živého ducha viery ako aj neotrasiteľnú dôveru v Boha.

Už čoskoro po tom, ako začala svoju misiu vo Viedni, spoznávame jej rozhodného ducha. Spolok svätej Alžbety sa nazdával, že má právo postaviť niederbronnské sestry výlučne do svojej služby. Sestra Teofila však napísala kardinálovi: „Som pripravená prevziať dielo, ktoré mi bolo zverené. Ale vyhradzujem si právo nezanedbávať hlavný cieľ našej kongregácie ošetrovanie chorých.“ Spolok jej mal teda poskytnúť iba prostriedky na živobytie pre sestry a pre chudobných, ktorých jej zveril. Ostatné veci prenechala Božej Prozreteľnosti a almužne šľachetných dobrodincov. Keď jej však zakázali podomové ošetrovanie chorých, šla osobne ku kardinálovi a na oblastné úrady, kde svoj úmysel predniesla tak presvedčivo, že nakoniec získala potrebné povolenie.

Sestra Teofila mala vlastný úsudok ako aj schopnosť hlbokého poznania ľudí a vecí. Vedela, že pre sestry musí zaobstarať vlastný dom. Jej vytrvalosť prekonala všetky prekážky, takže sa jej čoskoro podarilo zriadiť ústav pre chudobné a zanedbané deti. S obdivuhodnou odvahou potom hľadala prostriedky a cesty, ako by dom pre siroty ešte zväčšila kúpou dvoch susedných domov.

Jej úsilie narazilo na odpor a prejavy nenávisti. Došlo to až tak ďaleko, že proti nej popudili viedenský magistrát. Ale sestra Teofila sa nedala znechutiť. Pozvala zástupcov magistrátu a požiadala ich, aby si teda siroty zobrali. Jej slová zaúčinkovali, a tak deti nakoniec zostali v dome.

O niekoľko mesiacov z dlhu 170 000 frankov ubudlo rovných stotisíc!

„Začínala som so 400 frankami a s dôverou v Boha," napísala v liste zo 4. decembra 1861 biskupovi Rässovi.

Napriek tomu neochabla vo svojej podnikavosti. Roku 1863 začala s győrským biskupom rokovanie o založení filiálky v Šoproni.

A matke Alfonze Márii pribudla ďalšia veľká starosť - poslať do takých vzdialených staníc dobré sestry. Ale zo všetkých strán ju povzbudzovali, koľko dobra by tam jej sestry mohli vykonať. Aj biskup Räss jej dodával odvahu. Tento otcovský priateľ kongregácie odcestoval koncom júna 1863 osobne do Viedne a zostal tam desať dní pri svojich milých dcérach.

„Kongregácii sa tam otvára požehnaná budúcnosť," napísal odtiaľ matke Alfonze Márii. „Tunajší kardinál arcibiskup, veľmi prezieravý muž s triezvym úsudkom a veľkou rozhodnosťou, je tomuto dielu mimoriadne naklonený, a to nielen slovami, ale aj skutkami."

***

Teraz však sledujme dcéry matky Alfonzy Márie na ich nemeckých misiách. V diecéze Würzburg v rokoch 1855 až 1867 založili trinásť filiálok. Obyvateľstvo vždy s obdivom hľadelo na ich neúnavnú prácu a živú horlivosť. Zalistujme si v správe nemocnice v Karlstadte:

„Pôsobenie niederbronnských sestier je skutočným požehnaním z neba. Svojím prísne náboženským, povzbudivým a obetavým správaním voči trpiacim si získali veľkú úctu a dôveru všetkých, ktorí s nimi prichádzajú do kontaktu. Tým si zaslúžili uznanie karlstadtského vedenia mesta ako aj všetkých tunajších svetských a duchovných ustanovizní.[1]

[1] Dňa 22. júna 1866.

Dňa 23. marca 1857 otvoril svoje brány niederbronnským sestrám Mníchov, hlavné mesto Bavorska. Boli to len štyri sestry, ktoré tu začali svoju požehnanú a plodnú činnosť. Na čelo tohto malého kŕdľa matka Alfonza Mária postavila sestru Adelindu. Aj v tomto prípade sa prejavil jej dar vybrať správnych ľudí a postaviť ich na správne miesto. Táto mladá predstavená mala v tom čase iba dvadsaťdva rokov. Ale v dôvere v Božiu otcovskú dobrotu ani na okamih nezaváhala prevziať zodpovednosť za mníchovské Vincentínum, domov pre dievčatá a siroty v ohrození.

Luise Weberová, ktorá dňa 27. mája 1852 dostala rehoľné meno sestra Adelinda, sa narodila v Oberbronne. Toto zbožné dievča už od včasného detstva priťahoval rehoľný stav. Ako sa len tešilo, keď v jej blízkosti vznikla nová kongregácia. Od začiatku jej venovalo svoj vrelý záujem i svoju úprimnú náklonnosť. Luise často stretávala zakladateľku a priťahovala ju k nej hlboká úcta i láska. Dňa 4. novembra 1851 zaklopala na kláštornú bránu, aby sa stala sestrou Božského Vykupiteľa. Čo asi pocítila v srdci matka Alfonza Mária, keď pozdravila tú, čo ju už ako šestnásťročná chcela nasledovať? V poznámkach sestry Adelindy nenájdeme o tom nič. Veď bola vtedy ešte takmer dieťa. S dôverujúcim srdcom prijímala poučenia matky a nechala sa formovať jej duchom. V spoločenstve bola mladá novicka veľmi obľúbená, lebo oplývala nevyčerpateľným bohatstvom pokornej ochoty a dobroty. S tichým obdivom hľadeli všetci na nežnú krásu tohto čistého, rýdzeho ľudského púčika, ktorý vo svojej prirodzenej skromnosti vyžaroval nadprirodzené svetlo.

Štyri roky venovala sestra Adelinda plná horlivosti všetky svoje sily zriadeniu malej mníchovskej pobočky a riadila ju tak dobre, že arcibiskup von Scheer v liste biskupovi Rässovi vydal o nej takéto svedectvo:

„Dňom i nocou vykonávajú sestry skutky lásky a milosrdenstva, takže si získali chválu i uznanie všetkých.“

Avšak len sestry samy vedeli o námahách, ktoré ich to všetko stálo. Keď sa roku 1860 vybrala matka Alfonza Mária do Mníchova,

aby ich povzbudila, to sa už iba s úsmevom pozerali na tie tri namáhavé a tvrdé roky.

Vtedy sa matka stretla aj s princeznou Alexandrou Bavorskou. Jej nezištná dobrota mala blahodarný vplyv na princezninu pochmúrnu myseľ. Dokazujú to aj jej dva nasledujúce listy:

„Ctihodná matka!

Prijmite moju srdečnú vďačnosť za milú pozornosť, ktorou ste ma zahrnuli prostredníctvom tunajšej predstavenej niederbronnských sestier, ako aj za všetky prejavy lásky, ktorých sa mi od Vás dostalo počas Vášho krátkeho pobytu v Mníchove. Nech Boh žehná Vaše materské napomínania!

Zdá sa mi, že Boh už vypočul Vaše prosby za moju nervovú slabosť. Prosím Vás aj naďalej, aby ste posielali hore za mňa svoje zbožné modlitby.

Mnohé Vaše zaujímavé správy som si odpísala a dala ich prečítať kráľovnej Márii, ktorá potom odovzdala list môjmu milovanému bratovi kráľovi Maxovi. Zo srdca si prajeme, aby nám Boh dal svoje požehnanie.

Prosím Vás, aby ste mi láskavo oznámili, kedy prídu sestry do Aschaffenburgu, môjho rodného mesta. Prosím, srdečne pozdravte všetky sestry, ktoré poznáme.“[1]

O niekoľko mesiacov neskôr zasa prosila matku Alfonzu Máriu o modlitbu a plná radosti písala o založení nového domu v Aschaffenburgu:

„Dnes Vás v duchu navštívim, aby som vám adresovala vrúcnu prosbu: Prosím, utiekajte sa v Ježišovom mene k všemohúcemu, milosrdnému Otcovi, aby duše nachádzajúce sa vo veľkom nebezpečenstve zachránil od večného zatratenia. Využívam túto príležitosť, aby som sa Vám aj poďakovala za list, ktorý som od Vás dostala s milým uistením o modlitbe. Vaše úsilie o rozvoj kongregácie mi tak veľmi leží na srdci, že som napísala svojmu

[1] List z 22. novembra 1860.

vysokodôstojnému spovedníkovi do Ríma, aby preň vyprosil od pápeža požehnanie a modlitbu.[1]

Žite šťastne, ctihodná matka! Odporúčam do Vašej modlitby svojich rodičov, súrodencov, svoje okolie ako aj dom pre siroty vo Fiblingene.

Vďaka Bohu sú teraz Vaše milé sestry aj v mojom rodnom meste.“[2]

Matka Alfonza Mária princeznej odpovedala:

„Najmilostivejšia princezná a pani!

S osobitne veľkou radosťou som práve prijala list Vašej kráľovskej výsosti a ponáhľam sa Vám odpovedať. Srdečne ma teší, že Vaša výsosť cíti isté zmiernenie svojich nervových utrpení, buď za to vďaka Bohu! Denne budeme adresovať nebu svoje chabé prosby za Vaše zdravie, aby sa na Vás vyplnila jeho najsvätejšia vôľa, a aby ste ako nástroj v Božej ruke došli k svojmu vysokému poslaniu, o čom som mala tú česť zmieniť sa Vašej výsosti ešte pred rozlúčkou a o čo som denne, ba každú hodinu od svojho odchodu z Mníchova prosila. Rada by som sa ešte objavila pred Vašou výsosťou, aby som Vám vyjadrila svoju vďaku za list, ktorý som Jeho Excelencii prvému ministrovi doručila. Prijal ma veľmi milo a sľúbil moju záležitosť vybaviť čo najlepšie.

Možno by stačilo zo strany Vašej výsosti len jedno malé odporúčanie, aby tá vec bola urýchlene vybavená.

Dom v Aschaffenburgu je od 18. decembra obývaný sestrami, dám si na ňom záležať o to viac, že je rodiskom Vašej výsosti, čo ma veľmi teší. Pokiaľ by som i pri svojej nemohúcnosti mohla byť

[1] Rozvoj kongregácie v diecéze Mníchov- Freising sa ukázal ako naozaj priaznivý. Ešte počas života matky Alfonzy Márie vznikli stanice Mníchov-Heidhausen 1858, Fürstenfeldbruck 1859, Laufen 1861, Mníchov farnosť Dóm 1864, Tittmoning 1865. Neskôr sa zrodili nové domy aj v iných bavorských diecézach, ako Bamberg, Augsburg, Eichstätt, Passau, Regensburg a Speyer. V Hilpoltsteine (diecéza Eichstätt) prevzali už v roku 1858 tri sestry ošetrovanie chorých v nemocnici.

[2] List zo 17. januára 1861.

nápomocná Vašej výsosti svojou prítomnosťou, cesta zo Štrasburgu do Mníchova by mi nebola priďaleká, aby som ju vykonala.

Chcela by som Vašu výsosť poprosiť, aby ma opäť pripomenula najmilostivejšej kráľovnej Márii, ktorej láskavá blahosklonnosť urobila na mňa taký veľký dojem.

Váš kráľovský majestát budem denne vkladať do svojej pokornej modlitby."

***

V Darmstadte, diecéza Mainz, začínali niederbronnské sestry svoju činnosť dňa 1. septembra 1859. Aj tu bola ich situácia veľmi ťažká. Farár Lüft o tom napísal biskupovi Rässovi, svojmu milovanému starému učiteľovi:

„Vo farnosti žije štyritisíc katolíkov uprostred tridsiatich tisícov protestantov. Sestry si museli najprv láskou a taktnosťou získať uznanie tunajšieho obyvateľstva. Lebo v tomto kraji ľudia ešte nikdy doposiaľ nevideli katolícke sestry."

Matka Alfonza Mária vedela opäť vybrať pre tento nový dom správnu osobu. Poslala tam sestru Bonaventúru, ženu s materským srdcom, nezlomnou silou, jasným rozumom, vernú v zachovávaní posvätných pravidiel a stále poslušnú voči predstaveným.

Doteraz pôsobila na mnohých bojiskách, či už epidemiologických alebo vojenských. V Schlettstadte takmer do úplného vyčerpania zápasila o život chorých na choleru. Plní vďačnosti na ňu spomínali, ako na svoju neúnavnú ošetrovateľku, aj ranení na polostrove Krym i v Taliansku. Teraz ju poslala matka Alfonza Mária do Darmstadtu. Neskôr viedla sirotinec v Thanne a založila prvý dom niederbronnských sestier v Karlsruhe. Všade zostala rovnaká. S vernou oddanosťou plnila svoje povinnosti a často robila aj oveľa viac! Biskup Räss a superior Simonis, obaja dobrí znalci ľudských duší, hovorili o nej vždy s veľkou úctou. Prijímali ju aj v paláci vojvodcu, kde pri jej príchode salutovala stráž. Ona však zostala vždy jednoduchou, pokornou rehoľnou sestrou.

Aká to len musela byť útecha pre utrpením skúšané srdce zakladateľky, keď jej sestra Bonaventúra po zapožičaní zlatého kríža zásluh od rakúskeho cisára napísala svojím detinsky prirodzeným spôsobom:

„Bola som taká rozpačitá a ohromená, že som sa správala naozaj nešikovne... Ponáhľala som sa do kaplnky a prosila som Spasiteľa, aby sa od nás nevzďaľoval, lebo začínam pociťovať veľmi veľkú bázeň."

Keď táto pokorná sestra o niekoľko mesiacov neskôr dostala správu o smrti matky Márie Alfonzy, zvolala: „Ako rada by som bola zomrela namiesto nej! Ponúkla som Bohu za ňu svoj život, ale neprijal ho."

Ako vidno, zakladateľka mala sestry, na ktoré sa mohla spoľahnúť!

V Darmstadte dielo rýchlo rozkvitalo. Popri ošetrovaní chorých zriadili aj školu šitia pre chudobné dievčatá, ktorá sa stala zdrojom hojného požehnania. Hoci neraz chýbali dobrodinci, horlivý farár si vždy vedel pomôcť. Obrátil sa na biskupa Rässa, ktorý sa tak nadšene zasadil za dielo šírenia viery. Jeho prosby o podporu pre kláštor adresované riaditeľom tohto diela v Lyone mali úspech a dom mohol existovať naďalej. Dokonca prostredníctvom odporúčania vojvodkyne Matildy, rodenej princeznej z Bavorska, a niektorých úradníkov dvora už 18. marca 1862 nadobudol právo korporácie.[1]

V kláštore v Oberbronne zažila zakladateľka aj veľa radostí. Každý pobyt v tichu vidieka bol pre ňu blahodarným oddychom. Sestry sa veľmi horlivo snažili o to, aby sa ďalšie novicky formovali pod múdrym vedením sestry Márie Jozefy.

[1] Dnes patrí Darmstadt do provincie Baden-Hessen. V jej dvoch diecézach Mainz a Freiburg založila matka Alfonza Mária ešte viaceré filiálky: Karlsruhe 1857, Heidelberg 1858, Rastatt 1858, Bruchsal l859, Mannheim 1859, Oberkirch 1864, Pforzheim 1866 a Heppenheim 1867.

Dňa 21. mája 1860 sa nad údolím opäť nieslo slávnostné zvonenie. Biskup Räss osobne odovzdával posvätené rehoľné šaty dvadsiatim piatim postulantkám. Slávnostnú homíliu vtedy predniesol opát z Ölenbergu. Táto dojímavá slávnosť sa toho roku v Oberbronne uskutočnila po prvýkrát.[1] Aj v júli 1861 pobudol biskup s generálnym vikárom Rappom osem dní v milovanom kláštore. Sám o tom napísal:

„Ako sa teším, že si môžem počas niekoľkých dní odpočinúť v tom čistom a zbožnom prostredí."

Opäť predsedal pri obliečke dvadsiatich postulantiek. V Niederbronne zasa do jeho rúk zložilo sľuby tridsať sestier.[2] Aj iné návštevy vysokopostavených sa cítili príjemne v týchto pohostinných priestoroch. V roku 1859 sa biskup von Coutance v tejto tichej Božej samote zdržal tri týždne.

Krátko potom pricestoval do kláštora podprefekt z Weissenburgu. Aj on sa tešil zo zriadenia noviciátu v nádhernom zámku.

***

Matka Alfonza Mária každý rok zreteľnejšie videla, ako sa vyplnilo Pánovo prisľúbenie o rozvoji kongregácie. Pritom prirodzene narastala aj ťarcha jej starostí. Preto nás neprekvapuje, že koncom roka bolo jej zdravie opäť narušené. Biskup Räss sa dopočul o jej ochorení a plný súcitu jej dňa 6. decembra 1861 napísal:

„Ctihodná matka,

... bude potrebné, aby ste sa istý čas zdržali ťažkej duševnej práce a dopriali si aj trochu odpočinku. Viem, že to bude pre Vás ťažké, preto by bolo dobré, keby ste sa na niekoľko týždňov vzdialili z bojísk, ak to môžem tak povedať, aby ste v tichu slúžili Bohu a opäť

[1] V nasledujúcom roku 1861 dostali novicky prvýkrát pri svojej obliečke biely závoj. Dovtedy nosili čepiec a hrubú modrú zásteru. Keďže tá patrila k ich šatám, ponechávali si ju aj v kaplnke. V tom istom čase boli nahradené hnedé šaty postulantiek čiernymi, čiernou pelerínou a čiernym čepcom.

[2] Biskup Räss v nasledujúcom období predsedal takmer pri všetkých obliečkach.

nadobudli zdravie.“ Biskup jej radil, aby odcestovala do Štrassburgu, poradila sa s nejakým dobrým lekárom a zotavila sa, nakoľko to len bude možné.

Mesiac predtým dňa 12. novembra 1861 stála matka Alfonza pri smrteľnej posteli svojho otca. Táto strata hlboko zasiahla jej nežné a vnímavé srdce, ktoré bolo naplnené detskou vďačnosťou voči rodičom. Títo jednoduchí roľníci nie vždy rozumeli tajomným cestám, ktorými Boh viedol ich dcéru. Svojou zdravou kresťanskou výchovou položili základ, na ktorom mohla Božia milosť ďalej rásť. Ctihodná matka sa hneď ponúkla Pánovi ako zmierna obeta, aby vyslobodila dušu svojho otca z očistca, a tak mohla vojsť do večnej blaženosti.

Matka Alfonza Mária nebola nikdy bez ťažkého kríža, ale teraz nastal pre ňu čas poslednej skúšky. Musela prejsť utrpením, ktoré sa dotýkalo najcitlivejšej časti jej duše, áno, siahalo až ku koreňom jej bytia.

Listy, ktoré jej adresoval biskup Räss v roku 1863, sa často týkali útokov proti nej a proti jej dielu. V novoročnom liste z 5. januára 1863 ju povzbudzuje:

„Neberte si veľmi k srdcu to, čo sa udialo, a prijmite to s trpezlivosťou a odovzdanosťou ako skúšku z Božej ruky. Dal by Boh, ctihodná matka, aby sa Vaše zdravie čoskoro napravilo. Prosím o to denne nášho Otca v nebi.“

Dňa 29. apríla ju svojím jemným a múdrym spôsobom varuje pred všetkým, čo by mohlo dať zlým jazykom príležitosť k nepríjemným klebetám.

„Ešte stále sú z rôznych strán snahy podnecovať v kongregácii nespokojnosť a so zármutkom pozorujem, že tieto útoky sú namierené zvlášť proti jej ctihodnej predstavenej. Preto bude potrebné, ctihodná matka, ešte naliehavejšie prosiť Boha, aby nám pomáhal svojou milosťou, daroval nám silu a nadhľad zvlášť tam, kde to spôsobuje núdzu, aby sme mohli získavať mysle, uspokojiť svedomie a zlým ľuďom zavrieť ústa. Anjelská trpezlivosť a dobro-

myseľnosť, umŕtvovanie a sebaovládanie, miernosť a láska voči všetkým, rýchle zabúdanie na všetko, čo sa nás nepríjemne dotklo, prívetivosť a dobromyseľnosť, varovanie sa pred tým, čo by mohlo byť pokladané za výstrednosť alebo osobnú slabosť, prekonávanie nedôvery alebo podozrenia tam, kde sú v hre osobné otázky, tieto a ďalšie čnosti, ctihodná matka, sú čisto nadprirodzené dary, ktoré sú v našom prípade veľmi potrebné zvlášť vtedy, keď zvonku o nás nepekne klebetia."

Či nemusí každé dielo prechádzať ohňom súženia? Zdá sa, že počas roku 1863 sa kláštor v Niederbronne nepoddával ťažkým skúškam, lebo 3. augusta biskup píše:

„Teší ma, ctihodná matka, že cítite zlepšenie svojho zdravia. Nech Vás Boh stále viac posilňuje, aby ste ťažké bremeno svojho utrpenia niesli na jeho väčšiu slávu a na spásu mnohých duší."

O čo vlastne išlo? O konflikt svedomia? O pochybnosť vyvolanú podozrievaním osobnosti generálnej predstavenej, ktorú sa doteraz nikto neodvážil napadnúť? Biskup Räss poskytol zakladateľke vo vnútornom vedení kongregácie úplnú slobodu. Napriek tomu sa s ním často radila o výchove svojich sestier. Predovšetkým dávala dôraz na pevnú disciplínu. Niektorým úzkostlivým, nepokojným alebo aj ľahkoverným dušiam sa zdala pritvrdá. Ale nebolo to nutné? Dnes, keď po sto rokoch obdivujeme pevnosť jej diela a keď ešte aj dnes žije v sestrách duch začiatku, tak len preto, že neochvejná vôľa matky Alfonzy Márie už na začiatku chránila tohto ducha pred každým oslabením. Keď bol položený pevný základ a stavba bola ukončená, niektoré zmiernenia sa ukázali ako vhodné.

Zakrátko sa Cirkev vo svojej materskej starostlivosti vynasnaží postupne doviesť toto mladé dielo ku konečnému schváleniu. Nepredbiehajme však tieto udalosti.

Spočiatku sa zdvihli žaloby proti predstavenej sestier Božského Vykupiteľa a jej autoritu označili za svojvoľnosť. Pôvodcom tohto nepriateľského osočovania bol istý významný kňaz, farár Martin,

známy riaditeľ slobodného kolégia v Kolmare.[1] V lete v roku 1861 kázal počas exercícií v Niederbronne a od roku 1855 bol mimoriadnym spovedníkom komunity v Kolmare. Teraz žiadal od biskupa Rässa reformy hlboko zasahujúce do spôsobu vedenia nového spoločenstva. Predovšetkým si prial, aby v každej filiálke mohla byť po boku predstavenej rada, ktorá by príkazy generálnej predstavenej prispôsobovala miestnym podmienkam. Menšie rozhodnutia majú robiť predstavené jednotlivých domov bez toho, aby bolo zakaždým potrebné osobitné dovolenie generálnej predstavenej.

Biskup Räss mu však odvetil: „Nezaoberajte sa vecami, za ktoré nenesiete zodpovednosť!“

Farár Martin bol zbožný, svedomitý kňaz. Napriek tomu jeho dobre mienené návrhy boli neprimerané, najmä keď zveličil niektoré bezvýznamné udalosti. Sám priznáva: „Odpoveď biskupa ma omráčila ako silná dávka chloroformu.“ V istom zborníku sa pokúša ospravedlňovať a poukazuje na finančné a morálne nedostatky kongregácie, na svojvôľu jej generálnej predstavenej a na iné veci... Obáva sa, že dielo v Niederbronne je v nebezpečenstve, že „ochorelo“, a tak predkladá biskupovi tieto dôvody svojho počínania:

„Môj rozum je ten istý ako chudobných a malých, ktorých Boh žehná. Prečo by som ho teda nemal použiť, aby som podporil a posilnil dielo, ktoré predstavuje nové chápanie Božieho milosrdenstva voči tým, čo potrebujú pomoc?“

Áno, niet pochybností, že farár Martin chcel iba to najlepšie. Pýtame sa však, prečo sa musia stále dvíhať steny nedorozumení medzi tými, ktorí sa usilujú o to isté na väčšiu Božiu slávu? Príbehy svätých nám poskytujú mnoho podobných dôkazov. Na oboch stranách ochotne znášali utrpenia pre Pánovo dielo, lebo iba z obetí môže vzísť jeho požehnanie. Boj bol tvrdý. Zo slov farára Martina však cítiť aj veľké zatrpknutie.

---

[1] Karol Alfonz Martin, narodený v Türkheime 27. júna 1822, študoval na Ecolé des Carmes v Paríži, bol profesorom na tejto škole v rokoch 1848 až 1852, riaditeľom Kolégia v Kolmare v rokoch 1852 až 1870.

„Na Niederbronn už viac nepotrebujeme brať žiaden ohľad. Keď vypukne boj, nebudem to ja, čo ho začal. Ctihodná matka nie je natoľko chorá, aby všetko nezvládla.“

Ktorý predstavený môže vyhovieť všetkým podriadeným? Matku Alfonzu Máriu obvinili, že svojvoľne prekladala sestry. Ale či to nie je právo a povinnosť generálnej predstavenej? Mnohí sa sťažovali na prudkosť a tvrdosť jej charakteru. Ale kto by jej to zazlieval, ak tým chránila svoju autoritu?

Aby sa spor ukončil, matka Alfonza Mária prosila tohto nadmieru horlivého farára Martina, aby sa už viac nestaral o kláštor v Niederbronne, že jej postačia rady biskupa a spovedníka.

Tento konflikt nám ukazuje na niektoré nepriateľstvá, s ktorými v Niederbronne museli zápasiť už od prvých dní založenia kongregácie. Ale v niektorých kruhoch sa nedôvera vytrácala veľmi pomaly. Dokazuje to list, ktorý adresoval páter redemptorista Ludwig Amhard dňa 13. augusta 1858 farárovi Reichardovi:

„Cítim povinnosť priznať sa Vám k niečomu: Skôr než som cestoval do Niederbronnu, napĺňala ma veľká nedôvera voči ctihodnej matke Alfonze Márii, voči jej inštitútu i jeho vedeniu. Mnoho kňazov, ktorých som počul o tom rozprávať, prejavovali s ním svoj nesúhlas. A rozumní iba krčili ramenami, zdržiavajúc sa svojho názoru. Zdalo sa mi, akoby to všetko bol iba podvod, pri ktorom sa netreba ani len pozastaviť.

Ale keď ma môj lekár poslal do Niederbronnu na kúpeľnú liečbu, videl som v tom príležitosť dostať sa bližšie k tejto veci. Pred štyrmi dňami som putoval s niekoľkými kňazmi do Oberbronnu s rozhodnutím nerozprávať sa so žiadnou sestrou. Najprv som sa pozrel na postulantky, ktoré sem-tam pracovali v záhrade. Myslel som si, že tak najrýchlejšie zachytím ducha tejto kongregácie, lebo mladí ľudia ľahko preberajú zvyklosti svojho okolia. Veď akú mienku si urobím o novickách, takú budem mať aj o sestrách. Na moje veľké prekvapenie zbadal som u noviciek a postulantiek veľmi dobrého ducha. Boli skromné a ich zbožný a zároveň veselý zovňajšok svedčil o radosti ich srdca. Neskôr sa mi

naskytla príležitosť rozprávať s novicmajsterkou a páčila sa mi pre svoju otvorenosť a detinskú jednoduchosť. Skrátka, všetky moje pozorovania a závery dopadli pre sestry veľmi priaznivo. Teraz poznávam, že všetko, čo som počul proti niederbronnským sestrám, boli iba ohovárania a v kongregácii nielenže nevládne svetská ľahkomyseľnosť, ale prebýva tam Boží duch.

Ale ja som chcel vedieť ešte viac a overiť si dojem, ktorý som získal, aby som si mohol urobiť dôveryhodný úsudok. Včera som navštívil kláštor, aby som tú „slávnu zakladateľku“, ako ju volajú, videl zblízka a rozprával sa s ňou. Rozhovor bol krátky, ale hneď som na ctihodnej matke spoznal mimoriadne omilostenie. Jej úplná odovzdanosť do Božej vôle, veľká túžba po pokore a kríži, bázeň pred nadprirodzenými víziami, úplná závislosť na spovedníkovi a biskupovi, jednoduchosť v reči i neobyčajná ľahkosť, s akou rozpráva o Božích veciach, ma presvedčili, že mám pred sebou veľmi omilostenú osobu. Som veľmi spokojný, že som sa s ňou mohol aspoň raz rozprávať.

S veľkým záujmom som si prečítal aj pravidlá kongregácie a našiel som v nich nielen zbožného, poníženého a obetavého ducha, ale aj veľa múdrosti a poznania človeka, zvlášť vo veci ošetrovania chorých. Už ma teda neprekvapuje, že biskup pozerá s takým veľkým potešením na vznikajúcu kongregáciu a toľko sa jej venuje. Je Božím dielom, Boh ju bude chrániť a pestovať. Som presvedčený, že požehná kongregácii nielen veľa členov, ale prispeje aj k spáse mnohých iných.

To je moje najhlbšie presvedčenie, ktoré mi v budúcnosti bude slúžiť ako dôležité poznanie. Ako vidíte, som úprimný. Na druhej strane som aj trochu odvážny. Ale dúfam, že moje počínanie neodsúdite.“

Páter Amhard nakoniec prosí superiora, aby mu matka Alfonza Mária vyprosila od Boha milosti, ktoré potrebuje vo svojom úrade ako misionár a duchovný pastier ako aj pre svoje osobné posvätenie.

***

Kým v Niederbronne všetci veľa trpeli pre protivenstvá a pre pohŕdanie, v Ríme začali skúmať rehoľné pravidlá. A Boh žehnal svoje dielo.

Malé zmeny priniesla už prvá prípravná práca kanonika Doffnera v roku 1851. Biskup Räss, skôr než požiadal o pápežskú aprobáciu, vyčkával s jemu vlastnou múdrosťou. Táto jemu drahá kongregácia mala svoju životaschopnosť ešte len dokázať. A teraz prišiel podnet z Ríma. Kardinál a prefekt kongregácie pre biskupov a rehoľné spoločenstvá dňa 16. januára 1858 žiadal obšírnu správu o novom spoločenstve. Dňa 2. februára na žiadosť odpovedal biskup zo Štrasburgu a využil túto príležitosť na prosbu o pápežské schválenie. Žiadosť mala byť doplnená dobrozdaním biskupov, v diecézach ktorých bola nová kongregácia už činná.

Dňa 12. decembra 1858 biskup Räss prosil od arcipastierov týchto diecéz svedectvá o účinkovaní a správaní niederbronských sestier. Ich odpovede predstavujú skutočne slávne stránky v dejinách kongregácie a biskupovi dovolili, aby dňa 29. novembra 1859 slávnostným spôsobom obnovil svoju prosbu Apoštolskému stolcu.

V liste zdôrazňuje, akým veľkým potešením je pre neho chrániť a pestovať strom, ktorý vyrástol zo skromného semena. Teraz, keď už zásluhou sestier priniesol bohaté ovocie pre celú Cirkev, nech Svätý Otec sám vezme novú kongregáciu pod svoju ochranu.

V Ríme sa však s odpoveďou neponáhľali. Inštitúcia pracovala s múdrou dôslednosťou. Trvalo ešte niekoľko rokov, kým došlo k pápežskému schváleniu. Najprv dostala kongregácia obvyklý oficiálny pochvalný dekrét, vystavený 7. marca 1863. K dekrétu bol pripojený celý rad dôležitých poznámok. Spoločenstvo sa bude v budúcnosti nazývať Kongregácia sestier Božského Vykupiteľa, aby sa predišlo každej zámene s už existujúcimi redemptoristkami. Konštitúcie sa musia prepracovať tak, aby boli jednoznačné, jasné a úplné.

Bolo to tak, ako predvídal farár Reichard. Boží nástroj sa používaním stával dokonalejší a postupne nadobúdal konečnú podobu.[1]

[1] Pozri Obrazovú prílohu.

XIV. kapitola
POSLEDNÉ SKÚŠKY
(1863 až 1866)

Ako prudký vietor a ako prvé údery hromu začínajúcej búrky, tak pôsobili správy prichádzajúce zo vzdialeného Rakúska. Horúčkovitá činnosť, ktorú vyvíjala sestra Teofila, napĺňala matku Alfonzu Máriu stále väčšími obavami a starosťami. Tušila matka zakladateľka, že z Viedne prídu nové utrpenia, ktoré bude oveľa ťažšie znášať než útoky svojich nerozvážnych protivníkov?

Biskup Räss sa dňa 3. júla 1863 vrátil z Viedne. V dome sestier Božského Vykupiteľa, ktorého predstavenou bola sestra Teofila, strávil desať dní. S obdivom rozprával, čo tam videl a počul. Avšak dom sa mu zdal primalý a rovnako ako kardinál Rauscher aj on vyjadril súhlas so zakúpením susednej budovy. Vtedy sa vynoril aj plán vzniku rakúskeho postulátu a biskup Räss ho schválil. Vo svojom liste z 5. júla o tom píše:

„Ak má kongregácia v Rakúsku natrvalo pôsobiť, musia byť do nej prijaté mnohé domáce sestry. Už samotná ďaleká cesta do Oberbronnu a výdavky s ňou spojené sú odstrašujúce. Preto sa mi zdá bezpodmienečne nutné uvažovať o založení tunajšieho postulátu. Je to vhodné o to viac, že všetci priaznivci, osobitne jeho Eminencia a jeho okolie, sú presvedčení, že duch vychádzajúci z materského domu, formácia a život kongregácie musia prísť sem a tu naďalej pôsobiť.“[1]

Z toho všetkého je možné spoznať, že sestra Teofila si získala úctu u kardinála. Žiaľ, voči svojim predstaveným prejavila priveľkú nezávislosť. Určite bolo potrebné vo Viedni zriadiť postulát. Počúvajme však dôvody, ktoré sestra Teofila predkladá biskupovi zo Štrasburgu v liste zo 17. augusta 1863:

[1] List z 5. júla 1863.

„Vďaka tunajšiemu postulátu by sa postulantky ľahšie rozhodli cestovať do Francúzska. Počas troch alebo štyroch mesiacov vo Viedni by sme ich podrobili skúške, a tak by sme spoznali pravosť ich povolania. Vyhlo by sa nebezpečenstvu, že by tieto chudobné deti minuli peniaze na cestu do noviciátu a potom by sa niektoré odtiaľ museli vrátiť naspäť, a tak ich to odrádza od cesty do Francúzska."

Sestra Teofila si počínala unáhlene, lebo nečakala na názor materského domu. Už 12. júla hlásila biskupovi Rässovi kúpu domu za 49 500 guldov, t.j. 120 000 frankov. Kto mal tento obrovský dlh zaplatiť? Pomoc prišla v poslednej chvíli. Grófka Dietrichstein sa ponúkla, že túto sumu pokryje. Kedysi bola veľkou dobrodinkou viedenského domu. Ale nepáčilo sa jej, že táto filiálka je závislá na francúzskej kongregácii a sestry majú každý rok tak ďaleko cestovať na duchovné cvičenia. Bola teda veľmi nadšená plánom zriadiť vlastný noviciát. Zobrala dom opäť pod svoju ochranu a darovala mu potrebnú sumu.

Vo Viedni sa však usilovali nielen o postulát, ale mal tu vzniknúť aj vlastný noviciát. Ako však zmýšľala o týchto plánoch matka Alfonza Mária? Zo dňa na deň rástla v jej duši obava, že sa viedenská filiálka chce vymknúť spod jej materinskej starostlivosti. Konala podľa rady biskupa: dovolila, aby mladé Rakúšanky tri alebo štyri mesiace pred príchodom do Niederbronnu zostali vo Viedni. Každý ďalší návrh však odmietla.

Sestra Teofila s tým nebola spokojná, ako to aj napísala biskupovi Rässovi: „Znamená to prevziať na seba veľké bremeno a veľa ťažkostí. Svojim predstaveným to na budúci rok pri príležitosti ich návštevy aj ústne vysvetlím. Buď sa budeme musieť zrieknuť tohto plánu, alebo zriadime postulát s dvanástimi až pätnástimi postulantkami, čo zodpovedá tunajším pomerom.[1] Taký,

[1] Sestra Teofila povedala, že by zamenila postulát za noviciát. To je celkom nepochopiteľné, lebo v prvých rokoch kongregácie boli kandidátky slávnostne prijímané do postulátu, po nejakom čase skúšky dostali odev noviciek a boli posielané „do misií". Zostali tam najmenej tri roky predtým než zložili sľuby v materskom dome.

od komunity oddelený a dobre vedený postulát, by bol dobrodením pre materský dom aj pre nás. Predstavené by nám však museli poslať dobré sestry. Potrebujeme ich o to nutnejšie, že kúpa susedného domu by nášmu zariadeniu mohla priniesť veľký rozkvet. Okrem približne štyridsiatich dôchodkýň by sme doň mohli prijať aj asi stopäťdesiat detí.

***

Aj v diecéze Würzburg sa začali sťahovať mračná pred búrkou. Čoskoro sa ukázali prvé alarmujúce znamenia. Dňa 2. septembra 1863 podávala matka Alfonza Mária správu biskupovi Rässovi o liste würzburgského arcipastiera, ktorý jej spôsobil veľa starostí. Ukázala mu svoju odpoveď biskupovi von Stahlovi:

„Vaša biskupská milosť dobrotivo dovolila, aby sa duchovné cvičenia vo Würzburgu konali v dvoch skupinách, a tak sa neprerušila služba chorým. Osobne ste chceli zaobstarať kňaza. Teraz prosím Vašu biskupskú milosť, aby ste chápali moju požiadavku, keď žiadam, aby sa sestry zo susedných diecéz zúčastnili týchto cvičení striedavo. Nemôžem dovoliť, aby niektoré sestry vynechali ročné exercície, ktoré naše pravidlá predpisujú.

Ak nemôžu zostať osem dní, tak by mohlo stačiť aj šesť dní, počas ktorých by sa utiahli od svojich zvyčajných prác. Potom budú s novou odvahou a horlivosťou plniť ťažké povinnosti svojho povolania, takže chudobní i chorí tým iba získajú... V malých filiálkach iba s dvoma sestrami nebude možné, aby si spovedník našiel čas robiť dlhšie exercície.“

Duchovenstvu diecézy sa od začiatku nepáčilo, že sestry cestovali na ročné exercície do materského domu. Dňa 14. septembra 1864 biskup von Stahl napísal štrasburskému arcipastierovi:

„Nebolo by lepšie, keby si v budúcnosti všetky sestry mohli vykonať exercície v diecéze Würzburg? Dával som ich už dvakrát a som pripravený ich ochotne dávať i naďalej alebo poverím tým vhodného kňaza. Nemám nič ani proti tomu, keby generálna

predstavená sem poslala vhodného kňaza a zakaždým bola osobne alebo prostredníctvom svojej zástupkyne na exercíciách prítomná.

Diecéza Würzburg má približne šesťdesiat sestier. Ak počítam iba dvadsať guldov na cestovné pre každú z nich, tak by to za rok činilo okolo 1 200 guldov, keby všetky museli cestovať do Niederbronnu. V diecéze Würzburg sú mnohí nespokojní s týmito výdavkami. Osobitne nespokojný je pán Crevenna, veľký dobrodinec tunajších sestier. Ľudia neradi vidia ani časté cestovanie sestier vlakmi, lebo takéto rozptýlenia sa im nezdajú byť v súlade s duchovnými cvičeniami.

Preto si dovolím v záujme veci, ktorej som bol priaznivo naklonený, ponechať toto na zváženie Vašej biskupskej milosti či prospeje veci, ak generálna predstavená bude trvať na svojej mienke. Mám dôvod o tom veľmi pochybovať a myslím, že vyššie načrtnuté východisko by mohlo viesť k cieľu.“

Prečo si teda matka Alfonza Mária tak dôrazne priala, aby sa každoročné exercície konali v Niederbronne? Myslela pritom na duše svojich dcér, aby mali príležitosť týždeň dýchať atmosféru materského domu a obnoviť sa v nej. Tento zväzok, ktorý spájal všetky členky ďaleko roztrúsenej kláštornej rodiny, sa nesmel uvoľniť. Príliš skoro totiž museli byť niektoré zo sestier poslané do sveta, lebo ich volala bieda. Tam boli neustále zahrnuté prácou a rehoľný duch sa tým mohol oslabiť a utrpieť veľkú škodu. V Niederbronne však v nich vzbĺkla nová iskra Božej lásky a poháňala ich k svätej horlivosti. Tam im postupne dorastali rozum, vôľa a myseľ vo vernosti povolaniu, tam dostávali poučenie, aby veľkosť svojho povolania poznali a milovali, tam sa zasväcovali a obetovali Pánovi. Áno, na toto sväté miesto mali byť opakovane pozývané, aby mohli spoločne preskúmať svoj postoj voči vlastným svätým sľubom. Matka Alfonza Mária vedela, aká nebezpečná by mohla byť už najmenšia trhlina, nenápadná škára pre stavbu, ktorú vystaval sám Boh. Niesla za ňu zodpovednosť a nikto ju tejto zodpovednosti nemohol zbaviť. A potom - bola predsa matkou svojich dcér, niesla zodpovednosť za ich telesné a duševné zdravie.

Raz v roku si mohli oddýchnuť od ťažkej práce, náročných nočných bdení, vnútorných utrpení, mali nájsť porozumenie a radu i novú silu pri tej, ktorá každú jednotlivo poznala a milovala.

Ako vždy, aj teraz poslúchla radu svojho biskupa a sľúbila, že to bude skúmať pred Bohom.

Zdá sa, že sestra Honorina, predstavená vo Würzburgu, neuľahčila generálnej predstavenej riešenie týchto ťažkostí. V nasledujúcom roku 1864 jej oznámila, že pre svoje zlé zdravie nemôže cestovať do Niederbronnu na exercície. Už vtedy nepripisovali tomuto ospravedlneniu žiadnu vierohodnosť. Ale ako rástla bolesť matky, keď sa ani v septembri žiadna z dvanástich pozvaných sestier na exercície nedostavila! Sestra Honorina sa pridržiavala zákazu svojho biskupa.

Keď sa v roku 1865 zopakovalo jej ospravedlnenie, spoznala matka Alfonza Mária celkom jasne, že aj v tejto dcére sa prebudila vôľa stále viac sa vzďaľovať od materského domu, aby bola od neho celkom nezávislá.

***

Vo Viedni sa medzitým vyostrila finančná situácia. Sestra Teofila však vedela majstrovsky zvládnuť všetky ťažkosti: na obyvateľov Viedne sa obrátila s dojímavou výzvou. Dom tak mohol byť zariadený a kaplnka postavená. Kardinál Rauscher potom pristúpil k činu. Napísal biskupovi zo Štrasburgu a žiadal o dovolenie vo viedenskom spoločenstve otvoriť noviciát. V Niederbronne však boli touto správou priam otrasení. Obviňovali sestru Teofilu, že je príčinou toľkých prevratov, a začali ju vnímať ako nevernú dcéru. Pred biskupom Rässom sa rozrušeným tónom obhajovala v liste z 11. marca 1865. Prosí ho, aby ctihodnú matku prinútil cestovať do Viedne, kde by na mieste preskúmala situáciu. Plná dôvery čaká na rozhovor s ňou. Akú mienku mali o veciach vo Viedni iní, zreteľne ukazujú staré rukopisy, osobitne list, ktorý napísal farár Brey štrasburskému arcipastierovi. Tento vynikajúci kňaz, ktorého

biskup Räss sám povolal do Viedne za duchovného sestier, hovorí už akoby o provincii.[1] Plný uznania chváli prácu sestier, novú kaplnku aj ich dobrého ducha, ktorý prináša tak veľa požehnania viedenskému obyvateľstvu. Ďalekosiahle plány sestry Teofily vyvolávajú uňho nadšený súhlas. Aj farár Kornheisl, sekretár kardinála a osobitný podporovateľ domu sestier, veľmi optimisticky zdôrazňuje: „Som si istý, že otázka noviciátu bude vyriešená čo najlepšie. V záujme kongregácie prosím Vašu milosť, aby ste generálnu predstavenú viedli v jej rozhodnutí.“[2]

Na to sa matka Alfonza Mária rozhodla osobne vycestovať do Viedne. Farár Reichard, ktorý sa na jar 1865 zdržiaval v Singlingene, jej dňa 8. mája 1865 napísal:

„Ako ma len bolí správa, ktorú ste mi podali o sestre Teofile. Neobávajme sa, Boh pomôže aj tu! V tejto veci voláme k nášmu ochrancovi svätému Jozefovi. Je celkom dobré, že idete do Würzburgu a presne preskúmate, či tam nevanie podobný duch ako vo Viedni. Keď sa na spiatočnej ceste v Štrasburgu porozprávate s vysokodôstojným pánom biskupom, ukáže sa, čo treba robiť.“

Ctihodná matka sa ešte raz poradila so svojou radou a potom predložila biskupovi svoje vnútorné presvedčenie:

„Dobrý noviciát je život a istý základ kongregácie. Dobrý duch, ktorý ľudia už pätnásť rokov u niederbronnských sestier obdivujú, je toho najlepším dôkazom. Hoci sa kongregácia rozšírila tak ďaleko, všetky sestry majú toho istého ducha, dokonalé plnenie posvätných pravidiel, lásku, bázeň a poslušnosť voči predstaveným v materskom dome. Táto jednota je ovocím výchovy v noviciáte. Nezávislý noviciát by napriek vizitáciám a duchovným cvičeniam takéto ovocie nikdy nepriniesol. Naopak, duch jednoty by sa stále viac oslaboval a nakoniec viedol k úplnému osamostatneniu sa od materského domu. Skúsenosť nás učí, aké poľutovaniahodné následky prinieslo takéto osamostatnenie v iných kongregáciách.

[1] List z 12. marca 1865.
[2] List z 10. apríla 1865.

Generálna predstavená musí mať vždy bdelé oko pre noviciát. Znamená to pre ňu ťažkú zodpovednosť. Má právo a povinnosť určovať sestry pre jednotlivé filiálky. Kvôli správnemu výberu musí však dobre poznať charakter a schopnosti každej sestry. Ako by to mohla robiť, keby sestry neboli formované pod jej dohľadom?“

Matka Alfonza Mária v tomto liste oponovala aj náznakom rakúskeho nacionalizmu, ktoré sa vždy znovu vynárali. A napokon dodáva:

„Čo sa týka charakteru a životných obyčajov, treba podotknúť, že rehoľný duch je duchom Ježiša Krista. Tento duch je pre všetky spoločný, je ten istý pre všetky krajiny a pre všetky národy, má prenikať charakter a zvyky všetkých národov a pôsobiť vo všetkých srdciach.“[1]

Po príchode do Viedne sa ctihodná matka ponáhľala ihneď poslať správu o svojej ceste biskupovi Rässovi:

„Excelencia!

Podávam Vám správu o sebe, ako som sľúbila. Naša cesta prebiehala dosť dobre. Od Mníchova po Viedeň sme museli cestovať v noci. Jeho Excelencia, biskup z Mníchova nás prijal nanajvýš láskavo a hneď sa pýtal na Vaše zdravie. Audienciu u Jeho Eminencie viedenského kardinála som mohla dosiahnuť až predvčerom. Rozhovor trval pol druhej hodiny. Jeho Eminencia bola veľmi ústretová a súhlasila so všetkými mojimi názormi, ktoré som mu s istotou a bez obáv objasnila. Pravdaže chápem, že sa nemôžem stavať úplne proti zriadeniu noviciátu. Ale svoje podmienky som stanovila tak, že prejde veľmi dlhý čas, kým dôjde k uskutočneniu tohto plánu.

Počas prvého dňa vo Viedni som musela vybojovať bolestný zápas. Sestra Teofila bola voči mne naplnená predsudkami, ktoré mi spôsobili veľa starostí. Bolo mi naozaj trápne stále dookola počúvať, že chcem sama určiť novicmajsterku. Povedala mi celkom otvorene, že neprijme na výchovu noviciek sestru z materského alebo

[1] List zo 6. apríla 1865.

z niektorého iného domu, ale že chce tieto sestry formovať sama. Pokúšala som sa ju s miernosťou a opatrnosťou priviesť na iné myšlienky, ale neúspešne.“[1]

Vidíme, že sestra Teofila nechcela žiadne sprostredkovanie generálnou predstavenou.

V liste z 30. apríla matka Alfonza Mária píše o farárovi Breyovi. Chváli jeho horlivé účinkovanie a dodáva:

„Zvlášť on je za zriadenie noviciátu. Okrem iného mi povedal, že si zaslúžim sto rokov očistca, ak budem proti tomu. Vaša biskupská milosť môže vidieť na tomto príklade, aké tu majú pevné plány. Terajší dom má ešte 100 000 frankov dlhu a ja mám k nemu pridávať ďalší?[2] Myslím, že kongregácia už pre Rakúsko urobila dosť. Niekoľko rokov neprerušene zhromažďujeme šesť až desať sestier pre túto krajinu, nasadzujúc do hry ich zdravie a život, aby mali úspech. Pritom sa tam viditeľne stráca rehoľný duch. Na toto všetko sa mám len tak prizerať a hromadiť dlhy na dlhy? Nie, to nie je možné! Pokiaľ terajší dom nebude zbavený dlhov a kým tu nebudú isté rezervy, budem proti všetkým novým výdavkom.“

Farár Reichard predvídal tieto ťažké skúšky. Jeho živá viera ho však stavia nad tieto udalosti. Súhlasil s mienkou generálnej predstavenej a radil:

„Prenechajme sa bez výhrad Božej Prozreteľnosti! Uspokojme sa s vysvetlením, že sestry Božského Vykupiteľa,[3] nech sú v ktorejkoľvek krajine, všade vytvárajú jednu a tú istú rodinu, podriaďujú sa tomu istému vedeniu, sú preniknuté jedným a tým istým duchom, sledujú jeden a ten istý cieľ. To bol z vnuknutia Božieho úmysel zakladateľov kongregácie. A tento úmysel bol opodstatnený. Viac než členky každého iného spoločenstva žien niederbronnské sestry

[1] List z 29. apríla 1865.

[2] Zriadenie noviciátu spôsobilo nové výdavky. Ale sestra Teofila dúfala, že majetkom rakúskych noviciek tieto už existujúce dlhy pokryje.

[3] Ako si spomíname, oficiálny pochvalný dekrét Pia IX. zmenil neskôr meno „Sestry Božského Vykupiteľa“ na „Sestry Najsvätejšieho Spasiteľa“. Pozri XIII. kapitolu.

sa nachádzajú v konkrétnom a trvalom spojení so svetom, a preto sú viac vystavené nebezpečenstvu odkloniť sa od svojho povolania. Iba duch jednoty, dokonalé podriadenie sa generálnej predstavenej a presné dodržiavanie pravidiel ich môže ochrániť od nebezpečenstiev, ktorým sú vystavené pri vykonávaní takej ťažkej misie. Svätá jednota! Prečo sa teda pokúšajú priniesť do kongregácie rozštiepenie?“[1]

Obaja zakladatelia sú pripravení znášať všetko pre túto vzácnu jednotu. Farár Reichard hľadá príčiny rozštiepenia. Mali byť na vine politické dôvody, hoci si ich nechceli priznať? Pokračuje:

„Za akým účelom pripravujú osamostatnenie od materského domu? Chcú zriadiť nové materské domy s novými generálnymi predstavenými vo vedení? Kto posilňuje také zbytočné podnikanie? Deje sa to preto, že materský dom je vo Francúzsku? Predsa to takto chcel sám Boh. Musíme predsa vedieť, že Boh si vyvolil Alsasko s úmyslom, aby materský dom bol zriadený tam. Z tejto provincie, ktorá leží medzi Francúzskom a Nemeckom, môže kongregácia každej z týchto dvoch krajín prísť na pomoc. Má aj toto dielo padnúť za obeť národnostným predsudkom, ktoré spôsobili Cirkvi v priebehu storočí už tak veľa škody? Pokladáme sa predsa za deti jednej, veľkej a pravej Cirkvi, v ktorej niet ani Grékov ani Rimanov, ktorej členovia sú všetci bratia a sestry v Kristovi.

Prijímame s vďakou každú pomoc, ktorú nám Boh ponúka, zvlášť keď prichádza cez nejakého „dobrého samaritána“, ktorého on určil za svoj nástroj. A Vy, milé dcéry Božského Vykupiteľa, máte byť stále tým dobrým samaritánom, kdekoľvek ste, osobitne v krajinách, kde nemáte občianske právo, kde Vás iba trpia a prijímajú Vaše služby. Ukážte sa hodné svojho povolania. Stále sa ho držte a nebuďte žiadne kolísavé duše, ktorým chýba pevnosť. Iba vytrvalosť bude nakoniec korunovaná. Nenechajte sa pomýliť klamným leskom, ktorým si slúži diabol, aby vás odradil od vašej povinnosti.

[1] List z 20. apríla 1865 adresovaný sestrám.

A výdavky na zriadenie noviciátu? O tom nemôže byť ani reči. Boh nežiada nemožné.“[1]

Matka Alfonza Mária verila, že zriadenie noviciátu je odsunuté na neurčitú dobu. Sklamala sa nad zanietením, s akým sestra Teofila po ňom túžila? Iste dúfala, že táto dcéra, ktorej bola tak dlho vodkyňou na ceste k dokonalosti, sa vráti k zdravšiemu chápaniu svojich sľubov. Ale myšlienky sestry Teofily boli už priveľmi vzdialené od jej generálnej predstavenej. Žiadne mosty ich už nespájali.

***

Na konci roku 1865 prichádzali znepokojujúce správy aj z Maďarska. Farár Hummel, kazateľ šopronského kláštorného chrámu, dvakrát napísal matke Alfonze Márii ostrým tónom, ktorý ju musel zaraziť. Pripravovalo sa aj tam vo vnútri osamostatnenie? Dom pre siroty sa rozvíjal dobre, sestry boli v úcte, ale búrka tam vypukla s tou istou silou ako vo Würzburgu a vo Viedni.

Farár Hummel chcel zmeniť predpisy generálnej predstavenej pre sestry o prijímaní eucharistie.[2] Matka Alfonza Mária sa na to sťažovala svojmu biskupovi:

„Keby dom stál pod vedením kňaza, ktorý nepozná naše pravidlá, keby sa tento kňaz chcel vzoprieť mojim nariadeniam, potom by sa čoskoro roztrhol zväzok rovnosti a poslušnosti, čo by skôr alebo neskôr spôsobilo osamostatnenie od materského domu. V tom prípade by som bola nútená sestry zo Šoprone stiahnuť a dom zatvoriť.“

Generálna predstavená odoprela svoj súhlas aj na zakúpenie nového domu, nakoľko by to prinieslo veľké zaťaženie dlhmi. Biskup z Győru bol ochotný peniaze požičať. Tentoraz bol pre jej

[1] List z 20. apríla 1865.

[2] V tom čase pristupovali sestry k svätému prijímaniu v tých dňoch, ktoré boli presne stanovené podľa pravidiel. Niekedy však mohla generálna predstavená sväté prijímanie po určitých priestupkoch alebo po vlažnosti v zbožnosti odoprieť.

odmietnutie nahnevaný on. Dokonca odcestoval do Viedne, aby sa dohodol s kardinálom na najvhodnejších opatreniach a stanovil práva a povinnosti obidvoch domov vo Viedni a Šoproni voči materskému domu.

Sestra Teofila vtedy prosila aj biskupa Rässa, aby opäť prišiel do Viedne. Ale jeho Excelencia sa nechcela miešať do záležitosti, ktorá, ako sa zdalo, sa už vtedy nachádzala na zlej koľaji.

Teraz sa farár Kornheisl pokúsil pohnúť generálnu predstavenú, aby ustúpila pred vôľou oboch biskupov. O osem dní neskôr, krátko pred Vianocami, sekretár predložil prosby svojho kardinála biskupovi zo Štrasburgu.[1] Nešlo však už iba o noviciát, ale o zriadenie nezávislého provinciálneho domu. „Dcéry Božského Vykupiteľa zostanú spojené s materským domom zväzkom lásky. Generálna predstavená by pritom mala úplnú slobodu pri vykonávaní vizitácie v týchto domoch."

Tento plán pomaly dozrieval a teraz sa ukázal v plnom svetle. Neexistovalo už žiadne sprostredkovanie. Osamostatnenie bolo zavŕšené. Viedeň bola vyhlásená za samostatný materský dom. Dňa 21. marca 1866 poslala sestra Teofila generálnej predstavenej nasledujúce vysvetlenie:

„Ctihodná matka!

My, podpísané sestry, Vám srdečne ďakujeme za všetko dobro, ktoré sme od Vás prijali, a navždy sa odporúčame do Vašich modlitieb. Oznamujeme Vám, ctihodná matka, že sme sa slobodne a neodvolateľne rozhodli odteraz pripojiť k domu vo Viedni, ktorý Jeho Eminencia pozdvihla na materský dom a považovať sa tým za osamostatnené od materského domu v Niederbronne." (Nasledujú podpisy 24 sestier.)

Keď matka Alfonza Mária dostala túto zdrvujúcu správu, bol práve Veľký piatok. Hodila sa pod kríž a chvejúcimi sa perami vyslovila tieto slová: „Tak veľa som nežiadala!" Znelo to ako výkrik zraneného srdca.

---

[1] List z 19. decembra 1865.

Ako Mária pod krížom aj ona hľadá silu na prijatie Božej vôle. Ale jej srdce zostáva zlomené. A tak adresuje biskupovi nasledujúci krátky list:

„Excelencia!

Mám tú česť odoslať Vám priložený list. Z tridsiatich štyroch sestier, ktoré nosia závoj, podpísalo osamostatnenie dvadsaťštyri sestier (z toho dve sú ťažko choré). Urobili to z vlastnej vôle alebo boli k tomu donútené? To je otázne. Sedem z nich zložilo sľuby.

V Šoproni bolo jedenásť sestier, z nich podpísalo sedem. Štyri z nich už zložili profesiu. Ostatné podpisy patria laickým sestrám a takým, ktoré nepatria ku kongregácii, až na dve sestry, ktoré zložili sľuby počas mojej prítomnosti vo Viedni. Som rozhodnutá napísať kardinálovi a poslať Vám ten list, aby ste ho mohli posúdiť."

Už nasledujúceho dňa 26. marca 1866 poslala kardinálovi dojímavý protest. Zaprisahávala ho, aby jej pomohol, „aby sestra Teofila tie úbohé deti, ktoré zverila jej materskej starostlivosti, úplne nezničila."

Odmieta prijať list, ktorý nemá pečiatku Jeho Eminencie, ako pravý. Naliehavo prosí, aby sa zadosťučinilo spravodlivosti. List farárovi Kornheislovi nám ešte jasnejšie odhalí pocity jej srdca. Nemôže uveriť, že podporoval sestru Teofilu v jej úmysle. Prísne hodnotí tú, ktorá jej pripravila také bolesti. Táto prísnosť je však odôvodnená veľkým nebezpečenstvom, v akom vidí duše svojich dcér. Jej obavy tu boli možno priveľmi pochmúrne. Rozumieme však volaniu o pomoc matky olúpenej o deti, ktoré vychovala, dokonca môžeme povedať, ktorým v bolestiach darovala duchovný život.

Farár Reichard posiela dňa 9. apríla 1866 do Viedne protest, ktorý napísal chvejúcou sa rukou.

„Keby Vaša Eminencia chcela založiť novú kongregáciu, tak by to bolo Vaše právo. Ale dcéry Božského Vykupiteľa, ktorých som superiorom, boli začlenené do novej kongregácie bez toho, aby sa na to opýtali generálnej predstavenej. To nemôžem pripustiť!"

Superior vyvrátil výčitky viedenskej predstavenej. On vedel najlepšie, že matka Alfonza Mária cestovala do Viedne bez predsudkov voči sestre Teofile. Aj tejto dcére patrila jej starostlivá láska.

Biskup Räss hlboko ľutoval tento zlom. Zdieľal mienku predstavenej v materskom dome, „že vo Viedni sa všetko udialo proti cirkevnému poriadku.“[1]

Aj situácia vo Würzburgu zostávala naďalej veľmi ťažká. Sestry tvrdohlavo odmietali nutnosť každoročnej cesty do Niederbronnu na duchovné cvičenia.

Vo februári 1866 adresovala matka Alfonza Mária sestre Honorine naliehavý príkaz, aby prišla do materského domu. A opäť sa jej dostalo odmietnutia. To už bolo priveľa. Na príkaz generálnej predstavenej cestovala teda do Würzburgu jej asistentka, dobrá a mierna sestra Adelinda, sprevádzaná sestrou Bonaventúrou, energickou predstavenou z Darmstadtu.

Bol Veľký piatok, keď docestovali a vo Würzburgu si mysleli, že matka Alfonza Mária vedome zvolila tento deň. Biskup von Stahl sa preto nahneval a napísal jej, že on osobne zakázal sestre Honorii cestovať do Niederbronnu. Táto trápna náhoda spôsobila matke zakladateľke množstvo nových utrpení a opäť rozjatrila ešte sotva zacelené rany.

Zrazu sa však cez temnotu predral jasný slnečný lúč. Rím poslal schvaľovací dekrét. Ako veľmi matka Alfonza Mária túžila po tomto dni, lebo očakávala od neho vyriešenie všetkých svojich skľučujúcich ťažkostí.

Prinajmenšom verila, že by sa mohli usporiadať veci s Würzburgom. Hlboko dojatá píše 5. mája sestre Honorine a plná radosti jej oznamuje: „Za týchto podmienok nie je možné konať duchovné cvičenia vo Würzburgu!“ Žiada teda, aby sestry profesky, ktorých mená uviedla, prišli do Niederbronnu na exercície, ktoré sa začínajú 12. mája. A ďalej sľubuje: „Na budúci rok môžete uskutočniť cvičenia u Vás.“

[1] List matke Alfonze Márii z 30. marca 1866.

Ale list biskupa von Stahla, ktorý došiel medzitým, ako ničivá búrka zničila toto radostné očakávanie. Würzburg sa tvrdohlavo drží svojej mienky!

Štrasburský biskup vyjadruje svoju nespokojnosť s týmto odporom voči nariadeniu generálnej predstavenej. List adresovaný Niederbronnu z 11. mája 1866 nám umožňuje zreteľne spoznať jeho mienku:

„Keďže v liste z Würzburgu je Vám odopretá autorita a každý vplyv na tamojšie sestry, neverím, že ich tam za týchto podmienok ešte môžete nechať. Poslali ste ich tam pod podmienkou, že budú zachovávať pravidlá kongregácie, za ktorých zachovávanie ste pred Bohom zodpovedná. Každý biskup má právo založiť vo svojej diecéze nové rehole, ale ak chce prijať cudzie sestry, tak to môže uskutočniť prinajmenšom iba s tichým záväzkom, že sestry budú zachovávať pravidlá tejto rehole alebo kongregácie. Inak spôsobí, že tie úbohé sestry budú neverné svojim sľubom a vedie ich do záhuby. Prvá povinnosť sestier každej kongregácie je zachovávanie svojich rehoľných pravidiel. Diecézny biskup má právo a povinnosť bdieť nad zachovávaním rehoľných pravidiel a nemôže od nich nikoho oslobodiť. Žiadna predstavená to nebude a nemôže pred Bohom a Cirkvou v cudzej diecéze trpieť bez toho, aby tým nezaťažila svoje svedomie.“

Matka Alfonza Mária predvída nové skúšky, ktoré bude znášať ťažšie ako predchádzajúce, lebo Würzburg je jej osobitne milý. Jeho založenie siaha už k prvým rokom kongregácie. Veľa postulantiek zo slnečného Mainthalu prosilo o prijatie v Oberbronne. Aká šťastná bola generálna predstavená z každej novej filiálky, zo spokojnosti obyvateľstva, z lásky a horlivosti sestier!

Teraz bol zväzok násilne pretrhnutý. Dňa 15. júna 1866 povýšil biskup von Stahl würzburský dom „sestier Božského Vykupiteľa“ na materský dom diecézy.

Opierajúc sa o nedávno získané pápežské schválenie a rady svojho biskupa, poslala matka Alfonza Mária sestre Honorine krátky príkaz, aby sa ihneď vrátila do materského domu. O niekoľko dní neskôr, dňa 20. júna, dostali všetky filiálky obežník s tým istým príkazom:

„Vzhľadom na označený dekrét nesmiete v žiadnom prípade ostať pod nejakým iným materským domom alebo pod inou generálnou predstavenou ako pod generálnou predstavenou v Niederbronne, ktorej ste sľúbili vernosť. Nikto Vás nemôže a nesmie zadržať, nakoľko prehovoril Apoštolský stolec."

Väčšina sestier nasledovala túto výzvu. Iba šestnásť zlyhalo. Matka Alfonza Mária cestovala osobne do Štrasburgu, aby svoje verné deti prijala.[1]

***

Z Viedne sa do materského domu vrátili iba tri sestry. Sestra Angélique strhla so sebou dve nerozhodné sestry: „Nepodpíšeme," povedali. „Sľuby sme zložili do rúk matky Alfonzy Márie a jej dodržíme vernosť!"

„Predali sme svoje hodinky," spomínala sestra Angélique, „a vydali sa na namáhavú cestu späť do vlasti."

Čoskoro sa im peniaze za hodinky minuli, a tak išli ďalej osem dní po ceste pešo ako žobráci. Unavené a vyčerpané konečne došli do Štrasburgu. Niekoľkými riadkami to dali vedieť matke. Tá hneď prišla pozdraviť dcéry vracajúce sa domov. Pri tomto pohnutom stretnutí matka nemohla zadržať slzy. Sľúbila im, že ich už nikdy viac nerozdelí. A tak všetky tri pridelila do domu v Epinale.

[1] V roku 1872 Ehrler, kazateľ z Liebfrauenkirche v Mníchove a neskôr biskup zo Speyeru, uistil Simonisa, že pán von Stahl trpko ľutuje, čo urobil a povedal superiorovi Sattlerovi: „Biskup vo Würzburgu bol podvedený a ctihodná matka očiernená."

Aj v Šoproni čoskoro oľutovali, že súhlasili s osamostatnením. Svedčí o tom list sestry Basilissy z 26. januára 1867:

„Milá, ctihodná matka!

Iste ste boli znepokojená, že ste od nás dlhý čas nedostali žiadny list. Tu je dôvod: Príchod biskupa z Győru sa stále odkladal. Pred niekoľkými dňami som za ním sama odcestovala, aby sme sa porozprávali o našich záležitostiach. Súhlasil, aby sme sa opäť spojili s materským domom. Je to veľká radosť pre nás všetky! Prosí Vás, ctihodná matka, aby ste mu poslali naše schválené pravidlá. Potom Vám napíše osobne. Jeho biskupská milosť sa práve vrátila z Viedne a oznámila mi, že ani Jeho Eminencia sa ešte nevyjadrila k osamostatneniu viedenského domu. O niekoľko dní odcestuje opäť do Viedne a dúfa, že aj Viedeň sa nanovo pripojí k materskému domu."

Bola sestra Basilissa vo svojom liste celkom úprimná? V každom prípade sa jej nádej ukázala ako zavádzajúca. Lebo Šoproň ako viedenská filiálka bola ešte v tom istom roku vyhlásená za materský dom pre Maďarsko.

Správy sestier zo Šoprone sú písané srdcervúcim tónom. List, ktorý podpísali sestry Lucienna, Františka a Andrea, oznamuje, že sú všetky v pochybnostiach. Hľadajúc pomoc obracajú sa na materské srdce generálnej predstavenej.

„Pero nemôže opísať náš žiaľ a naše obavy. Myslíme predsa na mnohé hodiny plné nepokoja a starostí, ktoré ste, ctihodná matka, znášali pre nás. Napíšte nám hneď, ako to bude možné a poraďte nám, čo máme robiť. Aké by sme boli šťastné, keby sme mohli odtiaľ odísť!"

A o niečo neskôr píšu: „Rozhodli sme sa, že odtiaľ utečieme! Kiežby Boh bol s nami pri tomto úteku!"

Nový, ešte ťažší kríž tak zaľahol na matkine ramená.

Denne totiž dostávala prosby svojich zarmútených sestier, ktoré sa chceli vrátiť do materského domu v Niederbronne, ale nevedeli, ako si majú počínať.

V Šoproni prosila sestra Františka o potrebné peniaze na cestu. Sestra Basilissa jej však povedala, že mala odcestovať vtedy, keď jej

ponúkli tridsať korún. Dnes má dom peniaze iba na zaplatenie robotníkov. Predstavená potom uviedla množstvo dôvodov, aby zadržala sestry, ktoré chceli odísť.

Sestra Ignácia, ktorá utiekla zo Šoprone, napísala farárovi Breyovi, duchovnému domu vo Viedni. Opísala mu núdzu svojich spolusestier a prosila o sprostredkovanie pomoci pre ne. Aká veľká bola radosť tejto dobrej sestry, keď opäť našla svoj materský dom a ctihodnú matku!

V rokoch 1867 a 1868 sa do vlasti vrátilo ešte niekoľko sestier. Posledná žijúca sestra z čias osamostatnenia Šoprone, sestra Albína, žiadala ešte v roku 1888, aby sa mohla vrátiť späť do materského domu v Niederbronne.

XV. kapitola
SMRŤ
(1867)

Život našej matky Alfonzy Márie sa blíži ku koncu. Aké množstvo starostí a utrpenia jej len priniesol! A predsa nemožno povedať, že to bol trpký život. Božia Prozreteľnosť dávala okúsiť tejto obetavej duši aj radosť. Prežívala hodiny nesmierneho vnútorného šťastia, keď viera v Boha sa skoro stávala istotou. Často mohla prežívať radosť z diela kongregácie, ktorej rast sa zvlášť v očiach pokornej zakladateľky zdal ako zázrak.

Sestry Božského Vykupiteľa spolu so ctihodnou matkou už oslávili veľa sviatočných dní. A teraz bol pred nimi ten posledný.

Dňa 7. novembra 1865 poslal biskup Räss Svätému Otcovi znovu písomnú žiadosť. Druhýkrát prosil o pápežskú aprobáciu pre kongregáciu a jej pravidlá. Tentokrát nebolo potrebné na aprobáciu dlho čakať. Stalo sa tak už 11. apríla 1866. Radosť zakladateľky bola neopísateľná, keď z rúk svojho biskupa prijala aprobačný dekrét. Dosiahla cieľ svojho života. Dielo bolo v bezpečí a pod osobitnou ochranou Cirkvi. Keď sa 12. júna začínala táto veľká udalosť slávnosťou, v materskom dome vládli iba jasot a plesanie. Na slávnosť pozvali predstavené všetkých filiálok. Úctivou láskou teraz všetky obklopili obidvoch zakladateľov.

Farár Reichard mal už sedemdesiat rokov. Vlasy mu zbeleli v službe tomuto dielu. Síl ubúdalo a ruka sa triasla. Keď písal listy svojim dcéram v Kristovi, sotva bolo možné rozlúštiť jednotlivé slová, a predsa každé z nich bolo vzácnym darom. Možno tušil, že už dlho nepobudne medzi sestrami.

A vedľa neho stála matka Alfonza Mária! Bola šťastná aj napriek tomu, že v radoch predstavených videla medzery. Viedeň, Šoproň, Würzburg, tieto mená pálili jej dušu ako rozjatrené rany. Aj kvôli týmto dcéram často kľačala pred svätostánkom a odporúčala ich Pánovi. Mala iba päťdesiatdva rokov, ale jej tvár bola upadnutá ako

tvár stareny. Ústa sa láskavo usmievali, oči žiarili, akoby sa v nich už odrážal lesk večného svetla. Bola už skutočne oslobodená od pozemských vecí a celkom obrátená k Bohu.

Cirkevná slávnosť sa začína. Farár Reichard vystupuje po schodoch k oltáru a s ním obaja verní pomocníci Vix a Schott. Hovorí nahlas a zreteľne, keď číta rehoľné pravidlá. Potom ku kazateľnici pristupuje slávnostný kazateľ. Je to Jacuqes-Ignace Simonis, známy profesor Svätého písma v kňazskom seminári v Štrasburgu. Z jeho očí vyžaruje vnútorný oheň, ktorý dodáva slovám zápal a nadšené gestá. A predsa každé toto gesto je hlboko kňazské a každé jeho slovo preniká do sŕdc sestier ako zapaľujúca iskra. Vysvetľuje žalm 117: „Toto je deň, ktorý učinil Pán, plesajme a radujme sa z neho!“ Ako sa len teší tento horlivý kňaz, že môže byť uprostred sestier Božského Vykupiteľa v tento deň veľkej vďačnosti. Lebo už od založenia sledoval úspechy kongregácie a tešil sa z jej účinkovania.

„Tento deň“ zdôrazňoval, „sa zapíše zlatými písmenami do dejín vašej kongregácie. Ak Boh bude chcieť, aby toto dobré dielo v Božej Cirkvi dlho existovalo, tak sa naň bude s radosťou spomínať navždy - po rokoch i storočiach. Sestry, ktoré prídu po vás, vám budú závidieť vaše šťastie a tú milosť byť bezprostredne objektom tohto Božieho a pápežského požehnania.“

„Áno, hojné požehnanie sa prejavuje v rozličných znameniach Božieho Ducha, ktoré sú vryté v kongregácii. Prvé a najväčšie z týchto znamení spočíva v láske k Ukrižovanému, ktorá sa osobitne prejavuje v nasledovaní evanjeliových rád. Sestry však okrem toho nesú svetu ešte aj iné žiarivé znamenie, a to obetavú lásku k blížnemu. Veď čo je osobitným poslaním vášho inštitútu, ak nie skutky lásky k blížnemu?“- pokračuje kazateľ. „Áno, tej najkrajšej, najčistejšej, obetujúcej sa lásky k blížnemu. Milovať Ježiša v jeho bratoch, ošetrovať Ježiša v chorých, byť nápomocné Ježišovi pri jeho chudobných, to je vaša osobitná a najvlastnejšia úloha. Aké pekné je toto povolanie a aké dôstojné poslaniu Božieho Syna, ktorý prišiel, aby hľadal a uzdravoval to, čo bolo stratené, ktorý s osobitnou láskou vyhľadával chudobných, chorých a opustených,

aby práve na nich učinil svoje najveľkolepejšie zázraky. Verne nasledujte tento príklad a nehľaďte na žiadnu námahu, žiadnu ťažkosť, žiadnu únavu! To, ako nezištne sa obetujete, dokazujú početné prázdne miesta „ktoré vo vašich radoch spôsobila smrť“.

Kazateľ potom opisoval, ako sa dielo, ktoré sa pri svojom založení zdalo aj pre zhovievavých mužov odvážnym podnikaním, v takom krátkom čase rozrástlo. Dnes má viac ako sedemsto sestier, ktoré pôsobia v osemdesiatich filiálkach rozličných diecéz.

„Ako však došlo k tomu, že z jedného malého začiatku vzišiel taký veľký úspech a že z jedného malého zrnka vyrástol taký veľký strom? Viedla ho a riadila Božia ruka. Boh zasiahol tak, ako vždy zasahuje. Vyvolil si to, čo je v očiach ľudí malé a opovrhované. Nevyzdvihol to pre slávu nejakého ľudského nástroja, ale pre zjavenie svojej Všemohúcnosti a na oslavu svojej lásky. Tak sa začínali všetky jeho diela a tak aj všetky vyrástli.“

Pápežským potvrdením dostala kongregácia novú pevnosť a prijala novú dôstojnosť.

„Je to niečo veľké, keď môžete stáť pred priateľmi a nepriateľmi pod stálou pápežovou ochranou. Aj keď dnes touto aprobáciou získavate na vonkajšom lesku, oveľa viac ste však získali na pravej, vnútornej dôstojnosti pred Bohom a Cirkvou. Odteraz budú vaše sľuby akoby vkladané do rúk samotného pápeža, Ježiš Kristus ich prijme v osobe svojho najvyššieho zástupcu na zemi. Odteraz ste v tomto vzťahu bezprostredné deti Apoštolského stolca. Budete pripočítané k tým slávnym rádom, ktoré sú najkrajšou ozdobou a najväčšou radosťou Cirkvi!“

Po slávnosti sa hostia zišli v kláštore na spoločnom obede. Večer tohto pamätného dňa matka Alfonza Mária pred sestrami, ktoré ju obklopili, poznamenala: „Kňaz, ktorý mal dnes kázeň, bude čoskoro ustanovený za druhého superiora kongregácie a tá pod jeho vedením zažije osobitne bohatý rozkvet.“

Keby bol farár Simonis počul tieto prorocké slová, určite by sa bol nad nimi neveriacky usmial. V októbri toho istého roku ho totiž

biskup menoval za farára v Rixheime. A predsa už o šesť rokov neskôr ho uvidíme v Niederbronne ako superiora kongregácie.

Radostný sviatočný deň doznieval. Verné dcéry sa ešte raz zhromaždili okolo matky Alfonzy Márie. Žiadna z nich netušila, že sú to posledné mesiace jej vzácneho života. Viac ako kedykoľvek predtým bude so Spasiteľom na kríži „trpieť, mlčať a modliť sa“, aby tak dokončila posvätenie svojej duše.

Ťažké skúšky posledných rokov a osamostatnenie troch kvitnúcich domov úplne vyčerpali zoslabnuté telesné sily ctihodnej matky. A predsa naďalej riadila svoj úrad. Vôľa víťazila nad slabosťou tela.

V rokoch 1862 až 1864 začala ďalšie nové dielo. V okolí Mülhausenu sa sestry ujali služby v malých nemocniciach, aby v nich mohli mnohí opustení chorí a chudobní zakúsiť ich útechu a pomoc. V istom srdečnom liste podprefekt z Mülhausenu ďakuje generálnej predstavenej, že svoje dcéry poslala do nemocníc v Brunnstatte, Rixheime, Sierentzi a Hirsingene.

V niektorých z týchto miest však bolo treba prekonať mnoho prekážok. Raz chýbali peniaze, inokedy nebolo pripravené ubytovanie alebo sa nehodilo pre novú komunitu. Často sa prezidentovi Konferencie svätého Vincenta iba s najväčšou námahou podarilo vytvoriť zhodu medzi obcou a materským domom. Matka Alfonza Mária posielala sestru Damien, aby ju pri týchto ťažkých rokovaniach zastupovala. Bola to dobrá voľba. Táto sestra mala schopnosť priviesť všetky rokovania do šťastného konca.

Aj pre ošetrovanie chorých v domácnostiach neustále vznikali nové stanice: Regisheim, Bischweiler, Orschweier, Pfaffenheim a St. Pilt. Ako posledné dielo vo svojom živote prevzala matka Alfonza Mária malý seminár v Zillisheime, kam poslala svoje dcéry.

Biskup Räss ho dal zriadiť už vo vysokom veku. Táto stavba mu priniesla veľa starostí a v liste z 1. mája 1866 generálnej predstavenej vzdychal pod ťarchou tohto bremena. Odpovedala mu svojím jednoduchým, ale tentoraz už celkom na večnosť orientovaným spôsobom:

„Je to naozaj pravda, že Boh položil na Vaše ramená ťažké bremeno. Ale či to nebude útecha vo Vašej poslednej hodine, keď obrátite pohľad na všetky zbožné diela, ktoré sa zrodili počas Vášho biskupského úradu, a medzi nimi aj na diela našej kongregácie? Koľko hriešnikov nájde prostredníctvom nich milosť a milosrdenstvo! Aké je to úžasné, že naša činnosť bude pokračovať aj po smrti! Napriek svojej slabosti by som chcela k tomu prispieť vlastným malým dielom, a preto na budúci piatok pošlem tri pomocné sestry do Zillisheimu a bratia ich budú nasledovať o niekoľko dní neskôr. Osobne prosím ubytovať sestry vo vlastnom byte, aby sa vyhlo každému pohoršeniu. Poverím jednu sestru z Mülhausenu, aby sa porozprávala s pánom farárom ohľadom dočasného ubytovania.“

V auguste 1866 plánovala matka Alfonza Mária okružnú cestu horným Alsaskom, aby navštívila svoje dcéry. Už bolo všetko pripravené na cestu, keď ju prepadla náhla slabosť a cestu musela odložiť na inokedy. Farár Reichard bol práve v Singlingene a prosil ju, aby si oddýchla v tichej, upokojujúcej atmosfére Lotrinska a potešila sa z peknej úrody. Matka Alfonza Mária však bola priveľmi chorá na to, aby prijala toto pozvanie. A v Niederbronne si plnila aj mnohé povinnosti generálnej predstavenej.

Dňa 24. septembra bola opäť pripravená na cestu do Kolmaru. Opäť ju však prepadla náhla prudká nevoľnosť, a preto mohla odcestovať až na nasledujúci deň. To je iba dôkaz, aké krehké zdravie už mala v tom čase matka Alfonza Mária. Jej duša sa však stále viac spájala s Pánom. Nepretržite nasledovala jeho vnútorný hlas. V tých dňoch poslala jeden obrázok farárovi Reichardovi, aby si ho vložil do breviára. Na opačnej strane boli napísané všetky jej predsavzatia. Prosila svojho duchovného otca o modlitbu, aby jej Boh dal silu zostať vernou týmto predsavzatiam. Žiaľ, tento obrázok sa stratil. Dnes by bol pre nás vzácnou relikviou.

Cesta z Kolmaru viedla cez Rufach, Gebweiler, Sulz, Isenheim, Orschweier, Thann, La Chapelle do Mülhausenu. Majitelia fabrík z Gebweileru a Thannu jej dali k dispozícii „svoje najkrajšie vozy

a najlepšie kone," aby ju viezli z obce do obce. Železnicou cestovala iba zriedka, aby sa vyhla dlhému čakaniu na staniciach. Svojim dcéram chcela venovať čo najviac času .

Dňa 6. októbra došla do Mülhausenu, kde na ňu čakalo sklamanie. Márne sa tešila na list od farára Reicharda, preto mu svojím prirodzeným detinským spôsobom napísala:

„Nuž teda, keďže sa tak málo staráte o úbohú ctihodnú matku, nebudem Vám viac písať. Ale dúfam, že na mňa aspoň v modlitbách nezabúdate."[1]

Posledná záležitosť, ktorú matka Alfonza Mária v Mülhausene dala do poriadku, bol dar manželov Knechtovcov. Títo dvaja chorí a starí ľudia odkázali svoj majetok kongregácii a matka Alfonza Mária musela podmienky darovacej zmluvy v niekoľkých bodoch upraviť.

A na tejto poslednej ceste mala ešte bdelé oko pre núdzu iných. Farár Schott z Niederbronnu jej oznámil, že má chorú matku. Ctihodná matka bola ihneď ochotná ju navštíviť, hoci sama znášala veľké bolesti. Neskôr jej plný vďačnej radosti napísal: „Tie dve hodiny, ktoré ste venovali mojej matke, jej prospeli viac ako dvojmesačné liečenie."

Prišla jar roku 1867. Matka Alfonza Mária stále viac strácala sily. Napokon mienila odísť do Singlingenu, aby tam pobudla niekoľko týždňov a zotavila sa.

Je máj. Lotrinsko je v kvete. Matka Alfonza Mária sa teší na sedliacky dvor s jeho všednými prácami. Prírodu miluje od mladosti. Už si predstavuje, ako bude kráčať cez zelenajúce sa polia, pozorovať klíčiacu siatbu, hľadieť na kvitnúce lúky tak ako kedysi... A to všetko ešte viac prispeje k jej vnútornému spojeniu s Bohom. Bude využívať čas na dlhé rozhovory s ním. Súženie, ktoré v posledných rokoch zvieralo jej dušu, určite poľaví. Veľa si sľubovala od tohto pobytu. Odbila však Božia hodina...

[1] List zo 6. októbra 1866.

Dňa 1. júna sa matka Alfonza Mária vrátila do Niederbronnu. Sprevádzal ju farár Schott.[1] O niekoľko dní uplne vyčerpaná zaľahla na lôžko chorých, ktoré už viac neopustila. Sestry sa spočiatku ani veľmi neznepokojovali. Veď jej zdravie bolo vždycky nestále. Sestra Adelinda a sestra Mária-Lucia sa striedali pri jej ošetrovaní.[2]

Pýtame sa však, akého druhu bola táto posledná choroba, ktorá tak prudko zničila sily oslabeného tela? Nevieme na to odpovedať, pretože v tom čase bolo zriedkavosťou presné stanovenie diagnózy. Sledovali sa iba vonkajšie symptómy choroby.

Žiaľ, len málo informácií sa nám zachovalo z posledných dní života matky Alfonzy Márie a ešte menej vieme o jej posledných slovách. Až do smrti ju sprevádzal Pánov príkaz: „Modli sa, trp, mlč!“

Čoskoro už umĺkne navždy. Jej telo stravuje vysoká horúčka. V júni však jej silná vôľa ako dohasínajúca svieca ešte niekoľkokrát vzbĺkne plameňom života. Aj v týchto okamihoch obetuje svoje posledné sily, aby sa postarala o kongregáciu. Ani teraz sa nešetrí a svoj úrad chce napĺňať až do posledného dychu. Sestra Damien píše sestre Adele:

„Posielam vám odpoveď vo veci darovania, aby ste o tom mohli informovať ctihodnú matku, len ak nie je chorobou priveľmi vyčerpaná a unavená.“ Sestra Damien nalieha, aby sa táto vec doriešila, pričom netuší, že to bude posledná záležitosť v živote zakladateľky. Sestra Damien vôbec nepredpokladá blízku smrť, lebo dodáva:

„Sprostredkujte dobrej, ctihodnej matke naše srdečné pozdravy. Máme účasť na všetkých jej utrpeniach. Veríme, že sa čoskoro opäť úplne zotaví. Všetci sa za ňu modlíme.“[3]

---

[1] Narodený v roku 1834 v Bennweier, farár v Niederbronne v rokoch 1866 až 1867, riaditeľ veľkého seminára v Štrasburgu a neskôr generálny vikár.

[2] Sestra Mária-Lucia, narodená v Hagenau v roku 1855, zložila sľuby a stala sa predstavenou v Speyeri. Bola obdarená mimoriadnymi milosťami a zomrela s chýrom svätosti v Niederbronne (*Kronika Niederbronnu, farár Wolff*). Pozri aj N. Lauer, *Život Barbary Pfister*, s. 86-90.

[3] List z 18. júna 1867.

Iba krátko nato spoznali sestry vážnosť situácie. Dávajú jej to najlepšie, aby zachovali tento vzácny život. Márne. Je čas zavolať superiora, ktorý sa ešte zdržiava v Singlingene. Vrátil sa v polovici júla plný nepríjemných starostí. Ani len nepomyslí na to, že aj na neho ešte tento mesiac čaká smrť. Na spoločné rozhovory zostáva obidvom zakladateľom iba niekoľko dní. Ústne podanie o tom mlčí. Informácie nám poskytujú iba drobné príhody. Napríklad jedného dňa chcel farár Reichard navštíviť ctihodnú matku, ale tá mu poslala odkaz s prosbou, aby prišiel neskôr. On však napriek tomu prišiel a povedal: „Ctihodná matka nemá na mňa nikdy čas."

Dňa 21. júla keď vyšiel z jej izby, na chodbe čakali sestry. Obrátil sa k nim a povedal: „Viete, čo mi práve ctihodná matka povedala? Že zomriem skôr ako ona."

V ten istý deň sa matka pýtala niektorých svojich dcér: „O čom sa to rozprávate medzi sebou?" „O vašom sviatku." Odpovedali jej. Ona však iba vzdychla: „Môj sviatok? Áno, budete naň vždy pamätať."

Matka Alfonza Mária už v júli 1865, teda dva roky predtým, predpovedala svoju smrť. Sestra Leonie to aj písomne zaznamenala. Práve vtedy totiž prišla ako mladá postulantka do Niederbronnu. Matka Alfonza Mária ju spoznala v Darmstadte. Teraz dievča prijala a plakala od radosti. Potom sa náhle obrátila na sestry, ktoré boli zhromaždené na ročných exercíciách, a povedala: „Moje milé sestry, o dva roky prídete opäť, ale pre menej radostnú udalosť, totiž kvôli smrti svojej generálnej predstavenej."

Čo sa napokon aj stalo.

Dňa 22. júla 1867 dostala matka Alfonza Mária náhlu mozgovú porážku. Stratila vedomie. Superiora Reicharda to tak rozrušilo, že aj on sám utrpel mozgovú porážku! Zomrel 24. júla 1867.

Aký tvrdý úder osudu to bol pre sestry v kláštore! Zvlášť novicmajsterka sestra Mária Jozefa a sestra Adelinda, prvá asistentka, boli z toho hlboko zronené. Dlhé roky niesli so zakladateľmi ťarchu zodpovednosti a ich život bol s nimi veľmi úzko spätý.

Predpokladá sa, že matka Alfonza Mária z toho, čo sa v tých posledných okamihoch okolo nej dialo, ešte veľa vnímala. Len hýbať sa už nemohla. Zriedkavo sa jej na niekoľko okamihov vrátilo vedomie. Keď superior už ležal na smrteľnej posteli, matka Alfonza Mária sa opýtala sestier na jeho zdravotný stav. „Darí sa mu dobre.“ Odpovedali jej. „Pravdaže!“ Povedala ticho. „Tam, kde je teraz, je mu už dobre.“

Počas pohrebu superiora vynechali zvonenie zvonov v blízkom kostole, aby sa matka Alfonza Mária nič nedozvedela o tejto smutnej udalosti. Ale ona to predsa vedela a poznamenala: „Chcú predo mnou zatajiť, že teraz je pohreb.“

Dňa 31. júla ctihodná matka nasledovala svojho duchovného otca do večnosti. Mala nedožitých päťdesiattri rokov.

Teraz boli obaja zakladatelia zjednotení v smrti tak, ako boli zjednotení v živote naplnenom prácou. Spomíname si na modlitbu mladej Alžbety: „Spasiteľ, nedopusť, aby som prežila toho, ktorého si mi dal na zemi za duchovného vodcu.“ A dobrotivý Boh vypočul jej prosbu.

Pre kláštor v Niederbronne býval za normálnych okolností 2. august radostným sviatočným dňom. Slávil sa totiž sviatok svätého Alfonza de Liquori a deň menín ctihodnej matky. Ale v roku 1867 smútočný sprievod pozostávajúci z viac než dvesto sestier, ktoré len nedávno pochovali svojho duchovného otca, odprevádzal k hrobu aj svoju matku. Väčšina z nich prišla na ročné exercície, avšak mnohé z nich už očakávali tento smutný koniec.

Teraz sa v jedinom okamihu stali sirotami. Hlboký smútok, ba až bezmocná skľúčenosť napĺňala všetkých. Čo bude teraz s kongregáciou? Priskoro zomreli tí, ktorí ju založili.

Pocit opustenosti ešte viac umocňovala neprítomnosť biskupa, ktorý bol od prvých dní vzniku kongregácie ich otcovským ochrancom. Či nebol vždy nezištným radcom a nikdy nezlyhávajúcou oporou oboch zakladateľov v plnení ťažkej úlohy, ktorú im zverilo nebo?

Od júna sa zdržiaval v Ríme, aby sa zúčastnil slávnosti 1800. jubilea apoštolských kniežat svätých Petra a Pavla. Namiesto neho sa pohrebu zúčastnil generálny vikár Rapp.

Napriek všetkej horkosti prebleskol nad smrťou obidvoch zakladateľov aj lúč nádeje. Sestry žasli nad zázračným riadením Božej Prozreteľnosti, ktorá ešte aj v smrti zjednotila obidvoch im takých blízkych ľudí. Telesné pozostatky matky niesli k hrobu v deň jej menín. A jej duša sa už iste tešila v lesku večného svetla. Veď celý jej život nebol ničím iným, iba púťou v ústrety Božej tvári.

Kongregácia, ktorá prijala už toľko dôkazov Božej priazne, teraz mala dvoch nových orodovníkov pred trónom Najvyššieho. Prirodzene, že len čas utíšil nesmierny ľudský smútok. Deň po pohrebe sestra Mária Jozefa napísala biskupovi Rässovi: „Moja bolesť je veľká! Tá, ktorú som vrúcne milovala, už nie je medzi nami. Odišla, aby v nebi prijala odmenu za svoje hrdinské čnosti. Je svätou! Počas osemnástich rokov, ktoré som prežila v jej blízkosti, mohla som sa iba tešiť z jej čností. Aká len veľká bola jej dobrota, jej obetavosť pre nás a pre dielo, ktoré jej Pán zveril!“

Ešte aj o niekoľko mesiacov neskôr je duša novicmajsterky ubolená od veľkého zármutku. Preto píše biskupovi:

„Biskupská milosť! Majte s nami zľutovanie, lebo skúšky, ktoré ma navštívili, sú nad moje sily. Moje noci sú bez spánku. Zbytočne volám vrúcne milovanú matku Alfonzu Máriu. Nemôžem uveriť, že nás opustila navždy. Pre túto trpkú stratu je môj smútok neopísateľný. Nič ma nevie potešiť. Je to tvrdá obeta, ktorú Boh od nás žiada! Odpusťte, biskupská milosť, že sa nechávam strhnúť svojou bolesťou. Čnosti našej matky, ktoré oplakávam, poznáte lepšie ako ja. Preto dôverujem Vašej dobrote i Vášmu súcitnému srdcu a dovolím si bremeno svojej bolesti, ktoré ma drví, nanovo zložiť k Vašim nohám.“

Biskup Räss bol tiež hlboko dojatý náhlou smrťou matky Alfonzy Márie. Veľmi chcel pomôcť osirelému spoločenstvu, preto sa rozhodol dať kongregácii novú generálnu predstavenú tak skoro, ako to len bude možné. Dňa 22. septembra zvolal kapitulu.

Na nej bola, napriek mladému veku, jednohlasne zvolená za matku predstavenú sestra Adelinde. Mala sotva tridsaťdva rokov.

Do Niederbronnu ešte stále prichádzali listy o úprimnej sústrasti a hlbokom dojatí celého širokého okolia. Posielali ich biskupi, vysokí úradníci, jednoduchí ľudia, chudobní a chorí, jednoducho všetci, čo zakúsili silu modlitby matky Alfonzy Márie. Mnohí sa vďaka tejto rehoľnej sestre naučili veriť v Boha, dôverovať mu a pred očami dobrotivého Otca trpezlivo niesť svoj kríž.

Pán von Cissey naliehavo prosil matku Adelindu, aby dala zozbierať všetko, čo sa vzťahovalo k životu ctihodnej matky. Iste veril, že tá, ktorú si tak vysoko vážil, bude jedného dňa pozdvihnutá k úcte oltára.

„Stratu našej vrelomilovanej matky som priveľmi cítil, a preto som sa nemohol nezjednotiť s bolesťou jej dcér. Vyjadrujem túto bolesť osobitne Vám, milá sestra, ktorá ste matku Alfonzu Máriu poznali od jej detských rokov a boli ste s ňou úzko spätá od samotného založenia kongregácie.

Modlím sa za ňu a za jej milé spoločenstvo. Ona už vlastne nepotrebuje našu modlitbu. Ale myslím si, že by sme mali prosiť Boha o jej oslávenie tu na zemi tak, ako je teraz oslávená v nebi. Dovoľte prosím, aby som vám pripomenul, že je potrebné starostlivo uschovať všetko, čo pomôže zachovať bdelú spomienku na čnosti našej matky a na jej mimoriadne milosti.[1] Dúfam, že vynikajúci biskup, ktorý si matku Alfonzu Máriu tak ctil, už od Vás žiadal výpovede všetkých sestier, ktoré ju poznali. Táto práca, ctihodná matka, nech je teraz Vašou najdôležitejšou starosťou. Boli ste predsa jej milou spolusestrou, ale aj dôverníčkou myšlienok tej veľkej svätice, ktorú teraz oplakávame.

Prosím Vás o dovolenie, aby som mohol prísť na nejaký čas do Niederbronnu. Možno takto získam viac podrobností o posledných hodinách našej milej zakladateľky ako aj o jej posledných odporúčaniach.“

[1] Škoda, že táto rada pána von Cisseya nebola dôslednejšie realizovaná. Lebo výňatky textov, ktoré sa týkajú matky Alfonzy Márie od roku 1850, nie sú úplné.

V liste grófky z Andlau čítame toto pekné svedectvo:

„Môj manžel mal ešte tejto jari šťastie spoznať zosnulú ctihodnú matku. Dúfal, že ju po čase opäť uvidí, lebo bol veľmi dojatý jej dobrotou a láskavosťou."

Zakrátko okolo hrobu matky Alfonzy Márie nastalo ticho a nad jej pamiatkou sa rozprestrelo mlčanie. Napokon si to aj sama priala. Často sa modlila:

„Môj Božský Vykupiteľ, daj, aby som sa ti stala podobnou. A tak si žiadam zomrieť v opovrhnutí, utrpení a v opustenosti."[1]

Jej modlitba bola vypočutá, a preto dnes tak málo vieme o posledných dňoch tejto vzácnej ženy. Vo svojich príhovoroch raz oznámila sestrám: „Prosím Spasiteľa, aby som po smrti mohla byť zabudnutá, a aby o mne nikto nerozprával."

Kto však porozumie týmto tajomným Božím plánom? Napriek tomuto prianiu matka Alfonza Mária žila a ďalej žije vo svojich dcérach. Každá dobrá sestra Božského Vykupiteľa nosí vo svojej duši pečať jej príhovorov. Jedno z prvých svedectiev o tom nájdeme v liste, ktorý matka Adelinda adresovala sestrám dňa 8. februára 1878. Každá sestra dostala vtedy *Pravidlá* potvrdené Apoštolským stolcom na päť rokov.[2] Matka Adelinda, druhá generálna predstavená, svojim sestrám píše:

„Žijeme podľa *Pravidiel*, ktoré nám dala naša ctihodná zakladateľka, ako aj z jej *Príhovorov* naplnených ohromnou silou a zanietením. Uchovávame túto vzácnu pamiatku, v ktorej je tak úchvatne opísaný duch našej kongregácie. Príhovory, ktoré nám zakladateľka dala, sú nezabudnuteľné. Aj keď si naša pamäť neuchová písmená, predsa budeme vždy s radosťou spomínať

[1] Tieto slová napísala jedna z jej dcér pod obraz, ktorý namaľovala. Predstavuje matku Alfonzu Máriu pri kríži. Sotva matka zbadala svoj obraz, chcela seba na ňom zamaľovať. Nepodarilo sa jej to. Obraz dodnes zdobí izbu spoločenstva v Niederbronne, v ktorej matka Alfonza Mária zomrela. Môžeme na ňom ešte trochu rozpoznať podobizeň zakladateľky, napriek jej úsiliu zamaľovať sa.

[2] Dátum aprobácie: 30. jún 1877.

na pocity, ktoré v nás vtedy vyvolali. Sú našou silou až do poslednej hodiny nášho života. Dúfame, že ich zachováme a budeme verne uskutočňovať až do svojej smrti.“

V tej chvíli naplnilo srdce druhej generálnej predstavenej hlboké uspokojenie. Krátko pred svojou smrťou jej totiž zakladateľka radila, aby na rehoľných pravidlách nič nezmenila, pretože ich máme považovať za Božie vnuknutia.

Matka Adelinda mohla práve v deň desiateho výročia smrti matky Alfonzy Márie vložiť sestrám Božského Vykupiteľa do rúk rehoľné pravidlá v ich prvej podobe. A s veľkou radosťou za to ďakovala Bohu.

XVI. kapitola
OSOBNOSŤ MATKY ALFONZY MÁRIE

Všetci, ktorí sa priblížili k matke Alfonze Márii, boli hlboko dojatí silou jej osobnosti. A tak na záver tejto biografie sa ešte raz pozrime na jej obraz a skúsme vystihnúť jej charakter.

Najprv sa opýtajme jej súčasníkov: Ako videli mladú Alžbetu Eppingerovú a neskôr rehoľnú sestru a zakladateľku kongregácie matku Alfonzu Máriu? Ako ju posudzovali tí, ktorí sa s ňou osobne rozprávali, ktorí mohli zblízka pozorovať jej život a jej pôsobenie?

Predovšetkým je to farár Busson, ktorý nám podáva mnohé detaily o jej omilostenej osobnosti. Jeho zápisky pochádzajú z roku 1848.[1] Vtedy Alžbeta už po druhýkrát ležala celé štyri roky chorá. Započúvajme sa do úryvku z jeho prvého listu istému priateľovi:

„Jej postava, hoci je veľmi štíhla, predsa nie je vychudnutá. Hoci výraz jej tváre je väčšinou vážny, predsa jej vážnosť nie je v žiadnom prípade pochmúrna. Naopak, v rozhovore vie byť veľmi dôverná i skromne veselá. Niekedy sa pozerá na osoby, ktoré sa s ňou rozprávajú. Jej pohľad je potom prenikavý, skúmavý, predsa však vľúdny. Dokonca môžeme povedať, že číta v dušiach iných. Hlas má jemný, vľúdne znejúci, ale trochu slabý. Jej spôsob vyjadrovania je jasný a pestrý.“

Dr. Kuhn, ktorý ju počas dlhej choroby ošetroval, vo svojej správe hovorí:

„Našiel som mladú ženu ležiacu na lôžku so všetkými známkami krajne krehkého zdravia. Jej hlas znel veľmi slabo, správanie bolo umiernené, črty tváre inteligentné. Na všetky moje otázky odpovedala jemným, slušným spôsobom a úplne nenútene.“[2]

---

[1] C.-I. Busson, *Prvý list o extatičke z Niederbronnu,* 1849.

[2] Správa Dr. Kuhna prefektovi, pozri IV. kapitolu.

Farár Glöckler, Alžbetin rovesník, ju poznal vo všetkých obdobiach života. V júli 1867 po jej smrti napísal:

„Matka Alfonza Mária bola strednej postavy, štíhla a takmer chudá. Na oválnej tvári sa jagali dve oči, ktoré návštevníkom takpovediac prenikali až na dno duše. Ústa so zovretými perami sa zdali prísne a zanovité.“[1]

Uvažujme teraz nad jednou z jej fotografií. Aká len rozhodná a neoblomná vôľa hovorí z jej tváre, z hlbokých, skúmavých očí a z pevného držania tela! Ale táto neoblomná vôľa je zmiernená hrejivou a chápajúcou dobromyseľnosťou. Iniciatívna horlivosť sa tu spája s múdrou zdržanlivosťou.[2] Matka Alfonza Mária bola vyrovnaná osobnosť. V tomto názore sa zhodujú mnohí jej súčasníci. Jej svieža povaha ju ustavične pobádala k činu. Ale najprv vždy uvažovala a skúmala dôsledky svojho počínania. Keď však od Boha dostala k niečomu pokyn, ihneď to vykonala a nič ju nemohlo zadržať. A najmä ak ju Boh v novej vízii k tomu ešte aj vyzval! Jej život ponúka dostatok príkladov poníženej poslušnosti voči Pánovi. Ak išlo o jeho prianie alebo príkaz, vždy splnila jeho vôľu. Šla priamočiaro za poznaným cieľom. Veď už v detských rokoch sa prejavila jej neústupčivá vytrvalosť, ktorá neraz hraničila až s tvrdohlavosťou. Proti tejto svojej chybe musela bojovať po celý život. Jej ostrému pohľadu neušlo nič. Napriek tomu bola v úsudku zdržanlivá. Matka Alfonza Mária s vážnosťou a prísnosťou bojovala proti chybám svojich dcér, ale z celej duše si priala odpúšťať a byť dobrá. Farár Glöckler rozpráva o nej, že ich napomínala plná prísnosti, ale keď sestry zbadali svoj omyl a uznali ho, hneď na všetko zabudla. Vysvetľovala: „Som ochotná pobozkať nohy tej sestre, ktorá sa pri výčitke neospravedlňuje a neuráža.“ Tu pramenil jej úspech pri napomínaní. Vždy otvorene vyslovila aj pravdu, ktorá bola niekedy veľmi tvrdá. Jedného dňa jej sestra Adela priniesla list,

---

[1] *Revue catholique d´Alsace* z roku 1906.

[2] Zdá sa, že je možné o nej povedať to, čo o sebe hovorí svätá Katarína Sienská: „Moja povaha je oheň!“

ktorý obsahoval isté napomenutie. „Toto je šalát, ktorému chýba soľ a korenie," povedala ctihodná matka nespokojne, „prosím, nasaďte prísnejší tón!"

Matka Alfonza Mária vedela v pravom čase aj ustúpiť, čo dokazuje nasledujúca udalosť:

Sestra Adela mala na určitú vec vlastný názor, s ktorým zakladateľka nesúhlasila, preto jej sestra úctivo oponovala. Jedného dňa povedala: „Ctihodná matka, podľa môjho názoru sa sestra X. nehodí na toto miesto." Ale matka Alfonza Mária trvala na svojej mienke. Ale keď sekretárka viackrát zopakovala prosbu, aby sa zriekla tohto menovania, matka Alfonza ustúpila: „Veľmi sa teším, že ste na mňa svojimi prosbami tak naliehali," povedala. „Robte to stále tak, že keď vás vykážu jednými dvermi von, vráťte sa druhými dnu a zostaňte pritom celkom pokojná a statočná!"

Prísnosť matky nemala v sebe nič nesympatické. S Glöcklerom sa všetci jeho súčasníci zhodujú na tom, že „bola radostná a nemala rada smutný výraz tváre."

Farár Busson bol hneď na svojej prvej návšteve prekvapený úprimnou láskavosťou, s ktorou ho Alžbeta pozdravila „ako starého známeho." Na jej výrazných črtách však postrehol ľahký závoj smútku. Chorá totiž pred chvíľou mala istú návštevu, ktorá jej bola veľmi trápna. Ale už o pár okamihov sa ten obláčik rozplynul a na jej veselej tvári sa opäť prejavila krása duše, ktorú oslobodil Boh. Táto schopnosť mať radosť zo života v žiadnom prípade nebola jej prirodzenou vlastnosťou. Ani jeden z jej výrokov nenaznačuje, žeby mala vrodený zmysel pre príjemné či žartovné stránky ľudí a vecí.

Sestry hovorili: „Osobitne milujeme matku Alfonzu Máriu pre jej prostú jednoduchosť v myslení a v konaní." Farár Busson o tom píše:

„V jej myšlienkach nie je nič nápadné, v jej pocitoch nič prehnané. Miluje samotu, napriek tomu žije a rozpráva sa s ľuďmi nenútene a bez akýchkoľvek zvláštností či smútku. Predpísaným cvičeniam Cirkvi zostáva vždy verná, avšak viac buduje na duchu, ktorý ich oživuje, než na presnosti s akou ich plní. V kontakte

s ľuďmi má zmysel pre taktnosť, ktorý ďaleko presahuje jej výchovu a vek."

Táto žena, ktorá má takú veľkú moc nad ľuďmi, napriek tomu chce zostať skrytá. Má veľkú lásku k samote a k mlčaniu.

Svoje dielo mohla vykonať len s vytrvalou a hrdinskou námahou. Už od detstva si zvykala na prísnu disciplínu a aj od svojich sestier vyžadovala sebazaprenie, presnosť a lásku k poriadku. Keďže matka Alfonza Mária od detstva tvrdo pracovala, nenaučila sa dobre písať. Bola však duchovne nadaná a jej duševné schopnosti sa počas dlhoročnej choroby ešte viac rozvíjali a zjemňovali. Jasne na to poukazuje Dr. Kuhn vo svojej správe z roku 1848:

„Jej jemnocitná duša bezprostredne vlastnila vysoký stupeň vedomostí o ľuďoch a veciach. Tak mohla mnohých, ktorí vyhľadávali jej radu, hneď zhodnotiť a každému z nich dať správnu odpoveď. Jej povaha sa vyznačovala jednoznačnou originálnosťou. Napriek slabému školskému vzdelaniu vedela svoje myšlienky zaodieť do vlastných slov a obrazov. Tak napríklad v jednom zo svojich príhovorov varuje svoje dcéry „pred nevkusnou namyslenosťou, ktorú vlastnia iba pán Tvrdohlavý a pani Samoľúba."

Inokedy hovorila: „Sme ničím. Aj telo aj duša sú nám iba požičané. Preto Stvoriteľovi dlhujeme úroky a dane, t.j. svoju prácu a svoje utrpenie." Potom sa opäť obrátila na svoje novicky, ktoré chcela cvičiť v pokore a povedala im: „Dnes ráno ste spievali ako dva kohúty na smetisku."[1]

Mimoriadna citlivosť duše matky Alfonzy Márie výnimočne citlivo vníma každé utrpenie. Početné skúšky však znáša z lásky k Ukrižovanému a jej vnútorný pokoj nemôžu narušiť ani najtrpkejšie obvinenia. Necháva rozprávať múdrych tohto sveta a celú svoju dôveru vkladá do Božej múdrosti. Pretože sama kráčala dlhou a tvrdou školou utrpenia, mala jemné pochopenie pre biedu ľudí. Tí, ktorí ju navštevovali, cítili väčšiu útechu z jej nezištnej dobroty ako z nadprirodzeného charakteru jej slov alebo vízií.

---

[1] *Alsaské prirovnanie.*

Silný a predsa taký dobrotivý charakter matky Alfonzy Márie bol iba jedným z aspektov jej bohatého vnútorného života. Teraz sa pokúsme preniknúť k jeho najhlbším prameňom, hoci vieme, že naše schopnosti sú práve v tom veľmi limitované a naša vlastná skúsenosť takmer nepatrná.

Keďže jej vplyv na návštevníkov bol taký obrovský, mnohí, ktorí k nej prichádzali plní predsudkov, opúšťali ju hlboko zasiahnutí a obrátení. Komu možno toto všetko pripísať? Rozhodne nie iba jej vrodeným vlastnostiam. Hoci matka Alfonza Mária bola dobrá, nežne citlivá a istý úsudok sa u nej spájal s jemnou taktnosťou, predsa treba opakovane zdôrazniť, že bola jednoduchým roľníckym dievčaťom a takmer bez vzdelania. To, čo k nej ľudí neodolateľne priťahovalo, nebola jej povaha, ale Božia milosť, ktorá ju prenikala nevšednou silou a plnosťou. Každý návštevník cítil, že stojí pred človekom, ktorý sa celkom daroval Bohu a je ním preniknutý. Alžbeta vyznala číru pravdu, keď raz v rozhovore s farárom Bussonom povedala: „Vo všetkom, vždy a všade vidím iba Boha, Boha samého. Boh je pre mňa všetko. Kde je on, tam je plnosť. Kde on nie je, tam nie je nič. Vlastniť Boha už tu na zemi je v podstate to isté šťastie, aké majú svätí v nebi. Tu na zemi sa síce môžeme tešiť v Bohu menej, ale vo viere a láske ho vlastníme rovnako dokonale.“

Naša zakladateľka už ako mladé dievča poznala iba jeden cieľ: dokonale plniť Božiu vôľu! Tomuto cieľu podriaďovala všetky svoje slová, všetko konanie i všetky diela. Tento cieľ zostal jedinou hnacou silou jej života, a tak horlivo načúvala všetkému, čo jej pomáhalo spoznať Božiu vôľu. Jej duša horela túžbou poznať ju a potom plniť. Mnohé mimoriadne milosti a mystické zjavenia mali pre ňu iba ten význam, že jej pomohli spoznať, čo od nej Boh očakáva: „Trpieť, modliť sa, pracovať!“

Alžbeta však dobre vedela, že na tejto mimoriadnej ceste jej hrozí aj veľké nebezpečenstvo omylu. Pán sám jej ukázal, čím je a čoho je schopná. Preto chcela, aby spovedník skúmal i najmenšie detaily jej konania. Celý svoj život zverila jeho vedeniu ako aj vedeniu biskupa.

Keď v poslušnosti a s istotou spoznala Božiu vôľu, potom už nejestvovala pre ňu žiadna prekážka, aj keď jej prirodzenej ostýchavosti mnohé veci museli padnúť ťažko.

Blčiaca láska k Bohu sa u nej prejavovala aj v činorodom súcite s biedou blížnych, osobitne hriešnikov. Jej nežnú lásku k nim spoznávame z rozhovoru, ktorý raz viedla s farárom Bussonom:

„Ako zmýšľate o hriešnikoch, zvlášť o tých, ktorých hrozné zločiny odkrývajú najhoršie vášne?“

„Neviem vám ani vypovedať, aký mám s nimi veľký súcit. Cítim k nim živú a skutočnú nežnosť. Ich viny miznú pred mojím pohľadom, vidím v nich iba Božie stvorenia a predmet lásky môjho Božského ženícha. Milujem ich ako svoje deti, ako svojich bratov. Rada by som pre ich spásu obetovala svoju krv i svoj život.“

Inokedy sa jej pýtal:

„Nechceli by ste mi povedať, čo cíti vaše srdce pri extáze, keď vidíte tak veľa strašných ľudských činov?“

Odpovedala mu:

„Moje srdce je stále plné najnežnejšej lásky k Bohu a ľuďom. Dokonca necítim žiadne rozhorčenie voči hriešnikom. Naopak, cítim súcit, zľutovanie a túžbu, aby sa obrátili, aby im bolo odpustené. Vnímam iba tieto pocity.“

S osobitnou záľubou sa starala o chudobných, núdznych a opustených. Videla v nich trpiaceho Spasiteľa a v nich slúžila iba jemu.[1]

„Deti moje“, napomínala svoje sestry, „nikdy neodmietnite nič chorému! Čo odmietnete chorému, odmietnete nášmu Spasiteľovi.“

Jej dôvera v Boha bola neotrasiteľná, nikdy nezakolísala, a to ani uprostred najtvrdších skúšok a utrpení. Plná dôvery hľadela na dobrotivého Otca v nebi aj po tom, čo zakúsila svoje vlastné nič a preľakla sa. Zvolala:

---

[1] L. Pfleger, *Kongregácia...,* s. 61. Autor o matke Alfonze Márii povedal: „Jej veľkosť spočíva v tom, že žila len pre iných, len pre svoje dielo. Visela na ňom každým vláknom svojej duše. Pomôcť ubiedenému a trpiacemu ľudstvu v Kristovi, posilniť a osviežiť telesne chorých a duševne zlomených, to bola tá veľká myšlienka, ktorej uskutočneniu sa venovala po celý svoj život. Nezháňala sa za márnou slávou. Vo všetkom, čo robila, nikdy nehľadala seba.“

„Aká veľká je Božia dobrota a milosrdenstvo! Boh nehľadí na naše slabosti. Preto sa nemáme zarmucovať natoľko, žeby sme sa už neodvážili v modlitbe s ním dôverne rozprávať. Nemôžem vám, ctihodný otče, dostatočne silno zdôrazniť, aké pekné a útechyplné ponaučenia som dostala prostredníctvom tohto predmetu rozjímania. Pánovi sa nepáči, keď mu pre vlastnú biedu prejavíme svoju nedôveru.“

Dar čítať v dušiach ľudí osobitne prispieval k tomu, že sa pre mnohých stala spoľahlivou vodkyňou. Poznáme mnohé svedectvá väčšinou od osôb, ktoré vynikali múdrosťou a čnosťou. Matka Alfonza Mária mala pre každého vhodné slovo a primeranú radu. Boh ju vyzbrojil zdravým rozumom a pravdivým úsudkom. Farár Busson dodáva: „Mohli by sme si myslieť, že pravdu a omyl rozoznáva priam inštinktívne.“

Koľko ľudí priviedla späť na správnu cestu! A nespočetným horlivým dušiam zasa ukázala krátku a istú cestu k dokonalosti.

Boh jej dal osobitný príkaz vzťahujúci sa na kňazov, lebo medzi jej návštevníkmi vo veľkom počte vidíme práve ich. Hovorila veľa k nim aj o nich. Jej hlboké a vzácne myšlienky, ktoré boli starostlivo zozbierané, svedčia o jej jasnom vnútornom pohľade na vznešenú veľkosť a dôstojnosť kňazstva. Matka Alfonza Mária sa veľa modlila za týchto Božích služobníkov, zvlášť za Svätého Otca a svojho diecézneho biskupa.

Nie je možné vymenovať ani čiastku z veľkého dobra, ktoré svojou modlitbou urobila. Listy farára Reicharda sa o tom predsa len zmieňujú. Hoci sa všetko dialo v úplnej tichosti, často zakúsila výhrady, ba dokonca aj pohŕdanie.

Uvedieme iba zopár malých epizód:

V lete v roku 1860 sa riaditeľ štrasburského kňazského seminára farár Mechler počas veľkých prázdnin zdržiaval v Niederbronne.[1] Matku Alfonzu Máriu ešte nepoznal, keď si ho jedného dňa dala zavolať.

[1] P. Ingold, *Kanonik Mechler*.

Neskôr v jednom rozhovore povedal, že táto sestra mu oznámila dôležitú vec. Pomenovala mu istý zlozvyk jeho osobného života, ktorý by mal zmeniť.

„Pravdaže som veril, že som mal dostatočný dôvod tak konať, ale teraz som spoznal, že sa musím zmeniť a aj to urobím."

Farár Mechler často rozprával o istom kňazovi, ktorý nechcel veriť v nadprirodzený charakter vízií v Niederbronne. Jedného dňa šiel z čírej zvedavosti do kláštora, aby sa pozrel na „vizionárku". Matka Alfonza Mária sa však nedala oklamať a povedala: „Prichádzate ku mne len preto, aby ste sa mi potom mohli vysmievať. Dobre, môžem vám niečo oznámiť. Viem, že vaša sestra odišla do kláštora a doteraz nepoďakovala Bohu za veľkú milosť povolania." Keď sa brat pýtal sestry, prečo sa nepoďakovala, priznala sa, že na to vôbec nepomyslela.

A tak tento kňaz, neskôr dokonca biskup, upustil od svojej nedôvery voči matke Alfonze Márii.

Páter Humarque, redemptorista,[1] ktorého volali starý a slepý páter, často hovorieval svojim spolubratom o hlbokom dojme, ktorý na neho urobila matka Alfonza Mária. Ako sekretár biskupa Caverota zo St. Dié bol so svojím bratom v kúpeľoch v Niederbronne. Jedného dňa jeho brat v náhlom záchvate pomätenosti utiekol do lesa a nikto nevedel kam. Farár Humarque ho celý deň hľadal, ale márne. Večer sa vrátil vyčerpaný a smutný naspäť do mesta. Poradili mu, aby si pýtal radu od matky Alfonzy Márie. Sotva ho zbadala, upokojila ho: „Nič sa nebojte, váš brat sa vráti sám. Ale vy budete ešte veľa trpieť." Kňaz bol hlboko dojatý a krátko na to vstúpil do kongregácie redemptoristov. Pán Boh mu pripravil ťažký kríž. Oslepol, ale toto utrpenie znášal dlhé roky s hrdinskou trpezlivosťou.

***

[1] P. Hamez, *Život pátra Humarque.* Zomrel v roku 1896 v povesti svätosti.

Boh predurčil Alžbetu Eppingerovú na to, aby sa stala zakladateľkou novej kongregácie. Preto ju v živote obdaril aj určitými schopnosťami, na ktorých budovala Božia milosť a pripravovala ju pre jej úrad.

Pri uskutočňovaní tejto ťažkej úlohy jej pomáhali predovšetkým charakteristické vlastnosti Alsasov: radosť z práce, poriadkumilovnosť, šetrnosť, čistotnosť, otvorenosť, spravodlivosť, dobrosrdečnosť, pohostinnosť, úctivosť voči vrchnosti i odvaha v nebezpečenstve.[1]

Tieto vzácne vlastnosti mala naša zakladateľka vrodené a chcela ich pevne zakotviť aj do svojho diela tvrdou a neúnavnou prácou.

„Ako som len milovala prácu!“ Vzdychala často, keď ju prepadla choroba. Chcela, aby si aj jej sestry prácu vysoko vážili nielen kvôli nej samej, ale aj ako prostriedok na Božiu česť a spásu duší. Viackrát povedala svojim prvým sestrám: „Povinnosti úradu, ktorý vám bol zverený, máte vykonávať presne. Sú pre vás výrazom Božej vôle. Vaším prianím nemá byť iba to, aby ste boli stále v kaplnke, pretože aj práca musí mať v živote svoje miesto. Všetko, čo človek v kláštore robí, je modlitba.“

Jej dcéry rozumeli tejto náuke. A všetci, ktorí poznajú sestry Božského Vykupiteľa vedia, že neúnavne pracujú často až do vyčerpania svojich síl.

Vo všetkých domoch kongregácie má vládnuť poriadok a čistota. Matka Alfonza Mária nechcela len zdanlivú čistotu, ale dôkladnú, aká býva v dobre usporiadanom robotníckom byte. Jednoducho, ale čisto, to nech je heslom sestier!

Ak prídeme do domu sestier, má to byť tak, akoby sme vstúpili do nazaretského domčeka. Všetko sa blýska čistotou a aj z tvárí jednoduchých sestier vyžaruje čistota a ochotná dobrota. Návštevník od prvého okamihu cíti, že je srdečne prijatý. Chudobný

[1] Autor menuje tieto vlastnosti vo svojej knihe *Alsasko.*

zasa cíti, že tu vládne úprimná láska, ktorá mu podáva polievku alebo obed. Aj odev sestier preukazuje túto blahodarnú čistotu. Veď je to svätý odev, v ktorom sestra slúži Bohu! „Odev je drahý," stále pripomínala matka Alfonza Mária, „a všetko, čo na ňom ušetríme, bude pre chorých. Tak nech sa u vás šetrnosť stáva aktom lásky k blížnemu."

V službe chorým však chcela byť radšej márnotratná ako príliš šetrná. Nikdy nezhromažďovala nepotrebné veci a nerobila veľké zásoby. Aktuálna núdza chudobných vyžadovala okamžitú pomoc, aj keby na ňu boli použité posledné prostriedky.

Vo všetkom bola pravou matkou. V prvom rade sa starala o duchovné dobro svojich dcér, avšak pri osobitných príležitostiach im chcela dopriať aj malé pozemské radosti, čím prejavila svoje dobré materské srdce. Ak boli vo zvlášť tvrdej práci, priniesla im trochu vína. Stávalo sa, že keď prechádzala záhradou, odtrhla nejaké ovocie pre svoje milé novicky. Táto jej dobrota však nikdy nebola výrazom lacnej sentimentality.

Matka Alfonza Mária mohla pravdivo povedať: „Deti moje, ste na zemi jediným predmetom mojej lásky k Bohu."

Srdcia noviciek zostali pre ňu vždy otvorené. Jedného dňa po rozjímaní každej jednej povedala, na čo počas tohto duchovného cvičenia myslela. Takéto zážitky zostali pre mladých ľudí nezabudnuteľné.

„Všetky sestry, až na malé výnimky, prejavovali matke hlbokú úctu," hovorí sestra Leonia, „a o jej svätosti mali vysokú mienku."

Matka Alfonza Mária pritom vedela rozpoznávať povolania. Často o niektorom mladom dievčati, ktoré vôbec nepoznala, povedala: „Táto vstúpi k nám!" alebo o inom: „Tá nevstúpi" alebo o ďalšom: „tá nevytrvá."

V deň krstu svojej malej netere Alžbety, ktorá sa raz mala stať sestrou Flaviou, si ju matka Alfonza Mária dala priniesť a povedala: „Spomedzi všetkých mojich neterí aspoň táto ma bude nasledovať a vstúpi do kláštora."

Valéria Starck z Marionnelu, neskoršia sestra Teobaldina, bola osobnosťou s veľmi silnou vôľou. Keď prosila v kláštore o prijatie, matka Alfonza Mária si pomyslela: „Ak táto tu vydrží osem dní, tak potom s nami zostane celý život.“ Valéria zostala a vykonala pre kongregáciu veľmi cenné služby.

Matka Alfonza Mária vo vďačnej láske myslela na svoju rodinu. Po otcovej smrti jej matka bývala v kláštore. Táto usilovná, hlboko veriaca žena si veľmi zaslúžila tento pokojný večer života.

Svätému farárovi z Arsu jedného dňa povedali: „Ste šťastný, lebo už teraz môžete pociťovať veľkú radosť zo zbožnosti!“ A on im odpovedal: „Po Bohu je to dielo mojej matky. Bola to dobrá kresťanská žena.“

Matka Alfonza Mária mohla povedať to isté. Jej matka zasiala do srdca svojej dcéry dobré semeno, ktoré malo neskôr priniesť peknú úrodu.[1]

***

Pozeráme na posledný obraz našej matky Alfonzy Márie. Aký hlboký pokoj na nás hľadí z jej tváre. Dokončila svoj beh. Jej oči už nezostávajú visieť na pozemských veciach, pozerajú dopredu na iný, krajší svet. Nie sú to unavené oči. Žiari v nich svetlo čistej duše. Jej mierny úsmev nám však chce povedať: „Po tom všetkom utrpení, ktoré som prekonala, viem, že teraz mi zostáva iba viera, nádej a láska, tieto tri čnosti. Ale najväčšia z nich je láska!“[2] Jej duša ochotne opúšťa telo, ktoré je pre ňu už iba slabou bolestnou schránkou.

---

[1] Barbara Vogtová zomrela vo vysokom veku 90 rokov. Zažila obrovský rozvoj kongregácie, ktorý bol pre ňu veľkou útechou. Do posledného dňa svojho života si udržala duševnú sviežosť a naplno sa tešila duševnému zdraviu. Táto dobrá deväťdesiatnička nielen vynikajúco počula, ale čítala bez okuliarov a rada sa zamestnávala rozličnými ručnými prácami. Po celý život mala veľkú dôveru v Boha. Úryvok je prevzatý z časopisu: *Katolícka únia v Niederbronne* 1881.

[2] Porov. *1 Kor* 13,13.

Jej posledná fotografia je obrazom i zrelou žatvou bohatého života, ktorý matka Alfonza Mária vytvorila pri vynikajúcom sledovaní cieľa, ktorý si vytýčila:

„Všetko v Bohu, s Bohom a pre Boha a na jeho väčšiu česť a slávu!“

DOSLOV

Matka Alfonza Mária už dlhé roky odpočíva v tieni veľkého kríža na jednoduchom cintoríne v Niederbronne. Ale jej dielo žije. Stalo sa mohutným stromom, ktorý svoje vetvy a ratolesti rozprestiera za hranice Francúzska, Nemecka, Holandska, Belgicka, Švajčiarska až do Afriky. Týmto stromom previeva zdravý a činnorodý život. Jeho tieň ukrýva veľa biedy našich dní, aby sa občerstvila jeho ovocím.

Dnes má tento strom sto rokov. Počuli sme, ako ho prudký vietor kmásal a neraz aj nalomil jeho životaschopné konáre. Dobre vieme, ako pritom obidvaja zakladatelia museli trpieť. Zdalo sa, že ich spoločná smrť bude pre kongregáciu osudnou. Ale dobrotivá Božia Prozreteľnosť nad ňou bdela aj naďalej. Po kríze prišli opäť pokojné časy rozkvetu a rozmachu. Aj po smrti zakladateľov zostávajú dejiny Kongregácie sestier Božského Vykupiteľa dejinami Božej milosti.

Za nástupkyňu zosnulej matky Alfonzy Márie bola zvolená sestra Mária Adelinde. Nová generálna predstavená mala iba tridsaťdva rokov. Napriek tomu ju poverili touto ťažkou úlohou, čo je dôkaz dôvery v jej schopnosti. „Žije vo všetkej láske k práci ako hlboko zbožná a vnútorne vyrovnaná žena, a tak je príkladom vernosti pravidlám, láske a chudobe.“ Svojim sestrám píše:

„Musíme sa vrátiť k prvotnej chudobe a jednoduchosti, aby sme zakúsili tú vnútornú útechu, ktorá je ovocím očistenia a opovrhnutia každou pohodlnosťou a dočasnými dobrami.“[1]

Žiaľ, v osobe superiora Sattlera, nástupcu farára Reicharda, nenašla takú pevnú oporu, akú potrebovala. Jeho pokus prispôsobiť stanovy požiadavkám Apoštolského stolca stroskotal. Priveľmi

[1] Nemecké vydanie slávnostného zborníka: *Kongregácia sestier Božského Vykupiteľa* 1849-1949, s. 56.

sa odlišovali od pôvodných pravidiel a od ducha matky Alfonzy Márie. Tento všestranne vzdelaný, hlboko nábožný muž nenašiel cestu k srdciam sestier. Nové stanovy, ktoré boli aprobované v Ríme dňa 7. mája 1870, sa sestry zdráhali prijať. Ich vnútorná roztrpčenosť narastala stále viac a viac.

Mladá generálna predstavená sa vo svojej núdzi obrátila na biskupa Rässa. Ten svojej obľúbenej kongregácii pomohol tým, že jej poslal v roku 1872 farára Simonisa, učeného, zbožného a pracovitého kňaza. V jeho malej postave sa ukrývala veľká a silná duša, ktorá bola naplnená Božím duchom a láskou k ľuďom. Svoju úžasnú energiu, neúnavnú pracovnú silu a ohnivú horlivosť od začiatku nasadil do služby diela, ktoré mu bolo zverené. Svojou priateľskou dobrosrdečnosťou, pevnosťou a schopnosťou prispôsobenia si čoskoro získal bezhraničnú dôveru sestier. Pod jeho vedením zažila kongregácia nádherný čas rozkvetu a pozoruhodného rozvoja. Superior Simonis sa po Reichardovi právom nazýva jej druhým zakladateľom. Nielenže kongregáciu mimoriadne navonok rozšíril, ale čo je dôležitejšie, obnovil ju vnútorne a tridsať rokov vychovával sestry k tomu, aby boli opravdivými rehoľnými sestrami.

V úprimnej spolupráci so sestrami jednotlivých domov sa mu podarilo pripraviť návrh nových konštitúcií, ktoré znamenali návrat k milovaným pôvodným pravidlám. Nový text pravidiel namiesto Sattlerových stanov privítalo veľké kláštorné spoločenstvo plné vnútornej radosti. Apoštolský stolec ich dňa 30. decembra 1877 potvrdil na päť rokov. A tak dňa 8. februára 1878 mohla matka Adelinda odovzdať nové konštitúcie sestrám. Sprievodný list, ktorý im pri tejto príležitosti poslala, dýcha pravým duchom zakladateľky. Generálna kapitula v roku 1882 tieto pravidlá nadšene prijala.

Superior Simonis osobitne dbal o vzrast dobrých povolaní. Ako horlivý pastier sa staral o duše, ktoré mu Boh zveril na výchovu. Vynikajúco pochopil rýdzeho ducha matky Alfonzy Márie. Sám ho

žil, a preto vo svojich prednáškach, exercíciách i početných listoch našiel slová, ktoré v sestrách vždy nanovo roznecovali jas lásky k Bohu a blížnemu.[1]

Raz im napísal: „Nech vo vás každý spozná opravdivé sestry Božského Vykupiteľa hlavne vtedy, keď vás uvidí pred svätostánkom alebo pri lôžku chorého. Keby sa však dalo vidieť, aké sú vaše myšlienky, ochota a láska, ktorú vo vás vidí iba Boh, až potom by vo vás naozaj zbadal zázrak milosti. Potom by k vám mohol prísť každý a tešiť sa, že je v škole Ježiša Krista."

Inokedy vyjadril superior Simonis takúto požiadavku:

„Každá z vás nech sa stane sestrou, ale sestrou skrz-naskrz. To je možné iba vtedy, ak budete presne zachovávať *Pravidlá*. Sú pre vás darom nekonečnej Božej lásky a prostriedok milosti, aby ste sa nimi posväcovali. Zachovávajte tieto *Pravidlá* radostne, srdečne, plné lásky, s modlitbou a vo vzájomnej sesterskej láske. Pevne sa držte predstavenej a predstavená i spolusestry nech sa pevne držia *Pravidiel*! Bez poslušnosti nie je rehoľný život ničím iným, iba zmanipulovanou existenciou. Všetko sa však musí robiť v láske, a to v láske k Bohu, lebo všade, po všetky časy a vo všetkých veciach ho máme pevne milovať, ale zostať aj v láske k ostatným ľuďom, na ktorých má neustále vyžarovať vaša láska k Bohu. Ak niektorá sestra vynecháva modlitbu, je to s ňou ako s lokomotívou, v ktorej sa už nekúri. Nie je viac nástrojom Božím. Narúša pokoj, cíti sa nešťastná, posudzuje iných, stráca ducha viery, aby aj vo svojich spolusestrách narušila vieru a lásku."

Superior Simonis chce mať, tak ako matka Alfonza Mária, iba radosťou naplnené sestry:

„Vážne vám kladiem na srdce, aby ste boli pravými nositeľkami, pravými šíriteľkami a pravými darkyňami radosti v Bohu pre všetkých bez výnimky. Nikto nech vás nenájde smutné alebo malo-

[1] Listy, ktoré J.-I. Simonis adresoval sestrám, boli zverejnené v roku 1945 v troch zväzkoch kanonikom Schäfferom. V troch zväzkoch boli zverejnené aj jeho prednášky.

myseľné. Každá z vás nech má radosť z Božej služby, radosť zo spoločného života a spoločného účinkovania ako aj radosť z toho, že sa so svojimi chorými a chudobnými môžete deliť o utrpenie a zmierňovať ho, ale aj radosť zo svojich modlitieb. Len to, čo človek robí s radosťou, robí dobre!“

Dňa 9. mája 1885 kláštorný zvon oznámil smrť druhej generálnej predstavenej. Za druhú nástupníčku zakladateľky bola ako generálna predstavená zvolená sestra Mária Damien. S rozhodnosťou jej vlastnou viedla kongregáciu do roku 1900.

„V *Pravidlách* videla výraz Božej vôle, v ktorej bola hlboko zakotvená a ktorá jej bola nadovšetko drahá. Preto s ľahkosťou udržiavala v sestrách úctu k *Pravidlám* a zvykom kongregácie, čím ich uvádzala stále hlbšie do jej ducha.“[1]

Dňa 28. augusta 1899 sa mohla tešiť z oslavy zlatého jubilea kongregácie. Po smrti ju superior Simonis ocenil týmito slovami:

„Kráčala životom vykonávajúc dobro, a to veľké dobro!“

Dňa 11. júna 1900 je zvolená za generálnu predstavenú sestra Mária Macrine. Sestry a superior Simonis ju privítali a pozdravili s veľkou radosťou. Keď superior Simonis po svojom aktívnom živote dňa 11. februára 1903 odišiel do Otcovho domu, sestra Mária Macrine cítila veľkú stratu. Jej zodpovedný úrad trval iba deväť rokov, ale ochotne doň vložila všetky svoje sily. Vrúcna modlitba, ktorú denne prednášala Bohu, nám poskytuje pohľad do jej veľkej duše:

„Môj Bože, rukami Márie ti prinášam úplnú a celistvú obetu svojho života. Obetujem ti ho za svätú Cirkev, za kongregáciu a na Božiu česť.“

Dňa 6. októbra 1909 sa generálna kapitula opäť stretla na voľbe generálnej predstavenej. Štvrtou nástupkyňou našej zbožnej matky zakladateľky sa stala sestra Mária Livier. Osobitným spôsobom si počas sedemnástich rokoch úradu generálnej predstavenej obhájila dôveru, ktorú do nej vložili sestry kongregácie. Napriek

[1] *Slávnostný zborník*, s. 63.

svojej citlivej duši nikdy nestratila duševnú vyrovnanosť. Stále rovnaká veselosť tváre bola odrazom jej vnútorného pokoja, ktorý si vedela zachovať v detinskej dôvere v Božiu Prozreteľnosť a ktorým nemohla otriasť žiadna bolestná skúška. Jej vrodená dobrota vanie z jej slov:

„Radšej chcem byť potrestaná pre priveľkú dobrotu ako pre priveľkú prísnosť.“[1]

Čas jej úradu bol poznačený dôležitými rozhodnutiami. Pre rozsiahle rozšírenie kongregácie a pre veľké politické zmeny po vojne v rokoch 1914 až 1918 sa stále nevyhnutnejším stávalo rozčlenenie provincií. Dňa 3. decembra 1919 Kongregácia pre rehoľné inštitúty schválila žiadosť generálnej predstavenej o zriadenie štyroch provincií. Vznikli dve francúzske provincie s provinciálnymi domami v Oberbronne a Avenay a dve nemecké provincie, jedna pre Baden-Hessen so sídlom v Bühli a druhá pre Bavorsko a Rheinpfalz s provinciálnym domom v Neumarkte a Oberpfalze. Noviciát pre vlastný rehoľný dorast bol zriadený v každej z nemeckých provincií.

Na prosby generálnej predstavenej boli Apoštolským stolcom preskúmané a podľa nového Kódexu kánonického práva z roku 1917 upravené aj konštitúcie. Konečná pápežská aprobácia prišla dňa 18. júna 1924.[2]

V tom istom roku slávila kongregácia sedemdesiatpäťročné výročie svojho založenia. Pri všetkom tomto dianí matku Márius Livier rozumným spôsobom podporoval superior Hanns, ktorý bol horlivým nástupcom superiora Simonisa.[3] Dr. Pfleger, historik kongregácie, o ňom žartovne poznamenal, že priniesol do Oberbronnu „stavebnú horúčku“. Jemu a plodnej spolupráci s generálnou predstavenou vďačíme za nové, pekné domy a za významné rozšírenie pôvodných stavieb. Superior bol nielen schopný orga-

[1] *Slávnostný zborník*, s. 70.

[2] Pravidlá boli upravené podľa Kódexu kánonického práva z roku 1917 s podporou superiora Hannsa.

[3] Superior Hanns zomrel v roku 1929.

nizátor, ale aj zbožný kňaz, ktorý poskytol rehoľnému dorastu a sestrám profeskám „z plnosti svojich teologických vedomostí a zo svojej živej viery kvalitný duchovný pokrm.“

V roku 1919 dostala kongregácia protektora kardinála. Bol ním kardinál Julián van Rossum z kongregácie redemptoristov.[1] Bdel nad ňou od roku 1919 do roku 1934. Neskôr ho nahradil kardinál Lépicier (1934 až 1936). Po jeho smrti dňa 4. februára 1937 menoval Pius XI. za protektora kardinála Pacelliho. V materskom dome nastala veľká radosť, keď vo februári 1948 Svätý Otec Pius XII. oznámil generálnej predstavenej listom, že protektorom nad Kongregáciou sestier Božského Vykupiteľa naďalej ostáva Jeho Svätosť.

Za šiestu generálnu predstavenú bola zvolená v roku 1927 matka Virgínia. Po jej boku ako superior stál generálny vikár Leo Neppel.

Duch Niederbronnu zostáva aj v týchto ťažkých časoch ten istý. Štrasburský biskup Ruch, ktorý zomrel v roku 1945, o tom dňa 18. augusta 1925 povedal:

„Isteže, kresťanská láska nie je vlastná osobitne žiadnej krajine, lebo pochádza od Krista a preteká v priamej línii z jeho evanjelia i jeho lásky. Ale každá z početných rehoľných rodín, ktoré sa venujú dielam lásky a sú jednou z tých najkrajších čestných korún Cirkvi, má svoj vlastný charakter, ktorý sa nachádza vo všetkých jej spoločenstvách.

V Kongregácii sestier Božského Vykupiteľa sa nám jagajú viaceré znaky, podľa ktorých môžeme rozpoznať dušu Alsaska: priateľský úsmev, vždy živá túžba po činnosti, pružnosť, ktorá sa ponáhľa na pomoc každej biede, odvaha, ktorá sa nebojí žiadnej prekážky a verí, že svätá láska môže všetko, šikovnosť a horlivosť rozšíriť sa ďalej mimo hraníc Vogéz a Rýna, aby i v cudzine učila milovať Kristovu Cirkev.“

[1] Kardinál van Rossum prišiel do Oberbronnu v roku 1931. Navštívil choré sestry na lôžku. Pritom sa pýtal najstarších z nich na život zakladateľky a zapisoval si ich výpovede. Mal vysokú mienku o čnostiach matky Alfonzy Márie a živo si prial, aby sa začal proces jej blahorečenia.

Boh postavil kolísku kongregácie medzi dve pekné krajiny Francúzsko a Nemecko. Odtiaľ mal duch lásky rovnakým spôsobom vyžarovať na východ i na západ. Hoci sa obidva veľké národy roztrhli v troch nešťastných vojnách, predsa však predstaveným tejto dvojjazyčnej kongregácie sa podarilo taktne a šikovne zachovať ducha jednoty, ducha Ježiša Krista, ducha lásky a pokoja. Forma riadenia a vlády sa viackrát menila. Kresťanská múdrosť a pružnosť však vedela prekonať aj tieto ťažkosti. A Boh požehnával námahu tohto spoločenstva.

Aj keď bol v týchto troch vojnách materský dom veľmi ohrozený, predsa zostal aj uprostred hrozného spustošenia takmer neporušený. Jeho nepriatelia mohli nad tým iba žasnúť. Pre názornosť uvedieme niekoľko malých príhod:

Bolo to v roku 1871, keď isté dievča z Würzburgu rozprávalo rodinnému priateľovi o svojom rozhodnutí vstúpiť do kláštora v Niederbronne. „Ach, slečna," oponoval jej, „poznám ten dom. Tam musí byť v hre diabol! Namierili sme naň naše kanóny, aby sme ho zničili, ale každá strela ho minula."

V hre však nebola moc Zlého, ale sila modlitby sestier a pomoc Všemohúceho. Kým duneli kanóny, sestry kľačali v kaplnke pripravené na útek s príručným kufríkom a modlili sa s rozopätými rukami.

V roku 1945 bola zničená veľká časť dediny Oberbronn. Múry kláštora však neboli ani len škrabnuté, takže Američania plní obdivu iba konštatovali: „Boh chráni tento dom!"

Vo všetkých vojnách pôsobili dcéry matky Alfonzy Márie ako poslovia lásky. Ošetrovali ranených v mnohých poľných nemocniciach a starali sa o utečencov, ktorých ukrutné pustošenie národov obralo o vlasť, majetok a často aj o zdravie.

Uprostred mnohých obiet a nebezpečenstiev si sestry zachovali dobrého ducha *Pravidiel*, a to aj napriek niekoľkoročným znemožneným kontaktom s materským domom. Iba veľmi málo z nich podľahlo útoku Zlého a spreneverilo sa svojmu ideálu.

Kým dobrých zvykov v celej krajine tak odstrašujúco ubúdalo, sestry Božského Vykupiteľa sa vracali plné radosti do materského domu, aby počas duchovných cvičení nanovo obnovili vernosť sľubom a horlivosť v Božej službe.

Pochopiteľne, že po každej vojne sa zástup postulantiek a noviciek preriedil. Ale čoskoro opäť vzrástol na bežný priemer. Tak bolo možné všetky diela nielen udržiavať, ale mohli byť otvorené aj nové spoločenstvá.

Dňa 25. februára 1938 dosiahla matka Virginia od Svätého Otca povolenie založiť piatu belgicko-holandskú provinciu s provinciálnym domom v Tuquet-Mouscrou v Belgicku. V oblastiach s flámskym jazykom sa táto mladá provincia stala pre kongregáciu veľmi významnou.

Keď pápež Pius XI. vyzval európske kongregácie, aby poslali apoštolov do ďalekých pohanských krajín, matka Virginia bola okamžite pripravená naplniť túto výzvu. Ako misijné územie kongregácie si zvolila africké kraje. V roku 1931 a potom aj v nasledujúcich rokoch poslala svoje biele misionárky do Tunisu, Alžírska, Kamerunu a Angoly. Dnes už pôsobí šesťdesiatdeväť sestier v dvanástich domoch na tomto čiernom svetadieli. K 100. výročiu založenia kongregácie dostalo osem afrických postulantiek po prvý raz biely závoj a v Quipeio v Angole bol zriadený miestny noviciát.

Za prvých sto rokov sa dielo matky Alfonzy Márie podľa Pánovho prísľubu neúnavne rozvíjalo, ako to dosvedčujú priložené štatistiky.

Pri smrti zakladateľov mala kongregácia 74 pobočiek v Alsasku, Francúzsku a Nemecku. Odtiaľ boli sestry povolané aj do iných krajín: v roku 1874 do Luxemburska, v roku 1893 do Švajčiarska, v roku 1923 do Holandska a do viacerých diecéz vo Francúzsku a Nemecku.

Dnes pôsobí 5 247 sestier v 690 spoločenstvách.
- 1 839 sestier v 287 spoločenstvách dvoch provincií Francúzsko a Alsasko-Lotrinsko,
- 95 sestier v 14 spoločenstvách provincie Belgicko-Holandsko,
- 1 539 sestier v 163 spoločenstvách nemeckej provincie Baden-Hessen,
- 1 774 sestier v 224 spoločenstvách nemeckej provincie Bavorsko-Rheinpfalz.

Sestry Božského Vykupiteľa sa aj dnes venujú predovšetkým hlavnému cieľu kongregácie - podomovému ošetrovaniu chorých. Ale pôsobia aj v nemocniciach, chudobincoch, na klinikách, v sanatóriách, domovoch pre starších ľudí, detských škôlkach a útulkoch.

Sestru „vykupiteľku“ však stretneme aj ako ošetrovateľku vo veľkomeste či ako pomocníčku farára. Sestry vychovávajú z mladých dievčat veselé a usilovné gazdinky. Pracujú v detských škôlkach, školách ručných prác i ošetrovateľských školách, kde mládež získava kvalitné vzdelanie primerané dobe.

Uvádzame štatistiky z roku 1947. Kongregácia dcér Božského Vykupiteľa má:

- 534 staníc pre podomové ošetrovanie,
- 85 chudobincov a kliník,
- 22 sanatórií a domovov pre starých,
- 88 nemocníc,
- 28 domov pre siroty a výchovných zariadení,
- 8 ošetrovateľských škôl a seminárov pre učiteľky materských škôl.

Aj v osamostatnených vetvách si duch matky Alfonzy Márie zachoval silnú životaschopnosť.

Podľa štatistiky z 30. septembra 1948 Kongregácia dcér Božského Spasiteľa vo Viedni mala 1 115 sestier v 58 spoločenstvách.

Kongregácia dcér Božského Vykupiteľa v Šoproni mala:
- 1 590 sestier v 142 spoločenstvách,
z toho
- 1 175 sestier v 101 spoločenstvách v Maďarsku,
- 314 sestier v 30 spoločenstvách v Československu,
- 101 sestier v 11 spoločenstvách v Amerike.

Ku Kongregácii dcér Najsvätejšieho Vykupiteľa vo Würzburgu patrí 2 635 sestier v 455 spoločenstvách, z toho je 12 filiálok v Amerike.[1]

Koľko ochoty k obetavej službe sa skrýva za týmito chladnými číslami! Sú však aj dôkazom toho, že kongregácia stále pevne stojí, rastie a účinkuje.

Vzácne dedičstvo matky Alfonzy Márie chránia jej súčasné dcéry vždy plné lásky a vernosti. Preto kongregácia mohla dňa 28. augusta 1949 vo veľkej vďačnosti a jasavej radosti osláviť 100. výročie svojho založenia. Kto sa zúčastnil týchto slávnosti v Oberbronne alebo v početných provinciách, ten pocítil, ako kresťanská láska prináša pokoj a radosť. Sestry z piatich krajín sa s rozžiarenými očami zhromaždili okolo svojej generálnej predstavenej. Bolo tam aj desať biskupov spolu s najvyššími zástupcami štátnych úradov. Prefekt Paira odovzdal matke Virgínii ako zaslúžilej sestre uprostred ľudu ocenenie Kríž čestnej légie. Kňazi, lekári, obchodníci, robotníci i dedinský ľud - všetci sa jej ponáhľali srdečne prejaviť svoju úprimnú vďaku.

Sestry Božského Vykupiteľa však vedia, že vďaka patrí predovšetkým všemohúcemu Bohu, darcovi všetkých dobier. On je prameňom sily a nezištnej obetavosti v ich povolaní. Počas slávnostnej pontifikálnej svätej omše sa vznášalo k nebu mohutné *Te Deum laudamus*.

---

[1] Táto osamostatnená vetva sa venuje sčasti ošetrovaniu chorých a sčasti vyučovaniu.

Boh počas celého storočia viditeľne chránil Kongregáciu sestier Božského Vykupiteľa. Kiežby nad týmto veľkým dielom držal svoju otcovskú ruku aj naďalej! Nech dá každej sestre silu byť jeho nástrojom, aby s láskou slúžila a pomáhala ľuďom. Nech jej pošle veľkodušnú mládež, ktorá radostne ponesie dedičstvo matky Alfonzy Márie do ďalších storočí a nech svoj život ochotne sformuje v duchu kongregácie a v duchu Ježiša Krista.

PRAMENE A ZOZNAM LITERATÚRY

1. Jean-David Reichard: *Život mladej Alžbety Eppingerovej, ňou samou na prosbu spovedníka vyrozprávaný a ním napísaný. Autobiografia*.
2. Správy o obdržaných víziach, ktoré Alžbeta vyrozprávala a farár Reichard ich zapísal.
3. *Kronika* z prvých rokov kongregácie od farára Reicharda.
4. Zozbieraná korešpondencia (farár Reichard matke Alfonze Márii a biskupovi Rässovi; biskup Räss matke Alfonze Márii a farárovi Reichardovi 1852 až 1867).
5. Zozbieraná korešpondencia rôzných osôb adresovaná matke Alfonze Márii alebo korešpondencia iných osôb, ktorá hovorí o jej osobe.
6. Matka Alfonza Mária Eppingerová: *Príhovory* (nakoľko ich bolo možné zozbierať) - vydané v roku 1938 v Bavorskej provincii.
7. Claude-Ignace Busson: *Život a vízie extatickej panny Alžbety Eppingerovej. Nádherný zjav v našej dobe.* Preklad z francúžštiny, Benziger, Einsiedeln, 1850. (Autor preložil iba prvé dva zväzky, tretí ostal nepreložený.)
8. Lucián Pfleger: *Kongregácia sestier Božského Vykupiteľa nazývaná niederbronnské sestry*. Herder, Freiburg, 1921.
9. Lucián Pfleger: *Alžbeta Eppingerová, zakladateľka niederbronnských sestier.* Charakteristický obraz z katolíckeho ženského sveta, Salvator.
10. Výpovede sestry Leopoldy, neterky matky Alfonzy Márie a sestry Leónie.
11. Ústne podanie vyrozprávané dcérami matky Alfonzy Márie. Rukopisné pramene sa nachádzajú v Archíve Materského domu v Oberbronne.

Niekoľko morfopsychologických poznámok podľa skúmania portrétu matky Alfonzy Márie

V tejto tvári s výraznými lícami a znamenite vyformovanou bradou, so zachovalo vymodelovanou svalovou silou, hlboko vtlačenými očami a silnými ústami sa objavujú tri črty, ktoré sú tejto osobe osobitne vlastné: bystrosť ducha, podmaňujúca sviežosť a vytrvalosť.

Tieto tri črty sú vyvinuté na takej úrovni, že tento fakt vedie k skutočnému rozmachu sily, ak si dotyčná osoba zaumieni dosiahnuť spoločný cieľ.

Harmónia rôznych častí tejto tváre, hlavne jej súmernosť, dávajú tušiť hlbokú jednotu, ktorá si v rovnakom zmysle nárokuje na sily tejto ženy. Bystrosť tohto druhu poukazuje na vonkajšiu stranu, ktorá sa naširoko rozprestiera, je vnímavá a neustále živá, niekedy dokonca prudká a nachádza dobrú odozvu v udalostiach a strastiach iných ľudí.

Matka Alfonza Mária tým pravdepodobne vypovedá iba o jednej časti toho, čo cíti, lebo na druhej strane jej črty tváre označujú utiahnutosť. Čo si však necháva pre seba, má na jednej strane pobádať pohnútky jej činnosti alebo im určiť smernice, na strane druhej však podporuje jej ideál, jej vnútornú vášeň, ktorá sa rýchlo premení a vystupňuje na tvorivú silu.

Pri určitých menej silných ľuďoch sa môže praktická a duševná prirodzenosť ocitnúť v konflikte alebo sa menlivo prejavovať. Podľa tohto obrazu sa zjavne tieto obidva sklony jasne a zreteľne prejavili, ale napokon sa snažia o spoločný smer.

Jej bohaté, hlboké a búrlivé pocity, ktoré sú pripravené presadiť sa bez akéhokoľvek ohraničeného záchvevu, museli však o to viac ostávať v úzadí jej pevnej schopnosti rozhodnúť sa, jej vôle a tvrdohlavosti.

Podľa tohto portrétu, ktorého čelo je v dôsledku zakrytia hlavy zahalené, nepopisuje dispozíciu jej ducha v detailoch. A predsa

sa na ňom vynikajúco prejavuje dar pozorovania spojený s bezprostredným poznaním iných. Rovnako možno pozorovať, že jej uvažovanie musí byť natrvalo uzavreté vo vnútri, aby jej názory boli svojrázne a aby vedela plná odvahy obhájiť svoju mienku, niekedy dokonca až neústupčivo, bez toho, aby sa chcela niekomu zapáčiť. Takýto vnútorný postoj, ktorý je do určitej miery zárezom do jej silnej citlivosti, by ju mohol zruinovať, stráviť a spôsobiť chorobný stav, keby nedisponovala bojovnou silou, s ktorou presadzovala do skutkov svoje myšlienky a plány.

Môžeme prehlásiť a potvrdiť, že napriek svojej vytrvalosti, tvorivým silám a mladistvej povahe sa len s najväčšou námahou dokázala ovládať a nevďačné úlohy sa donútila prijať len z pocitu povinnosti.

Jej túžba po Bohu sa viditeľne prejavuje celkom prirodzene až k rozmachu oduševneného života, ktorý ona sama oslobodzovala od zbytočných životných potrieb, takže uskutočnenie svojich plánov, ktorým sa so všetkou energiou venovala, jej zároveň spôsobilo mnoho utrpenia.

Ak sa nemýlime, tak toto určité donútenie svojich myšlienok sa prejavilo až ako zdanlivá prehnanosť. Podľa nášho definitívneho úsudku matka Alfonza Mária pri uskutočňovaní svojich plánov podala ten najlepší výkon.

Mme BRESARD, *Inštitút Carrel*

Krátka grafologická skica na základe niekoľkých posúdení podpisu

Podpísanú[1] osobu možno charakterizovať ako takú, ktorá je vyzbrojená drsnou energiou pre potreby mimoriadnej činorodosti. Jej temperament je v podstate sangvinický, čo aj potvrdzuje nevyhnutnosť pobádania k činnosti.

Hoci je málo vzdelaná, predsa je veľmi inteligentná; dokonca dôvtipná.

Veľmi otvorená, plniaca si povinnosti a navyše je nadmieru citlivá a rozhodná. Bez zaváhania je schopná dať svoj vlastný život a iným ľuďom obetovať všetky svoje vlastné výhody.

Medzinárodný inštitút pre grafologické skúmanie,
Boulogne-s-Seine

[1] V čase, keď odovzdala svoj podpis k analýze nebola práve najzdravšia.

Obdržané milosti, ktoré boli pripísané príhovoru matky Alfonzy Márie, zakladateľky kongregácie v Niederbronne

La Madeleine, 29. decembra 1931

Päťmesačný Franz, ktorého rodičia bývali v La Madeleine, ul. Faidberbe, bol ťažko chorý. Dňa 11. novembra 1931 mi sestra Valesia, ktorá dieťa ošetrovala, oznámila, že lekári sa vzdali nádeje na jeho záchranu. So spoločenstvom sestier som sa teda rozhodla modliť novénu k matke Alfonze Márii. Pritom sme sa modlili trikrát „Otče náš“, „Zdravas Mária“ a „Sláva Otcu“, aby sme ďakovali Bohu za milosti, ktoré udelil našej zakladateľke a to jej osobne ako aj celej kongregácii.

Dňa 14. novembra 1931 lekár opúšťal chlapčekovu izbu so slovami, že o pol hodiny skoná. Napriek tomuto tvrdeniu chlapček ešte na druhý deň žil. Sama som sa išla pozrieť, či sa sestra Valesia vrátila z oddelenia. Keď som dieťa zbadala, pochopila som, že je to jeho posledná hodina. Jeho oči boli zastreté, nemohol viac prehltnúť ani vodu a dych sa mu pomaly zastavoval. Odporučila som sestre, aby toto dieťa už neopúšťala. Tento stav trval do večera. Keď rodičia opustili jeho izbu, odrazu nastalo zlepšenie. Franz prišiel k sebe a na veľkú radosť svojich rodičov začal prijímať tekutiny. Zakrátko nastalo trvalé zlepšenie. Dnes je dieťa úplne zdravé.

Zaujímavé podrobnosti: akonáhle sme ukončili novénu, chlapec bez prestania plakal, a to deň a noc bez toho, aby sme zistili dôvod jeho plaču. Rodina sa preto začala znova modliť novénu k matke Alfonze Márii, tentoraz ako vďakyvzdanie Bohu. Chlapec sa potom upokojil.

Sr. Marie-Catherine, *predstavená*

Lekárske svedectvo Dr. Kleina

Podpísaný lekár dosvedčujem, že som v novembri 1931 ošetroval päťmesačného Franza Taboureau, ktorý mal diagnózu colisepsis. U dieťaťa sa prejavila naozaj nebezpečná choroba pľúc, ktorej prognóza bola fatálna, a kulminovala od 11. do 14. novembra. Zlepšenie, ktoré som zistil od 15. novembra, možno nad všetky ľudské očakávania považovať za mimoriadne a úplné uzdravenie.

Lille, 26. november 1931

Farnosť La Madeleine-Lez-Lille

Podpísaný duchovný správca farnosti svätej Márie Magdalény v La Madeleine, diecéza Lille, rád potvrdzujem, že malý päťmesačný Franz Taboureau bol veľmi ťažko chorý a v polovici novembra 1931, keď sa jeho zdravotný stav zdal beznádejný, sa mimoriadnym spôsobom uzdravil po modlitbe novény k úcte zakladateľky niederbronnských sestier sestry Alfonzy Márie. Zdravotný stav dieťaťa je odvtedy znamenitý.

Týmto dosvedčujem, že správa sestry predstavenej zo spoločenstva sestier v La Madeleine je pravdivá.

La Madeleine, 29. január 1932

I. V., farár

Dom svätého Jozefa v Pfalzburgu (Moselle)

Dňa 23. novembra 1931 Florenz Baer, 37-ročný vojnový invalid z Hellertu-Dabo, bol prijatý do našej nemocnice. Trpel na tuberkulózu ľavého ramena. Dňa 27. novembra 1931 lekár rameno chirurgicky otvoril, čím sa chorému trochu uľavilo. Z rany sa však valil hnis. Dňa 15. decembra pacient neznesiteľne trpel a jeho zdravotný stav sa viditeľne zhoršoval. Pri úplnej nechuti do jedla a sinalej farbe tváre značne schudol. Obávali sme sa neodvratného odchodu. Pri preväze rany 15. decembra došlo

ku krachu: kosť sa vzhľadom na intenzívnu tvorbu hnisu rozpadla. Dr. Kirsch nariadil amputáciu ramena, ktorá bola stanovená na 21. decembra, ale nakoniec bola presunutá na 23. decembra 1931.

Keďže stav Franza Baera sa beznádejne zhoršoval, začali sme sa modliť novénu k našej zakladateľke, aby sme na jej príhovor vyprosili uzdravenie chorého alebo aspoň záchranu jeho ramena. Po dvoch dňoch modlitieb nastalo značné zlepšenie, bolesti ustúpili, chorý sa pozbieral a dostal chuť do jedla. O pár dní lekár skonštatoval, že kosť sa opäť zrástla, čo znamenalo, že rameno je zachránené.

Dnes 27. februára 1932 sa chorý teší dobrému zdravotnému stavu, hoci ešte musí zostať na pozorovanie. Hnis vyplavil aj úlomky kosti, ktoré tam po zrastení ostali. Po snímkovaní bolo možné potvrdiť, že rameno je vyliečené.

Sr. Leontina, predstavená

Lekársky atest

Podpísaný lekár Dr. Kirsch potvrdzujem, že vyššie uvedené prehlásenie zodpovedá pravde.

U pána Baera som zistil veľmi ťažké poškodenie kosti na hornom ramene a prijal som ho na ošetrenie. Diagnostikoval som u neho ťažkú septicémiu, ktorá jednoznačne nasvedčovala, že rameno je potrebné amputovať. Nastúpilo však neočakávané rýchle zlepšenie a najnovší snímok dosvedčuje úplne uzdravenie.

Dr. Kirsch, lekár nemocnice v Pfalzburgu

Nemocnica Kandel (Pfalz), 29. december 1931

Chorý prišiel do našej nemocnice s bolestivým zápalom nohy a žiadny liek ho nevedel utíšiť. Bolestivé miesto bolo také citlivé, že aj najmenší dotyk spôsoboval neznesiteľné bolesti. Snímka potvrdila, že ide o veľmi rozšírenú tuberkulózu kostí. Lekár sa rozhodol pomôcť pacientovi chirurgickým zákrokom, ale nebola žiadna nádej na vyliečenie. Po týchto slovách lekára som sa rozhodla modliť novénu k našej matke zakladateľke. Ráno v posledný deviaty deň novény, na prvý piatok v mesiaci, chorý prijal eucharistiu a pocítil, že bolesti takmer celkom prestali. Odvtedy uplynuli štyri týždne. Chorý už môže chodiť a trochu pribral aj na váhe. Jeho vyliečenie nemožno vysvetliť prirodzeným spôsobom.

Sr. Albana, predstavená

Nemocnica opátstva Wallerstein: Arès (Gironde), máj 1932

Pán T., 42-ročný otec rodiny, prišiel 12. marca 1932 do nemocnice s obojstranným zápalom pľúc a teplotou 40,5 °C. Táto teplota, napriek intenzívnej liečbe, trvala 10 dní. Keď sa jeho stav beznádejne zhoršil, chorý sa 19. marca vyspovedal, prijal sviatosť pomazania chorých a Eucharistiu. Avšak 22. marca nastalo také náhle zhoršenie, že lekár predpokladal u chorého len 48 hodín života.

Vtedy sestry nemocnice povzbudili chorého a spolu s ním sa začali modliť novénu k matke Alfonze Márii. V spomínané ráno mal chorý teplotu 40,3 °C. Na nasledujúci deň mu teplota klesla na 38,3 °C a postupne sa znižovala až na 37,5 °C.

Lekár bol veľmi prekvapený a pred všetkými prítomnými sa vyjadril, že toto nevie pochopiť a niečo podobné nikdy v živote nezažil.

Po niekoľkých dňoch rozstrihli pacientovi abces, keďže veľmi schudol. Do 13. mája pribral 5 kilogramov. V tento deň sa mohol

úplne zotavený vrátiť domov. Lekár označil tento prípad za neobyčajný. Podľa neho to bol nepochybný zázrak.

Bol to nadprirodzený zásah a možno ho vnímať ako milosť.

Sr. Ambroise, predstavená

Rumelange, 2. apríl 1931

V nemocnici sme ošetrovali chorého, ktorý nechcel ani počuť o náboženstve. Nikto sa teda ani neodvážil dúfať, že si tento chorý splní svoje veľkonočné náboženské povinnosti. Samotný kňaz sa predo mnou o ňom vyjadril: „O tom mi nemusíte ani rozprávať!“ Predsa som však poprosila naše staršie sestry z Niedebronnu o modlitbu k našej zakladateľke za to, aby všetci chorí v nemocnici prijali počas Veľkej noci potrebné sviatosti. Napriek všetkému som nestrácala nádej a nakoniec som nebola sklamaná. Bez toho, aby som s chorým predtým hovorila, sám požiadal o možnosť vyspovedať sa a v nasledujúci deň prijal eucharistiu.

Sr. Adolphine, predstavená nemocnice

***

Aj ďalšie početné obrátenia a získané milostí sa udiali na príhovor matky Alfonzy Márie. Všetky tieto správy sú uchované v Archíve Materského domu v Oberbronne.

Klinika svätého Jozefa - Kolmar

Päťročný Jacques Baumgartner trpel na obojstranný zápal ucha, mal silnú hnačku a veľmi schudol. V nemocnici mu robili dvojitú parazentesu (prepich) a liečili ho penicilínom. Na druhý deň sa chlapček sťažoval na kŕče a neskôr sa prestal hýbať, a to až tak, že si mysleli, že je mŕtvy. Matka malého chlapčeka poprosila sestry

o relikvie matky Alfonzy Márie. (Pani Baumgartnerová v roku 1937 trpela na tažký zápal časti tváre. V bezhraničnej dôvere sa vtedy modlila novénu k našej zakladateľke aj za seba a uzdravila sa.)

Boli privolaní aj dvaja lekári, ktorí rozhodli o operácii obojstranného zápalu ucha a určili deň operácie na 9. október 1947. Po operácii sa chlapček cítil dobre, ale dňa 11. októbra sa jeho stav nečakane zhoršil. S malou nádejou sa lekár ešte pokúsil o transfúziu krvi. Chlapec dostal opuch, ktorý po niekoľkých hodinách ustúpil.

Na ôsmy deň po operácii sa jeho stav tak skomplikoval, že chlapček zoslabol a počas troch týždňov ho kŕmili len sondou, a to od 22. októbra do 15. novembra. Ležal bez pohybu, neotváral oči, všetko, čo prijal, hneď vyvrátil. Keď konečne znovu otvoril oči, nezavrel ich 24 hodín, čo nebolo dobrým znamením. Vtedy matka zdvojnásobila svoju dôveru, priložila mu na oči relikvie matky Alfonzy Márie a povedala: „Teraz spi, moje milé dieťa!“ A dieťa ihneď zaspalo. Jeho spánok potom trval celých osem hodín.

Lekárske svedectvo

Jacques Baumgartner, ktorý bol niekoľko dní v hlbokom spánku, bol operovaný. V tom čase už boli vyčerpané všetky ľudské prostriedky na jeho záchranu. Napriek tomu sa podarilo chlapca zachrániť, čo možno pripísať len nadprirodzenému zásahu z neba.

Dr. Störr, Odborný lekár, pediater
Kolmar, Hlavná 4, 2. november 1949

MODLITBA

Dobrotivý náš Božský Vykupiteľ,
ktorý si do srdca matky Alfonzy Márie
vštepil cit lásky k chudobným a chorým
a jej šľachetnej duši si vnukol plán,
aby založila novú kongregáciu
na zmiernenie telesného a duševného utrpenia
všetkých nešťastných ľudí.
Vo svojej dobrote požehnaj
toto veľké dielo milosrdenstva.
Ak je to v plánoch tvojej Prozreteľnosti,
aby Cirkev oslávila tvoju zbožnú služobnicu
matku Alfonzu Máriu,
potom ťa pre tvoje nekonečne zásluhy
a bolesti tvojho utrpenia vrúcne prosíme,
ukáž nám jej veľkú milosť,
ktorú má v nebesiach,
a daj, aby čisté čelo tvojej pokornej služobnice
čím skôr ožiarila koruna blahoslavených.
Amen.

Imprimatur: Th. Douvier
Štrasburg, 22. marec 1933

OBSAH

ÚVODNÉ SLOVO 5

PREDSLOV 8

I. DETSTVO (1814 až 1827) 12

II. PRVÉ SVÄTÉ PRIJÍMANIE
Roky mladosti (1827 až 1830) 24

III. V BOŽEJ ŠKOLE (1830 až 1846) 35

IV. MYSTICKÉ OMILOSTENIE (1846 až 1848) 50

V. ZALOŽENIE KONGREGÁCIE (1849) 69

VI. ROK VZNIKU (1849 až 1850) 87

VII. PRVOTNÝ ROZVOJ (1850 až 1852) 98

VIII. DUCH DIELA 119

IX. PRIATELIA A PROTIVNÍCI 135

X. RÝCHLY ROZKVET (1852 až 1853) 155

XI. HRDINSKÉ NASADENIE (1853 až 1856) 168

XII. VNÚTORNÉ UPEVNENIE
- OBERBRONN (1856 až 1857) 178

XIII. ROZŠÍRENIE DO NEMECKA A RAKÚSKA
(1857 až 1863) 190

XIV. POSLEDNÉ SKÚŠKY (1863 až 1866) 206

XV. SMRŤ (1867) 223

XVI. OSOBNOSŤ MATKY ALFONZY MÁRIE 236

DOSLOV 248

PRAMENE A ZOZNAM LITERATÚRY 259

Niekoľko morfopsychologických poznámok
podľa skúmania portrétu matky Alfonzy Márie 260

Krátka grafologická skica
na základe niekoľkých posúdení podpisu 262

OBDRŽANÉ MILOSTI 263

MODLITBA 269

Preložila
Sr. M. Petra Burejčáková, SDR
Redigovala
Sr. M. Katarína Krištofová, SDR
Jazyková úprava
Sr. M. Dana Bežillová, SDR
Sr. M. Mechtilda Haburajová, SDR
Sr. M. Anetta Gnidová, SDR
Sadzba a grafická úprava
Ľudovít Sobôtka
Prvé vydanie
Náklad 1500 kusov
Tlač Quickprint, Martin

© *Postulazione M.A.M.*

ISBN 978-80-89536-02-3
EAN 9788089536023